

སེ་ར་རྩེ་བཙུན་པའི་གསུང་འབྲུམ།

༼ ཀ༽

སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་ག་མཛོད་ཆེན་མོ་འི་ཚུལ་ལྟར་གསུང་།

༡༡། རྩི་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་རྩམ་ཐར་དང་མཐས་

ཐུབ་དགེ་ཡིགས་དཔལ་བཟང་པོའི་རྩམ་ཐར་

ཐུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་བཞུགས་སོ། །

། ཀ །

མངོན་པ་པོ། རྩི་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན།

༡༩༦༧ --- ༡༩༩༩

ཨར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་ཆུང་ཡང་།

SJRB-0450

པར་རྒྱུ་མེད་བྱིས་ལྷ་ཚང་ནས་འབྲེམས་སྤེལ་གནང་བའི་དཔེ་བསྐྱར་ཨ་ཡིན།
ཨར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྱིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བསྐྱོས།
ཨར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༡༩༩༩་ལྷ་འགྲུང་པར་ཚོམ་སྤྱིག་བྱས།

ཨར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་སྤྱིག་པ་ལོལ་སྡེ་རྒྱ་མཚོ།

པར་སྤྱན་གྱི་བདག་དབང་ཨར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

༡༡། ཁྲི་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་ཁྱུང་མཆན་དཔལ་བཟང་པོའི་ རྒྱལ་པར་བར་པ་དངོས་བྱུང་ཆར་འཁེབས་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟན་གྱི་རྟེན་བྱས་སུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་འཁྲུངས་ཚུལ།	༡
༡ ་ སྐྱེ་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ།	༡
༡ ་ རིགས་རྩས་བྱས་སུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་འཁྲུངས་ཚུལ།	༡
༡ ་ སྐྱེ་འཁྲུངས་ནས་གཞོན་ནུའི་དུས།	༡
༡ ་ སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ནི།	༡
ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོམ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ།	༡
༡ ་ དགྲུང་ལོ་བདུན་ལ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒོམ་པ་ཞུས་ནས་གནས་གསན་སྦྱོར་མཛད་ཚུལ།	༡
༡ ་ དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་ཞུས་ཏེ་གསན་སྦྱོར་མཛད་ཚུལ།	༡
༡ ་ སེ་རར་བྱོན་ནས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཆེད་མཛད་ཚུལ།	༡
༡ ་ བསྟེན་རྒྱུགས་གྱི་སྒོམ་པ་བཞེས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ།	༡
༡ ་ དགྲུང་ལོ་བདུན་ལྷ་པར་སེ་རའི་ཁྲིང་ལེབས་ཚུལ།	༡
མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་གྱི་སྒོམ་པ་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ།	༡
༡ ་ མཁས་པའི་ཕོན་ཏན་དང་ལྟན་ཚུལ།	༡

༡ ་། བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ།	༧
༢ ་། བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ།	༧
༣ ་། མཐར་ཐུང་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་བ།	༧༤

༡༡། ་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཆོས་གྱི་བྱུང་མཆན་གྱིས་
མཛད་པའི་བྱུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཞུགས་སོ། །

བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་བཤད་བ།	༤༤
༡ ་། མཆན་ཉིད།	༤༤
༢ ་། དབྱེ་བ།	༤༤
༣ ་། ལྷ་བཤད་བ།	༤༤
༤ ་། ལྷལ་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༤༤
༥ ་། ལྷལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༤༥
༦ ་། བདག་མེད་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༤༤
༧ ་། ས་ལས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ།	༤༤
༡ ་། ལྷ་བྲ།	༤༤
༢ ་། ས་ལས་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས།	༤༤
མཛད་ཐེ་བའི་ལྷགས་བཤད་བ།	༥༡
༡ ་། མཆན་ཉིད།	༥༡
༢ ་། དབྱེ་བ།	༥༡

༣ ་ སྒྲ་བཤད་པ།	༥༡
༤ ་ ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༥༢
༥ ་ ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༥༣
༦ ་ བདག་མེད་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༥༤
༧ ་ ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	༥༤
མེམས་ཅམ་པའི་ཡུགས་བཤད་པ།	༥༤
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༥༤
༢ ་ དབྱེ་བ།	༥༤
༣ ་ སྒྲ་བཤད་པ།	༥༥
༤ ་ ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༥༥
༥ ་ ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༥༦
༦ ་ བདག་མེད་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༥༦
༧ ་ ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	༥༦
རྩ་བའི་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བའི་ཡུགས་བཤད་པ།	༥༧
རང་རྒྱུད་པའི་ཡུགས་བཤད་པ།	༥༧
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༥༧
༢ ་ དབྱེ་བ།	༥༧
༣ ་ སྒྲ་བཤད་པ།	༥༨
༤ ་ ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༥༨
༥ ་ ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༥༨

༤༽ བདག་མེད་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༤༤
༥༽ ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	༤༥
ཐལ་འབྱུང་བའི་ལྷགས་བཤད་པ།	༤༠
༡༽ མཚན་ཉིད།	༤༠
༢༽ དབྱེ་བ།	༤༠
༣༽ སྒྲ་བཤད་པ།	༤༡
༤༽ ལུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༤༡
༥༽ ལུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༤༢
༦༽ བདག་མེད་གྱི་འདོད་ཚུལ།	༤༣
༧༽ ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	༤༤

༄༅། །བརྟན་བཙུག་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་བྱན་གྱི་བརྒྱུད་བྱ་
 དངོས་བརྒྱུད་དོན་བརྟན་ཚུ་རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཐབས་
 དམ་པ་རྩེ་བརྟན་ཚོས་གྱི་བྱལ་མཆན་གྱི་གསུང་
 བྱན་གྱི་མ་མེད་པ་བརྟགས་སོ། །

ཤར་བྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ།	༤༦
དངོས་པོ་བརྒྱུད་བཤད་པ།	༤༧
རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བརྟ།	༡༠༠
ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བརྟ་གཅིག་.....	༡༠༧

གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགྲ།	༡༡༤
ནམ་རྫོགས་སྐྱོར་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩ་གཅིག	༡༡༩
ཅེ་སྐྱོར་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩ།	༡༣༡
མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩ་གསུམ།	༡༣༤
སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི།	༡༣༤
འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི།	༡༣༥
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་འཕྲིན་ལས།	༡༣༦

༄༅། །རྩེ་བརྩན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དབལ་བཟང་པོའི་གཞུང་
ས་ལམ་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་མགྲའ་རྒྱན་
ཞེས་བྱ་བ་བརྩགས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་སོགས།	༡༣༩
༡ ་ དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སོ་སོར་འགོད་པ།	༡༣༩
༢ ་ དབུ་མ་པའི་ལྷགས་འཐད་བར་སྐྱབ་པ།	༡༤༩
༣ ་ དེ་ལ་ཐུན་ཀ་སྤངས་པ།	༡༥༡
༤ ་ སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་བཀག་པ།	༡༥༡
༥ ་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན།	༡༥༡
སའི་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་འཆད་པ།	༡༥༢
༡ ་ གཞན་ལྷགས་དགག་པ།	༡༥༢

༡ རྟེན་གྱི་པ་.....	༡༧༤
༢ རྟེན་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།	༡༧༥
༣ རྟེན་སྐྱེ་བ་ལྟར་གྲགས།	༡༧༥
༤ རྟེན་སྐྱེ་ཚུལ་བ་ལྟར་གྲགས།	༡༧༦
༥ རྟེན་ཚོད་པ་སྐྱོང་གྲགས།	༡༧༧
གཞིན་པོ་འཛིན་ཚུགས་ལྷན་པ་བྱེད་པ་ལྟར་གྲགས།	༡༧༨
༡ རྟེན་མཛོད་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར་གྲགས།	༡༧༨
༢ རྟེན་འཛིན་ཚུགས་ལྷན་པ་བྱེད་པ་ལྟར་གྲགས།	༡༧༨
ཚོད་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་གྲགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ།	༡༧༩
༡ རྟེན་མཛོད་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར་གྲགས།	༡༧༩
༢ རྟེན་བསྐྱེད་པ་ལྟར་གྲགས།	༡༧༩

༩། མཁས་གྲུབ་བཅས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསང་པའི་

ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་འཕྲོ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཕྲོ་ཁྲིམས་

ཕྱི་མཇུག་པ་བཞུགས་སོ།

སྤྱི་ཆེ་སྤྱི་མའི་ལོ་རྒྱུ་ལ། ༡༩༣

སྤྱི་ཆེ་འདི་ལོ་རྒྱུ་མ་ཐང་གཅི་ཆེ་ལུང་ཐང་བཤད་ལ། ༡༩༧

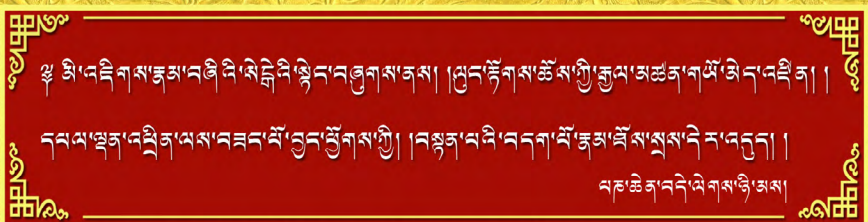
༡༽ རེ་ཆོང་ཁ་ལ་དང་ཐོག་མར་མཇུག་བའི་ཆེ་ཆོང་མཆོར་བའི་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མའི་རྒྱུ་ལ། ༡༩༧

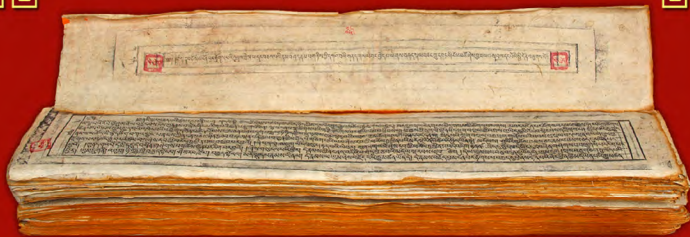
༢༽ རྒྱུ་ལ་བའི་བསྐྱེད་ལ་མ་བཤད་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མའི་རྒྱུ་ལ་མཇུག་བའི་རྒྱུ་ལ། ༢༠༠

- ༣ ་ རྟེན་ཅན་གྱི་མཆོས་བསྐྱབས་ཤིང་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཚུལ། ༣༣༡
- ༤ ་ རྟེན་ཅོང་ཁ་བ་དགའ་ལྡན་དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་སྐྱའི་སྒྲིང་བ་བསྟན་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པའི་
ཚུལ། ༣༣༤
- ༥ ་ དག་པའི་ཁིང་དུ་འབྱོན་པར་སྟོགས་པ་ན་ཡ་མཚན་པའི་ལྷས་རི་ལྷར་བྱང་ཚུལ། ༣༣༩

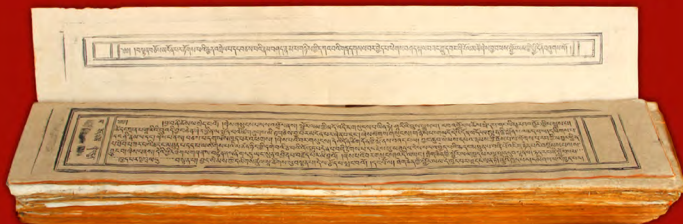
༄༅། །མཁས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་ཡིགས་དཔལ་
བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་བྱུལ་མཚན་
ཀྱིས་བཞེགས་པ་དད་པའི་རྣམ་མཆོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

- སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྐྱ་ཆེ་ལྷ་འདི་ལོ་རྒྱུས། ༣༤༣
- གཉིས་པ་སྐྱ་ཆེ་འདིའི་རྣམ་ཐར་གཙོ་ཆེ་བ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ། ༣༥༠
- ༡ ་ རྟེན་ཅོང་ཁ་བ་དང་ཐོག་མར་མཇུག་པའི་ཆེ་རོ་མཚར་པའི་ལྷས་རི་ལྷར་བྱང་ཚུལ། ༣༥༠
- ༢ ་ རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཤད་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ། ༣༥༤
- ༣ ་ རྟེན་ཅན་གྱི་མཆོས་བསྐྱབས་ཤིང་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཚུལ། ༣༥༥
- ༤ ་ རྟེན་ཅོང་ཁ་བ་དགའ་ལྡན་དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་སྐྱའི་སྒྲིང་བ་བསྟན་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པའི་
ཚུལ། ༣༤༥
- ༥ ་ དག་པའི་ཁིང་དུ་འབྱོན་པར་སྟོགས་པ་ན་ཡ་མཚན་པའི་ལྷས་རི་ལྷར་བྱང་ཚུལ། ༣༥༠
- སྐར་ཡང་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བརྗོད་པ། ༣༥༣
- པར་བྱང་སྟོན་ཆོག ། ༣༥༤

ལྷ་གར་མེར་བྱིས་ལྷ་ཆེད་དུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་ཉིད་གས།

ལྷ་གར་མེར་བྱིས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ།

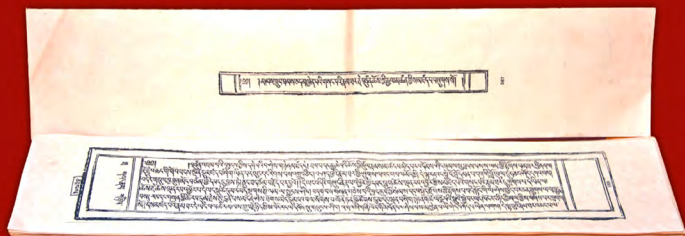
ལྷ་གར་མེག་ས་མོ་སྒྲིབ་དུ་བཞུགས་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ།

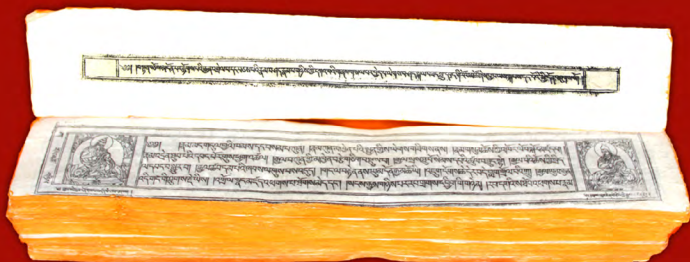
འབྲས་མཛོད་མ་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་ཉིད་གས།

ཐུགས་ཀྱི་ཡི་ར་པར་སྒྱུ་ན་བྱས་པའི་རྟེ་བརྟན་ཡི་ག་ཆ།

གཙང་པར་བྲས་ཀྱི་བརྟན་པའི་རྟེ་བརྟན་ཡི་ག་ཆ།

སྒྱུ་བརྟན་ནས་པར་སྒྱུ་ན་བྱས་པའི་རྟེ་བརྟན་ཡི་ག་ཆ།

THE DALAI LAMA

༄༅། །ཐབས་མཁས་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཆེན་པོ་དང་སྤྱོད་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ལྟའི་
 རྒྱལ་པོས་སྤྱི་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྐྱེས་གི་ལན་བདེའི་ཅ་བར་བྱུང་པའི་བདེན་
 བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལས་བཞུང་པའི་རིམ་པ་
 དང་། དེ་ལས་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཅས་རྒྱ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཟེ་ཅིང་རྒྱལ་
 བར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཤིས་སྟོན་པ་སྤྱི་འགྲོ་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྤྱོད་
 གཙོས་དཔལ་རྣམ་ལྔ་ལྟའི་པཎ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་ནས་རིགས་པ་དང་སྤྱིར་བས་ལེགས་པར་
 གཏན་ལ་མཁས་སྤྱི་འགྲོ་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་ཐུང་རྒྱལ་པོ་དེ་དུ་ཆོས་
 རྒྱལ་པོ་པཎ་བཀའ་འདིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རི་སྟོན་ཅིག་པོ་དང་རྒྱ་དུ་
 བསྐྱུར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་མཁས་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྤྱི་ཤིང་དར་རྒྱས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པོ་བྱུང་
 བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་གྱི་སོགས་སྤྱི་འགྲོ་ཞབས་འདེགས་སྤྱོད་མེད་
 བསྐྱེད་ཡོད།

སྐབས་དོན་རྒྱལ་པོའི་ཡུལ་རྒྱས་འཕྱིར་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཆོགས་བྱུག་དང་། སྤྱི་འགྲོ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་པ་ལ་འཕགས་པོ་དེ་གྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་རྗེ་
 བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་བར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་
 སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཞག་པ་ཆད་ལ། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་

མཐའགཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱེས་རར་གྲགས་
བའང་རྒྱས་བསྐྱེས་འཆོས་ཞིང་ཐོགས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རིགས་ལས་ཀྱི་སློ་འབྲེད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཐབ་
སས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་ལན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ།

ད་ལས་སེར་གྲེས་མཁས་སྤྱན་ལྷ་ཆང་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཡིག་ཆ་སོད་ལྷ་སོགས་ཡིག་ཆ་
ཁག་གི་མ་དཔེ་རྩ་ཕྱི་གང་བྱུང་ཕྱུང་ཞིབ་ཀྱིས་ཞུ་དག་ངེས་འདོངས་ཐོག་ཕྱོགས་སྤྱིག་པར་སྤྱན་
བཅུས་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱན་ལ་ཡི་རང་བསྐྱེས་བརྗོད་དང་། འབད་པས་བསམགས་པའི་ལེགས་
བྱས་ལ་བསྟོ་བ་དང་པར་དུ་བསྐྱན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་བསྐྱན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་
ཆེར་ཡོང་བའི་སྟོན་ལས་དང་བཅས། ཏུ་པའི་ལྷ་མར་འཕོད་པ། རྒྱ་ཁྲི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་བསྐྱན་
འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བཙུ་བརྟན་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༩ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡
ཚེས་ ༥ ལ།

༄༅། རྩོམ་པའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་རྩོད་མཛོད་བསྟན།

འདིར་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འབྱུང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཡེ་ཤེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་མཆོད་དཔེ་ལ་བཟང་
 བོའི་གསུང་འབྲས་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྟར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་
 ཆོད་བཙུ་གཅིག་གི་སྒྲོན་མའི་སྒྲོད་ཐུང་ཅུ་ལྟར།

༡༽ བྱ་བ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོད་ནི། ཕྱི་ལོ་ (༡༩༧༩) ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྱབས་ཀྱིས་པའི་
 རྩོམ་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དེ་བ་གཞུགས་སྟོད་སྟངས་གཉིས་དང་། དེའི་ཅ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་འབྱས་པར་མ་བཅས་སུ།
 སྤྱི་མོར་མེར་བྲུ་ཆོང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དང་། འབྲས་སྟོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་
 ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དཔེ་རྙིང་བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོག་ཞོར་ཅུ་
 མིན་པར་དོན་ཞོར་མཛོད་གསལ་ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འཇུག་ཐབས་མེད་དུ་བྱུང་། དེ་ཡང་
 དཔེར་མཆོད་ཅུ་ཞེ་གི་འགོད་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་ཀྱང་ཤོད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་འཛིག་པའི་སྐབས་
 སུ། མེར་བྲུ་ཆོང་དང་འབྲས་སྟོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་ཁག་ལས།
 ཀྱང་ཤོད་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱེ་འབྱས་དང་མཆོ་སྟོན་པར་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་
 གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འཇུག་བ་
 ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་
 ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་རེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་སྦྱང་བའི་སེམས་དཔེར་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྐྱེ་འབྱས་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་
 རིགས་རེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་སྦྱང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་ཀྱི་ཅེས་གསལ།
 འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འཇུག་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱི་དོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་རང་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)Vi vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice

Supreme Spiritual Head :
 His Holiness The 14th Dalai Lama

འདུལ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་

Bylakuppe 571104
 Mysore Dist.(KS) INDIA
 Tele: +91-8223-258435
 Fax : +91-8223-258781
 Email: office@serajeymonastery.org
 Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་པ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་གྲ་ཚང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཇི་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ནི་ལྷག་ཟུང་
 འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ནི་ལྷག་
 ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ཡང་
 འདིར་དཔེར་མཆོན་ཙམ་ཞིག་ཟུར་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་འདི་དབྱས་པར་གྱི་དཔེ་རྒྱན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདི་པར་ཤིང་
 གསར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཞུ་བཅོས་བྱས་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། ཇི་བཙུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་ཇི་དེ་རྣམ་
 ཐར་གཙང་བཟའི་སྐབས་སུ་ཞུ་བཅོས་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འབྱུང་པར་སྐྱེན་བྱས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་
 བལྟས་ན། སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ནང་བཅོས་ལྟར་མཛོད་ཆེན་ཡོད་པར་མགོ་མཐུག་བར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་
 ཀྱང་བལྟས་ཙམ་གྱིས་ཤེས་ཀྱིས་པའི་བཅོས་ལྟར་མང་དུ་སྣང་། འདིར་ཟུར་ཙམ་ཞིག་བཞིས་ལྟན་པོའི་པར་མ་ལ་
 བཟར་དང་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་ལ་སྐྱར་གྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཏེ་འགོད་ན། བཟར། ཇི་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་
 བསྐལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། ཇི་བཙུན་གྱིས་
 གསུང་གིས་བསྐལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྤང་སྟེ།
 གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན། ཞེས་ཐད་ཅིས་བྱས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཆོག་ལྷག་བཙུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་བཟར། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། ཡང་སྐྱེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་
 བཙུན་གྱི་ཆོག་ལྷག་བཙུག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་བཟར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འགྱུར། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་།
 སྐྱར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བཙུན་གཅིག་ཆོག་ལྷག་བཙུག་ཡོད་
 པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་ལོག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟིགས།

༡༽ བསྐྱར་རྒྱུའི་མ་དཔེ་དང་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྟོར། དང་པོ་སེར་བྱས་གྲ་ཚང་དུ་སྣང་བོད་ནས་
 གདན་ཞུ་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྙིང་གསུ། བར་པེས་སྤྱི་དོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་དང་། རིགས་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၇ နိဗ္ဗာန်ဝိသုဒ္ဓိ

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice

Supreme Spiritual Head :
 His Holiness The 14th Dalai Lama

འདུལ་པའི་ལུ་ལྷན་ཁྲིམས་ལུ་

Bylakuppe 571104
 Mysore Dist.(KS) INDIA
 Tele: +91-8223-258435
 Fax : +91-8223-258781
 Email: office@serajeymonastery.org
 Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྟེན་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་། རྒྱ་གར་གྲེས་གྲུ་ཆོང་དུ་
 བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཛུངས་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྟར་གཞི་དང་རྩལ་མཆན་གང་གི་གྲས་སུའང་མེད།

༡༽ ལུང་མཆན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འགྲུར་ལྟར་ལྟར་མཆོན་ན། དང་པོ་བཀའ་
 བསྟན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེ་བ་གངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། བཞི་པ་རྩོམ་
 པ་པོའི་མཆན་དང་། ལྷ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཆན་དང་། རྒྱག་པ་ཤོག་གངས་ཡིག་གེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་
 བ། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༧། ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ༡༩། ༢༠། ལྷ་བུ་ཡིན། འདིས་
 བསྟན་འགྲུར་ལའང་མཆོན་ནས་ཤེས་ཀྱས། གཉིས་པ་པོད་མཁས་པས་བཅུམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟར་ལ་
 མཆོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཆན་དང་།
 བཞི་པ་བསྟན་བཅོམ་ཀྱི་མཆན་དང་། ལྷ་པ་ཤོག་གངས་ཐེག་གེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། སྐུ་འབྱུང་པར་མ།
 གསུང་འབྱུང་ཅ། རྩེ་ཅོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྲེང་། ༡༩༧༠། ལྷ་བུ་ཡིན།

༢༽ བསྟར་མཆན་འགོད་སྤངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྟར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱལ་དགོས་རིགས་
 ལ་མདུན་ཉགས་ (ན) དང་རྒྱལ་ཉགས་ལ་ (བ) བཅས་བཀོད་ཡོད། ལུང་བསྟན་ལྟར་མ་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་ལྟར་
 ལུང་མཆན་བཏགས་མཁན་ངོས་ནས་ལྷག་ལུས་ལ་བྱུང་བ་གཅིག་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མདོ་
 བསྟན་བཅོམ་ཇི་ཡོད་ཅོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིར་དམིགས་བསལ་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། རྩེ་བཙུན་པའི་
 པར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་ལུས་པར་མའི་མདོ་ལུང་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་མེ་ལུ་བརྒྱུད་མར་བྲངས་པ་རྣམས་
 ཡིན་ཡང་། འདིར་ལུས་པར་མའི་ལུང་མཆན་བཀོད་པ་པལ་ཆེ་བ་བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མར་གཞིར་བཞག་ནས་
 བཀོད་ཡོད་པས་འགྲུར་གྱི་དབང་གིས་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྟན་བྱུང་སྟངས་།

༣༽ དཔེ་བསྟར་མའི་མཆན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། སྟར་པོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གྲས། སེར་
 གྲེས་གྲུ་ཆོང་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཞིམ་རྒྱུད་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་ཉག་ཉེད་དང་། སེར་གྲེས་དཔེ་
 མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་ཉག་ཉེད་དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་
 ཆ་ལ་ཉག་ཉེད་དང་། ལྷ་མའི་པར་མ་ལ་ཉག་ཉེད་དང་། སྐུ་འབྱུང་པར་མ་ལ་ཉག་ཉེད་དང་། རྒྱག་པའི་པར་མ་ལ་ཉག་ཉེད་དང་།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice

Supreme Spiritual Head :
 His Holiness The 14th Dalai Lama

འདུལ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་

Bylakuppe 571104
 Mysore Dist.(KS) INDIA
 Tele: +91-8223-258435
 Fax : +91-8223-258781
 Email: office@serajeymonastery.org
 Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

བཏབ་ནས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། བར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པན་རྒྱུ་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་མཆོམས་སྤྱ་ཆོང་
 དང་དཔེ་མཛོད། འབྲས་སྤོངས་དཔེ་རྒྱུ་བཅས་གཞི་ཅར་བཟུང་སྟེ་གཞུང་དཔྱད་སྤྱི་བཞུགས་སྤྱི་བཞུགས་ཅིང་། མི་མཐུན་གཞུགས་
 རི་ཡོད་འོག་མཆོན་བཏགས་ཡོད། བར་མ་པན་རྒྱུ་བཟུང་འབྲས་སྤྱི་ ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། མི་འདྲ་
 བ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མི་འདྲ་གསུམ་སོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སྤྱི་འཆད་ཉན་སྟུང་བའི་ཆེད་དུ་དེའི་གོང་འོག་གི་ཆོག་
 རིས་དང་སྤྱར་ནས་ཆོག་གསལ་མོར་བཞུགས་པ་ལས་ཆད་རྟགས་དང་ལྷག་རྟགས་གང་ཡང་བཞུགས་སྤྱི་བྱས་མེད།
 རྟོར་མཆོན་དང་ལུང་མཆོན་དང་དཔེ་བཟུར་མའི་མཆོན་བཅས་ལ་ཡང་རྟགས་སྟོར་བྱས་མ་འདི་(1)(2)ལེད་སྤྱི་
 བྱས་ཡོད།

༤༽ རྟོར་མཆོན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྟོར། གཞི་མཐུན་ལ་འཁུན་དང་། ས་མཆོམས་ལ་འཁུམས་གྲིས་
 བ་སོགས་རྟོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤས་ལྟ་བུ་བར་ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆག་སྟོན་བྱུང་བ་
 ཞག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་གོང་འོག་གང་ས་འབྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡི་གེ་
 རྟོར་དེས་ཅན་མཐུན་སྤྱང་དུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ལས། ཆོག་དོན་ངོས་མ་ཟེན་པ་བརྟག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་
 བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་འཁྱུར་བ་བཏང་མེད། རྟོར་བ་ངོ་ཤེས་དེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཆོན་སྤྱར་
 བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་ཟེན་པའི་ཆེད་དུ་པལ་ཆེར་འོག་མཆོན་བཏགས་
 ཡོད། འོན་ཀྱང་རྟོར་བ་གཅིག་མཐུན་ཏེ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཆོམས་ལ་ས་འཁུམས་གྲིས་པ་ལྟ་
 བུ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། གོང་འོག་རེ་རྒྱང་ལས་ཐམས་ཅད་མཆོན་དུ་བཞུགས་མེད། བྱ་ཆོག་ཡིག་གཞུགས་མི་
 མཐུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་སྤྱི་བཟུར་གཞིའི་མ་དཔེ་རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཆབ་ཆེ་བ་རྣམས་
 དཔྱད་སྤྱི་བཞུགས་སྤྱི་བཞུགས་རྣམས་འོག་མཆོན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་བྱུངས་པའི་ལུང་ལ་ཆད་ལྷག་རྟོར་
 གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་བྱུང་བའི་སྐབས་སྤྱི་གང་བྱུངས་རྒྱུའི་ལུང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བཟུར་ཐོག་དེའི་འོག་གང་ས་
 རྟེན་སྤོང་བཅས་བྱུང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ལུང་མིང་རྟོར་བའི་རིགས་
 ལ་གསལ་བ་འདྲ་ལྷང་ཅམ་རིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད།

༥༽ དག་གཅིག་འཁྱུར་ཀྱི་སྟོར། སྤྱིར་རྟོན་ཡིག་ཆ་མོད་ལྗེའི་ནང་གསལ་ལ་དག་གཅིག་འཁྱུར་མ་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

[illegible]

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele: +91-8223-258435
Fax : +91-8223-258781
Email: office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

བྱུང་པར་མ་ཟད། སར་སྤྱོད་སྤྱི་དོན་ལྷ་བྱ་གཞུང་གཅིག་གི་གོང་འོག་ལ་འདུག་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་
ན། ཉག་ས་བསལ་ཉག་ས་གསལ། རོས་སྐལ་རོས་སྐལ། མའོན་འལྱར་པ་མའོན་ལྱར་པ། འགྲེལ་པ་འགྲེལ་པ། མཐའ་
དཔྱད་མཐའ་བཅད། གོ་རིམ་གོ་རིམ་ས། རྒྱུ་འྲིག་ཤ། ཅིག་ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པར་སྣང་། འདི་ནི་རྗེ་
བརྩམས་ཡིག་ཆ་གཅིག་སོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འདུངས་ཁུབ་རྩོམ་
ལྷ་བྱར་སྣང་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་
ཆེན་དུ་མ་ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཛོག་ན་དགེ་མཆན་ཆེ་བའི་སྐོར་དགོངས་འཆར་བྱུང་པ་བཞིན་སྣང་
བཅོས་ཐེན་ལྷག་ལུས་བྱུང་པ་བྱུད་གཞན་སངས་རྒྱུན་དུ་གང་འཁོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༡༽ བོད་གངས་ལྷིག་རྒྱལ་ཡི་སྐོར། གསུང་འདུལ་ཕྱགས་ལྷིག་སྐབས་སུ་བོད་གངས་ལོ་འུ་ལོད་
རྒྱལ་མདུན་མདོ་ལྷགས་གཉིས་ལས་ལྷགས་དང་པོ། བོད་ལུ་ལས་དབུ་མ་དང་པོར་མཛོད་པ་སོགས་མི་ལ་བ་སྒྲ་
ཆོགས་ཡིག་སྒྲར་ཡང་། འདིར་བོད་མའི་ལོ་འུ་ལོད་རྒྱལ་གཙོ་བོར་སེར་བྱེས་ལྷ་ཆར་གི་ཆོད་པའི་བར་འུ་ལོད་
བཞིགས་པ་ཡིན། བསྐྱུས་ལྷ་གསུམ་སྐོ་རྒྱགས་གཉིས་བཅས་རྩེ་བཅོད་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་སེར་བྱེས་ལྷ་ཆར་གི་
ཡིག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་པར་བརྟེན། འདིར་བོད་བཅུ་རྒྱག་གི་ཐ་མར་བཞིགས་འཇུག་བྱས་ཡོད། རྩེ་བཅོད་
ཡིག་ཆ་དཔེ་རྩིང་ཁག་ཏུ་བར་ལྱིན་སྤྱོད་ཆོས་ལ་བོད་ཀ་པ་ནས་ཏ་པའི་བར་བོད་དགུ་དང་། རྒྱལ་བཟེལ་ལ་
བོད་ཀ་པ་ནས་ད་པའི་བར་བོད་བཞིར་བྱས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབུ་མ་ལྷར་བཀོལ་སོགས་ལ་བོད་རྒྱགས་མ་མཛོད་
གྲང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱུར་མ་བོད་གསར་བཞིགས་སྐབས་སུ་བོད་ཀ་པ་ནས་མ་པའི་བར་བོད་བཅུ་རྒྱག་
བྱས་ནས་བཞིགས་ཡོད།

དེ་ཡང་པོད་དང་པོའི་ནང་རྗེ་བཙུན་པའི་ཆུ་མར་དང་། མཁས་ལུ་རྗེའི་ཆུ་མར་ ལུ་པོ་ན་ས་གསུམ་
བཅས་བཞུགས། པོད་གཉིས་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དུ་ནས་སྤྱན་ལྡན་མངོན་ཤེས་བར་དང་།
པོད་གསུམ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་སྤྱི་ལམ་སྤྱི་དོན་ནས་སྐབས་དང་པོ་མ་རྗེ་གས་བར་དང་། པོད་བཞི་
པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་ལྔ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་
དོན་དང་། པོད་དྲུག་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་ལྔ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཚེས་སྤའི་སྤྱི་དོན་བཅས་ཆ་ཆར་དང་། པོད་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)(i) vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၇ နိဗ္ဗာန်ဝိသုဒ္ဓိ

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

༧༽ དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒོར། སྒྲིབ་དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྒྲུབ་པ་གདན་ས་ཆེན་མོ་ཆེན་ས་སྤྱོད་
བའི་གཞུང་ཆོས་ཁག་ལ་མ་སྟོན་ཀྱི་ལྷ་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིག་པ། དཔེར་ན། དབྱ་མ་ལྷ་བྱ་པ་མཆོན་ན། རྒྱལ་སྤྱི་ཆུང་
བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཆེ་བ་ལྷ་བྱ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་སྤྱབས་སྤྱ། ཉགས་གཞན་པའི་བ་དང་། སྤུང་ཁྱུང་བྱམ་གཞུགས་
ལྷ་བྱ་གདན་ས་རང་བྱ་མ་སྟོན་ལྷགས་ཆེ་བ་གཙོ་མོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། རྒྱ་གཞུང་སྒྲུབ་ས་བཅད་
དངོས་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་ཡོངས་ལྷགས་པ་མཛོད་བྱའི་སྟེ་ཆོན་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་
མོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སྤྱི་མ་སྒྲུབ་ས་བཅད་གཙོར་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་
དཀར་ཆག་བྱ་ས་བཅད་བཤམ་བའི་སྤྱབས་སྤྱ། མ་བཅོས་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་དབྱུས་སྤྱོད་གཉིས་
ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྷ་བྱ་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་བྱུང་རང་སོར་འཛོགས་པ་ལས་ཆོག་པ་དེ་མིན་
དང་། གཅིག་འབྱུང་དཔོན་འག་གིས་འབྱུང་བ་གཏོར་བ་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་བྱ་དགག་གཞག་སྟོང་
གསུམ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྷ་བྱ་དངོས་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གས་དཀར་ཆག་བྱ་བཤམ་ཡོད།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)(vi) vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012

Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice

Supreme Spiritual Head :
 His Holiness The 14th Dalai Lama

འདུལ་པའི་ལུ་ལྷན་ཁྲིམས་ལུ་

Bylakuppe 571104
 Mysore Dist.(KS) INDIA
 Tele: +91-8223-258435
 Fax : +91-8223-258781
 Email: office@serajeymonastery.org
 Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

༡༠༽ བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། ལས་བྱེད་ལ་སྡེ་ཆེན་ལྷན་བཅད་དེ། དང་པོ་ལུང་འཆོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྟར་མཁན། གསུམ་པ་སྟོན་མཁན་ལྟ་བུ་འཇུག་མཁན། བཞི་པ་དཀར་ཆག་སྟོན་མཁན། ལྷ་པ་དེབ་གཟུགས་སྟོན་མཁན་དང་ལྷན་དབྱེ་བའི་ནང་ནས། ལུང་འཆོལ་བ་དང་དཔེ་བསྟར་བ་པལ་ཆེ་བ་ཕྱི་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོའི་འདུལ་བ་གསར་ཉིད་དང་དབྱེ་མ་གསར་ཉིད་དང་པར་ཕྱིན་བཅས་འཛིན་གྲུ་ལྷའི་ནང་ནས་ལོ་སྟེ་མའི་རྒྱལ་སྐོར་གནས་རིམ་མཐོ་ཤོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྟོན་མཁན་ཕྱི་ལོ་ (༢༠༡༢)ལོའི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲུ་བ་རྒྱམས་ཡིན། མོང་གསལ་ལས་བྱེད་རྒྱམས་ཀྱིས་པར་མ་མི་འབྲ་བ་རྒྱམས་དང་པན་ཚུན་ཞིབ་བསྟར་ལེགས་པར་བྱིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་བྲིད་དགེ་ཆེན་རྒྱལ་པས་ཐ་མའི་བསྟར་ཞིབ་དང་། དེ་ལས་འོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་བྱུང་སྟོན་མཁན་ལྟ་བུ་བསྟོན་མཁན་པར་བྱིན་པའི་བསྟར་དུ་མ་དཔེ་ཁག་དང་བསྟར་ནས་བསྟར་སྟོན་ཐངས་གཅིག་བྱས་ནས་ཐ་མའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

༡༡༽ ལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་ཀྱི་སྐོར། ཕྱི་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་ཡ་སྐབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབྱེ་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་བྲག་མཛོད་དང་། དཔེ་བྲིད་དགེ་ཆེན་རྒྱལ་པ་དང་། དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་བྱེད་ཆ་ཆེད་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་བཀའ་བསྟར་ལྷག་པོར་གནང་སྟེ་ཐོག་མའི་ལས་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱས། ཕྱི་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོར་གྲུ་ཆེད་ཆོགས་ཁང་ནང་དུ་བསྟར་དུ་ཡ་སྐབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབྱར་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་བྲིད་དགེ་ཆེན་རྒྱལ་པ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་པོད་གངས་གཏན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། པར་སྟར་བྱེད་སྟོན་དང་། དག་གཅིག་འགྱུར་དགོས་མིན་སྟོར་དང་། ཐན་རིན་ཆེན་སྤངས་ཤད་འགོད་སྤངས་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྟར་ལྷག་པོར་གནང་སྟེ་ཐ་མའི་ལས་རིམ་སྐོར་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །

པོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༡༣ དང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤.༡.༡༤ ཉིན་
 སེར་བྱས་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)(vi) vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

༡༡། །རྩི་བཟུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་ནི་
 རྣམ་པར་བར་པ་དངོས་གྲུབ་ཆར་འབབས་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མི་འཇིགས་རྣམ་བཞིའི་སེའྲེའི་སྤྱིང་བཞུགས་ནས། །ཕྱང་རྟོགས་ཚོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གཡོ་མེད་འཛིན། །དཔལ་ལྷན་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་བྱང་
 ཕྱོགས་ཀྱི། །བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྱིང་དེར་འབྱུང། །གང་གི་ཡོན་
 ཏན་ཀྱན་གསལ་པ་མཐའ་ནི། །སྟོབས་བཅུ་ལྷན་པའི་མཁའ་ལྷིང་དབང་པོས་
 གྱང་། །གཞལ་མི་རྒྱས་ན་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྷན་པའི། །བྱིས་པའི་བྱང་བ་བདག་
 འབྲས་སྟོས་ཅི་དགོས། །འོན་ཀྱང་དད་ལྷན་མང་པོས་བསྐྱུལ་བ་དང་། །རང་ཉིད་
 ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་དམ་པ་དེས། །རྩིས་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོན་འབྲེལ་བསྐྱིག་པའི་
 སྤྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་ཐར་ཅུང་ཟད་འདིར་བརྟེན་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྩི་བཟུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་
 བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཅིག་བརྟེན་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་
 བ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆར་འབབས་ཞེས་བྱ་བ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་
 མ་དམ་པ་དེའི་མད་དུ་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་

སེམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་མི་བྱས་ན། བདག་འདྲ་བའི་སྒོ་དམན་
བས་བརྗོད་བར་ག་ལ་བྱས། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེ་བ་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་སྤང་བའི་
ཡོན་ཏན་ཆེ་མོང་ཞིག་འདིར་བརྗོད་ན། འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན་གྱི་རྟེན་སྤྱན་སྤུམ་
ཆོག་ས་བར་སྐྱེ་འབྱུངས་ཚུལ། རོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་བ་ལ་
བྱ་བ་མཛད་ཚུལ། མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་
གཉིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་མཛོན་བརྗོད་ཆོག་སྒྱུར་གྱི་བདུན་མ་བཅེངས་བར།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སང་གོ་བཟང་པོས། གོ་བར་སྐྱེ་བྱིར་ཆོག་དང་ནི།

དག་སོགས་སྒྱུར་བ་མ་བྱས་བར། །ཞེས་བ་ལྟར། མཁས་མེངས་ཀྱན་
གྱིས་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། བཞེས་སྤྱིངས་ལས། མཐུན་བར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་
གནས་བ་དང་། སྐྱེས་བྱ་དམ་བ་ལ་ནི་བརྟེན་བ་དང་། །བདག་ཉིད་ལེགས་སྒོན་
སྒོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངལ། །ཞེས་
གསུངས་བ་ལྟར། མཐུན་བར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་བ་ནི། དམ་བ་འདི་ཉིད་
སྐྱེ་འབྱུངས་པའི་ཡུལ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་དར་ཞིང་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་
དགོ་བཅུ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ། གཙང་ཉང་སྟོད་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་
སའི་ཆར། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུངས་ཡུལ་རི་སྤང་ཞེས་པའི་ཆར་གཏོགས་
བ་ཁྱེའུ་ཞེས་བ་ཡིན་ལ།

རིགས་རུས་སྤྱན་སྤུམ་ཆོག་ས་བར་སྐྱེ་འབྱུངས་ཚུལ་ནི། དམ་བ་འདིའི་
གདུང་རིགས་ནི། རྩོག་ཡེ་ཞེས་སང་གོ་སོགས་གྲུབ་པའི་དབང་སྤྱག་དུ་མ་བྱུང་

བའི་རིགས་ལས་རྟ་ནག་ཕྱག་པོ་གཞུང་སྟོ་སྟོ་སོགས་ཀྱི་མི་བྲིམ་མང་པོའི་
དཔོན་དུ་གྲུང་བ། སྤེས་སྤོན་དུག་འབྲུང་ཅེ་སོགས་རྩོགས་ཆེན་གྱི་བདག་པོར་
གྲུང་བའི་དཔོན་པོའི་བརྒྱད་པ། ཡབ་ནང་སོ་བསོད་ནམས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོ་
གྲོས་དང་ལྡན་པ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་པའི་རྩོད་དཔོན་
ཆེན་པོ་དེ་དང་། ཡུམ་རྒྱལ་མཁན་ཅེ་བའི་སའི་བདག་ཆེན། འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ནང་དུ་སྟོན་བྲེལ་རྒྱལ་བཟང་ཞེས་བྱ་བའི་སྤིང་མོ་སྟོལ་མ་འབྲུམ་གཉིས་ཀྱི་
སྤྲུལ་སྤྲུལ་སོ་སྤྲང་གི་ལོ་ལ་འབྲུངས་ཤིང་། ལྷུ་མས་སྤྲུ་ཞུགས་དུས་ཀྱི་མནལ་
ལམ་དུ། མི་གཅིག་གིས་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་དེ་མ་མེད་པ་ཞིག་བྲིན་ནས་འདི་
རྒྱ་གར་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཡིན། འདི་ལ་མཆོད་པ་གྱིས་དང་། བདེ་སྦྱིད་ཕུན་སྤྲུམ་
ཆོགས་པ་ཡོད་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་དུས་རྩེ་བ་སོ་བ་དགེ་ལུན་གྱི་ཁྱི་ཐོག་དུ་
བཞུགས་ཀྱང་གཙང་དུ་བཞུགས་དུས་ནས་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པས་མཇལ་བ་
དང་། ལྷ་ས་དགེ་ལུན་སོགས་སྦྱིད་ལོད་ཀྱི་གནས་རྣམས་མཇལ་བ་ལ་བྱོན། དེ་
དུས་རྩེ་བ་སོ་བ་དང་མཇལ་བས་བྲིད་ཀྱི་ལྷུ་མས་ན་བཞུགས་པའི་སྤྲུལ་འདི་
བསྟན་པ་ལ་པན་ཐོགས་པས་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་། མཆོན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆོན་དུ་ཐོགས། འབྲུངས་མ་ཐག་ན་བཟང་འདི་གསོལ་ཞེས་བཏུ་གིས་ཁ་
བཏགས་ཤིག་གནང་། གཙང་དུ་ཕེབས་པ་ན་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་ལ་སྒྲ་མ་བྱུང་
པར་ཅན་ཞིག་འབྱོན་ཟེར་ནས། བྲེལ་གཞིས་ཀ་ཅེ་ནས་དར་འབྱར་བ། དུང་
འབྲུད་པ་དང་རྩེ་བོ་ཆེ་བ་དུང་བ་སོགས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་

པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་འཁྲུངས་སོ། །

དེ་ཡང་འདི་ཡི་སྟན་ཤལ་རིང་ཞིང་སྟན་གོང་མཐོ་བ། རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་སྤྲོ་མོས་
ཀྱང་སྟན་བསྐྱོད་ཀྱས་པ། དབང་པོ་གསལ་ཞིང་དྲངས་པ། མཛེས་ཤིང་གཟི་འོད་
འབར་བ་སོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པའི་མཚན་གྱི་
ཡོན་ཏན་དུ་མས་མཛེས་པའི་སྐྱེ་ཡི་དགྱེལ་འཁོར་ལྟ་བུས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་ཉིད། བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ན་འདྲ། སྟོན་སྦྱངས་པའི་སྐྱེ་བུ་
དམ་པའི་ལས་འཛོལ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་ཆེ་ཞིང་། སྟོན་པ་ལ་དགུས་པ། ཞི་
དུལ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ངག་གི་སྒྲོན་ས་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་དེག་འཆོག་ཆོག་
རྒྱབ་སོགས་དང་། བག་མེད་པའི་ཅེད་མོ་སོགས་ཐ་མལ་བའི་སྐྱོད་པ་རྣམས་
རིང་དུ་དོར་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བར་བྱིས་པ་གཞན་
དག་ཀྱང་འགོད་པ། ཡི་གཤེ་རིགས་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཅུ་གྱིས་ཐོགས་
མེད་དུ་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སྐྱེ་ན་སྤོང་དུས་སུ་བྱུག་བྱིར་བསྟན་པའི་ཀན་
པོ་དག་གི་ངག་ལས་ཐོས་ཤིང་། བྱིས་རྩེ་རང་གི་ཞལ་ནས། གོ་ཤྲག་གཉིས་ཀྱིས་
རྩེ་ལྷ་མའི་བསྟན་པ་དར་བ་མ་བཟོད་ནས་རྩེ་ལ་སྐྱར་ཁྱུས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ངན་
པ་བརྟམས་པ་སོགས་བྱས་འདུག་པས། རྩེ་ལྷ་མའི་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་དོགས་
ནས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་དེའི་ལན་ཆོགས་བཅད་རེ་གཉིས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་
གཞན་སྐྱེ་བུ་ཅུ་མ་ནས་བཟུང་ད་ལྟ་པན་ལ་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་བསམ་བས་
ཆོག་གཏན་ནས་སྐྱེ་མ་སྟོང་། ད་རང་མི་ཀན་འཆི་ཁར་དེ་འདྲ་སྐྱེ་དོན་ཆུང་ཞེས་

གསུངས། སྐྱེན་པ་མོ་རྩེ་ཞོ་བཞེས་པའི་སྐབས་དགེ་ལུན་ན་བཤེན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆན་གྱི་དབུ་གདུང་གི་སྐྱེ་ཞབས་སུ་ཐེབས་པའི་དུས་སུ་ཡུམ་ལ། ཨ་
མ་བྱང་པའི་རྩེ་མ་གཡས་པ་དེའི་འབུལ་སྐལ་དུ་བྱུང་ལ་ཐོངས་གསུངས་པས།
དེ་ནས་རྩེ་མ་གཡས་པ་སྐམ་སོང་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག །

སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། དགུང་ལོ་དྲུག་བཞེས་པའི་ཆེ་
བཤེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ཉང་སྟོང་གི་ཆབ་ཆན་ལ་ཐེབས་པ་སྐྱེན་བྱངས་ཏེ།
བསྟེན་བཀྲུང་མཛད་དུ་བྱུང་བ་མཛད་ཅིང་ཡབ་ཡུམ་སོགས་ཞལ་ངོ་རྣམས་ལྟན་
གཅིག་ཏུ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཆེ་དབང་མང་དུ་གསན་པ་རྣམས་ནི་ཐུགས་ལ་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་བས། ཕྱིས་གནས་སྟོང་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་གསུང་ཆོས་
གསན་དུས། བྱེད་ཀྱིང་ཡི་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལས་ཆེ་དབང་ཐོབ་འདུག་ཞེ་སྐྱེ་
ན་པ་དགས་པས་དེས་པོར་མ་བྱུང་བ་འབྲུག་གསུངས་བྱུང་བ་ལ། དེས་པོར་བྱུང་
ལགས་ཞུས་པས། རི་ལྷར་བྱུང་གསུང་བ་ལ། ལྷ་མ་བཞེས་པོ་དབུ་སྐྱེ་རིལ་བ་
སྐྱེན་ཅིག་ཅིག་བྱེད་པ་ཞིག་འདོ་ལི་ལ་བཏེགས་ནས་མི་ཐམས་ཅད་ཆོགས་ཏེ་
བྱེན་རྒྱལ་ཞུ་བ་ཞིག་འདུག །ཆེ་དབང་གི་དུས་སུ་ལན་གཅིག་ཆེ་རིལ་བྱེད་
ཀ་ཞིག་བྱུང་། གཞན་ཆང་བར་བྱུང་ཞུས་པས་དེས་པོར་བྱུང་འདུག་པ་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱས་ཆེ་དབང་མེད་དངོས་སུ་མཛུལ་བ་དང་བྱེད་མེད་
གསུངས་པས། ང་དང་ངོ་ལགས་ཆེ་རིང་པོ་ཡོད་བསམ་པ་ཡོད་ཅེས་རྩེ་རང་
གི་གསུང་ལས་ཐོས། སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དབུག་ཏུ་མེད་པའི་ལྷ་རིལ་ནས་སངས་རྒྱས་

དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མགོན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་བའི་
སྟོབས་ཀྱིས་དགྲ་ལོ་གསུམ་བཞིའི་དུས་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྐུ་བརྙན་གཟེགས་པ་ན་ཐུགས་དད་ཤིན་ཏུ་སོང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་སྤྱེུ་གཞིས་
ཀ་ན་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་འབྲེལ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་མཆོད་བཤོམས་
དང་དཀར་མེ་འབུལ་བ་ཡང་ཡང་ཐེབས་ཀྱིན་ཡོད་པ་ལ། ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་འབྲེལ་
གསུང་འབྲོན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདུག་པས། ཞལ་ངོ་སྐུ་མཆོད་གཞན་རྣམས་
ཀྱིས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ཡོང་ངམ་མི་ཡོང་བྱས་པ་ལ། བྱ་བ་འབྲུབ་པ་
རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་ཡོང་གསུང་གིན་འདུག་ཅེས་དང་། མི་འབྲུབ་པ་
རྣམས་ལ་མི་ཡོང་གསུང་གིན་འདུག་གསུངས་པ་རྣམས་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པ་
བཞིན་འཁྲུལ་མེད་རང་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གཅེན་པོ་ནང་སོ་སྐུ་
དབང་གི་གསུང་ལས་བྱང་བ་འཁྲུལ་མེད་ངས་སོས་སོ། །

དེ་དུས་མནལ་ལམ་དུ། རྩོགས་དྲུག་མཆོམས་དང་བཅས་པ་ལ་མདའ་
རེ་རྒྱབ་པས་ཐོགས་པ་མེད་པར་རྩོལ་སོང་བ་ལ། སྟོན་པའི་སྐུ་དེའི་ཞལ་ནས།
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མདའ་དེ་འབྲེལ་རང་མ་རྒྱབ་གསུངས་པ་ཞིག་བྱང་གསུང་།
སྟོན་ལམ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་སྟོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོན་
ཀྱི་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལེགས་
པར་བསྐྱབས་པའི་མཐུས། དེགས་རུས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྐུ་འཁྲུངས།
དམ་པའི་མགོན་གྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་མཛད། ལུང་

རྟོགས་ཀྱི་ཡོད་ཏན་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་
པོ་མཛད་ཚུལ་ནམས་ནི་སྤར་བཟོད་པ་དང་། རོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་
ལས་རྟོགས་ཀྱས་སོ། །འདིར་སྤྲས་པ། སྟོན་སྤངས་ཚོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་
ཁམས་ལས་བྱུང་། །ཡོན་ཏན་གྱེ་བའི་གཟི་འོད་སྟོང་འབར་བ། །སྟོང་མེ་སྟོན་ལས་
རྟོ་བདུན་གྱིས་བྱངས་ནས། །ཞིང་འདིའི་ས་འཛིན་ཅེ་ལ་ཡོངས་ཤར་བས། །སྤུང་
བསྟན་བསྐྱེད་ཆའ་ནམས་རབ་བཞད་ཅིང་། །མཁུན་བཅེད་འོད་སྟོང་སྟོགས་
བཅུར་འཕྲོས་པ་ཡིས། །བག་མེད་སྟོད་ངན་སྟན་པ་ནམས་སེལ་བའི། །རྒྱལ་
སྤྲས་གཞོན་རུ་ནམ་མཁའ་འོར་བུ་རྒྱལ། །

ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ནི། དགྲུང་
ལོ་བདུན་བཞེས་པའི་དུས་སུ་གནས་སྟོང་ཆོས་མེ་ཀྱན་དགའ་བདེ་ལེགས་རིན་
ཆེན་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་དཔེན་གནས་སྟོན་ཆུ་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་
དུ་དགོ་བསྟོན་གྱི་སྟོམ་པ་ཞུ་དུས། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལུས་ལ་མེ་བ་སོ་བས་
ལུང་བསྟན་ཚུལ་ནམས་སྟོན་དབང་དུ་གསན་འདུག་པས་གནས་སྟོང་ཆོས་མེའི་
ཞལ་ནས། དའི་སྒྲ་མ་ལན་དུ་མར་བསྟགས་པའི་པཱེ་ཏ་ཡིན་ཁྱོད་ལ་ཁོང་གི་
མཆན་གནང་འདུག་པ་འདི་ངས་སྟོ་མི་རུས། ཁྱེད་པར་འདི་ལ་རྟོན་འབྲེལ་ཆེན་
པོ་ཡོད། རྟོན་འབྲེལ་རྒྱགས་སུ་མི་བྱང་གསུངས་ནས་མཆན་དེའི་སྟེང་དུ་དཔལ་
བཟང་པོ་གནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཆན་གསོལ།
མེ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་དུ་ཆོས་སྟོད་ནར་མའི་སྟོར་དང་ཐབ་ཆོས་དུ་མ་ཞུས་ཤིང་། ཆེ་

དཔག་མེད་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་བཀའ་རྗེས་གནང་མང་དུ་
གསུམ། གཞན་ཡང་སྤྲོད་དུག་འཁྲུང་ཅེ་དང་ཁྱེུ་གཞིས་ཀ་སོགས་སུ་བཞུགས་
ནས། ཀ་ཆེན་བཞིའི་ཅ་གཞུང་། ཅ་འབྲུག་གཉིས། མདོ་སྤྱད་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་
སྟོན། མཚན་བརྗོད་ནམས་ཐུགས་འཛིན་མཛད་ཅིང་། གནས་སྤྱིང་རིན་པོ་ཆེའི་
བྱང་དུ་ལོ་ལྔ་བཞུགས།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་རྗེ་འདི་པ་ལ་སྤྱན་མཆེད་ལྔ་ཡོད་པས་བཞི་པ་
དང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གནས་སྤྱིང་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ། དག་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ཁུས་
ཏེ་གཙུང་པའི་མཚན་ཀྱན་དགའ་ཆོས་ལྡན་དུ་བཏགས། ལོ་དེ་ལ་སྤྱན་མཆེད་
ལྡན་གཅིག་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་སྤྱན་པོར་གསུམ་སྟོང་ལ་ཐེབས། སྤྱིང་འདབ་ཏུ་ཐེབས་
པ་དང་གསུང་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུད་བའི་དུས་མཚུངས་པར་བྱང་། དེ་དུས་
པཎ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་བཀྲ་ཤིས་སྤྱན་པའི་ཁྱི་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་པ་དང་
མཇལ་བས་ཁ་སང་གཞི་རྒྱུད་བ་དང་ཁྱེད་འདིར་ཐེབས་པ་དུས་མཚུངས་བྱང་
འབྲུག། །དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་པན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡིན། བཅོམ་ལྡན་རིགས་རལ་ཡང་སྤར་ཐང་དུ་ཐོག་མར་ཐེབས་དུས། དབུ་ལ་
ཉི་མ་ཤར་བ་དང་ཆོགས་ཀྱི་དུང་འབྲུད་པ། ཐེམ་པའི་ནང་དུ་ཞབས་བཞག་པ་
ནམས་དུས་མཚུངས་བྱང་འབྲུག། །དེ་ཁོང་གིས་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་
མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་འབྲུག་གསུངས་
པ་དང་། དེད་རང་གི་བསམ་པ་ལ་ཡང་བཀྲ་ཤིས་སྤྱན་པོར་དུ་འཆད་ཉན་གྱི་

སྒྲོན་ས་པན་ཐོགས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་སྟེ་ས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྷོག་བསམ་
པ་ལྟར་གྱི་པན་ཐོགས་པ་མ་བྱུང་ཡང་། སྟོབ་གཉིས་སྤར་པོ་བྱུང་བས་དེ་ཁ་ལ་
ལྟ་བུ་འབྲེལ་བའི་གཉིད་ཆེན་པོ་རང་གི་ཆོས་གྲུང་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་བའི་ག་
གིས་དངོས་སུ་ཐོས་སོ། །དེ་དུས་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་སྟོག་
སྟོབ་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཙོ་བོར་འཛད་ནས་བསྐྱུས་སྤྱོད་ཅིས་པར་མཛད་
པས། གཞི་བྱུང་ན་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བྱུང་གསུངས་པར། འབྲེལ་མེད་གྱི་
ལན་སྤུལ་བས་མཉེས་ཤིང་། དེའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་འདོད་བསམ་
པ་བྱུང་གསུངས། དེའི་ཆེ་ཐོས་བསམ་གཉིས་སྒྲགས་མར་མཛད་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་
བ་བཅིས་པ་སོགས་ཆེར་མ་མཛད་ཀྱང་སྟོན་སྤྱུངས་པའི་བག་ཆགས་སད་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་ཆོས་ཙམ་ལ་བསྐྱུས་སྤྱོད་གྱི་རིགས་པའི་གནས་མཐའ་དག་
དང་། ཉམས་རིགས་སྟོ་རིག་སོགས་རིགས་པ་དང་པོའི་སྟོ་འབྲེད་རྣམས་ལ་སྟོ་
གོས་གྱི་སྤྱང་བ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་དེའི་བསྐྱུས་སྤྱོད་བ་དང་། ཆད་
ཚུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་ཁོད་ན་གདོང་ལྡེའི་དབང་པོ་བཞིན་དུ་
འབྲུག་པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བར་གྱུར་ཏེ། སྒྲ་མ་གྲུ་བ་ཐམས་ཅད་ཞལ་
མཐུན་པར་རིགས་ལམ་ལ་ཞུགས་མ་ཐག་སྟོ་སྟེད་དང་རིགས་ལམ་བྱང་ཚུབ་
པ་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་མཐུན་པར་སྟེང་བ་བྱུང་། དེ་ནས་
ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། ཆད་མ་མདོ་དང་སྟེ་བདུན་ལྷག་མ་
རྣམས་ལ་ཞར་ཆོས་སུ་མཛད་དེ་བཀལ་བའི་རིགས་རྒྱན་ལ་སོགས་ཀྱི་སྟེ་

དོན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཆད་མའི་སྐོར་གྱི་དར་ལྗོངས་རྣམས་
གཙོ་བོར་མཛད་དེ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་བ་ལས་གསན་ཞིང་། བཤེས་
ལུང་རིགས་པ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལྟ་ཆར་གཅིག །སྤྱི་ཆོས་ལ་དཔེ་ཆོས་རིན་
ཆེན་སྦྱངས་པ། བེ་བུམ་སྟོན་པོ་ཅ་འགྲེལ་དང་། རྩི་གནང་ཁ་ཡར་གསན། དགྲུང་
ལོ་བཙུང་ལྟེ་དུས་སུ་ཆད་མ་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་
པས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྲབ་པར་བྱུང་། དེ་ནས་མདོན་རྟོགས་རྒྱ་ཅ་འགྲེལ། མདོན་
པ་མཛོད། དབུ་མ་ལ་འབྲུག་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བཏགས་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་
པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ལྟེ་སྟེང་ནས་གཞུང་ཆོག་གི་འབྲུག་ལོན། དཀའ་བའི་
གནས་རྣམས་ལ་དོགས་གཅོད་རྣམས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་མཐའ་ཆོད་པ་
ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་བ་ལ་གསན།

དགྲུང་ལོ་བཙུང་བུག་པ་ལ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོ་བཟུ་ཤེས་སྟུན་པའི་ཁྱི་
ཐོག་ཏུ་ལེབས། དེ་དུས་བཟུ་ཤེས་སྟུན་པའི་མཁན་པོ་སྲས་མཛད་ཀྱིས། དཀའ་
ཆེན་བཞི་གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་དང་བཅས་པ་ཆག་མེད་དུ་
འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་བཤེས་ལ། འདུལ་བ་མདོ་ཅ། མདོན་པ་མཛོད།
ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ཆར་རེ། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། བཀའ་གདམས་
སྟེགས་བམ་ཆ་ལག་ཆར་བ། རྩི་བཅུན་བཅུན་གཉིས། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆའི་
བཀའ་འབུམ་རྣམ་ཐར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པའི་བཀའ་འབུམ།
མཁས་སྤྱབ་རྩི་བཀའ་འབུམ། མགོན་པོ་སྟེང་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་གཏོགས་བཀའ་ཆེན་

ཆང་བ། མགོན་པོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་གཞུང་གི་ལུང་། གཞོད་སྤྱོད་བཞི་ལྟ་མོ་
དང་བཅས་པའི་བྲག་རྒྱག་པའི་སྒོར་གྱི་བཀའ་རྒྱུགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན་ཞིང་རིགས་ལུང་འཐད་པ་ལ་བཙོན་པ་ཆེན་པོ་མཛད་
པས། དགྲུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་ཐེབས་དུས་པར་ཆད་དེ་བྲག་གསུམ་འདུལ་མཛོད་
སོགས་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་པས་རིགས་ལམ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་
ལྟ་བུར་གྱུར་གྱོ། །

དེ་དུས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དགོངས་ནས།
དེའི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པའི་ས་བོན་
འཛོག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱུང་པོ་
བྱ་བལ་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་བྱུང་རིང་ཐེབས་དུས། ལམ་རིམ་སྤྱོད་བ་སྤྱི་བསྐྱབས།
གཞི་གསུམ་གྱི་བྲག་ལེན། སྤྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་བཙོས་སོགས་གསུང་ཆོས་
མང་དུ་གསན། དེ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་པ་ལ། འདུལ་བ་མདོ་ཅ། མདོན་
པ་ཀུན་ལས་བཅུས། བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་བཞི། དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་རྒྱག །རྣམ་
འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་བ་རྣམས་རང་རང་གི་རྟེན་སྤྱི་སྤྱོད་ནས་གསན་ཞིང་། ལྷ་
མ་འདི་ལ་རྟེན་ནས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་པའི་སྤོབས་
པ་ཐོབ་པས་ལྷ་མ་ཐམས་ཅད་ལས་བཀའ་བྱིན་ཆེ་ཤོས་སུ་མཛད་དོ། །དེ་དུས་
བྲག་བཞིན་དུ་དར་བ་ཡོད་པ་ནི་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཅན་དན་གྱི་ནགས་
ཆལ་སྤྱག་པོར། ལྷོ་གསལ་གཉིས་སྤྱིས་དབང་པོའི་ཆོགས་རྣམས་སྤྱོད་ཆོགས་

བཞིན་དུ་འདུ། མཁས་པ་མང་ཐོས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་རབ་དུ་རྒྱས་པའི་སྟག་གཟིག་གི་ཆོགས་རྣམས་ལུང་རིགས་ཀྱི་ར་རོ་སྟོགས་པའི་དབུས་ན་མཁས་མཆོག་གཤོང་ལྗེ་དབང་པོ་འདི་ནི། གཞུང་ལུགས་འབྲུམ་པ་ལྟ་མའི་རལ་ཁུར་ནི་བརྩེད། རིགས་པའི་མཆེ་སྟེར་ཚོན་པོས་པས་རྒྱལ་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་སྟངས་པ་ནི་འགེམས། མཁུན་བཅེ་བཟང་པོའི་ལུས་སྟོབས་རབ་དུ་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་སྤྱིའི་ར་རོ་བསྐྱགས་པས། མཁས་རྒྱུ་རི་དྲགས་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་དག་སྟག་པར་མཛད་དོ། །དེ་དུས་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ལུང་ལ་ཆགས་ཅིང་དུ་འབྱོན་པའི་ཐོག་སངས་རྒྱས་དཔལ་རིན་ཁེས་བྱ་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག་པའི་དུས་ལ་ཚུད་པས་པམ་པར་མཛད།

གཞན་ཡང་དེ་དུས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལུང་རིགས་སྤྱི་བའི་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་མཐའ་དག་ཆོས་བྱ་ཆེན་པོ་དེར་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བགོ་སྐྱེང་མ་སོང་བ་ཅིང་པར། དེ་དག་གི་ཁྱིད་ན་འགྲན་ཆུ་དང་བལ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དེ་དུས་ཀྱི་བྱ་བ་གན་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་སོ། །དགུང་ལོ་ཉིར་གསུམ་པ་ལ་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོའི་དགེ་སྟོས་མཛད་ནས། ཆོས་བྱ་དེའི་སྤྱིག་ལམ་རྣམ་གཞག་རིགས་ལུང་སོགས་དགེ་བའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་དབྱར་གྱི་ཚུ་བོ་བཞིན་དུ་གོང་འཕེལ་དུ་མཛད་པ་དང་། དགག་དབྱེ་ལ་མང་རྩ་ཆར་ཟས་སྒྲ་དགོངས་བྱར་དགེ་འདུན་རེ་རེ་ལ་མར་ཉག་བདུན་རེ་སོགས་ཀྱི་བསྟོན་བཀུར་

གྲིས་དགེ་འདུན་རྣམས་མཉེས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་རྗེ་ཤེས་
རབ་སེང་གའི་དངོས་སྟོན་མཁས་གྲུབ་རིན་ཆེན་བཤེས་གཉེན་ལ། བོ་གྲུ་
ཆོས་དྲུག །ཉ་མགྲིན་གསར་སྦྱབ་སོགས་ཤངས་པ་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་
དང་། གྲུ་བྱ་ཞི་དག་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དུ་མ་དང་། དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་
དྲུག་གི་ལུང་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དབུ་མའི་ལྷ་ཁྱིད་ཉམས་ཁྱིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
གསན་པས་དགག་བྱ་འཆར་ཚུལ་འབྲུལ་མེད་དུ་ངོས་ཟེན་ནས་གཅིག་དུ་བལ་
ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་འགོ་ག་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་དེ་རྒྱལ་
བའི་དགོངས་པ་མཐར་སྤྲུག་སྦྱ་སྦྱབ་ཡབ་སྲས་དང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་
ཀྱི་སྤྲུགས་བཅུད། ཟབ་ལམ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་སྤྲུག་སྤྲུགས་ལ་འབྲུངས་ཏེ་
སྟོན་པའི་རྩ་བ་དབྱངས་ནས་འབྲིན་པར་མཛད་དོ། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་སྐུ་སྐུ་བ་མང་པོ་ནས་ཟབ་ལས་དབྱ་མའི་ལས་
ལ་སྦྱངས་པའི་བག་ཆགས་སད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོན་ཏུ་ཉིད་ནས་སྲིད་པ་
ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སུ་མ་སོང་ན་ཆོས་རི་ལྟར་ཟབ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ཅེས་དུ་
འདུག །སྲིད་པའི་ཅ་བ་གཅོད་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་
པར་གཟེགས་ནས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལྟ་ཁྲིད་མང་པོ་ལ་གཟེགས་རྟོག་དང་གང་འཐད་
རིགས་པའི་སྟོན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གདམས་པར་ངེས་དོན་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་
རྣམས་དང་མཐུན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཆོད་ཀྱབ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་

བ་མེད་ཅིང་། རང་རང་གི་བདག་གཞིའི་ཡུལ་སྤོང་ནས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་སོང་བའི་རྟེན་འབྲུང་སྟོང་བ་
དང་སྟོང་བ་རྟེན་འབྲུང་དུ་ཤར་བའི་ལྟ་བ་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་
གཟིགས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ནས་མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྲས་
ལ་བརྒྱད་པ་ནམས་རྩེ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་པ་དང་། མཁས་བཙུན་ཡོན་
ཏན་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ལས་ལུང་ཁིད་དུ་གསན། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྩེ་ནས་
ཀུན་མཁྱེན་སློ་བྲོས་རིན་ཆེན་སེའླེ་ལ་བརྒྱད་པ་ནམས། མཁས་བྱུང་དཔལ་
འབྱོར་ལྷན་བྱུང་ཡབ་སྲས་ལས་གསན། མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་
རྩེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེའླེ་གཉིས་ནས་རྒྱལ་སྲས་འདུལ་དཀར་བ་ལ་བརྒྱད་
པ་ནམས་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་པ་ལ་གསན། མཁས་བྱུང་ཞོར་བཟང་རྒྱ་
མཚོ་ནས་བརྒྱད་པ་ནམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལ་གསན་
པ་སོགས་ལུགས་འདིའི་ལྟ་ཁིད་སླ་མ་བཟང་ལ་མང་བ་ལས་གསན་འདུག་
ཀྱང་། རྩེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེའླེ་ལ་མཁས་བྱུང་རིན་ཆེན་བཤེས་གཉེན་པས་
གསན་པ་ནམས་རྩེ་དེ་ཉིད་ལས་ཉམས་ཁིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསན་པས་དབུ་མའི་ལྟ་
བ་ནམ་པར་དག་པ་ཐུགས་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པས་སླ་མ་འདི་བཀའ་རིན་ཆེ་བའི་སླ་
མ་ནམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། །གནས་རྟིང་རྩེ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་ལ།
སློ་སྦྱོང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོ། མ་བྱ་དུག་འཛོམས། སེམས་དཔའི་རིམ་ལ། མཐའ་
འཁོབ་འདུལ་བའི་ཆོས་བཞི། བྱེད་སློམ་རྩི་རྩི་ལ་སོགས་པའི་སློ་སྦྱོང་གི་

རྒྱ་གཞུང་མཐའ་དག་དང་། གློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་རྣམས་དང་། ཁམས་ལུང་
པའི་ཐུན་བརྒྱད་མ། གླང་རི་ཐང་པའི་ཆིག་བརྒྱད་མ་སོགས་གློ་སྦྱོང་གི་སྒོར་
རྣམས་དང་། བཀའ་གདམས་ཐོར་བྱ་བ། ཤར་པའི་ལམ་རིམ་བརྗེད་བྱང་མ་ལ་
སོགས་ཤར་པ་ནས་མཆད་ཁ་པ་ལ་བརྒྱད་པའི་ལམ་རིམ་མང་པོ་དང་། སྤར་
ཐང་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལམ་སྒོན། སྤར་ཐང་ལམ་མཆོག་མཁས་བྱུང་རྗེའི་ཡིག་
རྒྱུད་ཉེར་གཅིག་གི་ལུང་། མགོན་པོ་སྤྱིང་ཞུགས་སོགས་མགོན་པོའི་སྒོར་གྱི་
ཐབ་ཆོས་ཁ་ཡར་དང་། ལྷ་མོ་བྲག་བཞི་མ་སྤྱིང་ནས་བརྒྱད་པའི་མགོན་པོ་བྲག་
དུག་པའི་སྒོར་རྣམས་དང་མགོན་པོ་སྤྲུག་ཞོན། བྲུང་རལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུང་
རྗེས་གནང་རྣམས་གསན་པས་སྤྱིར་བཀའ་དྲིན་ཆད་མེད་པས་བསྐྱེད་ས་པས་
ལྷ་མ་ཡིན་པས་ལྷ་མའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་མཛད། ཉ་ནག་ཆོས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་
འབྱོར་བས་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞལ་གཟེགས་ཤིང་། ཞལ་གཟེགས་ཀྱི་ཐང་ག་ཞིག་
ཀྱང་གིས་པ་མཛད་འདུག་པས་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་ཆེ་དཔག་མེད་བྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་
ཀྱི་དབང་། མཁའ་འབྱོ་མེད་གདོང་མའི་རྗེས་གནང་། འཇམ་དབྱངས་ནག་པོའི་
བསྐྱེད་བརྗོག་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་པ་གསན། ཆོས་རྗེ་དབྱངས་པ་
བྲགས་བསམ་པ་ལས་གསང་བདེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དང་། བསྐྱེད་རྗོགས་སོགས་
གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་ལྟར་དབྱང་པོ་ཉིར་གསུམ་པ་ཡན་ལ་
གཙང་ཕྱོགས་སུ་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གསན་སྦྱོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས། དཔལ་
འཁོར་བདེ་ཆེན་དང་གནས་རྟིང་ག་བྱངས་བསྐྱུབ་རྣམས་སུ་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་གྲ་

སྒྲོར་མཛད་པས། ས་དག་ལྷན་གྱི་མཁས་པ་མཐའ་དག་གིས་སྐྱེན་གཞོན་ལྟ་
འདི་འདྲ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་མངའ་བ་ཞེས་དད་པ་དང་སྒྲོན་པའི་
གནས་སུ་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས། དེ་དུས་ཀྱི་བཟ་ཤིས་སྐྱེན་པོའི་བྲུ་བ་རྣམས་
ལས་ཐོས་སོ། །

དེ་དུས་བཟ་ཤིས་སྐྱེན་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དག་བཤེས་སྐྱེ་ཡོན་ཆེ་བ་རེ་
ཆོས་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱོ་བའི་སྒོལ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱ་གོང་རྩི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དུས།
སྤྱིག་རྣམ་གཞག་དམ་ཞིང་ཆོས་སྦྲར་བ་དགག་དབྱེ་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་བྱུང་བས། ད་དུང་རྩི་འདི་པ་ལ་ཆོས་ཁྲིམས་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་སྤུལ་ན་ཡོང་
བ་འདུག་ཟེར་བ་མང་དུ་བྱུང་བས། ཆོས་ཁྲིམས་བྱུང་ན་ཐུགས་སྦྱོང་ལ་གཞོན་
པར་དགོངས་པ་དང་རྩི་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྩི་རིན་པོ་ཆེའི་དདུལ་གདུང་མཛུལ་
བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྩི་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེན་པས་ཐུགས་བྱངས་
ཉེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བགོ་སྐྱལ་ལེན་པར་བཞེད་ནས་ཀྱང་།
དགྲུང་ལོ་ཉིད་བཞི་པ་ལ་དབུས་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་དུ་མཁས་གྲུབ་
རིན་ཆེན་བཤེས་གཉེན་པ་དང་། དཔོན་སྒྲོབ་མཛུལ་བས་སྤྲི་ཆེན་དགོངས་པ་
རབ་གསལ་གཅིག་གནང་ནས་རྩི་འབྲེལ་ལེགས་པ་བྱུང་། བྱིད་ཀྱིས་དབུས་
ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེན་པ་ལ་པན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོགས་པ་ཡོང་ཞེས་ཐུགས་དབྱེས་པ་
ཆེན་པོས་ཕུང་སྒྲོན་པར་མཛད། དེ་ལྟར་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྤྲི་ཆེན་ལ་མཆོད་མེ་
ཕུལ་བ་ཉིན་ཞག་སྤྲེལ་བའི་ཡུན་ཆད་ཐུབ་པས་རྩི་འབྲེལ་ལེགས་པར་དགོངས་

ནས་སྤྲུགས་དགྲེས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱོན་ནས་གཙང་རོང་གི་སྤྲུགས་སུ་ཞག་གཅིག་བཞུགས་པའི་མནལ་ལམ་ལ་ཇི་བཅུན་སྒྲོལ་མའི་སྤྱ་གཅིག་དང་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱ་གཅིག་གསལ་བར་བྱུང་། དེ་ནས་སྟེ་ཐང་འོར་དུ་ཕེབས། མཆོད་ཁང་རྣམས་མཇུག་ནས་ཞག་གཅིག་བཞུགས་པའི་མནལ་ལམ་ལ། གྲེས་པ་གོས་དཀར་གྱོན་པ་ཞིག་བྱུང་། ང་སེ་ར་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། ང་དང་མཉམ་དུ་སེ་ར་ལ་འབྱོན་དགོས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་།

དེ་ནས་སེ་རར་བྱོན་ནས་ཞལ་སྤྱ་ནས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་མཇུག་དུས་ཁྲིད་གཙང་ནས་འབྱོན་དུས་མནལ་ལམ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པོ་བྱུང་ངམ་གསུངས་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་པའི་དགོངས་པ་ལ་མནལ་ལམ་བྱུང་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་ཞུས་མ་བྱས་ན་རྩུན་དུ་དགོངས་ནས་སྤྲུགས་ཁྲིལ་ཞུགས་དོགས་ནས་ཡུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ལྷན་པའི་བྱ་བ་ཇི་བཅུན་སྒྲོལ་མའི་སྤྱ་གཅིག་མཇུག་པའི་མི་ལམ་བྱུང་ཞུས་པས། དེ་མནལ་ལམ་བཟང་པོར་འདུག །སྒྲོལ་མ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པས་ཁྲིད་ལ་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་ཇི་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་འབྲུབ་པ་ལ་རྩ་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་འྲིཟ། བྱང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་འྲིཟ། ཀམ་ཤ་ཏམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད། སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་འྲིཟ། རྫོ་སྦྱོང་གི་རྒྱ་གཞུང་ལག་འཁྱེད་དང་། ཇི་ཉོར་སྟོན་པའི་རྫོ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ལུང་རྣམས་གསན་ཅིང་། རྟ་མགིན་ཡང་གསང་སྒོས་པའི་རྗེས་གནང་ཞུ་བའི་བྱ་བ། མནལ་ལམ་ལ་མི་གཅིག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་

མང་པོ་བྱིན་བྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་རིགས་ཡིན་ནིས་པས་བསྐྱེད་རིགས་ཡིན་
ཟེར་བ་གཅིག་བྱུང་། སང་ཉིན་རྗེས་གནང་བྱ་དུས། ཁྱོད་ལ་མི་ལམ་ཅི་བྱུང་
གསུངས་པ་ལ་མནལ་ལམ་བྱུང་ཚུལ་ཞུས་པས། མི་ལམ་ཤིན་ཏུ་བཟང་བར་
འདུག། ཡི་དམ་འདིས་རྗེས་སུ་འཛིན་བ་དང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བྱུབ་
ཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་གསུངས། བསྐྱེད་དབང་ཆེན་གྱི་གཏོར་དབང་། ཆོས་
སྐྱོང་ལུས་སྤིང་དང་། ཨ་རྟོན། ལེགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་གཏད། གིང་ལྷ།
གཟའ་གདོང་གི་བཀའ་བསྐོ་དང་བཅས་པ་གནང་ནས། དེད་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་
སྒོ་གོས་རིན་ཆེན་སང་གི་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན། ཀུན་མཁྱེན་བ་དེ་ཉིད་ཡི་དམ་ཆོས་
སྐྱོང་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡབ་རྟོགས་ལྡན་
ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ཞེས་བ་བྱུབ་ཐོབ་གཅིག་ཡོད་བ་དེས་ཀུན་མཁྱེན་སྤུས་སྤུས་
བ་དཔལ་ལྡན་སང་གི་ཞེས་གསང་སྤྲགས་གསར་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་མཁས་
ཤིང་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་གྱི་བྱུབ་ཐོབ་གཅིག་ཡོད་བ་དེ་ལ་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་གྱི་དབང་
ལུང་མན་ངག་རྫོགས་པར་གསན་ནས་སྤྲགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས། ཡི་དམ་
ཆོས་སྐྱོང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱུབ་པ་བརྟེན་བ་དེ་ཉིད་ལ་སྤུས་མང་པོ་ཡོད་པའི་རྟོན་
བ་ཀུན་མཁྱེན་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ཡབ་ལ་སྤྲུག་ཤིང་བྱ་ནས་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་ལྷ་
ཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོང་རྫོགས་པར་གསན་ནས་སྤྲགས་ཉམས་སུ་བཞེས་
པས། སྤུས་སྤུས་སུ་རྟ་མགིན་གྱི་གཏོར་སྐྱབ་མཛད་དུས་ཨ་ལི་གཏོར་མའི་
ཅེ་ན་རྟ་ཡི་མགོ་འདུག་གསུངས་པ་སོགས་རྒྱུད་དུ་ནས་ཡི་དམ་འདི་ཡི་ཞལ་

གཟིགས་ཤིང་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྟེན་པར་མཛད། དབུས་སུ་ཐུགས་སྐྱོང་ལ་
བྱོན་ནས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་སོགས་སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་བསྟེན་ནས་མདོ་
ཐུགས་ཀྱི་གཞུང་ཐུགས་རབ་འབྱམས་དང་། རིག་པའི་གནས་ལྡ་ལ་མཁས་
པས་ཀུན་མཁྱེན་བ་ཞེས་སྟེན་གྲགས་ཆེ་བ་བྱུང་བས་དད་འདུས་ཀྱི་སློབ་མ་
བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་དུས་སུ། ལ་སྟོད་ནས་གདན་འདྲེན་བ་
བྱུང་བ་ལ་འཆད་ཉན་གྱི་པན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཡོད་པས་ཐེབས་མི་བྱབ་པའི་ཁྱུ་ཡིག་
ཐུལ་བས། ཡབ་ཀྱིས་ཐུག་ཐལ་མོ་གནང་སྟེ་བྱེད་མཆོན་ཉིད་པའི་གྲ་བ་མང་དུ་
འདུས་པའི་ང་རྒྱལ་བས་འདྲིར་མི་ཡོང་ཡང་། ངའི་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་དེ་རྣམས་
དང་བལ་ན་བྱེད་ལ་སྐྱུ་ཆེ་རིང་པོ་དང་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་མི་ཡོང་བས། ངའི་ཡི་
དམ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་དང་མ་བལ་བ་ཀྱིས། སུར་བ་འདྲི་ཡང་དཔལ་ལྷན་བྱུབ་
ཐོབ་འདར་འཕྱར་གྱི་ཐུགས་དམ་རྟེན་སུར་བ་བྲག་ལ་ཐེབས་བ་དེ་ཡིན་པས་
བྱེད་བྱ་ཀླན་ཤོས་ཡིན་པས་བསྐྱར་བ་ཡིན་གསུངས་འདུག་པས། ཀུན་མཁྱེན་
པས་གྲ་ཆང་འདྲིའི་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་དུ་བསྐྱོས་པས་གྲ་ཆང་འདྲིའི་དགེ་བཤེས་
དག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱོང་འདྲི་རྣམས་བསྟེན་དགོས་གསུངས་པས་དེ་དུས་
ནས་གཏོར་འབུལ་སོགས་མཛད། ཕྱིས་གྲ་ཆང་གི་འཆད་ཉན་ལ་ཐེབས་དུས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་ལ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་གྱི་དབང་གསན་
ནས་གཏོར་འབུལ་སོགས་མཛད་པས་ཡི་དམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་། དངོས་བྱུབ་
གྱི་ཆད་མ་བྱུང་བ་དང་། བཀའ་བསྐྱུང་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་ཚུལ་ནི་འོག་

ནས་འཆད་བ་ལས་ཤེས་སོ། །

དེ་ནས་མཁས་མཆོག་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་བ་ལ་རྒྱུ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་
ནས་ཅ་འཇུག་གི་ཞིབ་བཤད་ལུང་དང་བཅས་པ། སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མེག་
འབྲེད་ཀྱི་ཞིབ་བཤད་ལུང་དང་བཅས་པ། བྱང་ངེས་རྣམས་འབྲེད་ཀྱི་ཞིབ་བཤད་
ལུང་དང་བཅས་པ། འགྲེལ་བ་བུ་རྒྱ་བ་ལི་ཏ། འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ། འཇུག་པའི་
རང་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དང་། སྟོང་འཇུག་དར་རྒྱུ་། བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོ་དག་
ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ། སྟེང་འབུམ། གོ་ལུང་པའི་བསྐྱར་རིམ། སྐྱེས་ཆོས་ས་གཉིས།
སྟོམ་གསུམ་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱི་ཞིབ་བཤད་ལུང་དང་བཅས་པ་གསལ། དེའི་
ཆེ་ཆོས་མཆོམས་ཤིག་ལ་སེ་ར་ཅེར་རྗེའི་གཞིམས་ཁང་སེར་པོར་དཔེ་མཆོམས་
ལ་བྱོན་ཏེ་བྱང་ངེས་རྣམས་འབྲེད་ཐུགས་ལ་བྱང་བར་བཟུང་ནས། དེའི་དོན་རྗེའི་
ཅ་འཇུག་གི་རྒྱུ་ཆེན་གཉིས་དང་། སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མེག་འབྲེད། ཀྱན་
མཁེན་ཐུས་སྤྲས་པའི་ས་བཅད། རྩི་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་
སྟེང་ནས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ཅིང་། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ། དབུ་མ་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ།
དབུ་མ་སྟང་བ་རྣམས་ལ་གཞིགས་རྟོག་མཛད་པས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ངེས་པ་རྟེན། དེའི་ཆེ་དུས་
བཟང་རྣམས་ལ་མེ་རྟོག་གི་ཆར་བབས་པ་བྱུང་ཞིང་། མནལ་ལམ་ལ་རིན་པོ་
ཆའི་གཏེར་མང་པོ་ཐོན་པ་བྱུང་བ་ནི། རྩི་རིན་པོ་ཆའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
གྲུབ་མཐའ་མང་པོ་ངེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དེའི་མི་ལྟས་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་བདག་ཉིང་།

ཆེན་པོ་རང་གི་གསུང་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་སོ། །

ཡང་སྐབས་ཤིག་སེ་ར་ཅེར་རྗེའི་གཞིམས་ཁང་དེར་དཔེ་མཆོམས་མཛད་
དུས་གནས་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་
དོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཏན་ལ་པམ་བའི་དབུ་མ་རྩ་བ་
ཤེས་རབ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་བས། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་རྒྱུ་
རྣམས་གསེར་བཙོ་མའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་ནམ་མཁའ་ནས་གཞིགས་པའི་
གནས་ཡིན་པས། གནས་འདིར་དབུ་མ་ལ་སྒོ་བ་གཉེར་བྱས་ན་སྒོ་སྦྱེད་ཆེ་བ་
ཡོང་དགོངས་ནས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ། རྗེའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་ལྷོ་ཆེན་
གཉིས། སྒྲོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད། ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཆོག་གསལ་སྒྲོང་
ཐུན་རྣམས་ལ་འབྲུས་པར་མཛད་པས། སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་དང་། རྒྱལ་བ་ཙོང་
ཁ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དབུ་མའི་བཤད་སྒྲོལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་
སུ་རྒྱུད་ཅིང་ཐབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་ཐུགས་ངེས་སྤར་ལས་ཆེ་བ་འབྱུངས།
དེའི་ཆེ་མཉམ་ལམ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་སྒྲ་མ་
ཞིག་དགེ་བཤེས་པ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་བྱུང་པར་ཅན་འདོད་ན། རྩོམ་པ་ལྟོས་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་
སྲས་དབྱུངས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསགས་
སྒྱུར་ལ་འབད་པ་དང་། གཞུང་ཁུངས་སྐབ་ལ་དབྱུང་བ་གལ་ཆེ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་
བས་གནས་འདིར་དབུ་མ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་མཁན་བྱུང་ན་སྒོ་སྦྱེད་ཆེན་པོ་
ཡོང་བའི་གནས་ཡིན་གསུངས་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་གི་ཞལ་ལས་ཁོ་བོས་

དངོས་སུ་ཐོས་སོ། །

དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་རི་བོ་དགེ་ལྡན་ནས་དྲོ་ཆེ་འཆང་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་
མཁན་པོ་དང་། ཆོས་རྩི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོས་ལས་སློབ་མཛད་ནས། མཚན་
ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཁ་སྐོང་གངས་ཆང་བའི་དབུས་སུ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་
ཡང་དག་པར་བཞེས་ཏེ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གརྒྱའི་ཚུ་
བོས་བྱུགས་ཀྱི་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་གང་བ་བྱུར་རྟོ། །དེ་སྐབས་རྩི་ཤེར་
བཟང་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོ་མེ་རྟོག་འཕྲེང་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་བཤད་ལུང་དུ་
མ་དང་། བག་མོ་བད་བཞི། དཔལ་མཆོག་རིགས་བསྐྱུས་ནམས་ཀྱི་དབང་། ཏྲ་
མགྲིན་ལྟོན་བཞེས་སྐོར་ལ་སོགས་རྩིས་གནང་འགའ་ཤས་གསལ། དགུང་ལོ་
ཉིར་བདུན་པ་ལ་སྐར་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས། ལོ་དེའི་མཇུག་གནས་སྡིང་སེ་
ར་གྲ་ཆང་གི་འཆད་ཉན་ལ་གདན་འདྲེན་བྱས་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་ལ་
ཐེབས་བཞེད་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་། གནས་སྡིང་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་དགའ་བདེ་
ལེགས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་ནན་ཆེ་བ་མ་ཐེག་པར། སེ་ར་གྲ་ཆང་གི་འཆད་ཉན་ལ་
ཐེབས་ནས་ལོ་གསུམ་ཀྱི་བར་ལ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐོར་ནས་
གདུལ་བྱ་ནམས་ཆོས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཀྱན་དགའ་བདེ་
ལེགས་ལ་བ་སོ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསལ། དེ་ནས་བྱམས་ཆེན་
བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཆད་ཉན་ལ་གདན་འདྲེན་བ་བྱུང་བའི་ཆོ། རྩི་ཤེར་པའི་མནལ་
ལམ་ལ་སྐང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་

གི་ཕྱག་དཔེ་རྣམ་བཀལ་ནས་བྱམས་ཆེན་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་བ་ཅིག་བྱང་བས་
འཆད་ཉན་གྱི་པན་ཐོགས་ཡོང་བའི་ལྷས་སུ་གོ་ནས། དགྲུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་
ལ་བྱམས་ཆེན་དུ་ཕེབས་པའི་ཉིན་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
བ་འབབ་པ་དང་། མཇའ་ཁ་མདོག་སྒྲ་ལཱའི་གྲུང་ཕྱལ་ཅིང་། རྣམ་མཁའ་ལ་ལྷ་
ཡི་རོལ་མོའི་སྒྲ་སྒར་རྣ་བས་མ་ཐོས་པ་བྱང་བ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་
དུ་མ་བྱང་བས་ཕྱོགས་དེའི་སྒྲེ་པོ་མང་པོ་དད་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་
དོ། །དེའི་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་མཁས་པའི་སྟན་ཐལ་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཕྱོགས་ནས་སློབ་གཉེར་བ་མང་དུ་འདུས་པ་དང་། བྲ་ཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་
གཉེར་བ་དང་བཅས་པ་བྱ་བལ་འཆད་ཉན་བཞིན་གྱིས་ཆོས་གྲར་རིགས་ལུང་
སྒྲ་བ་བྱང་། དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལ་བཀ་ཤེས་སྟན་པོར་ཆོས་བར་མཛད་པས་
གཞི་པའི་བྲ་ཆང་རྣམས་དང་འབྲ་བའི་དགེ་བཤེས་རགས་ལ་སློབ་གཉེར་བ་མང་
བས། འདི་ལྷ་བྱའི་འཆད་ཉན་འབྱང་བ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཉ་ལས་པར་གྱུར། བཀ་
ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་རྣམས་སྟགས་
དགྲེས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་། ཀུན་མཁྱེན་པའི་གདན་ས་ལ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་
ལུགས་རབས་འབྱམས་སྒྲ་བའི་མཁས་མཆོག་ཆོས་རྗེ་སློབ་བཟང་བཤེས་གཉེན་
ཕེབས་འདུག་པ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཞིག་མཛད་པས། ཀུན་མཁྱེན་པ་སྟག་
པར་སྟགས་དགྲེས་ཉེ་ང་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་འོ་ར་ཕལ་བ་བས་ཆོས་རྗེ་ལ་ཆོས་
འབྲེལ་མཛད་པ་འདི་དགའ་ཞེས་སྟགས་དགྲེས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་། དེའི་ཆེ་སྐལ་

བཟང་བྲམས་སུ་པོ་ཏི་བཅུ་ལྷག་པ་ལ་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་འབྲུག་ཅོན་རེ་
དང་སྤྲུགས་པའི་དམ་བཅའ་འཛོག་པར་གནང་བ་ལ། སུས་ཀྱང་བསྐོ་སྤྱོད་འགྲོ་བ་
མ་བྱུང་ཞིང་། པར་ལ་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་རེ་གཉིས་རེ་ཙམ་གནང་བས་ཆོལ་བ་
རྣམས་པམ་པར་མཛད་པས་ཐམས་ཅད་ཞལ་མཐུན་པར་དེང་སང་ས་དགེ་ལྡན་
གང་གི་ཁྲིད་ན་ཡང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གོ་རྒྱ་དང་བསྟན་པ་བཟང་བ་གཉིས་ཀ་
འཛོམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་ཡང་དགོན་པར་འདུག་ཟེར་ནས་
དད་པའི་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བ་སྟོ། བྲམས་ཆེན། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་
རྣམས་སུ་ཆོས་ཐོག་མཛད་ཅིང་། པོ་ཏི་ལྷ་བྲུག་ཙམ་གྱི་འཆད་ཉན་མཛད་ཅིང་།
ཆོས་བྲུ་འཇུགས་པའི་བར་སྐབས་ལ་མཁས་ཤིང་བྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱི་དབང་ལྷག་མཁས་བཅུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་རིན་བཀྲུགས་པ་མཇལ་དུ་
སྟོན་པའི་རུབ་སྟོན་མ་དེ་ལ། རྩི་མཁས་བཅུན་པའི་མནལ་ལམ་ལ། བྱད་མེད་སྟོ་
སང་རེ་བ་གཅིག་གིས་གོས་ཆེན་སེར་པོ་ལས་བྲུས་པའི་རྒྱལ་མཚན་བྲི་མས་
ཅུང་ཟད་གོས་པ་གཅིག་གཏད་ནས། འདི་བྱེད་ཀྱིས་བྲི་མ་དང་བལ་བར་གྱིས་
ལ། རྩི་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་ཁྲི་ལ་ཚུགས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་། མཇལ་བའི་རུབ་དེ་ལ་
ཡང་མནལ་ལམ་ལ་རུབ་སྟོན་མའི་བྱད་མེད་དེས། རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ལས་བྲུབ་
པའི་བྲུམ་པ་གཅིག་གཏད་ནས་འདི་ནང་དུ་བདུད་ཅི་རེས་བྲུ་མར་ལོག་ཆུག་ཟེར་
བ་གཅིག་བྱུང་། དེའི་ཉིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཡིས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
ཞུས་པས། རྩི་མཁས་བཅུན་པས་བྱེད་སྟོན་ལྡན་གྱི་སྟོབ་མར་འདུག་ཆོས་གལ་

ཆེ་བ་རྣམས་ལ་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་གཏུགས། ངས་ཀྱང་ལན་གཏོང་གསུངས་
ནས་ཐུགས་དབྱེས་པ་ཆེན་པོ་གནང་། རྩི་མཁས་བཅུན་པ་དེ་རྩི་འདི་བའི་སྐྱེ་ཆེ་
སྤྲ་མ་དུ་མའི་སྒྲ་མར་འདུག་པས། སྐྱེ་ཆེ་འདིར་ཡང་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་བཟན་
པོ་ཐོབ་པས། དབང་ལུང་རྩིས་གནང་ཟབ་བྱུང་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་གསན་པ་
ལ། དགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་འདིར་བཞེད་པ་ནི། གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་
འངས་རྟོག་གཉིས། བདེ་མཆོག་ལུང་ལ། དེལ་བྱ་ལྟ་ལ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ།
མེ་ཉི་བཅུ་གསུམ་མ་སྟེ་བདེ་མཆོག་སྐྱོར་དང་། འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་ལ། རོ་
ལངས་བརྒྱད་བསྐྱོར་གཤེད་དམར་བཅུ་གསུམ་ལ། གྲེ་རྟོག་མཆོན་ཆ་ཅན་དང་།
ལྷ་དགུ་མ་གཉིས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། བག་མོ་བཅུ་གསུམ་ལ། མི་འབྱུག་ལ། ཆེ་
དབག་ལྟ་དགུ་ལ། ཀུན་རིག་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད། རྟོག་དབྱིངས། རྣམ་སྤྲང་
མཛོན་བྱང་རྣམས་ཀྱི་དབང་། འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་
བཅུ་བདུན་པའི་ཞིབ་བཤད། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱུད་པ་རྒྱ་རོ་པའི་འགྲེལ་པའི་སྟེང་
ནས་ཞིབ་བཤད། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྟེན་བཤད་རྒྱུད་ལྟ་མོ་བཞིས་ཁྱུས།
ཡེ་ཤེས་རྟོག་ཀུན་ལས་བཏུས། རིགས་ལྷ་གདན་རྟོགས། རིམ་ལྷ་གསལ་སྟོན།
མཐའ་དང་བྱོད་རིན་པོ་ཆའི་ཐུར་གྱ། རྟོག་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། བདེ་མཆོག་འདོད་
འཇོ། དེལ་བྱ་རིགས་ལྷའི་རྟེན་བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་ཆེན། འགྲེལ་ཆེན་དེ་
མེད་འོད་ཀྱི་ཞིབ་བཤད། བད་དཀར་ཞལ་ལུང་། བཟླ་གཉིས་ས་ཐུགས།
མཁས་བྱུང་རྩི་བཟླ་གཉིས་རྣམ་བཤད། རྟོག་བདུན་རྣམ་བཤད། རྟོག་འཆང་

ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་ལ། ཅ་ལུང་རྣམ་བཤད། ལུ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད། འཕོ་
ཁྲིད་གསེར་གྱི་སྒོ་འབྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཞིབ་བཤད་ལུང་དང་བཅས་ལ། མཁས་གྲུབ་
རྩེ་འོ་གསུང་འབུམ་ཐོར་བུ་ལ། གསང་འདུས་སྦྱིན་སྲེག །སྦྱིན་སྲེག་དངོས་
གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཆོས་བཅུ་ལག་མཛད། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད། སུམ་ཏུ་རྣམས་ཀྱི་
ལུང་། གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྩོགས། བདེ་མཆོག་ལུ་པའི་བསྐྱེད་རྩོགས། རིམ་བུ་
པའི་རྩོགས་རིམ། འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ། འཁོར་ཆེན་བསྐྱེད་རིམ། བ་སོ་
རྩེ་འོ་དུས་འཁོར་བསྐྱེད་རིམ། དུས་འཁོར་སྦྱོར་བྱལ་ན་རོ་ཆོས་བྱལ་གི་ཁྲིད་ལ་
སོགས་པའི་ཁྲིད་གྱི་སྒོར་དུ་མ་རྣམས་གསལ་བས་བཀའ་རིན་ཆེ་བའི་སྤྲེའི་
གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མཛད་དོ། །

བྱམས་ཆེན་གྱི་འཆད་ཉན་མཛད་པའི་ཆོ། རིན་སྤངས་སུ་སྡེ་པའི་བཞུགས་
གལ་དུ་ས་སྐྱ་པའི་དགོ་བཤེས་བྲག་པ་རྣམས་དང་། དགོ་ལྷན་པའི་དགོ་བཤེས་
རྣམས་འབེལ་གཏམ་དང་། བཟོ་སྐྱེད་ཡང་ཡང་བྱེད་དགོས་པ་ལ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་འདི་བཟོ་སྐྱེད་ལ་ནམ་བཞེངས་དགོས་པའི་བྱ་བ། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་གཟེ་བརྩེད་དང་ལྷན་པ་རེ་གཟེགས་སྤང་བ་ལ་བྱུང་ཞིང་བཟོ་སྐྱེད་ཡང་རྩེ་འོ་
ཉིད་རྒྱལ་བ་འབའ་ཞིག་བྱུང་བས། ས་སྐྱ་པའི་དགོ་བཤེས་མཁས་གྲགས་ཆེ་བ་
མང་དུ་བསགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རྩེ་འོ་ཉིད་འགན་ཁྲུང་དང་བྲལ་བར་
བྱུང་ཉེ་ལུང་རིགས་རྩེ་མ་མེད་བས་པ་རོལ་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་པམ་བར་མཛད་
དེ། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་བས་སྟན་གྲགས་ཀྱིས་

ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཁྲབ་པར་བྱུང་ནོ། །དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རིང་བྱམས་
ཆེན་བདེ་བ་ཅན་པའི་འཆད་ཉན་མཛད་པས། སྒྲོར་བ་ཅིས་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་
རབ་འབྱམས་ཟླ་སྒྲོར་ཕེབས་པའི་དགོ་བཤེས་བཅུ་པ་གསུམ་ཅམ་དང་། ཤོ་ཉི་
གཉིས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆགས་བ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བས་ཕྱོགས་དེར་
རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་སེ་ར་རྗེ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་པས་མཁས་སྟན་གྲགས་ཆང་གི་འཆད་
ཉན་འཛོག་པར་ཤར་བས་རྗེ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་པས་རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མ་དང་
ཆོས་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡི་དམ་ཆོས་སྒྲོང་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཀྱབ་
ནས་མནལ་ལམ་བརྟག་པར་མཛད་པས། ལུབ་གཅིག་མནལ་ལམ་ལ་བྱུ་མོ་རས་
གོས་གྱོན་བ་གཅིག་དང་། ཨ་ཙར་དུང་ལུང་སྒྲུ་ཁྲོལ་ལེབ་གཅིག་དང་གཉིས་
བྱུང་ནས་འཆད་ཉན་བ་གཙང་ན་ཡོད་དེ་གདན་སྤོངས་དང་བསྟན་པ་ལ་པན་བ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོགས་པ་ཡོང་ཟེར་བ་བྱུང་། རྗེ་དོན་ཡོད་པ་ལ་མདོ་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་
རྗེ་གས་པར་མཛད་པའི་དགོ་བཤེས་མཁས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། རྗེ་འདི་པའི་
ཡོན་ཏན་གཙང་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་གས་པར་མཛད་ནས་རྗེ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་ཏ་
ཙང་རྒྱུན་རིང་པར་མ་བརྟེན་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྗེ་གས་པའི་འབྲུན་ཆེ་
དང་བྲལ་བ་གཅིག་ཡོད་པས། རྗེ་དོན་ཡོད་པའི་དགོངས་པ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་འདི་ལྟ་དང་སྒྲ་མས་ལུང་བསྟན་པར་དགོངས་ཏེ། གྲགས་ཆང་གི་མི་སྣ་བསགས་
ནས་འཆད་ཉན་གྱི་འོས་རིས་སྒྲོར་གྲགས་ཆང་ནང་གསེས་གྱི་ཆགས་སྤང་གིས་དགོ་

ཆེན་མོ་མ་ཆང་བ་གཅིག་ཅེས་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
འདིའི་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡིད་འཕྲོགས་ཤིང་མ་སྤྱད་
སྤང་དུ་བྱུང་ནས་གཅང་ལ་སྟན་ཞུས་འབུལ་དུ་སོང་བས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
འདིའི་དགོངས་པ་ལ་མཁས་བྱུང་རིན་ཆེན་བཤེས་གཉེན་གྱིས་དབུས་སྤྱོད་གས་
སུ་བསྟན་པ་ལ་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བར་ལུང་བསྟན་བ་དང་། སྟན་ཞུས་པ་
སྤེལ་ས་པའི་བྱུང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་ལ་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་སྤྱུམ་
ཞིང་བརྟེན་པ་གཅིག་གི་གཟིགས་སྤང་བྱུང་བས་འཆད་ཉན་ལ་ཕེབས་ན་འཆད་
ཉན་འཕེལ་བར་དགོངས་ཏེ། སྤེལ་ས་གནང་བ་བྱུང་ཞིང་གྲ་ཆང་འདི་ལ་འཆད་
ཉན་པ་ཅིག་འཁོད་ན། ཞལ་སྤྱུ་ནས་དོན་ཡོད་པས་བཀའ་ནན་ཆེ་བ་འདུག་ཅིང་
དེ་རང་ལ་འང་མི་ལས་བཟང་པོ་བྱུང་བས་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཅི་གསུངས་བཞིན་
བྱས་ཆོག་གསུངས་ཞལ་བཞེས་གནང་ནས་སྟན་ཞུས་པ་རྣམས་དབུས་ལ་
ལོག་པའི་མཆོམས་ལ། སྤར་མ་སྤྱུན་སྤང་དུ་མ་བྱུང་པའི་དགོ་ཆེན་དེས། སྤེལ་
ཆར་བའི་སྤྱུ་མ་ཆོས་ཇི་ཏེ་བ་ར་བ་ལ་གོས་ཆེན་ཏ་ཏུ་ན་ཡུག་གཅིག་གིས་གཙོས་
པའི་འབུལ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་ཇི་འདི་བ་དབུས་ལ་ཕེབས་མི་བྱུང་པའི་གོགས་
ཆེན་པོ་བྱུང་བས། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཇི་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་པས་གསུན་པས་ཁོ་
རང་དཔོན་སློབ་གསུམ་ཞལ་གཙུགས་སུ་རིན་སྤངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ར་བྱུང་བ་
བརྒྱད་ནས་བསྐོས་པ་ཞུས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྲ་ཆང་གི་འཆད་ཉན་ལ་བསྐོ་
བར་ཐག་བཅད་ནས་དཔོན་སློབ་རྣམས་སྤོན་ལ་ཕེབས། ཇི་འདི་བ་དཔོན་སློབ་

རྣམས་པཌ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོ་མངལ་དུ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་བྱོན་པས། པཌ་ཆེན་
སྣར་ཐང་ན་བཞུགས་པའི་དེར་བྱོན་ནས་དབུས་སུ་འཆད་ཉན་ལ་འབྱོན་དགོས་
ཚུལ་དང་འདོད་ཚོས་རྣམས་ཞུ་བ་ལ་ཡོང་བ་ཡིན་ཞུས་པས། དེ་ཀ་ལེགས་ཁྲིད་
ལ་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་ཡོད། འདོད་ཚོས་རྣམས་ད་ལན་གྲུབ་པར་བྱེད་གསུངས།
ཐུགས་དབྱེས་པ་ཆེན་པོས་འདོད་ཚོས་དུ་མ་གནང་། འཁོར་ཆེན་གྱི་དབང་ཞུས་
དུས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་ཞལ་གཟེགས་བྱུང་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་གསུངས། མགོན་པོ་
ཐུག་བཞི་བ་གཏེར་མའི་རྗེས་གནང་ཞུས་དུས་ང་དང་པོ་སྣར་ཐང་བྱམས་ཆེན་
དུ་སྟེང་གི་བ་ཀྱིས་ཁ་ལྷུགས་ནས་བཞུས་པ་མི་ཐུབ་ཀྱང་ཚོས་སྟོང་འདིའི་རྣལ་
འབྱོར་བསྐྱོམས་པས་ཐོག་མར་བྱ་རོག་གཅིག་གིས་ལྷེ་ནས་འཐེན་པའི་ཕྱི་ལམ་
བྱུང་བས། སྤྲ་ཐུབ་པ་དང་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བྱུང་བས་ནད་ཁམས་
དེ་ཡང་གཞི་མེད་དུ་སོང་གསུངས་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་མ་
ལྷག་པར་གནང་ཞིང་ཐུགས་མཉེས་པའི་བཀའ་ལླང་མང་དུ་བྱུང་གསུངས་པ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་སོ། །

དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་དཔོན་སྟོབ་དབུས་ལ་བྱོན་པའི་སྟེ་ཐང་དུ་
ཐེབས་ཞུབ་མནལ་ལམ་དུ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་རྒྱལ་འིའི་ཅེ་དེར་རྒྱལ་
བ་ཙོང་ཁ་བ་སྤྱ་ཚོས་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་བཞེས་པ་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་མདངས་
འཕྲོག་པ་གཅིག་བཞུགས་པའི་མདུན་དུ་རྗེ་འདི་པས་དྲང་དཀར་ཆེ་བ་གཅིག་
འབུད་པ་བྱུང་། དེ་ནི་རྗེ་འདི་པས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བའི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་

མཛད་པའི་སྟོན་གྲགས་ཀྱིས་ས་སྟེང་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་འདིའི་ལྟས་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟེལ། །དེ་ནས་སེ་རར་ཐེབས། མཁས་གྲུབ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མཁས་སྟན་གྲུ་ཆང་གི་འཆད་ཉན་ལ་དགྲུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་ལྷགས་མོ་ལུག་གི་ལོར་ཐེབས་པར་མཛད་དོ། །

འདིར་སྤྲས་པ། མཁས་མང་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ནས། །གསུང་གི་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་རྒྱ། །མ་ལུས་འདོམས་པས་དོམས་མཛད་ནས། །ཟབ་དོན་འགྲོ་ལ་སྟོལ་ཉིད་ལ། །སྟོང་སེམས་ལྡན་པའི་དགེ་སྟོང་དངོས་བརྟེན་ཆོ། །དགེ་ལེགས་ཀྱན་གཞི་ཚུལ་བྲིམས་འཕགས་ནོར་བུ། །གཟེགས་ཤིང་འདུལ་བ་འབུམ་འདིའི་དགག་སྐྱབ་གྱི། །བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་འདལ། །མང་དུ་ཐོས་པའི་རལ་པའི་ཁུར་འཆང་ཞིང་། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་སྟེར་སྟེར་དག་ཏུ་གཡོ། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་མཐོང་ར་རྩེ་ཆེར་སྟོགས་ཤིང་། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རི་སྟོང་བ་བྱེད་ཉིད་ལགས། །དེའི་ཆེ་མཁས་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བད་ཚལ་ལ་སྟོགས་ལ་བུང་བའི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་སྟོས་ཆད་དུ་བྱུང་བ་གང་ལ་གང་འཆོམས་སུ་གནང་བས། དབུས་གཙང་ཁམས་མངའ་རིས་སོགས་མཐའ་དག་པ་ནས་བཀའ་བཅུ་རམས་འབུམས་དང་། སྟོགས་ལ་གྱི་གདུལ་བྱ་བརྒྱ་ཕྱག་གསུམ་བཞི་ཙམ་དུས་རྒྱུན་དུ་འདུས་ཤིང་འཕྲིན་ལས་བྱུང་གདལ་ཆེ་བས་ཐུབ་པའི་བསྟན་འཛིན་རྣམས་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་ལྟ་བུར་བྱུང་ཏོ། །དེ་དུས་སྟེ་པ་སྐར་པས་ས་སྐྱ་པའི་དགེ་

བཤེས་མཁས་པ་མང་པོ་བསགས་ནས། བོ་ཏ་ལ་དང་གཞིས་ཀ་སྟེའུ་རྣམས་
སྤྱི་མེ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་བཞུགས་གཤམ་དུ་བཞོ་སྒྲིང་མང་དུ་མཛད་
བས་རྩེ་འདི་ལ་འབྲན་སྒྲ་མེད་ཅིང་། ལྷང་རིགས་འི་མ་མེད་བས་པས་ཀྱི་ཚོལ་
བ་རྣམས་པམ་བར་མཛད་བས། ས་སྐྱ་པའི་བྱུ་བ་མཐའི་ཕྱོགས་འཛིན་ཆེན་པོ་
ཡོད་པའི་དཔོན་སྐྱ་མང་པོས་ཁྱོད་ས་སྐྱ་པའི་དགེ་བཤེས་འདི་ཅམ་ཞིག་ཆོགས་
ནས། སློན་དུག་ཁྱུང་ཅེ་པའི་སློབ་དཔོན་འདིའི་ཁ་ཡ་དབུས་གཙང་གཉིས་ཀ་རུ་
མི་ཡོང་བར་འདུག་པ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེས་སྒྲིང་བར་ཡང་བྱུང་། དེའི་ཆེ་ཆལ་སྐྱོར་
མོ་ལྷང་རྣམས་སྤྱི་ཆོས་འཆད་ཉན་སྐོར་མོ་མཛད་བས། དཔོན་སློབ་རྣམས་ཆལ་
དུ་བཞུགས་དུས་ཤིག་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་དངོས་སྤྱི་གཟིགས་
ཤིང་མནལ་ལམ་དུ་ཡང་ཡང་འབྱོན་པ་ཞིག་ཡོད་གསུངས། གཙང་པའི་དུས་
སྤྱི་དབུས་སྒྲིང་ཅེ་ཀམ་པ་ལ་ལུལ་ནས་ཀམ་བྲུ་ཆང་པའི་ཆོས་བར་བཏེགས་
ཡོད་པའི་སྐྱབས་སྤྱི་ ཞལ་སྤྱི་ནས་དོན་ཡོད་པས་རྒྱ་དཔེ་བྱང་དྲོགས་ཀྱིས་ཁོང་
རྣམས་ཆལ་དུ་བཞུགས་ཐོག་ལ་ཆོས་བར་མི་མཛད་པར་དགོངས་པའི་ཆོ།
ཞལ་སྤྱི་ནས་དོན་ཡོད་པའི་མནལ་ལམ་ལ་བྱང་ཐང་གི་མགོན་པོ་བདེ་གི་སྐྱ་དེས་
བེང་དབུག་གིས་གཤམ་བས་ཏེ་ཁྱེད་རང་ཆོས་བར་བཏེགས་ཆོག་གསུངས་པ་
བྱུང་བས། ཆོས་བར་བཏེགས་པས་ཆོས་སྤྱི་བ་བྱུང་འདུག །དེད་ལ་ཡང་ཆལ་
ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་འདི་རྣམས་མཉེས་པའི་རྟགས་མཆན་མང་དུ་བྱུང་བས་ཆལ་དུ་
ཆོས་སྤྱི་བ་བྲུ་ཆོགས་ཆེ་བ་སོགས་ལེགས་ཆོགས་ཆེ་བར་བྱུང་ཞེས་རྩེ་འདི་ཉིད་

ཀྱི་གསུང་ལས་ཐོས་སོ། །

དེ་ནས་མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་པ་དང་མཆོར་བའི་ལྷས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཟློན་ནས་
ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པའི་གདན་སར་སྦྲེལ་བའི་ཞབས་ཏྲིག་ལ་དམིགས་
ནས་རྩི་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་པ་བསྐྱོ་བའི་སྤྲུགས་ཁུར་ཆེན་པོ་བཞེས་པས་
སྤྲེག་པ་དག་པའི་རྟགས་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མཉེས་པའི་མཆོན་མ་
མང་དུ་བྱུང་། དེ་དུས་རྩི་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་ལ་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་
སོགས་ཆོས་མང་དུ་གསལ། དེ་དུས་སྐྱབས་ཤིག་ཐོས་བསམ་སྤྱིང་གི་འཆད་
ཉན་ལ་གདན་འདྲེན་པ་བྱུང་བས། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་བ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་
ཤོས་ཀྱི་སྦྲེལ་ཡིན་པ་དང་། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྤྲུགས་སྤྱིང་ལ་ཕེབས་དུས།
རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་བྱུང་བས་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དགོངས་ནས། སྤྲུགས་སྤྱོད་ལེགས་དང་ལྷན་པས་ཕེབས་པར་
ཐག་བཅད་ནའང་། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་པོའི་སྤྱི་སྤྱང་བ་མནལ་ལམ་ཚུན་
ཆད་ཡང་མ་བྱུང་བ་དང་། ཉན་མཁའ་ནས་ཁྲིད་རང་སྤྲད་ན་དགའོ་ཞེས་པའི་
སྦྲེལ་རེ་བ་ཞིག་བྱུང་བས་གཞོད་སྦྱིན་ཐེག་ཅེར་དགོངས་ནས་མི་འབྱོན་པར་
སྤྲུགས་ཐག་བཅད་པས། དེ་ནས་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཟིགས་བརྩིད་དང་
ལྷན་པ་མངོན་སུམ་དང་མནལ་ལམ་དུ་ཡང་ཡང་བྱུང་། དེ་ནས་མཁའ་གྲུབ་
དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པའི་གདན་ས་གངས་ཅན་འགོ་

བའི་མགོན་པོ་ཐབས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་གདན་
འདྲེན་གྱིད་པའི་ཁུར་ཆེན་པོ་བཞེས་ནས་རྗེ་ཐབས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་
མཚོ་གདན་སར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་
ནས་དགོན་པ་སོ་སོའི་སྒྲུ་མ་དང་། བཀའ་བཙུང་པ་འབྲུམས་མང་དུ་འདུས་ཏེ་
དགེ་འདུན་འདུ་ཁང་དུ་མི་ཞོང་བ་ཅུ་གྲུང་ཞིང་། གྲུ་ཆང་སོ་སོའི་ཆོས་རར་
རིགས་ལུང་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བས་ཆོས་འདིག་རྟེན་དཔལ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་
དང་མཉམ་པར་གྱུར་གྲོ། །

དེ་དག་གི་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཐབས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་
རྒྱ་མཚོ་ལ་གསུང་ཆོས་གསལ་བ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། དུས་འཁོར་རྒྱུད་འབྲེལ།
མཁའ་གྲུབ་ཞོར་བཟང་པའི་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན། འབྲེལ་བ་སྦྲོན་གསལ།
བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བཅ། དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྤངས་པ། གཏམ་རྒྱུད་རིན་
སྤངས། བྱང་རྩལ་ལམ་རིམ། དཔག་བསམ་འཁྲིའིང་། སྙན་ངག་མེ་ལོང་།
མཚན་བརྗོད་ནམ་བཞད་སོགས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་འབྲུམ་ཆང་བར་གསལ། དེ་
དུས་སྐབས་ཤིག་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འབྲས་སྤངས་སུ་སྦྲུབ་ཐབས་རྒྱ་
མཚོ་གནད་བའི་དུས། རྗེ་འདི་པ་དཔོན་སྒྲོབ་ཀྱིས་སྦྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་གསལ་བ་
ལ་ཆོས་བར་བཏེགས་ནས་འབྲས་སྤངས་སུ་བྱོན། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་སྦྱུ་འཁོར་ལ་ཆོས་རྗེ་ལེགས་དོན་པ་སོགས་དགེ་བཤེས་མང་དུ་བཞུགས་
པ་དང་། རྗེ་འདི་པའི་སྦྱུ་འཁོར་ལ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྒྱལ་བའི་གསུང་

རབ་མཐའ་དག་ལ་མི་འདྲིགས་པའི་སློབས་པ་བརྟེན་པ་རྩི་བྱམས་པ་བག་
ཤིས་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་བཅུ་རབ་འབྱམས་པ་བཅུ་ལྷག་བདུན་བརྒྱད་ཅུ་
ཡོད་ཅིང་ཡོངས་བྱིལ་དཔོན་སློབ་བཞི་བརྒྱས་བྱོན། མཁས་པ་དེ་དག་དང་ཆོས་
སྡེ་དེ་ཡི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གྲུང་རིགས་ལུང་མཛད་
པས། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྩི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་ཐོག་གཅིག་ལ་ད་ལན་ལྟ་བུའི་
གྲ་ཆོགས་ཆེ་བ་མ་བྱུང་ཞིང་ཞེས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་སྦྱང་བ་བྱུང་ཞིང་།
དགོ་བཤེས་མཁས་ལ་མང་བ་གྲ་ཆོགས་ཆེ་བ་བྱེས་པ་འདི་འདྲ་བ་ད་ལྟ་གང་ན་
ཡང་མེད་པ་འདྲ་ཟེར་ཞིང་རྩི་འདི་པ་ལ་དགོ་བཤེས་མཁས་པ་མང་པོས། རྩི་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྒྲིག་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་དོགས་གཅོད་ཞུས་
པས། འཁྲལ་མེད་ཀྱི་ལན་གྱིས་སློ་འདོགས་ཆོད་པར་མཛད་པས། ཐམས་ཅད་
ཡི་རང་བས་དེང་སང་པོ་ཏི་གཉིས་གསུམ་ཅུ་ལ་མཁས་ན་ཡང་། སློབ་དཔོན་
མཁས་པ་ཞིག་འདུག་ཟེར་ཞིང་ཅིས་ན། བྱེས་པའི་སློབ་དཔོན་འདི་གསུང་རབ་
གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པ་འདི་འདྲ། དེང་སང་གང་ན་ཡང་མེད་ཟེར་བ་བྱུང་
ཞིང་། སློབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་གཞུང་གི་དཔེ་ལུང་དང་བཅས་པ་གསན་ནས།
སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་བྱག་པེབས། ཡང་སྐབས་ཤིག་གླུང་ཕུ་ལུལ་མཇལ་བ་
སོགས་ལ་བྱོན་པས། དེ་དུས་གཙང་བྱོགས་ཀྱི་སེར་སྒྱ་མང་པོས་གྲུས་པ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། འབྲལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བྱས་པས། དེ་
རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སློ་དང་འཆོམས་པའི་ཆོས་དང་ཐང་ཐིང་གིས་ཆོས་པར་

མཛད་པས་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་པོ་མང་པོ་སྤྲོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་
དོ། །

དེའི་ཆེ་སྐབས་ཤིག་འོད་ཟེར་སྒྲ་ཆོགས་པའི་པོ་བྱང་ཕྱི་བལྟས་ནང་གསལ་
ནང་བལྟས་ཕྱི་གསལ་བ་ཞིག་གི་དབྱས་སུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་
བྱོན་ནས། དེས་བྱོད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་གྱིས་འཆད་ཉན་ལ་བསྐྱོས་བ་ཡིན་པས་
ལྷུང་བར་དབྱས་སུ་སོང་ལ་རང་དོན་ལ་མ་ཆགས་པར་འཆད་ཉན་གཙོ་བོར་
བགྱིས་ལ་བསྟན་བ་ལ་བྱ་བ་གྱིས་དང་། བཀའ་སྤྱང་རྣམས་གྱིས་འཕྲིན་ལས་
སྦྱབ་བ་ཡིན་གསུངས་བ་བྱང་གསུངས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་སྐྱེ་ཆེ་དུ་མ་ནས་
ལྷག་པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། སྐྱེ་ཆེ་འདིར་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
ཡི་དམ་དུ་མས་ཞལ་གཟེགས་ཤིང་ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་གྱིས་འཕྲིན་ལས་སྦྱབ་བ་
དང་། བྱང་བར་དུ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཞལ་མཐོང་བ་དང་བཀའ་བསྐྱོ་ཙམ་བྱས་པས་གདོན་བགེགས་
ཐོན་བ་ནི་མཐའ་ཡས་པས་འདིར་འབྲི་བར་ག་ལ་ལང་། འོན་ཀྱང་མཆོན་ཙམ་
བཛྲོད་ན། དེ་དུས་སྤང་ཕུ་ནས་མི་གཅིག་འདྲེས་བསྐྱོད་ནས་རྒྱུན་རིང་དུ་སོང་
བ་ལ། གདོན་འདུལ་རྒྱས་མཐུ་ཅན་དུ་བྲགས་བ་དུ་མས་ཀྱང་པན་ཐོགས་མ་
བྱང་ཞིང་བྱིན་རྒྱལ་ས་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་གཞོད་ཆ་བས་ཆེ་བར་བྱུང་ནས།
རྗེས་སུ་གསང་སྤྲུགས་གསར་རྩིང་གི་བྱུང་ཐོབ་དུ་རྫོམས་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་
བཀའ་བསྐྱོ་ཙམ་རེ་མི་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་རྗེ་འདི་པས་བཀའ་བསྐྱོ་ཞིག་གནང་

བས། ཆོས་རྩི་ཆོས་རྒྱན་པའི་བཀའ་གཉན་ཟེར་ནས་མི་དེ་གཞོན་བགེགས་
ལས་ཐར་བས། ཀྱན་གྱིས་ལྷ་རྒྱན་བརྒྱ་དངོས་སུ་བྱོན་ཡང་འདི་ལས་ལྷག་
བ་མེད་ཟེར་ནས་ངོ་མཆར་བའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་བ་བྱུང་། ཡང་ལན་གཅིག་བྱེ་རི་
ལྷག་ཅེར་དཔོན་པོ་དོན་རྩི་བསྟན་སྦྱོར་རྒྱལ་མོ་གཞོན་ཞུགས་གཅིག་གིས་ཤངས་
མཆོལ་ཤོར་ནས་བཞུགས་མི་བཞུགས་ལ་ཐུག་པའི་ཆེ། རྩི་འདི་བ་གདན་འདྲེན་
དུ་བྱུང་དུས་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདིགས་ཤིང་རྩམས་བ་ཐུག་གཡས་ན་
ལྷགས་ཀྱི་དོན་རྩི་བསྟན་པ་ཞིག་གི་གཟིགས་སྤང་བྱུང་། ད་ལན་ངས་ཁག་ཐེག་
ལ་ཐུགས་བཞེད་མི་དགོས་གསུངས་བས། རྩི་བ་དཔོན་སྟོན་རྩམས་ཀྱིས་བྱེད་
སངས་རྒྱས་སུ་སོང་བའི་ཐུགས་རྩི་ཞིག་ཡོད་ན་མ་གཏོགས། ད་ལན་ཁག་ཅན་
ཞིག་ལ་གཏོད་བ་འདྲ་གསུངས་ནས་ཐུགས་འཆོབ་བར་གྱུར་བ་ལ། བཀའ་བསྟོ་
ཞིག་གནང་བས་ཤངས་མཆོལ་རྩི་ཉུང་དང་ཐུགས་བྱེད་རྩི་གསལ་དུ་སོང་ཞིང་
སྤྱོད་ཁམས་གཞི་མེད་དུ་བྱུངས་པས་ཐམས་ཅད་བྱིན་རྒྱལས་དང་རྒྱས་མཐུ་ལ་
ཡིད་ཆེས་པའི་དད་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་བར་གྱུར་ཏོ། །

ཡང་རག་ཁ་པའི་ཨ་ལགས་ཤིག་ལ་གཞོན་ཞུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བྱེད་
བ་མི་བྱིན་བ་ཁ་ནས་འདྲེས་བརྒྱབས་པའི་གཏམ་སྟོན་ཆོགས་ལབ་བ་ལ་སྦྱིད་ཤོད་
ཀྱི་བསྟན་པ་མཐུ་ཆེ་བ་མང་པོས་རྩི་གནང་དང་བྱིན་རྒྱལས་བྱས་པས་བྱེད་མ་
བྱུང་བའི་ཁར་བྱིན་རྒྱལས་བྱེད་མཁན་འདས་བ་ཡང་བྱུང་འདུག་དེའི་ཆེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་བྱིན་རྒྱལས་ལ་གདན་བྱངས་པའི་ཆེ་རྩི་འདི་བས་དམིགས་མེད་

བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་སྤྱོད་མཐུན་དུ་སྦྲེབས་ཅམ་
ནས། དུག་འཆལ་ནས་ཆོས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་བཅུན་པ་ཐེབས་འདུག་པ་བྱེད་
རང་གིས་གང་གསུངས་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆེ་བྱེད་མི་
ཉན་པའི་ཆོས་བཤད་མཛད་པས་ཨ་ལགས་གཞོན་ལས་ཐར་བར་གྱུར་བས་
བྱིན་རྒྱལས་གྱི་རྟགས་མཆོན་ལ་ཐམས་ཅད་ཏ་ལས་བར་གྱུར་པ་སོགས་མཐའ་
ཡས་སོ། །གཞན་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་གྱི་གཟིགས་སྤང་དང་རོ་མཆར་བའི་མནལ་ལམ་གྱི་རྒྱལ་འགའ་ཤམ་
སྐབས་དང་སྤྱར་ནས་བརྗོད་ཟིན་ལ། རོ་མཆར་བའི་གཟིགས་སྤང་མནལ་ལམ་
རྟགས་པ་བརྟེན་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་འདིར་བརྗོད་པ་ནི་ལན་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ་
བྱུང་མེད་ཤིང་ལོའི་གོས་ཅན་བཞིས་ཁྲི་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏེགས་པའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱལ་
བ་ཅོང་བ་ཁ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པའི་མཐུན་དུ་མཁས་བྱུབ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་
དེས། བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དང་དབྱུ་མའི་སྐོར་གྱི་བྱི་བ་མང་པོ་མཛད་པས་མཐུན་
དུ་སྤྱིང་སྤྱད་པ་ཕྱོགས་ལྷ་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བྱུང་མེད་
དེའི་གཅིག་གིས་རྩེ་འདི་ལ་བྱི་ལྷན་ཨ་མེ་ཏ་འདི་ཐུང་ན་འཆོངས་ཟེར་ནས་གྲོད་པ་
ཞིག་བྱུང་།

ཡང་ལན་ཅིག་མནལ་ལམ་ལ་རྒྱལ་ཆབ་ཆོས་རྩེ་ཡིན་ཟེར་བའི་སྒྲ་མ་ཞིག་
གིས། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་དཀར་གནད་མང་པོ་ཞིབ་ཏུ་གནང་ནས་
ལྷགས་གྱི་སྤྱིང་ནས་བསྒྲ་དཀར་པོ་ཞིག་སྤངས་ནས་གནང་སྟེ། དེ་ཞལ་དུ་

བཞེས་པས་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེས་པའི་ངང་ནས་མནལ་
སད་པ་དང་། ལུས་སེམས་ལ་དགའ་བ་ཆད་མེད་པ་སྐྱེས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་
བཤད་པ་པལ་ཆེ་བ་མ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་གསུངས། མགོན་དཀར་
ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཞལ་ཡང་ཡང་དུ་གཟིགས་པ་ལ། ཞལ་གཟིགས་ཀྱི་ཐང་སྐྱ་
ཞིག་བཞེངས་ནས་ཡོད་པ་ཞག་རེ་ཅམ་གར་འབྱོར་ལ་ཡང་སྐྱན་འབྲེན་ཅིང་། ཡེ་
ཤེས་མགོན་པོ་བྲག་རྩལ་བ་དང་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཞལ་
གཟིགས་པ་གྲགས་ཆེ་བར་འདུག་པས། ཁོ་པོ་སྒྲོལ་མའི་ཐ་ཆུང་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོན་
ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྩལ་ས་དགེས་པ་གནང་གིན་ཡོད་པས། བྲག་དཔེ་རྣམས་
བསྐྱེགས་ནས་འདུལ་བའི་དུས་ཤིག་རྗེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཞལ་གཟིགས་འདི་ལྟར་
ཡོད་པར་ཀུན་གྱིས་མ་སྐྱན་བར་སྦྱང་བར་འདུག་པ་བཀའ་ལུང་གསལ་བ་ཞིག་
བཀའ་འདིན་བསྐྱུང་དགོས་ཞུས་པས། དར་གཅིག་ཅང་མི་གསུངས་བར་བཞུགས་
པས་སྐྱ་ཐིམ་ཆེས་དྲགས་པས་བསྐྱུར་ནས་ཞུ་མ་རུས། རྗེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་
ན་མི་ཟེར་བ་ལ་གཏད་ར་ཅི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་
མཁས་བྱུང་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། ལྷག་པའི་ལྷར་མཛད་པ་
ལ་ཞལ་སྔ་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་གསན་འདུག །ངས་
ཀྱང་ཞལ་སྔ་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་ཞུས་པས་ལན་དུ་མ་དགེས་བཞིན་དུ་
གནང་བུང་། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་བྲག་རྩལ་བ་དང་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་
རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྦྱོང་འདི་རྣམས་ལ་ངས་ཆད་དུ་གཉེར་ནས་

བསྟེན་སྐབ་སོགས་ཆེར་མ་བྱས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་པོ་རང་ཡོད། དེ་ཡང་
ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་
རྒྱལ་བ་ཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཅ་འདུག་གི་རྟེན་ཆེན་གཉིས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེ་
ཆུང་སོགས་སྲུ་བཀལ་བ་ལྟར་གོ་བ་འདིའི་པན་ཡོན་དང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཡོད་སྟེ་
པ་ཡང་གསུངས་བྱུང་བས། སྟོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་དང་ཡེ་ཤེས་
མགོན་པོ་ཐུག་བྱག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་ཡོད་པར་ངས་བ་རྟེན་དོ། །ཡང་
ལོ་གཅིག་གའི་དབུས་སྡེ་གཟར་རྒྱན་རིང་པོ་བྱུང་བུས་ཤིག་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་འདིས་བྱེ་རི་སྟག་ཅེ་དམར་བརྗོག་གནང་གིན་ཡོད་པས་ཐོ་རངས་ཤིག་ཡེ་
ཤེས་མགོན་པོ་ཐུག་བྱག་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས། དམ་ཅན་ཚོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་བཀའ་ལུང་གནང་བ་དེའི་ཉིན་སྟག་ཅེ་པ་ལ་
དུས་ཡག་བྱུང་བས། སྡེ་བ་དཔོན་སྟོན་ཐུགས་ཡིད་ཆེས་ཤིང་མི་བྱེད་པའི་དད་
པ་ཐོབ་པ་བྱུང་འདུག། །ཡང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ཅོམ་པ་གནང་བའི་ཐལ་སྟོག་གི་
སྐབས་ཤིག་དམ་ཅན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཛིགས་ཤིང་རྣམས་པ་ཞིག་གར་སྟངས་
མཛད་ཅིང་བྱོན་ནས། བྱིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བདག་པོ་ངས་བྱེད་གསུངས།
སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་མནལ་ལམ་ལ་ར་མོ་ཆའི་རྩོ་
པོ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གཅིག་འཕྲོས་ཏེ། རྗེ་འདི་པའི་ཐུགས་
ཀར་ཐུག། །དེ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པས་སྤྱིད་ཤོད་ཀྱི་ལུང་པར་
འོད་ཀྱི་ལུང་པོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ཞིག་བྱུང་གསུངས་པ་དེ་ར་མོ་ཆའི་སྟོན་ལམ་

འདི་འཇུགས་པའི་ལྷས་ཡིན་པ་འདྲ་བས། དེས་ན་སློན་ལམ་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྲིད་ལ་ཤིན་ཏུ་མན་པར་འདུག་པས་དགེ་འདུན་རྣམས་སྤྲུགས་མ་སྤྲུག་དེས་ནས་སློན་ལམ་འདེབས་པ་གལ་ཆེ་བ་འདུག །

ཡང་སྐབས་ཤིག་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དངོས་སུ་བྱོན་ནས། དེང་སང་བཅུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དམ་ཆོག་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱང་བར་བསྟན་པ་ལ་གང་གཞོད་བྱེད། ང་ལ་ཡང་མཚོད་བསྟོད་རེ་ཅམ་མི་བྱེད་པར་འདུག་པས་ཨ་རེ་ཆོག་པ་ཟ་གསུངས་པ་ཞིག་བྱང་བས། དེ་དུས་སེ་རའི་ཆོགས་ཆེན་དུ་མང་ཇ་གཅིག་གནང་ནས། བཞ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་མཛད་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བསྟོད་པ་དེ་འཇུགས་པར་མཛད། རྩེ་འདི་པས་ཡི་དམ་གྱི་གཙོ་བོ་དོ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་ལ་མཛད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་ཐོག་མར་མཇུག་དུས། རྩེའི་ཞལ་ནས། ག་ཤིན་རྩེ་ག་ཤིན་དམར་ནག་འདིགས་གསུམ་འཇམ་དབྱངས་རིམ་གྱིས་ཁྲོས་པ་ཡིན་ཡང་། ཡི་དམ་གྱི་གཙོ་བོ་དོ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་ལ་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ལ་ཡི་དམ་དོ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་ལ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོས་བྱེད་པའི་བར་ཆད་ཞར་ལ་འཛོམས་ཤིང་། ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་སྤྲེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། ཆོས་རྩེ་ཕྱོགས་ལྷ་འོད་ཟེར་བ་དེ་དང་པོར་སྤྲུགས་རབ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བ་ཞིག་མེད་པ་ལ། སྤྲེས་ཡི་དམ་དོ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་ལ་བསྟེན་པ་རྒྱུན་རིང་ལ་བྲག་པ་ཞིག་མཛད་འདུག་པས་སྤྲུགས་

རབ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་བྱུང་གསུངས་
ཤིང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་ཡང་ཡིད་དམ་གྱི་བདག་འདུག་རེ་དང་རྫོགས་
རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་པའི་དམིགས་རིམ་ཆག་མེད་མཛད་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྫོགས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་སྤྲུགས་ལ་འབྲུངས་པ་དོན་གྱིས་གོ་
བར་བྱུང་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུགས་སྤྲས་དམ་པ་ཨེ་བ་བཀའ་བཙུ་བ་ཤེས་རབ་
རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་སྦྱོང་བ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་སོ། །

རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྱོས་པས་རྗེས་སུ་བབྱུང་ཞིག་བཀའ་སྤྱང་རྣམས་
གྱིས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདུག་སྟེ། རྗེ་རང་གི་ཞལ་ནས་གོང་དུ་
བཤད་པ་ལྟར། རྗེ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་འབྲུབ་པ་ལ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་གྱི་རྗེས་གནང་
གསན་དུས་མནལ་ལམ་ཁྲད་པར་ཅན་བྱུང་ཞིང་། ངས་ཡི་དམ་ཚོས་སྦྱོང་འདི་
རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྐྱབ་སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡི་དམ་ཚོས་སྦྱོང་འདི་རྣམས་གྱིས་
བྱིན་གྱིས་སྒོ་བས་པ་དང་སྦྱོབ་པའི་རྟགས་མང་དུ་བྱུང་བས་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་
ཆའི་དབུ་ཚད་ཀྱི་གསུང་སྦྱོར་འདི་རྣམས་བཤད་ན་གྲ་ཚང་ལ་དར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བ་ཡོང་བར་འདུག་ཀྱང་། རྗེ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་གསུང་དང་མི་མཐུན་པ་རེ་གཉིས་
འདུག་ལ་དགག་པ་འབྲུབ་དགོས་པ་བྱུང་ཞེས་རྗེ་འདི་ཉིད་གྱིས་གསུངས་ལས་
དངོས་སུ་ཐོས་སོ། །

དེ་སྐབས་དགེ་ལྡན་བྱང་སྤྱིང་ཞལ་བདག་ལོ་འགའ་ཞིག་མཛད། དེ་ནས་
ཁུ་མོ་ལུག་གི་ལོར་སྟག་ཅེ་རིན་ཆེན་སྐང་གི་མཁན་པོར་ཐེབས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་

ལམ་རིམ། བདེ་གསང་གི་བསྐྱེད་རྫོགས། ཁྲིམ་ཆོས་མ་ཉི་བཀའ་འབུམ་སོགས་
གནང་བས་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོར་ཐར་བ་མཆོག་གི་བདེ་བ་ལ་འགོད་
བར་མཛད་དོ།

དེ་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་བཅུ་བ་ས་པོ་ཁྲིའི་ལོ་ལ། འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷག་
དུར་སྤྲིག་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རིལ་བ་གངས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་དགེ་འདུན་རྒྱ་
མཚོའི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་མི་འཇིགས་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་ཕེབས་
ནས། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྱི་ཆོས་སུ་འཆད་བ་སོགས་ཀྱི་སློན་སྐུ་ལེགས་
པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་ཕབས་ནས། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཕན་བདེའི་ལོ་ཐེག་ཆེས་ཆེར་
རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། ལོ་གསུམ་ཅུ་ལ་མཁས་སྣ་གྱ་ཆང་གི་འཆད་ཉན་
དང་སྤྲགས་ནས་མཛད་དེ། འཇིག་ལོར་གྲུ་ཆང་གི་འཆད་ཉན་ལ་དཔལ་ཆོས་རྩེ་
ལེས་རབ་སེང་གོ་བསྐྱོས་ནས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་གཟིམས་ཁང་དུ་བཅར་
བཞུགས་མཛད་དེ་དཀའ་ཆེན་བཞའི་རྒྱུ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་སོགས་གང་
ལ་གང་འདོད་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་གནང་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆིམ་པར་མཛད་
དོ། །སྐབས་ལེག་གོང་དཀར་ནས་དཔོན་པོ་བདག་མོས་གདན་འདྲན་མཛད།
ཞལ་ངོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་དུས་ཕྱོགས་དེའི་རང་
གཞན་གྱི་མཁས་པ་ཆགས་སྤང་དང་ཕྱོགས་འཇིན་གྱི་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ་དུ་མ་
དང་། གོང་དཀར་ཆོས་སྡེ་སོགས་ནས་དགེ་བཤེས་བྲག་པ་དུ་མས། རྩེ་འདི་པའི་

སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཐུགས་དད་ཆེན་པོ་འབྱུངས་
ཤིང་བཀུར་སྟེ་དང་དད་གྲུས་ཆེན་པོས་གསུང་ཆོས་གསན་པའི་མཁས་པ་དུ་མ་
བྱུང་བས། མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་གྱི་སྟན་ཐགས་ཀྱི་ལེགས་ཆོགས་ཆེ་བ་
བྱུང་། སྐར་སེ་རར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཤིག་ད་ལྟ་རྒྱ་རྒྱལ་ནམས་བཞེངས་པའི་ཐད་
ཅམ་གྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་དང་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་བཞུགས་
པའི་གཟེགས་སྤང་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱིས་
བརྒྱབ་ནས་རྒྱུ་ལྡན་མཁའ་མ་རྟེན་པ་ལ་གཙང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་མི་ཞིག་བྱུང་
ནས། རྒྱ་རྒྱལ་ནམས་བཞེངས་བྱུང་བ་ན་གནང་སྤྱིན་མཛད་དགོངས་ནས་ཡོད་ཅ་
ན། གར་སོང་ཆ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བས་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
སྐྱེ་པར་ཐག་བཅད་དོ། །

དེ་ནས་དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་པ་ལྷགས་མོ་སྤང་གི་ལོ་ལ་བདེ་ཆེན་གསང་
བསྟགས་མཁར་གྱི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་ཀྱི་བར་ལོ་
རེ་བཞེན་ཆོས་སྡེ་དེར་ཡང་ཆེ་བ་གཉིས་ཅམ་ལ་བསྐྱབ་བྱ། ལམ་རིམ་སོགས་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་པོ་གནང་ནས་ཆོས་སྡེ་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་ཀྱང་
ཆོས་པར་མཛད། ཆོས་སྡེ་དེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ཆེ་དགེ་བཤེས་གསུང་ཆོས་དོན་
གཉེར་བ་ཞབས་སྤྱིར་འབྱུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྩ་འཁྲུག་པར་ཆད། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྤྲུལ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་གནད་རྣམས་

ལ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་བཟོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་པར་མཛད། སེ་
རའི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་དབྱར་ཞལ་བཞེས་སོགས་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་
ལེན་ཆག་མེད་མཛད་པ་སོགས་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་དར་བར་མཛད་
ཅིང་། གྲྭ་པ་མང་པོ་ལ་གཞུང་སོ་སོའི་རྒྱུ་དང་། དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་མཐའ་
དཔྱད་སྤྱི་དོན་གནང་བའི་ཆོ། རུབ་གཅིག་གི་མནལ་ལམ་ལ་བྱིས་པ་གོས་
དཀར་གྱོན་པ་ཞིག་བྱུང་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་གཉིས་
གསུམ་ཙམ་སྒྲིབ་པར་གྱིས་དང་སློ་སྦྱོང་རེ་ཡོང་གི་གཞན་འདི་རྣམས་ལ་སློ་སྦྱོང་
བྱུང་ཞིག་མི་འདུག །སེམས་ཆོས་དང་རྒྱབ་བསྐྱེད་ཏུ་སོང་བའི་ཆོས་སྐད་
ཀྱི་རྣམ་པ་རེ་ལ་བ་རྒྱ་ཡོད་པས་སློ་སྦྱོང་ཏུ་མི་འགོ། སློ་སྦྱོང་བྱུང་བེད་བ་དེ་སྤྱིང་
ཇི་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷག་ཅིང་། རིགས་ལྷག་གི་སེམས་ཙན་
ཐམས་ཅད་བྱིན་ཅན་གྱི་པ་མར་ཤེས་ནས་བདག་གི་བདེ་དགེ་དང་། དེ་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་གཏོང་ལེན་བྱེད་པའི་སློ་ཏུ་རེ་བ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཐོག་བབས་ཀྱང་མི་
བཟོད་ཅིང་། བདག་འཛིན་གྱི་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་ཞིག་ལ་སློ་སྦྱོང་བྱུང་བར་འཛོག་པ་
ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་མ་འདི་རྣམས་ལ་ལམ་རིམ་དང་སློ་སྦྱོང་གཙོ་བོ་གྱིས་ལ་
ཆོས་སྟོན་ཟེར་བ་འབྱུང་བས་ལོ་རེ་ལ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་སློ་སྦྱོང་གི་རྒྱ་གཞུང་
མང་པོ་དང་། ཇི་ཉར་སྟོན་པའི་སློ་སྦྱོང་སོགས་སློ་སྦྱོང་མང་པོ་གནང་བ་ཡིན་
གསུངས་པ་བྱུང་འདུག །དེ་དུས་སྐབས་ཤིག་ཇི་ཀམ་པ་མི་སྦྱོད་དོ་ཇི་འདི་པ་ལ་
ཁྱེད་མཁས་པ་ལས་ཀྱང་ཆེར་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་རང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་

འཛིན་པ་མང་པོའི་ངག་ལས་ཐོས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་འོག་དང་། ཁོ་རང་གིས་མཛད་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་འྲིཀ་གཉིས་འབྲམ་རབ་འབྲམས་པ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ལ་བསྐྱར་ནས། དེད་ཀྱི་འྲིཀ་འདི་ལ་དགག་སྐྱབ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད་ནས་བསྐྱར་ནས་ལ་པན་ཞིང་འྲིཀ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་སུ་འགྱུར་བས་དགག་སྐྱབ་ཅིག་མཛད་དགོས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྤྱན་གྱིས་ཀྱང་རྗེ་ཀམ་པས་དེད་ལ་དེ་བཞིན་གནང་བུང་ཡང་། དེད་བྲེལ་བས་གཡེངས་ནས་ལན་བྱེད་ཡོང་ཞིག་མི་ཡོང་བར་འདུག །དེད་རང་སློབ་དཔོན་དགོངས་པ་གཅིག་པས་བྱེད་ཀྱིས་ལན་ཅིས་ཀྱང་མཛད་དགོས། བྱེད་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འདི་ལ་ལན་མ་མཛད་ན་གཞན་གྱིས་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོང་བ་དཀའ་ཞིང་། ཀམ་པ་སྐྱུ་ཡུལ་གཉན་བས་ལན་མེད་བྱས་ན་བརྟམས་པ་རུ་ཡང་འགོ་བ་དང་། བསྐྱར་པ་ལ་མི་གྲུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་ལྡན་པའི་དཀྱིལ་ན་ལན་འདོན་རྒྱས་པ་མེད་ཟེར་ན་སྐྱར་བར་ཁྱེད་པའི་རྒྱུན་དུ་འགོ་བས་ཅིས་ཀྱང་ལན་མཛད་དགོས་གསུངས་པའི་དཀའ་ལུང་ཁྱར་དུ་བཞེས་ནས་ཀར་ལན་སྐྱུ་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱན་བརྩམས་ནས། འབྲམ་རབ་འབྲམས་པ་དཔོན་གཡོག་གཉིས་འབྲལ་དུ་བཏང་བས། རྗེ་ཀམ་པ་སྐར་ཆེན་སྟེ་མོན་བཞུགས་པའི་ཆེ་འབྲལ་བ་ལ་རྗེ་ཀམ་པས་གཟིགས་རྟོག་ཞིབ་པར་མཛད་ཅིང་། སྐྱེ་འཁོར་གྱི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་ཡང་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཞིབ་པར་གྱིས་ལ་མི་འཐད་པ་འདུག་ན་དགག་ལན་བྱེད་འོག་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་སློན་སྐད་དབྱེད་པ་ཞིབ་

བར་མཛད་པས་ཀར་ལན་དེ་ཡང་ལེགས་བཤད་མཛད་དུ་བྱུང་བར་གཟིགས་
ནས། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བས་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་པ་བཟུལ་བའི་དབུ་
མའི་ལྷ་སྐྱབ་ལ་ཐུགས་དད་ཆེན་པོ་འབྱུངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་
བསྐྱུགས་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་ལོག་དང་། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བའི་དབུ་སྐྱ་འབྱུལ་
མེད་སོགས་ཀྱི་ཉེན་གནད་དང་བཅས་པ་འབྱུང་རམས་པས་སེ་རར་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་འདི་ལ་ལུལ། དེའི་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་དང་ཀར་ལན་གཉིས་ཀྱི་
སྟན་པའི་གྲགས་པ་ལིན་ཏུ་ཆེ་བར་བྱུང་། རྩི་གམ་པ་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་
གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་དང་སྡེ་དཔོན་དུ་མ་ལ་ཀར་ལན་གནད་ནས་འདི་ལ་ལན་
བྱེད་དགོས་གསུངས་པས། སྐར་ཡང་བུད་ལིང་མེ་འབར་རྒྱུད་གིས་བསྐྱར་བ་
ལྷར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ་སའི་སྡེར་
ཁབ་པ་ཙམ་དུ་བྱུང་ཏོ། །

ཀར་ལན་རྩི་གམ་པ་ལ་ལུལ་བའི་སྐབས་སུ་རྩི་གམ་པའི་མནལ་དུ་བར་སྐྱར་
ནས་སྐྱ་ཞིག་ལ། རྒྱ་ནག་རི་བོ་བཙེ་ལྷ་ནས་འཇམ་དབྱངས་རྩི་རྒྱ་ཏུའི་སྐལ་
བས་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པས། དེ་རིང་ཉིད་དུ་
ཁྱོད་ཆིམ་པར་གྱིས་ཟེར་བར་བྱུང་། ཞེས་འབྱུང་རམས་པ་ལ་བཀའ་ལྷུང་གནད་
འདུག །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཀར་ལན་ཙོམ་པ་དང་འབུལ་བའི་སྐབས་
རྣམས་སུ་རྩི་ཙོང་ཁ་བའི་ཆེན་པོའི་གཟིགས་སྐྱར་དང་། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
བཛྲིད་བག་དང་ལྷན་པ་གཟིགས་སྐྱར་དང་། མནལ་ལམ་དུ་ཡང་ཡང་བྱུང་བར་

སྤོང་བ་བ་ཆེན་པོ་ཨེ་བ་དཀའ་བཙུ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསུང་དངོས་སུ་བྱོན་
འདུག། དེ་དུས་ཀམ་བ་ལ་གོར་ཤུག་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་དགག་བ་བྱས་
བའི་ལན་ཞིག་བྱེད་བས་དཔང་པོ་མཛད་དགོས་གསུངས་བས། རྗེ་ཀམ་བས་
བརྟན་བའི་དག་ཐེར་བྱེད་ལྟ་བུའི་སྤྱིས་བྱ་དམ་བས་མཛད་བར་རིགས་བས་
ཅིས་ཀྱང་ཙོང་པར་མཛོད་ལ་བདག་ལ་འཕྲོད་བ་ཞིག་གལ་ཆེ་གསུངས་བ་ལ་
བརྟེན་ནས། ཤུག་ལན་རྫོགས་བར་མཛད་གོ་ལན་གྱི་སྤོང་ཙམ་བྱུབ་ནས་ཡོད་
པ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་རྗེ་ཀམ་བའི་བྲག་ཏུ་འབྱུང་བུབ་
བར་གྱིས་གསུངས་བས། རྗེ་ཀམ་བ་ཟུར་བུར་ཕེབས་དུས་འབྲུམ་རམས་བ་
དང་ཉེ་གནས་ཆེན་པོ་བརྟན་པེལ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུམ་དུ་བྱིན་བས་རྗེ་ཀམ་བས་
མད་དུ་བྱུང་བའི་དབྱེས་བ་ཆེན་པོ་མཛད་ཀྱིང་། ཁོང་གཉིས་ལ་གནང་སྤྱིན་ཆེན་
པོ་གནང་བ་དང་། རྗེ་ཀམ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལྷ་བྱེ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟོད་
བཀུར་བསུགས་བ་ཆེན་པོ་མཛད་བ་ནི་ས་དགའི་དགོ་བཤེས་མང་པོ་ལས་ཐོས་
སོ། །

སེ་རའི་ཁྱི་ཐོག་གནང་བའི་ཆེ་གང་དུ་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་གང་ལ་གང་འདོད་
གྱི་ལེགས་བར་བཤད་བའི་བདུད་ཅིའི་སྒོ་གསལ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆིམ་བར་
མཛད་བ་དང་། སྤེ་བ་དགོ་ལྷན་བ་ཞལ་ངོ་རྣམས་དང་སྤེ་བ་འཕྲོང་རྒྱས་བ་ལ་
སོགས་བའི་ཕྱོགས་གྱི་མི་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་སེ་རར་ཕེབས་ཏེ། ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་
བའི་བཀའ་ཆོས་ཟབ་བྱིད་གསན་བ་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་། དབྱུས་གཙང་། ཁམས་

མངའ་ངེས་སོགས་སྟོགས་མཐའ་དག་ནས་དགེ་ཚུལ་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ལེན་
པ་རྣམས་ཀྱང་། རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་བསྟན་པ་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་འདིག་རྟེན་གཉིས་
ཀའི་སྟོན་རྒྱས་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །བསྟན་པའི་རྒྱུ་ལ་པན་པའི་ཐུགས་ཚིམ་
མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཀར་ལན། ལྷག་ལན།
གོ་ལན། ཆད་མའི་སྟེ་དོན། མཐའ་དཔྱད་ལེན་གཉིས་པ་མ་ཆང་བ་གཅིག །
པར་ཕྱིན་གྱི་སྟེ་དོན་སྐབས་དང་པོའི་འགྲོ་ཅུང་ཟད་མ་གཏོགས་ཆ་ཆང་བ། དབུ་
མའི་སྟེ་མཐའ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་ཅུང་དུས་བསྐྱུས་པ་གཅིག་
དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དཀར་གནས་རྣམས་ལ་དོགས་གཅོག་ཅུང་བསྐྱུས་གཅིག་
མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར། གནས་རྟེན་རྗེ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
ཆོགས་བཅད་མ་གཅིག་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་ས་བཅད། བཟང་སྟོང་
སྟོན་ལམ་གྱི་ས་བཅད། ལྷ་དུ་བླ་པོའི་སྐྱབ་ཐབས། སྟོན་དཀར་གྱི་སྐྱབ་
ཐབས་བསྟོད་པ་དང་བཅས་པ། ཏ་མཁྱིན་གསང་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་བསྟོད་
པ་དང་བཅས་པ། དབུ་མའི་ལྷ་ཁྲིད་ཅུང་བསྐྱུས་གཅིག །རྒྱ་བན་གྱིས་འབུམ་
བཞེངས་པའི་དཀར་ཆགས། འདུལ་བ་དང་མཛོད་ལ་ཐུགས་བརྩམས་གནང་
ཆེར་མེད་ཀྱང་ཞལ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱི་ཟེན་ཟེས་མང་དུ་ཡོད། འཇུག་པའི་རྟེན་སྟེ་
རྟེན་གཉིས། དུགས་པོ་རབ་འབྱམས་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཟེན་ཟེས་
གཞན་ལས་ཁྱད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་འདུག །པར་ཆད་དབུ་གསུམ་ལ་ཞལ་

སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོབ་ཐོབ་མང་དུ་ཡོད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་
ཅམ་འདུག། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དང་མཁས་པའི་ཡན་ལག་འཆད་
ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་
མཛད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་བཟོད་པའོ།

འདིར་སྤྲུལ་པ། གང་ཞིག་རྣམ་དཔྱོད་འོད་ཟེར་གྱེ་བ་ཡིས། །མདོ་རྒྱུད་
པད་ཆལ་མ་ལུས་རབ་བཞད་ཅིང་། །ཟབ་དོན་སྤྲང་ཅི་བཟང་བས་གདུལ་བྱ་
ཡི། །བྱང་བའི་ཆོགས་ཀུན་ཆེམས་མཛད་བྱེད་ཉིད་ལགས། །སྤུང་དབང་རྒྱལ་
བ་གཉིས་པ་ཅོང་ཁ་པ། །འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོ་འགྲོ་ཀུན་སྤྲུབས་ཀྱི་མཆོག་ །རྩེ་
བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་ཡི་དམ་གྱི། །རབ་མཛེས་སྒྲུ་ཡི་སྤང་བ་དཔག་མེད་
གྱིས། །མགོན་པོ་བྱེད་ཀྱི་མིག་ལ་དཔལ་སྟེར་ཞིང་། །གསུང་གི་ཐེ་ཆོམ་བྲ་བ་
རབ་བཅད་ནས། །དངོས་གྲུབ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་གཏམས། །སྤྲུལ་
ལྷན་ཀུན་གྱིས་ངོ་མཆར་དུ་འཛིན་ཡང་། །དྲངས་པའི་ཚུལ་སྤྲིན་བྲལ་ཆ་
གཟུགས་དང་། །དག་པའི་ཤེལ་ལ་ལྟ་དབང་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །རྣམ་དག་
ཐུགས་ལ་ཡི་དམ་གཟུགས་འཆར་བ། །དངོས་པོའི་ངང་ཚུལ་ཡིན་པས་མཆར་
ཅི་ཡོད། །མཐུ་ལྷན་ཆོས་སྦྱོངས་བསྐྱང་མས་མགོན་ཁྱོད་གྱི། །འཕྲིན་ལས་སྤྲ་
ཆོགས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་ལས། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་པན་བདེ་འབྱུང་བ་
ནི། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལགས། །

མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་གྲུབ་

པའི་ཚུལ་ནི། །དེ་ཡང་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་
ལྟར་གྱི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་དང་། འདིར་དངོས་སུ་སྟོས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དུ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་དབང་ལུང་མན་ངག་གཞུང་ལུགས་སོ་སོའི་
ཆོག་དོན་མ་ལུས་པར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་དེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འཆད་པ་ན།
གཞུང་ལུགས་གང་འཆད་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱ་བོད་གྱི་མཁས་
པའི་བཤད་སྟོལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལུང་རིགས་དང་སྐྱར་ནས་བཤད་པས། གོ་བ་
བོགས་ཆོད་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྟེར་བྱས་པ་དང་། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་གྲལ་
ཞིང་བརྟག་པར་མཛད་པའི་ཆོ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་བྲི་མ་མེད་པས་ལོག་
པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྟན་འབྱེན་བྱས་ཤིང་། དངོས་སྟོབས་
ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དེང་སང་གི་ཆོག་ཕྱིར་འབྲངས་ཏེ། པར་འཐེན་ཚུར་འཐེན་གྱི་
སྟོན་མ་ཆོག་ནང་འགལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱུང་བ་ལ་སྟོན་པ་བཟང་བར་རྩོམ་པ་
ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལོ་རང་གི་དགོངས་པར་འཐད་པའི་
ཕྱོགས་རྣམས་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
རིགས་པས་སྟན་འབྱེན་བྱས་པར་ཡོད་པ་ནི། རྩི་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་
ལ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་གཟུར་གནས་རྣམས་ཀྱིས་ལྟས་པས་ཤེས་བྱས་
ཤིང་། ཐ་ན་རྩིས་གནང་རེ་ཅམ་ལ་ཡང་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་གཞན་སྟང་
པར་དུ་འབགས་པའི་ཟབ་སྟང་དེ་འདྲུག །ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱས་ལ་
གཞན་ལས་སྟངས་བཙུན་ཞིང་། ཡིད་ཆེས་པ་འཁྲལ་མེད་རེ་འཁྲལ་ཞིང་།

ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་སོགས་ལུང་རིགས་ལ་དབང་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་སློམ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པ་རེ་རེ་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་
མཛད་པའི་ཆོ། དེད་ཀྱི་སློམ་མའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་ཞེས་ལུགས་དེ་
བསྐྱར་ནས། དེ་ལ་དོགས་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དགག་པར་མཛད། ལུགས་ཚོམ་
རྣམས་སུ་ཡང་ཕྱོགས་སྤར་བཅོད་པ་ན། བདག་གི་སློམ་མ་མཁས་པའི་དབང་
པོ་ཁ་ཅིག་ཅས་བཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས། སློམ་བསྟེན་ཚུལ་ཡང་གཞན་ལས་
མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་མཁས་མང་རི་
དྲགས་ཀྱི་ཁོད་ན་མཁས་མཆོག་གཤོང་ལྗེའི་དབང་པོ་འགན་པའི་སློམ་ཐམས་ཅད་
དང་བལ་བའི་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་མཐར་ཀྱས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། བཙུན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། སློམ་པ་གསུམ་ལེགས་
པར་མཐོས་ནས་རང་རང་གི་ཉེས་བྱས་ལྷ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་སློམ་བཙུན་
རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་མཛེས་པ་ནི། གསེར་བཟང་པོའི་མཆོད་རྟེན་
ལ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྲ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པས་ལྟ་
དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་ལུལ་དམ་པར་གྱུར་ཏོ། །བཟང་
པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་
བཅེ་བ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་བྲངས་པའི་བྲང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
མཐའ་བལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱད་པར་ཅན། རིམ་གཉིས་
ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལུགས་རྒྱད་ལ་མངའ་བས། སངས་རྒྱས་

བྱང་སེམས་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། ཆོས་
སྐྱོང་ནམས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པས་ཤེས། འབྲལ་
གྱི་མཛད་པ་ཡང་མཐོན་པོ་ལ་སྟག་པར་མི་བཀྱར། དམའ་བ་ལ་ནི་མི་བརྟེས་
པར་མཐོན་པར་ཀུན་ལ་ཞེས་རེ་དང་བཅས་པར་གསུང་སྤྱིང་གནང་བ། ཆོས་
འཆད་ཉན་ལ་སྒྲོ་ཤས་ཆེ་བ། ཆོས་མ་ཐུན་གྱི་གྲ་བ་ནམས་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་
བཅེ་བ། བསྟན་པ་ལ་ཐུགས་རུས་ཆེ་བ། ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་དང་སྟན་ཐུགས་
ལ་མི་དབྱེས་པ་འབྲལ་དུ་གྲ་བ་སྟོམས་ཚུང་གིས་རྩ་ཁྱེད་ལ། དར་ཁ་ཅམ་སྤུལ་
བ་ལ་ཡང་ཐུགས་དབྱེས་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པ། རོན་ལ་འཛམ་གླིང་གསེར་གྱིས་
བཀའ་ནས་སྤུལ་ཡང་ཞེན་ཆགས་མི་མངའ་བ། མི་ཆེ་ཤིང་པོ་ཞབས་འབྲིང་དུ་
བསྐྱད་ཀྱང་སྐྱོན་གྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཅམ་མི་མཛོད་ཞིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལས་གུས་
པར་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ། ཉིན་མཚན་ཐུགས་དམ་གྱིས་འདའ་ཡང་། མི་གཞན་
ལ་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་མི་མཛོད་པ་ཞིག་ཡོད་པས། རྩི་འདི་པ་རང་གི་ཐུགས་སྤྲས་
དག་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་པར་
ཅན་དེས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་རྩི་ལྟར་གནང་གིན་
ཡོད་ཞུས་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་གི་ཞལ་ནས་ངས་ཐུགས་དམ་བྱེད་ཀྱིན་
མེད་པ་མ་མཐོང་ངམ་གསུངས་པ་ལ་ནན་ཆེར་ཞུས་པས། བྱེད་ནམས་ཀྱིས་དཔེ་
ཆ་ལྟ་བུ་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་ཐ་སྟོང་མི་བྱེད་པར་འདུག་ཀྱང་། ངའི་དགོ་སྟོར་གྱི་
གཙོ་བོ་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་འདི་རང་ཡིན། ང་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་ལ་རུས་རབ་ཡོད་གཞན་

རྩེ་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར། བཀྲ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད།

འཛིན་པ་མཐའ་ཡས་པས་གང་བར་མཛད་ཅིང་། གར་བྱོན་གྱི་སྤྱེས་འགྲོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དད་པའི་ས་ལ་བཀོད་དེ་ཐར་བའི་ས་བོན་བཞག་ཅིང་། མདོར་ན་
མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་སྒྲོན་ས་གཞན་དོན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛད་དོ། །

སྐྱ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྩོགས་པའི་མཐར་ཆུ་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་ནས་
ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་གནང་འདུག་སྟེ། ལོ་དེའི་སྟོན་
དུས་ཤིག་རི་བོ་དགེ་ལུན་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྩི་བཅུན་དཔལ་བཟང་པོས་
མཇུག་པ་ལ་བྱོན་པའི་ཆེ། ད་ལན་བྱོན་པ་ལེགས་ངེད་རང་དཔོན་སློབ་ད་ལན་
མིན་པ་མི་མཇུག། ངེད་རང་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སུ་མིང་བཏགས་པའི་འདུ་
འཛི་ལང་ལོང་བདུད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་འདུག། །འདི་ལ་མ་ཆགས་པར་སྦྱིར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྒྲོས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ལ་སྤྱགས་
དུས་མ་ཆུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཅི་དར་བྱེད་པ་གཤེགས་ཆེར་གསུངས་པ་ལ།
ཆོས་རྩི་བཅུན་མཆོན་བཟང་པོས་སྤྱར་དཔོན་སློབ་མཇུག་པའི་སྟོན་ལམ་འདེབས་
པས་ཅིས་ཀྱང་མཇུག་པའི་སྟོན་ལམ་ཁྱུས་པས། ཆོས་རྩི་བཅུན་ལམ་མཛོད་
དང་བན་གན་རི་ལྟར་ཆེ་རིང་ཡང་སང་པོད་ད་ཅུ་པ་ལ་མི་སྟོད། དེའི་བར་ལ་
མཇུག་ཞེ་སྟེ་ཐུབ་མི་ཤིས་གསུངས་པ་ལ། ཆོས་རྩི་བཅུན་མཆོན་བཟང་པོས་རྟེན་
བཞུགས་པུལ་བས་གང་ལྟར་ཡང་བསྟན་པ་ལ་སྤྱགས་དུས་མ་ཆུང་བསྟན་པ་
ཉམས་དམའ་བའི་དུས་ཡིན་གསུངས། ལྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩི་སྟོང་པོ་ཅན་སྤྱགས་ལ་
འཇུངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མ་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་ངོ་དང་བསྟན་ནས་སྤྱན་ཆབ་

འདོན་པ་སོགས་མི་སྲིད་ཀྱང་། དེ་དུས་བསྟན་པ་ཉམས་པ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་
ནས་སྟུན་ཆབ་མང་དུ་བྱུང་བས། ཚོས་རྩི་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་ཡང་སྟུན་
ཆབ་མང་དུ་བྱུང་བར་ཚོས་རྩི་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོས་དག་པོ་རབ་འབྱམས་པ་
དང་སློབ་དཔོན་པ་ལ་དངོས་སུ་གསུང་འདུག །གསུང་དེ་དག་ཀྱང་མདོན་ཤེས་
མངའ་བའི་གསུང་ཁོན་སྟེ། རི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ཚོས་རྩི་རྒྱལ་མཚན་བཟང་
པོས་ཀྱང་དེའི་རྩིས་སུ་མངའ་མ་ཐུབ་པར་འདུག་གོ།

དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་དོན་དུག་པ་ཤིང་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་དུས་གཅིག་གཟིམས་
ཁང་གི་ཅེ་ཐོག་དུ་ཞབས་འཆག་མཛད་པའི་དུས་ཤིག་ང་དེ་ལོ་འཆི་བར་འདུག་
ཚོས་རྩི་ཚོས་སྐྱོང་རྒྱུ་མཆོ་ཞི་བར་ག་ཤེགས་ལོ་བྱང་ཤུལ་ལ་ལ་འབྱོན་པའི་
མནལ་ལམ་བྱུང་འདུག་ང་ལ་ཡང་དེ་ལོ་དགའ་ལྡན་དུ་འགྲོ་བའི་མི་ལམ་ལན་
འགའ་བྱུང་གསུངས། དེ་ནས་ལོ་དེའི་རྟོང་རྒྱ་དགུ་པའི་ཆེ་བཅོ་ལྗེའི་ཉིན་དཔོན་
སློབ་ཉུང་བསྐྱུས་ཤིག་རྫོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསེར་ཆ་འབྲུལ་དུ་བྱོན་པའི་ཕྱག་སྤྱི་
དུགས་པོ་རབ་འབྱམས་པ་དང་སློབ་དཔོན་པས་ཀྱང་བྱོན། རྫོ་བོ་བཅུ་གཅིག་
ཞལ་ལ་གསེར་ཆབ་སྟན་དར་ཕུལ་ནས་སློན་ལམ་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་ནས་
རིམ་པ་ལྟར་གཙུགས་ལག་ཁང་རྣམས་ལ་གསེར་ཆབ་སྟན་དར་ཕུལ་ནས་སློན་
ལམ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་དུས། གང་ན་འབྲེན་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལ་སློན་ལམ་
ཆག་པར་འདུག་པས་མི་འགྲོ། མི་རྒན་རྫོ་བོ་ལ་སྤྱི་ཕྱག་ཅིག་འཆལ་དུ་ཡོང་བ་
ངོས་བྱེད་ན་མི་ཡོང་གསུངས་པ་ལ། དུགས་པོ་སློབ་དཔོན་པའི་གསུང་དེ་

སྟོན་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་སྤྱག་ཐོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་དར་ཅིག་གི་རིང་
ལ་གསུང་མ་ཐོན། དེ་ནས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དགོངས་ནས་
བཞུགས་དགོས་པའི་བརྟན་བཞུགས་སྤུལ་བ་ལ། ད་ལོ་ཡང་མང་པོ་ལོན། ནམ་
འཆི་ཆ་མེད་པས་རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཡང་མཇུག་ཨེ་སྤུབ་མི་ཤེས་བསམ་
པ་མ་གཏོགས་རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བྱི་བྱག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་གསུངས་
ཡང་། དེ་དྲགས་པོ་སྟོབ་དཔོན་པ་རང་སྤྱགས་གསོ་བ་ཅམ་དུ་འདུག་དགོངས་
ནས་སེ་ར་ལ་བྱག་བྱིར་བྱོན། ཞག་ལྔ་དྲུག་གི་རིང་དཔོན་སྟོབ་གསུང་སྟེང་མང་
པོ་མཇུག་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཞལ་ནས། དུས་དང་སང་ལས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་དམའ་བ་མ་བྱུང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་བུ་མཁས་ཆེ་བ་
མང་དུ་འདུག་ཡང་བསྟན་པའི་ཁུར་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་འདུག །ཞལ་སྔ་ནས་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་གང་དུ་བཞུགས་ཡང་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཇུག་པས་
བཞུགས་པ་གཅིག་སྤུས་བསྟན་པ་ལ་པན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཞིང་ག་ཞན་དུ་
ག་ཤེགས། ཆོས་རྩི་ཆོས་སྟོང་རྒྱ་མཚོ་བ་ལ་བསྟན་པའི་ཁུར་ཆེན་པོ་གཅིག་
ཡོད་པ་དེ་མི་བཞུགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་མིང་ཅམ་གྱི་དུས་ལ་བབ།
བསྟན་པའི་ཁུར་བྱེད་པ་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ཅམ་ལས་དགོན། རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་
ཁ་ཐབས་ནི་འདིར་ཟད་པའི་བྱེད་ཐབས་མི་འདུག་གསུངས། བསྟན་པ་ཉམས་
པ་སྤྱགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་གསུང་འདར་སྟེང་དེ་བ་ལ་སྤྱན་ཆབ་མང་དུ་
བྱུང་བས། དྲགས་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཡང་སྤྱན་ཆབ་མང་དུ་བྱུང་

འདུག །དེ་ནས་ཉོར་ཆེ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལ་སྡེ་ཆེན་ནས་སྡེ་
བ་དམག་དཔོན་བ་བསྐྱེད་ནས་གདན་འདྲེན་བྱུང་བས་དེ་ཉིན་ཆོས་དུ་བཞུགས་
བ་དང་སྡེ་བ་གཤེགས་པར་གསལ་ནས་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་སེ་རར་ཕེབས། ཆོས་
བཅུ་བཞིའི་གསོལ་བ་གྲུང་ཆོགས་གྲོལ་མ་ཐག་ཞལ་སྐྱབས་ཅུང་ཟད་བྱུང་། སྐུ་ལ་
བསྐྱེད་ཅུག་སོགས་ཡེ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ཁམས་ཉོག་བ་དང་སྐྱེ་ཤིང་ཆུང་བའི་ཉམས་
ཡོད་བ་ཞིག་བྱུང་བས་ལྷ་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བྱིབ་ཡིན་པ་འདུག་ཟེར། སྐུ་རིམ་
དང་སྐྱེ་ཁམས་གསོལ་བ་སོགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་པན་ཆ་ཆེར་མ་བྱུང་།
སྐུ་རིམ་གྱི་འབྲེད་ཆ་རྣམས་བྱལ་བས་ཡུལ་བྱེད་དུས་ཤིག་དེལ་བྱ་ཞིག་འཁོལ་བ་
ལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་གསུངས། སྐུ་རིམ་གྱི་འབྲེད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་
ཁྱེད་པས། དའི་སྐྱམ་སྐྱར། བྱུང་བཟེད། མགོན་དཀར་གྱི་ཐང་ཀ་རྣམས་ཞོག་
གསུངས། དེ་ནས་ཆོས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་དགོང་མོ་སྐྱེ་ཁམས་དྲངས་ཤིང་སྐྱེ་
མདངས་ཀྱང་སྤར་ལས་བཟང་བ་ཞིག་བྱུང་བས། སྐུ་བྱུང་ན་འཁོད་བ་རྣམས་
ཀྱིས་དེས་སྐྱིད་ཅིག་ཡོང་དུ་རེ་བའི་སྐྱིད་སྤང་ཆེན་པོ་བྱུང་། སྐབས་ཤིག་སྐུ་བྱུང་
ན་འཁོད་བ་རྣམས་ལ་གོ་བླ་གཉིས་ཀྱིས་ཆུ་མཚན་བཙོང་ཁ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བ་
དར་བ་མ་བཟོད་ནས་རྩེའི་བྱགས་བཞེད་ལ་མེད་པའི་ལྷ་བྱལ་ལོག་བ་མང་པོ་
རྩེའི་ལྷ་བྱལ་ཡིན་ཟེར་ནས་རྩེ་ལ་སྐྱེད་ཁྱེད་དང་དགག་བ་མང་པོ་བྱས་འདུག་
པས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ལན་འདི་དག་འཆི་ཁར་ཁ་འདོན་རྣམས་བཅག་ནས་བྱས་
པ་ཡིན། གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པའི་ལན་འདིའི་འཕྲོ་མ་བྱལ་ཀྱང་འདི་ཉིད་རྩེ་ཀམ་བ་

ལ་འབྲུལ་དགོས་པ་ས། རྩེ་ཀམ་པའི་བྱང་དུ་ཅིས་ཀྱང་འབྲུལ་ཐུབ་པ་ཞིག་གིས་
གསུངས་ནས་དབུ་ཕྱར་ནས་བཞུགས་པས་སྐྱེ་བྱང་ན་འཁོད་པ་རྣམས་ཐུང་ན་
གིས་གདུང་ནས་དུས་པ་ས། དབུ་ཕྱར་བ་བསངས་ནས་ཁྱེད་རྣམས་གིས་དེ་
ལྟར་མ་བྱེད་ཟླ་མ་བཟུང་ནས་བསྐྱད་པ་སྲུ་ཡང་མེད། ལྷག་པར་བན་གན་ཞིག་
བསྐྱད་ཀྱང་བསྐྱན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་ཞིག་མི་ཡོང་བར་འདུག །ཁྱེད་
རང་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ་གིས་ལ་རང་རང་བབ་ཆོད་
གིས་བསྐྱན་པ་ལ་གང་པན་དང་། དཔེན་ཁྱོད་རེ་བསྐྱན་ལ་དགོ་སྦྱོར་ཅི་པན་བྱས་
ན་ང་ཡི་བསམ་པ་ཡང་དེས་རྩོགས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྱོད་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཅིས་སྲུ་བྱེད་
དགོས། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་མི་འཛེས་པར་བཅའ་ཉེ་བཏང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཁ་རལ་སྒྲ་རལ་དུ་སོང་། ཆོས་མང་པོ་ཤིས་ཀྱང་དེས་པན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད།
ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གིས་ལ་མིག་ལྟོས་ལ་གང་པན་གིས་གསུངས།
ཐུགས་རིག་པ་ཤིན་ཏུ་བྱངས་པའི་མཆོན་དེ་ལ་ཡང་ཐུགས་དམ་ལ་འབྲུས་པར་
མཛད། དེ་ཡང་འཆི་བ་འོད་ཟེར་ཆོས་སྐྱེ་དང་བསྐྱེ་བའི་གདམས་པ་ཐུགས་
ཉམས་སྲུ་བཞེས་ནས་བཅུ་དགའི་ནང་སང་ལ་བབས་པ་ན། ཞབས་རྩི་རྩི་དཀྱིལ་
ཀྱང་བཅས་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་མཛད་ནས་དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྲང་མི་
པམ་རྒྱལ་བའི་མདུན་སར། རྣམ་མཁའ་རྩི་མ་མེད་པ་དང་འཇམ་དཔལ་སྦྱང་པོའི་
སྤྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གཤེགས་སོ། །

དེ་ཡང་སྤར་སྐྱ་བསྐྱེལ་བའི་དུས་སྤྱད་གོང་དང་ཤངས་སོགས་གཞོམ་བ་
སྐྱ་མདངས་ངན་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་མངོན་
དུ་མཛད་པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པས་སྐྱ་མདངས་
གསལ་ཞིང་། ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་ཞག་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ཐུགས་
དམ་ལ་བཞུགས་པ་སྤང་བས། དེ་དུས་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་དང་བལ་ཞིང་། འཇའ་ཁ་
དོག་སྐྱ་ཚོགས་བ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དབྱིབས་འདྲ་བ་སྒྲ་རེ་ལྟར་བྲིས་
བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཚོད་པའི་མེ་ཏོག་སྐྱ་ཚོགས་བ་དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་རྣམས། འགའ་ཞིག་གཟིམས་
ཁང་གི་གསུམ་ཐོག་གིས་ཀྱང་མ་སྐབ་པར་ཞོལ་ཁང་ནང་དུ་བབས་བ་རྣམས་
དང་། གདུང་ཁང་གི་ནང་དུ་བབས་པའི་ཆེ་ཤོས་རྣམས་ནི་དཀར་ཡོལ་གྱི་ཁ་
ཞིང་ཅམ་ཡོད་པ། ཁ་དོག་སེར་པོ་གསེར་ཤོག་ལས་བྱས་བ་འདྲ་བ་འོད་ཟེར་ཁ་
དོག་སྐྱ་ཚོགས་འཕྲོ་བའི་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་། གཞན་ཡང་སེ་རའི་སྤྱིང་ཁྲིད་
དང་། རྒྱགས་མཐའ་རིང་པོ་རྣམས་སྤྱའང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་བབས་བ་ནི་
ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་བ་དང་ལྷན་པ། དཔའ་པོ་མཁའ་འཕྲོ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་
མཚོད་པའི་རོལ་མའི་སྐྱ་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་དོས་པའི་ཉམས་
དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ནས་ཐུགས་དམ་གྲོལ་བ་དང་དེ་བཟང་གི་ཚུས་སྐྱ་ཁྱུས་གསོལ་བ་ལ་
རིལ་བྱ་བྱས་བ་རྣམས་ལ་ཡང་རིང་བསྐལ་མང་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་ཉི་ཤུ་བདུན་གྱི་

དགོང་མོར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་གི་ཐུགས་སྤྲུལ་དཔལ་པོ་སྒོ་བ་དཔོན་ཡོན་
ཏན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱོད་གདུང་ཞུགས་སུ་ཕྱལ་བས། མེ་ཏོག་དཀར་སེར་ལྗང་སྒོན་
སོགས་སེ་རའི་སྤྱིང་ཁྲོད་དང་ཕྱོགས་མཐའ་རྣམས་སུའང་མེ་ཏོག་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པ་བབས་པས་གཟིམས་ཁང་གི་ཐོག་ཏུ་མི་སོང་བའི་རྩིས་མངོན་པ་ཅ་མ་
བྱུང་། ཐོག་གི་མ་ཐུབ་པར་འདྲུ་ཁང་ནང་དུ་ཡང་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཚེལ་མེད་དུ་
བབས་པ་དང་། འངའ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་གྲུར་ཕུབ་པ་ལྟ་བུའི་སེ་རའི་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་དུ་ཐུག་པ་བྱུང་། དགྲུང་ཞག་རིང་པལ་ཆེ་བ་དང་། གདུང་ཁང་ཞལ་
ཕྱེ་བ་དང་། གསེར་གདུང་རབ་གནས་ཕྱེད་པའི་དུས་རྣམས་སུའང་ངོ་མཚར་
བའི་ལྟས་དེ་རྣམས་བྱུང་བས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཞལ་བཞུགས་དུས་མི་
གྲུས་པའི་སྤྱོད་པོ་སྤྲུལ་བ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁྲོད་པ་དྲག་པོས་བཞགས་པ་
ཕྱེད་ཅིང་གྲུས་པ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་པ་བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་
དང་ལྷག་པར་རྒྱལ་བ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་ལ་མི་
ཕྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། བྱུང་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སངས་
རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་དད་གྲུས་ཐོབ་པའི་སྤྱིན་བདག་དཔོན་པོ་དེ་རྩི་བཅུན་སྤྱོད་རྒྱལ་
མོའི་རང་གི་སྤྱོད་རྒྱུ་གྱི་གཡུ་སྤྱོད་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲུས་པའི་
གསེར་གདུང་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་སྤྱར་དུ་བཞེངས་ནས་སེ་རར་ཕེབས་པ་དང་།
གདུང་ཁང་ཞལ་ཕྱེ་བ་ལ། དུང་གཡམས་འབྲིལ་གསུམ། དུང་གི་རྣམ་པ་དོད་ཅ་མ་
གཅིག་ཤོད་དབྱུག་གཅིག་ཤོད་བསྐྱེལ་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དཔག་ཏུ་

མེད་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལག་ཏུ་འཕེལ་ནས་མང་དུ་ཡོད་
པ་འདུག །གདུང་རུས་འགའ་ཞིག་ལ་ཨོྭ་ལྷོ་རྩྱུ་དང་། ཡ་མ་རྩ་ཇའི་ཡིག་འབྲུ་ཐོ་
རེ་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། གདུང་རྣམས་ཀ་ཤི་ཁ་གང་གི་ཉེ་བས་སུ་བརྟམས་པས།
ཀ་ཤི་ལ་དོ་རྩེ་འཛིག་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཞིག་
བྱོན། གདུང་རུས་དང་གདུང་ཐལ་དེར་འདུས་པའི་གྲ་བ་རྣམས་དང་། ཕྱོགས་
ཀྱི་སྦྱིན་བདག་དང་གྲ་བ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ནང་དུ་ཡང་དུང་གཡས་འབྲིལ་
དང་རིང་བསྐལ་མང་དུ་བྱུང་འདུག །དུང་གཡས་འབྲིལ་གཅིག་གསེར་གདུང་
གི་བར་རིམ་ལ་ཤེལ་སྒོ་བྲས་ནས་ཡོད་པ་ད་ལྟ་ཀྱན་གྱི་མིག་ལམ་ལ་བག་
བ་ཡོད། དུང་གཡས་འབྲིལ་གཅིག་དང་ཐོད་དབྱུག་གི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་གོང་
མ་ལྟ་བུ་བཅོན་པོས་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱལ་བས་མཆོད་ཐེབས་ཀྱིས་རིན་
པོ་ཆེ་མང་དུ་བྱུང་། གཅིག་བྱུང་ཆེན་ལ་ཡོད་གསུང་བར་འདུག །དུང་གཡས་
འབྲིལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་ཅེས་དེ་སྤེལ་འཕྲོང་རྒྱས་པ་ཕྱལ་བས་ཁོ་རང་གི་ཕྱག་ཏུ་
དུང་གཡས་འབྲིལ་གསལ་བ་གཅིག་བྱུང་འདུག་ཟེར། ཀ་ཤི་ལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་བྱོན་པར་དེ་དགོས་ཟེར་མཁན་བྱུང་དོགས་ནས་གཞན་ལ་མ་མཛོན་པར་
བྱུང་ཆེན་ལ་ཡོད་པ། ཕྱིས་དྲགས་པོ་སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་མཆོ་མཇལ་ཁ་
དགོས་གསུངས་པས། ཆོས་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་བཟང་པོ་ལ་ཕྱལ་ཟེར་ཡང་ཆོས་
རྩེ་ལ་མ་ཕྱལ་བར་འདུག་གསུངས། དྲགས་པོ་སྒྲོབ་དཔོན་རང་ལ་ཡང་ཆོས་ས་
གཅིག་ལ་ཨ་གཉིས་ཅེགས་ཡོད་པ་ཅིག་ཡོད་གསུངས་པར་འདུག །མདོར་ན་

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་མཐའ་
ཡས་བ་ཞིག་འདུག་པ་རྣམས་རེ་ཞིག་འདིར་མ་བཞོད། །

འདིར་སྐྱས་པ། འགྲོ་བའི་ཐུན་སེལ་པན་བདེའི་འོད་སྟོང་ཅན། །ཐུབ་
བརྟན་བསྐྱའི་གཉེན་གྱུར་ཡོངས་འཛིན་མཚན། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲུའི་རྟ་ལྗང་
གིས་བྲངས་ནས། །མྱིང་གཞན་དག་པའི་ཞིང་དུ་མཛོན་ཕྱོགས་ཆོ། །དཔའ་
བོ་མཁའ་འགྲུའི་མཚོད་པའི་རོལ་མོའི་སྐྱས། །འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཀུན་མ་ལུས་
འདར་བྱེད་ཅིང་། །ལེགས་བྲིས་སྟེམ་པའི་རབ་མཛེས་ཚུ་སྦྲེས་ཆར། །མཐའ་
ཡས་བབས་བས་ས་ཆེན་གང་བར་གྱུར། །དབང་པོ་གཞུ་ཡིས་ལྟ་ལམ་རབ་
རྒྱན་ཅིང་། །མཚོད་པའི་སྤྲིན་གྱིས་དད་ལྟན་ངོ་མཚར་གྱུར། །མགོན་ཁྱོད་དག་
པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས་ན་ཡང་། །བཙེ་ཆེན་ཐུགས་ཀྱིས་བདག་ཅག་གདུལ་
བྱ་ཡི། །བསོན་ནམས་ཞིང་དུ་ལོར་བུ་ཚུ་ཤེལ་ལྟར། །དཀར་ཞིང་འོད་འཕྲེའི་
རིང་བསེལ་དཔག་མེད་དང་། །ལྟ་ཡི་སྐྱ་དང་དྲུང་དཀར་གཡས་འབྲིལ་
དང་། །གཟུངས་བསྐྱགས་ཐེང་བའི་རང་བྱོན་དཔག་མེད་གྱིས། །སྐལ་ལྷན་
གདུལ་བྱའི་ཆོགས་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་། །བྲིན་རྒྱབས་གཟི་འོད་འབར་
པའི་དགོ་ལེགས་གྱུར། །དམ་པའི་ཡོད་ཏན་བརྗོད་པའི་དགོ་བ་འདིས། །འགྲོ་ཀུན་
སྐྱ་གསུམ་དཔལ་ལ་རོལ་བར་ཤོག །

ཅེས་བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་བ་མཁས་ཤིང་གུབ་བ་བརྟེས་
པའི་རྩི་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཡོངས་

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་རྣམ་ཐར། བཀ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད།

སྤྱ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆར་འབབས་ཞེས་པ་གདུལ་
བྱ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་བ་ཆེ་ལོང་ཅམ་བརྗོད་པ་འདི་ནི། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་ཐར་སྟོན་ལ་ཡང་དུ་མ་འདུག་པ་རྣམས་ལ་གཞིར་བྱས། གཙང་སྟོགས་ཀྱི་
རྒྱས་ཅན་རྣམས་དང་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་དུ་ཡུན་རིང་འཁོད་པ་རྣམས་
ལ་བཅད་བཅད་ཅིང་ཡིད་བརྟན་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་སྤྱུ་
མཐོང་བ་རྣམས་སྟོ་སྦྱར་སྤངས་ཏེ་བསྐྱགས་པ་འདི་ནི། དད་ལྡན་དུ་མས་སྦྱུལ་
བ་དང་རང་ཉིད་ཀྱང་སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་པ་དེའི་རྗེས་སྤྱ་འཛིན་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་བསྐྱགས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མའི་ཐ་བལ་དུ་གཏོགས་པའི་
དགེ་སྟོང་མ་ནི་བ་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་པ་བོང་ཁ་བྱང་ཚུབ་ཤིང་གི་ནགས་ཁོད་དུ་
སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །

སམ་མཁྱའི། །

འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བའི། །

ལྷང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ལ་དབང་སྦྱར་བས། །

སྤྱང་ན་ཆོགས་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི། །

མཆོན་མཆོག་དོན་ལྡན་གང་དེ་གཙུག་ན་རྒྱལ། །

མགོན་དེའི་གསང་གསུམ་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐེང་། །
རྣམ་དཔྱོད་ལུས་མཛེས་དད་བཙོན་གོས་ཀྱི་སྤྲད། །
སྐལ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མོའི་མགུལ་རྒྱན་བུ། །
རྣམ་པར་འགོད་ཕྱིར་དཔར་གྱི་འཕྲུལ་བཟང་བསྐྱུན། །

འབྲེལ་ཐོགས་གཙོར་བྱས་མཁའ་མཉམ་མ་རྒྱན་འགྲོ། །
ཆེ་རབས་ཐེང་བ་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་བཟུང་། །
བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་ལ། །
མི་ཐེད་དད་པས་རྩིས་སུ་བསྐྱུང་བར་ཤོག། །

༡༡། རྩོམ་ཕྱིན་འདམ་དཔལ་དབྱངས་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་
མཛད་པའི་བྱུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཞག་ས་སོ། །

སྤྲུལ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྩེ་
བཙུན་དམ་པ་རྣམས་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །འདིར་བྱུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཞག་
ས་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཞད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་
ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་གནས་མི་འདོད་པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྲུལ་བའི་གང་
ཟག་དེ། ཉན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྲུལ་བའི་གང་ཟག་གི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱེ་བྱུག་སྤྲུལ་མཛད་མྱེ་བ། སེམས་ཅན་ལ། རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་སྤྲུལ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་ལ་དོན་སྤྲུལ་མྱེ་གཉིས་ཀྱང་ཟེར་
ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྱུག་སྤྲུལ་བའི་ལྷགས། མཛད་མྱེ་བའི་ལྷགས། སེམས་ཅན་
པའི་ལྷགས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲུལ་བའི་ལྷགས་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆན་
ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྲུལ་བཞད་ལ། ལྷལ་གྱི་འདོད་ཚུལ། ལྷལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ།

བདག་མེད་གྱི་འདོད་ཚུལ། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་བདེན་བྱུང་ཏུ་འདོད་པའི་ཐེག་
དམན་གྱི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དེ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ། ཉི་འོག་པ། དུམ་དབུས་གྱི་
བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་དང་གསུམ་ཡོད།

གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་
ཆེན་མོའི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཛོད་པའམ་ཡང་
ན་དུས་གསུམ་རྩིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པས་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ཞེས་བཛོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དངོས་པོའི་མཆོན་ཉིད། དངོས་པོ། ཡོད་
པ། ཞེས་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་ །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཏྲག་པའི་དངོས་པོ། མི་ཏྲག་
པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ། སོ་སོར་
བརྟགས་འགོག་ །སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིས་
པ། བྱས་པ། མི་ཏྲག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་དངོས་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། བཅོམ་པའམ་སྒོས་ཆ་གས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་
འཛིན་གྱི་སྒོས་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་
ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི། བྱམ་པ་དང་སྤྲུལ་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཐོབས་བཅོམ་
པ་ན། རང་འཛིན་གྱི་སྒོས་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲུལ་བྱའི་སྤྲུལ་མ་སོ་

སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒོས་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་པའམ་སྒོས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒོས་
མི་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་
གཞི་ནི། རྩལ་ཐོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། འདུས་
མ་བྱས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། བསལ་
ན་དེ་སྒོ་མི་འདུག་པ། བྱམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་
གཞན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་འདོད་ཅིང་།
བྱམ་པ་བྱམ་པའི་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད། བྱམ་པ་བྱམ་པའི་མ་འོངས་པའི་
དུས་སུ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། སྤང་པོ་ལྷ་ཆོགས་ཅམ་གང་ཟག་གི་
མཆན་གཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་པ་སོགས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒོ་ལ་ཆད་མ་དང་། ཆད་མིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་
གསུམ་ལས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་ཤེས་པས་མ་བྱས་སྟེ། མིག་
གི་དབང་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་
ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་

སུམ་དང་། སྤ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡོད།

དུག་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། བདག་མེད་སྤ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤ་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེས་གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གནལ་མ་བྱ་བས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་ཞིང་། རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེས་སྤང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་འང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་། སྤང་བྱ་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིབ་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་ཅིང་། ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོས་གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཕྲོག་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད། གཉིས་པས། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འཕྲོག་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་མཆོན་གཞི་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་

རྩམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་དུག་གསུམ་ས་
མོན་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་བྱུ་བ་པའི་རྩམ་ཡོད་
དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་སེམས་ཀྱི་
གནས་ངན་ལེན་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ས་ལམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་
གང་ཟག་གིས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་བྱུ་བ་པའི་རྩམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་
ལྟ་བ་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཚུང་དུ་དང་བྱང་དུ་འབྲེལ་རྟེ། ཆེ་གསུམ་
ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཚུབ་ཚུང་དུ་འཐོབ་པར་
བྱེད། རང་རྒྱལ་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་དེ། བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཆོགས་འབྲིང་དང་བྱང་དུ་འབྲེལ་རྟེ། བསྐྱལ་པ་བརྒྱལ་སོགས་པའི་བར་དུ་
གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཚུབ་འབྲིང་འཐོབ་པར་བྱེད། བྱང་སེམས་རྣམས་
ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་དང་བྱང་དུ་འབྲེལ་
རྟེ། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་
ནས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་
གསོག་ཚུལ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་
པོ་མན་ཆད་དུ་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཆོགས་
བསགས་ནས་སྟོང་ལམ་བྱོད་ནས་མི་སྟོབ་ལམ་ཀྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་

མངོན་དུ་བྱེད། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་
ཆད་དུ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱལ་མོགས་པའི་བར་དུ་ཆོགས་བསགས་ནས་སྦྱོར་
ལམ་བྱོན་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད། ཉན་ཐོས་
གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་ལམ་བཞི་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོགས་གསོག་
ཅིང་འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྦྱེ་སྤྱོད་བཅུ་བཞིའི་བར་དུ་སློབ་ལམ་ལ་སློབ་
དགོས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གཟུགས་
ཡུང་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྤང་
གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་ཆེ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དེ་སྤང་མའི་ལས་ཉོན་
གྱིས་འཕངས་པའི་ཡུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལོངས་སྦྱོད་རྩོགས་སྒྲུབས་མི་
ལེན་ཞིང་། མཆོག་གི་སྦྱལ་སྒྲུབ་ལྷག་མེད་དུ་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་རིག་པ་
རྒྱན་ཆད་པར་འདོད། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པས་སྐྱབས་ཀྱི་མ་ལུས་པར་སྤངས་
ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱབས་བདེན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཉེ། སྐྱབས་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་
ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ན་སྐྱབས་བདེན་སྤངས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པས་དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་སྦྱུ་ཆའི་འདུ་བྱེད་
མ་བཟང་གི་བར་སྐྱབས་བཅས་པ་དང་། སྦྱུ་ཆའི་འདུ་བྱེད་བཟང་ནས་སྐྱབས་མེད་དུ་
སྤང་ན་ལས་འདས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་བཅས་སྤང་འདས་ཀྱི་ཆེ་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་སྤྱིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་

སྤྱི་བ་པ་མ་སྤངས་པ་ཡོད། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཆེ་དེ་གཉིས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
བཅོམ་པ་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་དེའི་ཉེན་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པ་ཡིན་
པའི་བྱེད། དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོའི་བྱང་པའི་འབྱེད་པའི་ཆེ་སྤྱི་རིམ་བཞིན་
དུ་ཁས་ཐུང་དུ་རུང་མི་རུང་གིས་སྟོན་པ་འབྱེད་ཅིང་། རོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྤྱེ་སྟོན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་མི་འདོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་པའི་ཆེ་བས་
མདོ་ལ་པའི་འདོད་ཀྱི་མདོས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་མདོ་སྤྱེ་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྱོད་བཤད་
པ། ལུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ། ལུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ། བདག་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ།
ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་བདུན།

དང་པོ་ནི། རང་རིག་དང་བྱེ་དོན་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དེ། མདོ་སྤྱེ་པའི་མཆོན་ཉིད། མདོ་སྤྱེ་པ་དང་དཔེ་
སྟོན་པ་དོན་གཅིག །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྤྱེ་པ་དང་། རིགས་པའི་
རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྤྱེ་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་
གི་མདོ་སྤྱེ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཆད་མ་སྤྱེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྤྱེ་
པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་བྱེར་མདོ་སྤྱེ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པས་ན་མདོ་སྤྱེ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་

ཅད་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་འདོད་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིང་།

བཞི་པ་ནི། ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད། རོན་དམ་པར་རོན་བྱེད་
རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། རོན་དམ་བདེན་པ། བདེན་
པར་བྱུབ་པ། དངོས་པོ། བྱས་པ། མི་རྟག་པ། འདུས་བྱས། རྩས། རང་མཆོན་
རྣམས་རོན་གཅིག། རོན་དམ་པར་རོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པའི་མཆོན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། རྩན་པར་བྱུབ་པ། རྟག་པ། སྤྱི་མཆོན་
རྣམས་རོན་གཅིག།

ཡང་ཡོད་པ་ལ་དབྱེ་ན། དགག་པ་དང་། སྐྱབ་པ་གཉིས། རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་
རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དགག་པའི་མཆོན་ཉིད།
རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་རང་གི་དགག་བྱ་མ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ།
སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་ལ་ཡང་། མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས་
ལས། དང་པོའི་མཆོན་གཞི་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ། འགོག་བདེན།
སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ།
བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ཡོད་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་།
རྩན་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པའི་གཅིག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་།
སྤྱི་མཆོན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཐ་

དང་ལ་ཡང་། རྩོན་པའི་ཐ་དད་དང་། བདེན་པའི་ཐ་དད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 རྩམ་པའི་ལྷོག་པ་དང་ཀ་བའི་ལྷོག་པ་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྩམ་པ་དང་ཀ་
 བ་གཉིས་ལྟ་བུ། དེས་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཏྟག་པ་དང་། ད་ལྟར་
 བ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ལ། སྤང་པོའི་རྒྱན་གང་ཟག་
 གི་མཆན་གཞིར་འདོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་
 འདོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་
 ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཆད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ། གསལ་
 ཞིང་རིག་པ་སྒྲེའི་མཆན་ཉིད། སྒྲོ་ལ་ཆད་མ་དང་། ཆད་མིན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཡོད།
 གསར་དུ་མི་སྦྲུ་བའི་རིག་པ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་
 དུ་གསར་དུ་དང་། མི་སྦྲུ་བ་དང་། རིག་པ་ཞེས་གསུམ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། གསར་དུ་ཞེས་པས་དབྱེད་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པ་གཙོ། མི་སྦྲུ་བ་ཞེས་
 པས་ཡིད་དཔྱོད་ཆད་མ་ཡིན་པ་གཙོ། རིག་པ་ཞེས་པས་དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་པ་ཆད་མ་ཡིན་པ་གཙོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱེར། ཆད་མ་ལ་དབྱེད། མདོན་
 སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཡོད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་
 ཞིང་མ་འཁྲལ་བའི་རིག་པ་མདོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
 གསར་དུ་མི་སྦྲུ་བའི་རིག་པ་དེ། མདོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། མདོན་
 སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་དབྱེད། རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ། དབང་པོའི་མདོན་

སུམ་གྱི་ཚད་མ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་
ཚད་མ་དང་བཞི་ལས། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྤྱོད་ས་ཤིང་འཛིན་པ་ཡན་གར་བར་སྤྱར་
པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྤྱོད་དབང་པོ་ག་སྤྱད་པ་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ། གཉིས་པའི་
མཚན་ཉིད། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྤྱོད་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ། གསུམ་
པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་སྤྱོད་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པའི་མི་རྟོག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་རགས་གང་རུང་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱོད་པའི་མི་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་
མ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་
མ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་
གསུམ་ཡོད། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པའི་གསར་དུ་
མི་སྤྱོད་པའི་ཞེན་རིག་དེ། རྩིས་སྤྱོད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
དངོས་སྤྱོད་རྩིས་དབང་། གྲགས་པའི་རྩིས་དབང་། ཡིད་ཆེས་རྩིས་དབང་དང་
གསུམ་ལས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་རྟོག་རྟོགས་ཀྱི་རྩིས་དབང་དང་པོའི་མཚན་
གཞི། རྟོག་ལུམ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ལས་རི་བོང་ཅན་ཆེ་སྤྱོད་རུང་དུ་

རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་
 ལུང་གི་རྟགས་ལས། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་སོགས་
 གྱི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་མི་སྤྱོད་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་
 མཚན་གཞི་ཡིན། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་
 ཁྲབ་ཅིང་། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པ་དང་།
 རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་
 དབང་པོ་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམས་དབྱེད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས།
 མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་གི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པ་གྲུབ་བདེ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་ཆད་མ་
 ཡིན་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ། ཆད་མིན་གྱི་སྒྲིའི་མཚན་
 ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། དབྱེད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཆོམ། ཡིད་དཔྱོད། ལྷང་ལ་མ་
 དེས་པའི་སྒྲོ་དང་ལྷ་ཡོད། རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
 དེ་ལ་ཡང་། རྟོག་པ་དབྱེད་ཤེས། རྟོག་མེད་དབྱེད་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་བྱངས་ནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་བྱན་པའི་བྱན་ཤེས་
 དང་། སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༠༧ ཆད་མ་ཐོག་སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་མཚོག། ཆད་མ་རྣམ་པར་དེས་པའི་འགྲེལ་བཤད།

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོ་མངོན་སུམ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རིག་པ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་། ཉྱུག་
པ་ལོག་ཤེས་དང་། ཉྱུག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲ་ཉྱུག་འཛིན་
ཉྱུག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་དང་།
གངས་རི་སྤྲོན་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་
མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་སེམས་བྱུང་། ཐེ་ཆོམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་
མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་
བ་རྣམས་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་
ཐེ་ཆོམ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་།
དོན་འབྱུང་གྱི་ཐེ་ཆོམ། དོན་མི་འབྱུང་གྱི་ཐེ་ཆོམ། ཆ་སྟོམས་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲ་མི་ཉྱུག་གམ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྤྲ་
ཉྱུག་གམ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྤྲ་ཉྱུག་གམ་མི་ཉྱུག་སྟམ་པའི་
ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་ཞེན་བས་སྤྲ་བའི་ཞེན་རིག་དོན་མཐུན་
དེ། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་། རྒྱ་མཆོན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད།
རྒྱ་མཆོན་དང་འགལ་བའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱ་མཆོན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱ་
མཆོན་མ་བྱུབ་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱ་མཆོན་ཡོད་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་སབ་པའི་ཡིད་
དཔྱོད་དང་ལྡ་ལས། སྤྲ་མི་ཉྱུག་ཅེས་པའི་དག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲ་མི་ཉྱུག་པར་
འཛིན་པའི་སྟོལ་བྱ་བྱུང་། དང་པོའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མི་ཉྱུག་ཅེས་པའི་སྤྲ་དེས་

སྤྱི་མི་ཉག་པའི་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མི་ཉག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
དག་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རོན་བྱེད་རུས་སྟོང་གི་ཉག་པ་ལས་སྤྱི་མི་ཉག་པར་
འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། རོན་བྱེད་རུས་སྟོང་སྤྱི་དང་
འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་ཉག་པ་ལས་སྤྱི་མི་ཉག་པར་འཛིན་པའི་སློ་
ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་
ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་ཉག་པ་ལས་སྤྱི་
མི་ཉག་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། བཞི་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་
གཟུང་བྱ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་བྱུབ་པའི་གཏན་ཆོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་
མི་ཉག་པར་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ཉག་པ་ལས་སྤྱི་
མི་ཉག་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། ལྷ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྤྱི་མི་ཉག་
པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེས་དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་དག་དེ། གཏན་ལ་མ་པབ་¹པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི་རང་ཡུལ་མ་ངེས་པའི་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་
པ་དེ། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲུང་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁོ་རང་དུ་གྱུར་བའི་
དབང་མངོན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་²རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། མིག་གཟུགས་མངེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་

1 ག་ཉ་ན་པ་པས། བ་ལ་བ་པ་པས།

2 བ་ལ་བ་པ་པས་སྤྱི་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་ལས། ག་ཉ་ན་པ་པས་སྤྱི་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་ལས།

ཉན་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་འཛིན་
པའི་ཡིད་ཀྱི་མཛོན་སུམ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་
དོན་ལྡན་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མཛོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་རང་རིག་ལྟ་བུ། སྤྱིར་
ཡུལ་ཅན་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱིས་བྱ། རག །ཆད་མ་གསུམ་ཡོད། ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་
དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱིས་བྱ་ཆད་མ། རག་ཆད་མ། ཤེས་པ་ཆད་མ་དང་གསུམ་ལས།
དང་སོ་ནི། སྤྱོན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཆོས་
འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། མཛོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། རྩིས་སུ་དཔག་
པའི་ཆད་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

བྱུག་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
གྱིས་སྤོང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་སྤྱོད་སྤྱབ་པའི་
རྩིས་ཡོད་གྱིས་སྤོང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་མོར་འདོད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་པ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས།

བདུན་པ་ས་ལམ་གྱི་ནམ་གཞག་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ཆོགས་
གསོག་པའི་ཆེ་སྤོབ་ལམ་བཞི་གའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོགས་གསོག་པ་ཡིན་
པས་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་
ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིབ་པའི་ནམ་གཞག་དང་ས་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་སོགས་བྱེ་
བྲག་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། ས་བཅད་སྤར་ལྟར་

བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་
པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་མཆོན་
ཉིད། སེམས་ཙམ་པ་དང་། རྣམ་རིག་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་དོན་
གཅིག །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་རྒྱུན་པ་
གཉིས་ལས། སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་
འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་གཟུགས་རགས་པར་སྤང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་བག་
ཆགས་ཀྱིས་བསྤྲད་པ་མ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་དེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་གཟུགས་རགས་
པར་སྤང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྤྲད་པ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་དེ་
གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། རྣམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་འཛིན་གངས་མཉམ་
'པ། མྱོང་བྱེད་ཆལ་བ། ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་རྣམས་
སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་ཁ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་
ཤེས་ཀྱིས་ཁ་བོ་འཛིན་པའི་ཆེ། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྡོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་
བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྡོ་སེར་སོགས་མི་
འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་བདེན་དུ་སྤྱེ་བར་འདོད་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གངས་

1 གཤམ་བཅུ་མཉམས། བཤམ་ན་ན་མཉམས།

2 གཤམ་བཅུ་མཉམས། བཤམ་ན་ན་མཉམས།

མཉམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྡོ་སེར་སོགས་མི་
འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏང་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྡོ་སེར་སོགས་མི་
འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྦྱེ་བར་འདོད་པས་ན་སྦྱོང་བྱེད་ཆལ་བ་
དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྡོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་
རྣམ་པ་མ་གཏང་ཅིང་། ཁ་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་གཏང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྡོ་
སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་མ་སྦྱེས་པར། ཁ་ཅམ་གྱི་རྣམ་
པ་རྣམ་མེད་དུ་སྦྱེས་པར་འདོད་པས་ན་སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་རྩལ་པ་ལ་དབྱེ་ན། འི་བཅས་རྣམ་རྩལ་པ། འི་མེད་
རྣམ་རྩལ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།

གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་པའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། སེམས་ཅམ་པ་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་འདོད་པས་ན་སེམས་
ཅམ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་འདོད་པས་
ན་རྣམ་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། རོན་དམ་བདེན་པ་དང་།
ཀུན་རྗེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་
མས་གཉིས་སྒྲ་བྱུང་པའི་སྟོན་སྟོགས་པར་བྱ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རོན་
དམ་བདེན་པ། ཆོས་ཉིད། ཆོས་དབྱིངས། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྣམས་

1 ག་པ་བ་པ་གྲངས་མཉམས། བ་པ་ན་པ་མཉམས།

རོན་གཅིག ། རོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་དང་། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་གཉིས་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་ལ་སྟོང་གཞིའི་
 སྟོན་སྤྱོད་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ། དེ་ལས་བསྐྱུ་ན་བཅོ་བརྒྱད། དེ་ལས་བསྐྱུ་ན་
 བཅུ་དྲུག ། དེ་ལས་བསྐྱུ་ན་སྟོང་ཉིད་བཞི་སོགས་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་
 མའི་མཆན་གཞི་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྣམས་གཞན་
 གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྱོད་འབྲུག་པའི་
 འབྲུག་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་བྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མའི་མཆན་གཞི་ནི། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་བྲུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་
 གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་
 མས་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྟོན་སྤྱོད་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཞན་དབང་དང་། ཀུན་བཏགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་དང་འདུས་བྲུས་རོན་གཅིག ། གཉིས་
 པ་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྲུས་ཀྱི་ཆོས་རོན་
 གཅིག ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བྲུབ་པ་དང་། རྩལ་པའི་གཞི་མ་ཐུན་
 དུ་ཁས་ལེན། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བྲུབ་པ་དང་། བདེན་པའི་གཞི་
 མ་ཐུན་དུ་ཁས་ལེན། ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྲུས་ཐམས་ཅད་རྩལ་
 པར་བྲུབ་པ་དང་། རྩལ་པའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཆོས་ཉིད་ལ་
 མེད་དགག་གིས་བྲུབ་ཅིང་། མེད་དགག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཆན་གཞི་མདོ་སྤེལ་

དང་མཚུངས་ལ། གཞུགས་སོགས་དོན་ལྡན་པོ་དེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་
སྤྱན་མོང་བ་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ནང་ཤེས་པའི་རྣམས་ཀྱི་སྤྲེང་ནས་སྦྱེས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། གཞུགས་སོགས་དོན་ལྡན་པོ་དེ། ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་རགས་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་རྒྱུན་པ་ལྟར་ན།
གཞུགས་སོགས་དོན་ལྡན་རགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་པར་གྲུབ་ན་ཕྱི་དོན་དུ་
གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
བརྒྱད་དུ་ཁས་ལེན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་
ཚོགས་དྲུག་གི་སྤྲེང་དུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཉོན་ཡིད་བསྐྱེད་པའི་
རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འདོད། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཉོན་ཡིད་གཉིས་
ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་དོན་གཞན་ཞིང་། རང་གི་
བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་དང་། དམིགས་པ་ཀུན་
གཞི་ལ་དམིགས་ཤིང་རྣམ་པ་རང་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་རང་འཛིན་པའི་
རྣམ་ཤེས་གཉིས་པ་ཡིན་པར་འདོད། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད། རྣམ་རྒྱུན་པ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་
ཚོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་མཆོན་
གཞིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཅན་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གློ་ལ་ཆད་མ་དང་།

ཆད་མེད་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་སུ་འདོད་ཅིང་། ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། རྗེས་
སུ་དབག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་སུ་འདོད། མངོན་སུམ་ལ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། རང་
རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱེར་མངོན་སུམ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་བྲལ།
སོ་སྤྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་བྲལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད།
མངོན་སུམ་ལ་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཆད་མས་མ་བྲལ་སྟེ། སོ་སྤྱེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་
འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཀྱི་ཆད་
མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་
རང་རིག་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་བའི་མངོན་སུམ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་
རྣམས་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱེར་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་མི་རྟག་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱེར་མངོན་སུམ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
སྤྱོད་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱེར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ཡོད། རྗེས་དབག་ཆད་མ་
ལ་རྟོག་པས་བྲལ་ཅིང་། ཆོས་དེ་ལ་རྗེས་དབག་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་
པས་མ་བྲལ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་དེ་སྤྱོད་པའི་རྟོགས་དབག་
ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་
རྣམ་པ་ཤར་བས་བྲལ་བ་གང་ཞིག་སྤྱོད་པའི་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་
སྤོང་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེས་དེ་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤྱོད་

མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱགས་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་བྱིང།

དྲུག་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤངས་པ་གི་
མཚན་གཞི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་འཛིན་ཚུལ་འདྲ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་
མཚན་གཞི། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཆད་མ་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་
པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

བདུན་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་དང་། ས་ལམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ས་བོན་
དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་དྲུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
ཉོན་སྤྱོད་དང་། བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་དང་
དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྤྱོད་ཏུ་འཛོག་།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་དོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
ཚུང་དུ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་དོན་དུ་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་འབྲིང་དང་བྱང་དུ་འབྲེལ་ཏེ། ཆོགས་སྤངས་དང་བསྐྱེད་པ་
བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་
བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་བྱེད། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་
གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་

1 ག་ཀ་འུ་ན་ཀ་བྱངས་འཛིན། བ་ལེན་ན་གཟུངས་འཛིན།

ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་
པའི་བར་དུ་གོས་ས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་བྱེད།
རྣམ་བཤེན་པ་ལྟར་ན། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་ཐྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ན་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རིག་པ་
རྒྱན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་རྣམས་དང་པོར་འོག་
མིན་དུ་ལོངས་སྐྱར་སངས་རྒྱས་པའི་ལོངས་སྐྱ་དེ་འཁོར་བ་རི་སྲིད་མ་སྟོང་གི་
བར་དུ་རྣམ་པའི་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་
དང་འཆམ་པར་སྐྱལ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པའི་བྱིར།
ཐེག་པ་གསུམ་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་རིགས་སམ་ཁམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་
གསུམ། དེ་ལས་སྐྱབ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
འཛོལ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་རྒྱན་པ་ལྟར་ན། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་
རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་ཐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་མི་འདོད་དེ།
དེས་དེའི་ཆེ་སྙག་ཀྱང་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་རིག་པ་ཅན་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་ཀྱང་།
རིག་པ་ཅན་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་འདོད་པས་མཐར་སྐྱབ་ཐེག་
པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ།

བཞི་པ་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་ལྷགས་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་

བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་དངོས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་
འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་
བའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་
གཉིས་ཡོད།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཀྱི། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། ཐལ་
འགྱུར་པའི་ལུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྲོ་བཤད་
བ། ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ། བདག་མེད་གྱི་འདོད་ཚུལ། ས་ལམ་
གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་དངོས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་
དེ། རང་རྒྱུད་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྤྲོ་བའི་དབུ་མ་
པ་དོན་གཅིག །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་སྤྱེ་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། རྣལ་
འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་པལ་
ཆེར་མདོ་སྤྱེ་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་སྤྲོ་བའི་དབུ་མ་པ་དེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད།
ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེར་སེམས་ཅན་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་སྤྲོ་བའི་དབུ་
མ་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དང་པོའི་མཆོན་གཞི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་།
ཡེ་ཤེས་སྦྱང་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི། ཞེ་བ་འཆོ། སང་གོ་བཟང་པོ།

1 ག་ཀྱང་བ་ཀྱི་གསུམ་པ་ནི་རང་རྒྱུད། པ་ལས་ཐ་གསུམ་པ་ནི་རང་རྒྱུད།

ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལ་དཔོན་སློབ་ལྷ་བུལོ།

གསུམ་པ་ནི། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་
པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁལ། འགོག་
བདེན། འདས། མ་འོངས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་རྣམས་མེད་དགག་
དང་། ཀྱན་རྗོབ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་འདོད། དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་ཉིད།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་རྣམས་དོན་གཅིག། མདོ་སྡེ་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་
ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡེ་ལེས་པ་དང་ངོ་མོ་བ་དད་ཅིང་། རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་
ལས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་བྱི་དོན་དུ་འདོད། ལྡེ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་
ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡེ་རང་འཛིན་པའི་ལེས་པ་དང་ངོ་མོ་གཅིག་དུ་
འདོད།

ལྷ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ལེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་། ལྡེ་ལེས་
ཆོགས་བྱུག་དུ་འདོད། སློ་ལ་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་སློ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་
ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཡོད། མདོ་སྡེ་
སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད། ཅིག་ལོས་ལྟར་
ན། མངོན་སུམ་བཞི་ག་འདོད་ཅིང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ལྡེ་འབྱོར་

མངོན་སུམ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་བས་བྱུང། གཞན་གཉིས་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་
གཉིས་ཀ་ཡོད། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་དང་རང་རྒྱུད་བ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་
ལ་རྟོག་བྱལ་གྱི་ཤེས་བས་བྱུང་བ་དང་། དབྱུང་ཤེས་ལ་ཆད་མེན་གྱི་ཤེས་བས་
བྱུང་བ་དང་། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་བ་ལ། འོག་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་
བ་དང་། ཆོས་དེ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་བས་བྱུང་
བ་དང་། རྩིས་དབག་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་བས་བྱུང་བ་
སོགས་ཁས་ལེན་བའི་བྱིར།

དུག་པ་ནི། གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་བ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རགས་བ་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་བྱུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་གྱིས་སྟོང་བ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོར་འདོད། རྣམ་འབྱོར་སྟོང་བའི་དབུ་མ་བ་ལྟར་ན།
གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྩིས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རགས་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་བས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་སྤྱོད་མོར་འདོད་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱའི་སྟོན་ས་
འབྱེད་བ་ཡིན་གྱི་སྟོང་གཞིའི་སྟོན་ས་འབྱེད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟོང་
དུ་དགག་བྱ་བདེན་བྱུབ་བཀག་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོར་དང་། གཞི་གང་
ཟག་གི་སྟོང་དུ་རང་སྐྱུ་བྱུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་དུ་བྱུབ་བ་བཀག་བ་དེ། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་སྟོན་ས་
འབྱེད་བ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་

ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དེ། ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། གཞི་གང་ཟག་ལ་
དམིགས་ནས་རང་སྐྱུ་སྐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིད།

བདུན་པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབྱུ་མ་པ་ལྟར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
གང་ཟག་གི་བྱད་པར་རྣམས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་སྤྱི་བ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། བསྟོམ་
བྱའི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྐྱུ་སྐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་
པ་འཁོར་བཅས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་
སྐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་
བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཆུང་ཏུ་འཐོབ་པར་བྱེད། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཆོད་མ་རྣམས་གཞན་ཏུ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་གཟུང་¹འཛིན་
རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་བསྟོམ་²བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་
ལས་བྱང་ཆུབ་འབྲིང་འཐོབ་པར་བྱེད། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་

1 ག་ཀྱན་ན་གཟུངས་འཛིན། བ་ཀྱང་བ་ལ་གཟུངས་འཛིན།

2 ག་ཀྱན་ན་སྟོམ། བ་ཀྱང་བ་ལ་སྟོམ།

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་
པ་ལྟར་ན། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་བྱང་
པར་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཉོན་སྤྱོད་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མཚུངས། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་
ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་དམན་མཚོག་གི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡུན་རིང་ཐུང་གི་དབང་གིས་
བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་
གཉིས་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་སེམས་ཅིམ་པ་དང་མཚུངས་
ལ། མཚན་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅིམ་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་
དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཕྱི་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད། སྐབས་འདིར་འཁོར་
ལོ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བར་པ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་
ཡོད་དེ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱར་བ་ནམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་
དང་། དེ་ལྟར་མ་སྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ནམས་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། སྤར་ལྟར་བདུན་ལས།
དང་པོ་ནི། གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཅིམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྟོན་ས་
བདེན་དངོས་ཐ་སྙད་དུའང་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་
ཉིད། གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ། རྒྱ་གྲགས། ཞི་བ་ལྟ་ལྟ་

བུལོ།

གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐལ་
འགྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཅན་གྱིས་ཕྱི་གོལ་གྱི་
རྒྱད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར།

བཞི་པ་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་སློག་གྱུར་དང་། མངོན་གྱུར་
གཉིས་ཡོད། ཉགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སློག་གྱུར་
དང་། ཚུར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་ཉགས་ལ་མི་བརྟེན་པར་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་
ལུགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མངོན་གྱུར་དུ་འཛོག། །དང་པོའི་མཚན་གཞི། སྤྱི་མི་ཉག་
པ། སྤྱི་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། ལུས་པ་དང་། ལྷན་བུ་
ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག་། ཡང་ཡུལ་དེ་ལ། ཀུན་
རྩིས་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དང་
མའི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག་། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དང་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱད་
བྱེད་ཀྱི་ཆ་དང་མར་སོང་བ། རང་ཉིད་ཀུན་རྩིས་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་
ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྩིས་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྩིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་ཏེ།
ཡང་དག་ཀུན་རྩིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྩིས་ཡིན་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྩིས་བདེན་པ་ལ་
འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་ཏེ། གཟུགས་

དེ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་
གཟུགས་བརྟན་དེ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་
རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཟུགས་བདེན་
བྱུང་དེ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ནི། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་
རྟེན་དོན་གང་ཞིག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་
དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སོང་བ། རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་བ་ཡིན་པའི་མཚན་
ཉིད། དབྱེ་བ་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་བ། སྐབས་འདིར་འགོག་བདེན་
ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྲབ་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། དུང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
ང་ཅམ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་ལ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་
གིས་ཁྲབ། སྒོ་ལ་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་ཡོད། ཆད་མ་ལ་མངོན་
སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཡོད། རང་རིག་མངོན་
སུམ་མི་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་འབྲུལ་ཤེས་གིས་
ཁྲབ། ཡིད་ཤེས་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་ཡོད།
མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་རྟོག་བཅས་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་
སུམ་ཆད་མ་གཉིས་ཡོད། དང་པོའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་
དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་བ་དང་། སྒྲོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་བྲངས་ནས་སྐྱེས་
པའི་སྒྲོན་པོ་དོན་མ་ཐུན་དུ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པའི་མཚན་

གཞི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། མངོན་སུམ་ཆད་མ་
ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མངོན་
སུམ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག་པའི་
བྱིར། དབྱུང་ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང། རྗེས་དཔག་ལ་
དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག ། དཔེ་ཉེར་འཇལ་
གྱི་རྗེས་དཔག ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་བཞི་ཡོད། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་
དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ནང་
དུ་འདུ། ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྒྲ་མི་
རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཤེས་
པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་བྱུང་སྟེ། རི་བོང་རྒྱུ་དོན་སྤྱི་རི་བོང་རྒྱ་
འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་
གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བྱུག་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་
གྱི་སྐྱབ་པའི་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་
པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱ་མོར་འདོད། རྒྱལ་སྤྱན་ཆ་མེད་བསགས་
པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་གྱི་
བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གདགས་གཞི་བྱང་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་
གྱི་བདག་མེད་སྤྱ་མོར་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་གཞིའི་

སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་མི་འབྱེད་དེ། གཞི་གང་ཟག་གི་
སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་དང་། གཞི་
ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་
ཡིན་ནོ། །བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་
བྱུང་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གདགས་གཞི་ཕུང་སོགས་ལ་
དམིགས་ནས་བདེན་བྱུང་ཏུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤྲོ་མོར་འཛོག་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་དང་། ས་ལམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་སྤྲོ་རགས་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ཆགས་སོགས་ས་བོན་དང་བཅས་
པ་ཉོན་སྤྱིབ་དང་། གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཕྲོལ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྤྱིབ་པར་
འཛོག། །བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་གཉིས་སྤང་
འབྲུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྤྱིབ་དང་། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཕྲོལ་
པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྤྱིབ་པར་འཛོག། །

ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་བསྒྲོམ་བྱའི་ལྟ་བ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་
ཁྱད་པར་མེད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་སྤྲོ་མོ་བསྒྲོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར། སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་

ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་བག་ཆགས་
སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད། ཉན་རང་དག་བཙམ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་
འཛིན་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དང་། ཉན་རང་དག་བཙམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་
འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཉིད་ནས་
རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྦྱིབ་སྤངས་པ་དང་།
ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། ཤེས་སྦྱིབ་སྤངས་པ་དང་སྦྱ་བཞི་མངོན་
དུ་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

༡༡། །བརྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དངོས་
 བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་ངེས་པར་བབྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་
 རྟེན་བརྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་རྒྱན་
 གྱི་མ་མཉམ་པ་བཞུགས་སོ། །

བ་མོ་གྲུ་བྱ་མཆུ་མོ་ཤ་ཡ། འདིར་བརྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
 གྱི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་འཆད་པ་ལ། རོག་མར། ཤེས་རབ་
 བ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་གྱིས་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་པ་ལ། བྱད་
 ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱད་པར་བྱས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཤེས་ཕྱིན་
 གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱིན་དོན་གཅིག །རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན།
 བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། ཉེན་གྱི་བྱད་པར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་
 རྒྱད་ལ་ཡོད་པ། རོ་མོའི་བྱད་པར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། དགག་བྱ་
 དང་བྲལ་བའི་བྱད་པར་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་
 རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་ཕྱིན། གཞུང་ཤེས་ཕྱིན། ལམ་ཤེས་
 ཕྱིན། འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱིན་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་

ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐེན་པ་
ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་རྣམ་མཐེན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆོས་བཞིས་བྱང་པར་དུ་
བྱས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད། བྱང་
ཆོས་བཞི་ནི་རྟེན་གྱི་བྱང་པར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ།
ངོ་བོའི་བྱང་པར་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། རྣམ་པའི་བྱང་པར་གཉིས་སུ་མེད་པ། དགག་
བྱ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་པར་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
ས་མཆོམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ས་མཆོམས་
ལམ་མ་ཁྱུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ས་
མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། འབྲས་བུ་
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

རྣམ་ཀུན་མཐེན་ཉིད་ཅེས་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བཙུ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་མཐེན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་སངས་
རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐེན་པ་དོན་གཅིག །དབྱེ་ན། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་
ལུས་པ་མཐེན་པའི་རྣམ་མཐེན་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་བདུན་ཅུ་མཐེན་
པའི་རྣམ་མཐེན་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

ལམ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་

1 ག་པ་ན་ཉ་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས། བ་པ་ན་ཉ་རང་བཞིན་ཤེས།

མངོན་རྟོགས་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
མཐུན་པ་དོན་གཅིག་ ། དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་
གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་གསུམ་
ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་
ཡོད།

དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ། ཅེས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཡེ་
ཤེས་གང་ཞིག་ ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་
ཀྱི་མཐུན་པ་དོན་གཅིག་ ། དབྱེ་ན་འབྲས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས། འབྲས་
ཡུལ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་
ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་བཞི་ཡོད། ས་མཆོམས་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད།

རྣམ་ཀླན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་། ། ཞེས་པ་ལ། མཐུན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་བསྐྱས་ནས་བསྐྱོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
འབྱེད་དེ། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུན་པ་
དོན་གཅིག་ ། དབྱེ་ན། བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

ཅེ་མོར་ཕྱིན་དང་ཞེས་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོག་གས་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
འབྱོར་དེ། ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་འདྲུག་སྐྱབ་དོན་གཅིག་། དབྱེ་ན། སྒྲོར་
ལམ་ཅེ་སྒྲོར། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་
སྒྲོར་དང་བཞི་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཐོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་
བར་ན་ཡོད།

མཐར་གྱིས་པ། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཟུ། ཞེས་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་བསྒྲོམས་
པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། མཐར་གྱིས་སྒྲོར་
པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་དུག། །རྗེས་དྲན་
དུག་གི་མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་དུག། ། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་
གཅིག་དང་བཟུ་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་གས་ལམ་ནས་རྒྱན་
མཐའི་སྒྲ་ལོགས་ཚུན་ཆད་ན་ཡོད།

སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཅེས་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག། །སྐད་ཅིག་
མའི་སྒྲོར་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གཅིག་། དབྱེ་ན།
རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་
མའི་སྒྲོར་བ། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་

སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་དང་བཞི་ཡོད། ས་མཆོམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱད། །ཅེས་བ་ལ། རང་འཛོལ་གྱི་ཐབས་
སྲུ་གྲུར་བའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བ་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་བའི་འབྲས་
བྱ་མཐར་ཐུག། །འབྲས་བྱ་ཆོས་སྒྲིའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱས་དོན་
གཅིག་། དབྱེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲ། རོངས་སྒྲ། སྒྲལ་སྒྲ་དང་བཞི་
ཡོད། ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་ཞེས་བ་ལ། རང་གི་གྲོགས་སྲུ་གྲུར་བའི་གཞན་དོན་
དུ་རྩོགས་བའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་བའི་འདུན་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་
ཞིང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲོར་གྲུར་བའི་ལམ་གྱི་རིགས་སྲུ་གནས་བའི་
རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གཙོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་བྱུང་བར་ཅན་དེ། ཐེག་ཆེན་
ཀྱན་རྩོལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་རོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། སྒྲོན་བ་
སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་བ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད། དཔེ་གྲོགས་ཆོས་
མཐུན་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་
བསྐྱེད། རྩ་བ་ཆེས་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། མེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། གཏེར་
ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རྒྱ་
མཆོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་
སེམས་བསྐྱེད། སྤུན་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུའི་

1 ག་ན་ན་ན་རང་ཐོག་ བ་ན་ན་རང་ཐོག་

སེམས་བསྐྱེད། ཡིད་བཞིན་འོར་བུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཉི་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་
བསྐྱེད། ཚོས་ཀྱི་སྤྱད་བྱངས་སྟན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་
སེམས་བསྐྱེད། བང་མཛོད་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་
བསྐྱེད། བཞུན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བཀོད་མའི་ཚུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད།
སྤྱ་སྟན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། ཚུ་བའི་རྒྱན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། སྤྱིན་ལྟ་
བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩི་བ་མེ། །གཏེར་
དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྩོམ་རི་སྟན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་
བཞིན་འོར་བུ་ཉི་མ་སྤྱ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞུན་པ་བཀོད་མའི་
ཚུ་དང་མེ། །སྤྱ་སྟན་ཚུ་བོ་སྤྱིན་ནམས་ཀྱིས། །ནམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
སའི་བར་ན་ཡོད།

གདམས་ངག་དང་། །ཞེས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་
གཉེར་བྱ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངག་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་
ངག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་འདོམས་པའི་
གདམས་ངག་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་བསྟན་གྱི་གདམས་ངག་གཉིས་ཡོད།
འདོམས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། སྤྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་
ངག་ །དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ །རྟེན་དཀོན་
མཚོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ ། མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་

འདོམས་པའི་གདམས་ངག། ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བཙུན་འབྲས་ལ་འདོམས་
པའི་གདམས་ངག། ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བཙུན་འབྲས་ལ། ཤེལ་སྤྱན།
ལྷའི་སྤྱན། ཤེལ་རབ་ཀྱི་སྤྱན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཏེ་སྤྱན་ལྔ་
ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས། ལྷའི་རྩ་བའི་མངོན་
ཤེས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། སྤྱོད་ཀྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་
མངོན་ཤེས། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས། ཟག་བ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ཏེ་མངོན་
ཤེས་བྱག་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག། མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་
ངག། སྒྲོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དང་བཅུ་ཡོད་དེ། སྤྱབ་དང་
བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། ལམ་
ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྤྱན་ལྔ་དང་ནི་
མངོན་ཤེས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་བྱག་དང་མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་
ངག་ནི། བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་
མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། ཞེས་པ་ལ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་ཤིང་། བདེན་པ་
མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཛིག་རྟོག་པའི་ལམ་དེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
དོན་གཅིག་དབྱེན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བོད། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་

དང་བཞི་ཡོད། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད།

སྐྱབ་བ་ཡི་ནི་རྟེན་གྲུང་ལ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་
བ་ལ། བྱང་མེམས་ཀྱི་རྒྱ་དྲ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་བ་པའི་དངོས་
ཀྱི་རྟེན་གཞི་བྱེད་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་བ་དེ། ཐེག་ཆེན་བསྐྱབ་བ་པའི་རྟེན་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། བརྟེན་ཆོས་སྐྱབ་བ་བ་བཅུ་
གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་བཅུ་གསུམ་ཡོད། སྐྱབ་བ་བཅུ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བཞི་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་
གཉིས་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་བྱུག་དང་། གཉེན་པོའི་སྐྱབ་བ་ལ། སྒྲོང་བའི་སྐྱབ་བ་ལ།
དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་སྐྱབ་བ་ལ། །ཤེས་རབ་སྣང་བརྟེན་བཅས་པའི་སྐྱབ་
བ་ལ། སྒྲོབ་མ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐྱབ་བ་ལ། གཞན་དོན་གོ་རིམས་སུ་བྱེད་པའི་
སྐྱབ་བ་ལ། །ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྐྱབ་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་བྱུག་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྒྲོང་བ་དང་། དེ་དག་
ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་སྣང་བརྟེན་བཅས་པ་དང་། །སྒྲོབ་མ་
ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་དང་། །ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་
མངའ་བར། །འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་
མཆམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་རང་ན་ཡོད།

དམིགས་བ་དག་དང་ཞེས་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་བ་ས་སྒྲོ་འདོགས་གཙོང་
པར་བྱ་བའི་གཞི། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་བ་པའི་དམིགས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་ཤེས་

བྱ་དོན་གཅིག་ །དེ་ལ་དབྱེ་ན། དགེ་བ། མི་དགེ་བ། ལུང་མ་བསྟན། འཛིག་རྟེན་
པའི་ལུང་པོ་ལྟ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི། ཟག་བཅས་
ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་ལྟ། ཟག་མེད་བླན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། འདུས་བྱས་ཁམས་
གསུམ། འདུས་མ་བྱས་དེ་བཞིན་ཉིད། ལུན་མོང་བ་བསམ་གཏན་བཞི། ལུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ལུབ་པའི་སྟོབས་བཅུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། དམིགས་
པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་པ་
ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །གང་དག་འཛིག་རྟེན་འདས་འདོད་དང་། །ཟག་བཅས་ཟག་
པ་མེད་ཆོས་དང་། །གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །སྟོབ་མ་ལུན་མོང་
ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་ལུབ་པའི་ལུན་མོང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
ས་མཆོམས་གཞི་བྱུང་ཆོད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད།

ཆོད་དང་ནི། །ཞེས་པ་ལ། །གང་གི་ཆོད་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་
མཐར་ཐུག་དེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆོད་དུ་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་སངས་
རྒྱས་དོན་གཅིག་ །དབྱེ་ན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། སྟོང་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་
ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྟོང་
དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་འབྱུང་གི། ཆོད་དུ་བྱ་
བ་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་
ནར་ཡོད།

གོ་ཆ་ཞེས་པ་ལ། ལྷན་སོགས་པར་བྱིན་རེ་རེ་ནང་དུ་བྱུག་བྱུག་ཆོང་བར་

བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། གོ་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
མཆོན་པ་དོན་གཅིག་། དབྱེན། སྦྱིན་པའི་གོ་སྐྱབ་དུག་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གོ་སྐྱབ་
དུག་། བཟོད་པའི་གོ་སྐྱབ་དུག་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་སྐྱབ་དུག་། བསམ་གཏན་
ཀྱི་གོ་སྐྱབ་དུག་། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐྱབ་དུག་དང་སྤུང་ཅ་ཅ་དུག་ཡོད་དེ། དེ་དག་
སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། རྣམ་པ་དུག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཡི། གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གང་
ཡིན་དེ། །དུག་ཆན་དུག་གིས་ངེ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་
མཆོམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

འདུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་
རིགས་པ་སྦྱོར་བ་བཙོན་འགྲུས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། འདུག་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། བསམ་
གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འདུག་པའི་སྐྱབ་པ། སྦྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་
འདུག་པའི་སྐྱབ་པ། མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་མི་སྒོལ་ལམ་བྱད་པར་ཀྱི་ལམ་
ལ་འདུག་པའི་སྐྱབ་པ། བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་ལ་འདུག་པའི་སྐྱབ་པ།
དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདུག་པའི་སྐྱབ་པ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་
དག་པ་ལ་འདུག་པའི་སྐྱབ་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འདུག་པའི་སྐྱབ་པ། མཛོན་ཤེས་
དུག་ལ་འདུག་པའི་སྐྱབ་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་ཉིད་ལ་འདུག་པའི་
སྐྱབ་པ་དང་དགྲུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ལམ་

དང་བྱམས་ལ་སོགས་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་དང་ལྡན་པ་དང་། །འཁོར་
གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཛོན་ཤེས་བྱལ། །རྣམ་ཀུན་
མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །འབྱུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཛེག་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
འོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

ཆོགས་ནི་ཞེས་པ་ལ། ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་།
རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྱེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་
མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱང་རྩི་ཆེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ། སྤྱིན་པའི་ཆོགས་
སྐྱབ། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ། བཟོད་པའི་ཆོགས་སྐྱབ། བཅོམ་འབྲས་
གྱི་ཆོགས་སྐྱབ། བསམ་གཏུན་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ། ཤེས་རབ་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ། ཞི་
གནས་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་སྐྱབ། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་
ཆོགས་སྐྱབ། ཐབས་མཁས་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ། བསོད་
ནམས་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ། ལམ་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ། གཟུངས་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ། སའི་
ཆོགས་སྐྱབ། གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་དང་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། བཅེ་དང་སྤྱིན་
ལ་སོགས་པ་བྱལ། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་
ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་
ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཅུ་དང་། །གཉེན་པོ་ཆོགས་གྱི་སྐྱབ་

བ་ཡི། །རིམ་བ་ཡིན་བ་ཤེས་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་མཚམས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཚོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

དེས་བར་འབྲུང་བཅས་རྣམས། །སྤུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཐེན་བ་ཉིད། །ཅེས་
བ་ལ། རྣམ་མཐེན་དུ་གཤོན་མི་བ་བར་དེས་བར་འབྲེན་པའི་དག་སའི་རྣམ་འབྱོར་
དེ། དེས་འབྲུང་སྤྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དེས་འབྲུང་
སྤྱབ་པ། མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་དེས་འབྲུང་སྤྱབ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱབ་པའི་དེས་
འབྲུང་སྤྱབ་པ། འབད་མེད་ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པའི་དེས་འབྲུང་སྤྱབ་པ། ཉག་ཆད་ཀྱི་
མཐའ་ལས་འདས་པའི་དེས་འབྲུང་སྤྱབ་པ། ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་དོན་ཐོབ་པའི་དེས་
འབྲུང་སྤྱབ་པ། རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཐེན་བ་ཉིད་ཀྱི་དེས་འབྲུང་སྤྱབ་པ། ལམ་གྱི་
ཡུལ་ཅན་དེས་བར་འབྲུང་བའི་སྤྱབ་བ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་
ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་། །མཐའ་ལས་འདས་བར་དེས་
འབྲུང་དང་། །ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེས་འབྲུང་དང་། །རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཐེན་
ཉིད་དང་། །ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དེས་འབྲུང་སྟེ། རྣམ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
འདི། །དེས་འབྲུང་སྤྱབ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་མཚམས་
དག་བ་ས་གསུམ་ན་ཡོད།

མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །ཞེས་བ་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རོ་བོ་
འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་ཡོན་
ཏན་བྱུང་བར་ཅན་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་གོགས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མངོན་ཏུ་གྱུར་
བ་དང་བལ་བ། ཉེར་ལེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་སད་པ། མཐུན་རྒྱུན་བྱང་
རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་
ལྷ་ཡོད་དེ། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འོད་གྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་
པ། །ཡུལ་ངེས་པ་དང་བྱུང་བ་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་ལས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་སད་པ་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

སྟོབ་མ་ཞེས་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་བསྟོ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གསུམ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་པ་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་
བའི་ཕྱིར་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་མཁུན་པ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
དེ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁུན་
པ་དོན་གཅིག་ །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་ན་ཡོད།

བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། །ཞེས་པ་ལ། བྱང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྟོ་
ནས་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ཤེས་པར་

བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་
དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་
རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དོན་གཅིག་ །དེ་
ལ་དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་གཉིས་ཡོད། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་བར་ན་ཡོད།

འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་
པ་ལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་
ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རུང་
མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད།

བྱེད་པ་དང་ནི་ཞེས་པ་ལ། རང་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྐབ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུག་ཡོད་དེ། སེམས་རང་དབང་བ་ཉིད་དུ་

1 ག་ཇ་ཇ་བྱེད་སྟོ་བ་ཇ་བ་མ་བྱེད་སྟོ་

བྱེད་པའི་ཀུན་ནས་ཞི་བ་དང་། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། སྤྱག་བསུལ་གྱི་གཞོན་པས་ནམ་ཡང་བཞི་བ་
མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། རྟེན་བྱང་སེམས་སྒོམ་
ལམ་པ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ས་སྤྱོགས་མཆོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་
བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །བདུད་དང་
ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་། །གཞོན་པས་བཞི་བ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱང་ཆུབ་དང་
ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་
ལམ་སྒོམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

མོས་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལ། ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩིས་ལ་མཛོན་རྟེན་གས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་
མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ། གཉིས་
དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། ཡན་
ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་
དབྱུ་ཡོད། ཉིང་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དབྱུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཉིར་བདུན་ཡོད་དེ། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་
དོན་དང་གཞན་དོན་དང་། །རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །རྒྱང་དང་འབྲིང་
དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །རྒྱང་དུ་འབྲིང་སོགས་དབྱེ་
བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

བསྟོད་དང་བཀུར་དང་བསྐྱགས་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལ། རང་འཕྲོ་བ་བྱེད་
གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་སྟོམ་ལམ་སྟོམ་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་
དེ། མོས་པ་སྟོམ་ལམ་གྱི་པན་ཡོན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བསྟོད་པ་དགྲ།
བཀུར་བ་དགྲ། བསྐྱགས་པ་དགྲ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །མོས་
པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། །དགྲ་ཆོན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། བཀུར་
བ་དང་ནི་བསྐྱགས་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆམས་མོས་པ་
སྟོམ་ལམ་བསྟོམས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་ན་
ཡོད།

བསྟོད་དང་ཞེས་པ་ལ། རང་གཞན་གང་རུང་གི་དགེ་ཅ་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་བུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་
བཅས་པའི་ཐེག་ཆོན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། བསྟོད་པ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཆན་
ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྟོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་
བསྟོད་པ་སྟོམ་ལམ། མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོད་པ་སྟོམ་
ལམ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོད་པ་སྟོམ་ལམ།
དཔེན་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོད་པ་སྟོམ་ལམ། སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟོད་ནམས་གྱི་རང་
བཞིན་འདྲ་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོད་པ་སྟོམ་ལམ། ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པའི་
མིང་ཅན་གྱི་བསྟོད་པ་སྟོམ་ལམ། མཆན་མ་མེད་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོད་པ་སྟོམ་

ལམ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྩི་སྤྱི་རང་བཤི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་བསྟོན་ལམ།
ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་བསྟོན་ལམ། བསྟོན་བསྟོན་
དུའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་བསྟོན་ལམ། བསྟོན་བསྟོན་གི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་བསྟོན་
ལམ། བསྟོན་བསྟོན་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་བསྟོན་ལམ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་
དེ། ཡོངས་སུ་བསྟོན་བསྟོན་པར་ཅན། དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཚོག་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་མི་
དམིགས་རྣམས་པ་ཅན། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ། དཔེར་དང་སངས་རྒྱས་
བསོད་ནམས་ཆོག་ལ། རང་བཞིན་དཔེ་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན། ཐབས་བཅས་
མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྩི་སྤྱི་རང་དང་། ཁམས་གསུམ་
གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། བསྟོན་བསྟོན་གི་
རྣམས་གསུམ་པོ། བསོད་ནམས་ཆེ་འབྲུང་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། ས་མཚན་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

རྩི་སྤྱི་རང་བ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་དག ཅེས་པ་ལ། རང་གཞན་
གང་རུང་གི་དག་ཅེས་པ་དགའ་བ་བསྟོན་པའི་སྟོན་དོན་འབྲས་རུ་དུ་འཛིན་པའི་
རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩི་སྤྱི་མཛོན་རྟོགས་དེ། རྩི་སྤྱི་རང་
སྟོན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་གི་དག་ཅེས་པ་དགའ་བ་བསྟོན་པའི་
རྩི་སྤྱི་རང་སྟོན་ལམ་དང་། གཞན་གྱི་དག་ཅེས་པ་དགའ་བ་བསྟོན་པའི་རྩི་སྤྱི་
སྤྱི་རང་སྟོན་ལམ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། དག་

1 ག་པ་ན་པ་རྩི་སྤྱི་ ག་པ་བ་པ་རྩི་སྤྱི་

བའི་རྩ་ལ་ཡིད་རང་བ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་བ། །སྒྲོམ་བ་ཡིན་པར་
འདིར་བརྗོད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་མཆོམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱན་
མཐའི་བར་ན་ཡོད།

སྐྱབ་དང་ཞེས་བ་ལ། ཟག་བ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་
གང་ཞིག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་བྱུར་པའི་རྟོགས་བ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་
བྱེད་དེ། སྐྱབ་བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་དོན་
གཅིག །དབྱེ་ན། རོ་བོས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བ་སྒྲོམ་ལམ། འབྲས་བུ་
མཆོག་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བ་སྒྲོམ་ལམ། བྱེད་ལས་གྱིས་བྱད་པར་
དུ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བ་སྒྲོམ་ལམ། གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་སྐྱབ་བ་སྒྲོམ་ལམ། དོན་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་
བུ་ས་ཡི་སྐྱབ་བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་ལྔ་ཡོད་དེ། དེ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཀུན་
ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། །ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། །གཏོང་བར་
བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་མཆོམས་ས་དང་པོ་ནས་ས་
བརྒྱ་པའི་བར་ན་ཡོད།

ཤིན་ཏུ་དག་བ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབའ་མཁས་རྣམས་གྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཅེས་བ་ལ། ཟག་
བ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་བྱུར་
པའི་སྤངས་བ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་

མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་དགྲའི་རྣམ་
དག་སྒྲིམ་ལམ་དགྲུ་ཡོད། ས་དགྲུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་ངེ་མ་
ཡི། །གཉེན་པོ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིད། ས་མཆོམས་ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་བའི་བར་ན་ཡོད།

ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཞེས་པ་ལ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
མཁུན་པ་དེ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དོན་གཅིག་ །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་ལམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་
དང་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་བར་ན་ཡོད།

སྣང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཞེས་པ་ལ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
མཁུན་པ་དེ། སྣང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་
ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
མཁུན་པ་དོན་གཅིག་ །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་ལམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཞེས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །སྤྱིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་མི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག །ས་
མཆོམས་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་ན་
ཡོད།

ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
སྤྱ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་གང་ཞིག །སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་དང་སྤྱིང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པ་དེ། འབྲས་
ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
དོན་གཅིག །ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
བར་ན་ཡོད།

མི་མ་སྤུན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་
ཅན་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེ། མི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་
དང་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་
ཤེས་དོན་གཅིག །ས་མཆོམས་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་
མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་ན་ཡོད།

གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་དམན་གྱི་
རྟོགས་རིགས་སྤྱ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་གང་

ཞིག །ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དེ། གཉེན་པོའི་¹ཕྱོགས་ཀྱི་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་
གཅིག །ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་
ཡོད།

སྦྱོར་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྣོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
དང་བྱུང་བར་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྣོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་
བོ་དང་བྱུང་བར་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོར་སྐྱེས་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱུང་གཞི་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་
ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། བྱུང་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་
སྦྱོར་བ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་
བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། བདེན་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་བདེན་
ཞེན་གྱི་སྦྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། ལས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་འབྲས་བུ་
གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་མི་འགྱུར་བའི་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། དོན་དམ་
པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ལ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དཀའ་བ། སྦྱོར་བ་
བྱ་དཀའ་བ། ལས་བྱ་དཀའ་བ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། སྐལ་
པ་རི་བཞིན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་

1 ག་པ་བ་མ་གཉེན་པོ་ཕྱོགས། བ་པ་བ་ལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས།

བ། གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲིབ་བ། ཤེས་བྱེད་
དཔེའི་སྒྲོན་ས་སྤང་བ་ནམ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྲིབ་བ་དང་བཅུ་
ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་
དང་། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། །སྒྲིབ་བ་བཀག་པའི་སྒྲིབ་བ་དང་། །མི་
འགྱུར་བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱ་དཀའ་ནམ་གསུམ་སྒྲིབ་བ་དང་། །སྐལ་བ་རི་
བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་ནི། །གཞན་ལ་རག་ལས་
མེད་གང་དང་། །སྤང་བ་ནམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་
མཆམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

ཆེད་དུ་བྱ་དཀའ་བ་ནི། འབྲས་བྱ་ནམ་མཁུན་དོན་དམ་པར་ཆེད་དུ་བར་
མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཆེད་དུ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་དཀའ་བའོ། །སྒྲིབ་བ་
བྱ་དཀའ་བ་ནི། རྒྱ་ལམ་ཤེས་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ནམ་
མཁུན་གྱི་རྒྱའི་སྒྲིབ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་དཀའ་བའོ། །ལས་བྱ་དཀའ་བ་ནི། གཞི་
ཤེས་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་
པའི་ཐབས་གྱི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་དཀའ་བའོ། །སྤང་བ་ནམ་བ་
བདུན་གྱི་ཤེས་བྱེད་དཔེ་དང་བཅས་པ་འགོད་པ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་འདི་ནམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། མཛོན་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན། དེ་
བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དང་བསལ་བ་འབྲ་བ་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་གཉིས་པོ་ཆོགས་པའི་

སྤང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྤྱུ་མ་བཞིན། བདེན་པར་ཡོད་པར་འགལ་བས་
སྤང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྤྲིག་རྒྱ་བཞིན། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པས་སྤང་
བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྤྱུ་བརྟན་བཞིན། བག་ཆགས་འདྲིལ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ལས་མ་འཕོས་པའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན།
བདེན་པར་སྤྱབ་པའི་རྟེན་མེད་པས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བྱི་ཟེའི་བྱོང་
ཁྲིར་བཞིན། བྱེད་པ་སོ་བདེན་པར་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་པས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
དཔེར་ན་སྤྱུ་ལ་པ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །

དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་མཆོན་མཆོན་
དང་། དུལ་དུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་
བདེན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད། དེའི་མཆོན་མཆོན་ལ་བདེན་
པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད། དེའི་དབྱེ་བ་ལ་བདེན་པར་རྫོམ་པ་
མེད་པའི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད། དེའི་དུལ་དུལ་ཅན་ལ་བདེན་པར་རྫོམ་པ་མེད་
པའི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་དང་བཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རྫོམ་མེད་
པའི། རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་མཆོམས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་
པའི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་
ཉོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་ཉོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱག་
ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་སོ་སོ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་
དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་བཞི་ཡོད། སྤྱག་
བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །བཟོད་ཤེས་
སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད།

རྣམ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་ཀུས་པའི་
མཁུན་པ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་གྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཆོན་
ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། གཞི་ཤེས་གྱི་ཤེས་རྣམ། ལམ་ཤེས་གྱི་ཤེས་རྣམ། རྣམ་མཁུན་
གྱི་ཤེས་རྣམ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་
བྱ་མཆོན་ཉིད་དེ། ། ཀུན་མཁུན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་གྱི་ཤེས་རྣམ་ལ་དབྱེན། ཉི་ཤུ་ཅ་
བདུན་ཡོད་དེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་བདེན་པ་དང་
པོ་གསུམ་ལ་བཞི་བཞི་དང་། ལམ་བདེན་ལ་བརྟན་པའི་གཞི་ཤེས་གྱི་ཤེས་རྣམ་

ལ་བཙོ་ལྷར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་གཟུང་སྟེ། །མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་
པའི་བར། །བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙོ་ལྷར་བཞད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ལམ་ཤེས་གྱི་ཤེས་རྣམ་ལ་དབྱེ་ན་སྤྱུ་ཅ་ཅ་དྲུག་ཡོད་
དེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་བདེན་དང་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་འགོག་
པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་ཤེས་རྣམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བརྒྱད་
དང་། བདུན་དང་། །ལྷ་དང་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སྤྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་ལམ་
དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་། །འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་¹བཞིན། །དེ་དག་བརྒྱད་དང་
བདུན་དང་ནི། །ལྷ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཡོད། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་
སྤྱི་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་སྤྱུ་ཅ་ཅ་བདུན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སྤྱི་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་སྤྱུ་ཅ་ཅ་
བཞི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་སྤྱུ་ཅ་ཅ་དྲུག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་གཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་
རྣམས། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བས་
ན། །སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་
ཏེ། །སྤྱུ་ཅ་ཅ་བདུན་དང་སྤྱུ་ཅ་ཅ་བཞི། །སྤྱུ་ཅ་ཅ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞིན། །ཅེས་

1 ག་ཀྱེ་ན་ན་གོ་རིམས། བ་ཀྱེ་བ་ཀྱེ་གོ་རིམས།

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་མཁེན་
གྱི་ཤེས་རྣམ་སྤྱོད་ཅུ་ཅུ་བདུན་ཡང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་ལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ལ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། རྩིས་བ་
ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་
ལམ་ལ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྟོང་བའི་ལམ་ལ་
དབང་པོ་ལྔ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་སྟོབས་ལྔ། མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན། དེས་པར་འབྲིན་པའི་
ལམ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་
བཞི་ཡོད་དེ། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་། རྩིས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་། སེམས་དྲན་
པ་ཉེར་གཞག་། རྩིས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་
སྟོང་བ་བཞི་ཡོད་དེ། མི་དགོ་བ་མ་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཡང་དག་སྟོང་བ། སྤྱོད་
པ་སྟོང་བའི་ཡང་དག་སྟོང་བ། དགོ་བ་མ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཡང་དག་སྟོང་བ།
སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཡང་དག་སྟོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་
ལ་བཞི་ཡོད་དེ། འདུན་པའི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ། བཙོན་འབྲས་གྱི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་
རྒྱུ་ལ། སེམས་པའི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ། དཔྱོད་པའི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་དང་
བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལྔ་ཡོད་དེ། དད་པའི་དབང་པོ། བཙོན་འབྲས་གྱི་
དབང་པོ། དྲན་པའི་དབང་པོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་ལྔ་ཡོད་དེ། དད་པའི་སྟོབས། བཙོན་འབྲས་གྱི་

སྟོབས། བླ་བའི་སྟོབས། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས། ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་དེ། བླ་བ་ཡང་དག་
བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་
ལག །བཙུན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག །དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་
ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག །ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག །ཉིང་རེ་
འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག །བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་
ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་
དེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་བུ། ཡང་དག་པའི་རག །ཡང་དག་
པའི་ལས་གྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ། ཡང་དག་
པའི་བླ་བ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་སུམ་ཅུ་ཅེ་བཞི་ཡང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་
པའི་རྒྱད་གྱི་གཉེན་པོའི་ལམ་གསུམ། སྤྱལ་པའི་ལམ་གསུམ། བཟོང་ཆོས་ལ་
བདེར་གནས་གྱི་ལམ་ལྟ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དགུ་སྟོང་ལམ་གྱི་
རིགས་འབྲུ་ཕྱི་མ་བཞི། སངས་རྒྱུས་ཉིད་གྱི་ལམ་བཅུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉེན་པོའི་ལམ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། སྤྱལ་པའི་ལམ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར། གོགས་སེལ་སྤྲུག་པའི་རྣམ་

ཐར་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལྔ་ཡོད་དེ།
 ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཞི་དང་།
 འགོག་པའི་རྒྱུ་ཐར་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
 ཀྱི་སྒྲིམ་བཞི་དེ་རིགས་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་
 སྟོམས་འཇུག་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཞི། འགོག་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པའི་ལམ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་བཟོད་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱུ་བ་ཡུལ་བདེན་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་
 རྒྱུ་ཉོན་མོངས་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཆོན་ཉིད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་
 རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་བཅུ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་སོགས་བར་ཕྱིན་དུག །ཐབས་སྟོབས་སྟོན་
 ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཕྱིན་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་
 མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྒྱུ་ལྔ་ཅ་དགུ་ཡོད་དེ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་བ་བཞི།
 སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བ་བཞི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་བ་བཙེ་བརྒྱད། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ། རང་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ། སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་སྤྱོད་
 སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་བཅུ་ཡོད་དེ། གནས་དང་གནས་མེན་བ་མཁྱེན་
 པའི་སྟོབས། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བར་སྤྱིན་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། མོས་བ་སྤྲོ་ཆོགས་
 མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ཁམས་སྤྲོ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དང་
 མཆོག་མེན་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ཐབས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་

སྟོབས། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། སྟོན་
གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་
པའི་སྟོབས། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། མི་
འཇིགས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་དོན་སྤངས་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ།
རྟོགས་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཞན་དོན་སྤང་བྱ་དམ་བཅས་པ་
ལ་མི་འཇིགས་པ། གཉེན་པོ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་བྱིར། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ།
དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ། དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ། སྟོབས་པ་
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྐྱའི་སྐྱོད་པ་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་བ། གསུང་ཅ་
ཅོ་མི་མངའ་བ། བྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་
མི་མངའ་བ། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ། སོ་སོར་མ་བཏགས་པའི་
བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ། སྐྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག །འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་
མངའ་བ། བཅོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། བྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་
བ། ཉེང་ངེ་འཇིན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག །སྐྱའི་འཕྲིན་
ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ། གསུང་

གི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྡོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ།
ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྡོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་སྟེ། འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་བ་གསུམ། འདས་བ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་
བའི་ཡེ་ཤེས། མ་འོངས་བ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་བའི་ཡེ་ཤེས། ད་ལྟ་བ་ལ་མ་
ཆགས་མ་ཐོགས་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་བ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་
བའི་བྱིར། ས་མཆམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོན་ལོད།

སྦྱོར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། །ཞེས་བའི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་
སུ་བསྟན་བའི་སྦྱོར་ཉིད་ལ་དམིགས་བའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཟེན་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་བའི་གཙོ་
བོ་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་བའི་སྦྱོར་
བ། གནས་བ་བཀག་བའི་སྦྱོར་བ། ཟབ་བའི་སྦྱོར་བ། གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་
སྦྱོར་བ། ཆད་མེད་བའི་སྦྱོར་བ། བྱང་བསྟན་ཐོབ་བའི་སྦྱོར་བ། ཕྱིར་མི་སྟོག་
བ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། དེས་བར་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ། བར་ཆད་མེད་བའི་སྦྱོར་བ།
བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ། ལྷུང་བར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྦྱོར་བ། གཞན་དོན་གྱི་
སྦྱོར་བ། དོན་དམ་པར་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་དུ་རྟོགས་བའི་སྦྱོར་བ། དོན་
དམ་པར་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་
བསམ་མི་བྱུང་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་དེའི་མཆོན་མ་དང་དེའི་
མཆོན་བྱའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བའི་སྦྱོར་བ། འབྲས་བུ་རིན་

ཆེན་སྤྱན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོར་བ། ས་མཆོམས་ཀྱི་སྦྱོར་
བ་དང་བཅུ་དགུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་བྱིར། །དེ་
ལ་སྦྱོར་བ་བཞག་པའི་བྱིར། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་བྱིར། །དེ་རྣམས་གཏིང་
དབག་དགའ་བའི་བྱིར། །དེ་དག་ཆད་ནི་མེད་བྱིར་དང་། །ཆོགས་ཆེན་ཡུན་
རིང་རྟོགས་པའི་བྱིར། །ལུང་བསྟན་བྱིར་མི་རྟོག་ཉིད་དང་། །དེས་འབྱུང་བར་
ཆད་མེད་བཅས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལྷུང་བ་དང་། །གཞན་དོན་འཕེལ་མེད་
འགྲིབ་མེད་བྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་
བསམ་མི་བྱབ་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཆོན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་མོ་
རྣམ་མི་རྟོག། །འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྤྱན་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་པ་མཆོམས་དང་
བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལ་མ་བྱོད་
ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རང་འཛོམ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྦྱོར་བ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་མཐུ་
བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
དང་ཉི་བར་འགྱུར་པའི་ཡོན་ཏན། དོན་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་རྣམ་
པར་སྤྱན་བ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཡུལ་སྤྱད་པའི་ཡོན་ཏན། ཐེག་མེད་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན། སྤྱི་བའི་སྤྱེས་བྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་
ཡོན་ཏན། མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་སྤྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། དགེ་བའི་ཙུ་བ་སྤུན་
མོང་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་བའི་ཡོན་ཏན། དམ་བཅས་པའི་དོན་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྤྱོད་
པའི་ཡོན་ཏན། འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན། དུམ་ངེས་པར་འཛོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅུ་
བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདུད་གྱི་མ་སྤུ་བཙམ་ལ་སོགས་པ། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་
བཞི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
ནས་སངས་རྒྱུས་གྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

སྦྱོན་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྦྱོར་བ་སྦྱི་བ་དང་གནས་པ་དང་སྦྱོར་བ་
རྫོགས་པ་གང་རུང་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་ལས་དེ། སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་གྱི་
མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པ་ནས། དུམ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་
མ་ཡིན་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་བར་ཞེ་དུག་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་འགལ་རྒྱུན་
རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་མ་སྤུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་
ཉིར་གསུམ། འགལ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
སྦྱོན་ནི་བཅུ་ཆེན་བཞིར་བཅས་པ། །དུག་ཏུ་ངེས་པར་རྫོགས་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་
ཡོད།

མཆོན་ཉིད་བཅས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་

བྱ་ཤེར་ཕྱིན་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱིས་ཐེན་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཆོན་
ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཤེས་མཆོན། བྱེད་མཆོན། བྱེད་མཆོན། རོ་བོ་ཉིད་མཆོན་
དང་བཞི་ཡོད་དེ། གང་གི་མཆོན་དེ་མཆོན་ཉིད་དུ། །ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་
གསུམ། །ཤེས་པ་བྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །རོ་བོ་ཉིད་གང་མཆོན་བྱ་ཡང་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱེད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་
བར་ན་ཡོད།

ཐར་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་མཐེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པ་ལ་མཁས་
པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱུང་འབྲེལ་ཆེན་པོ་གསུམ་
ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད།

དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་
ཆོས་”བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
དོན་མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་
འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འདིར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
ལམ་རྟོག་སོགས་བཞི་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད།

སྒོ་བ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོག་སྤྲུལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཟུགས་སོགས་
ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་འགྱུར་བ་ལྟོག་པ་སོགས་ཉག་ས་ཞེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་
པའི་སེམས་དཔའ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉག་ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་
འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉག་ས་ཐོབ་
པའི་དགོ་འདུན། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉག་ས་ཐོབ་པའི་དགོ་འདུན།
སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉག་ས་ཐོབ་པའི་དགོ་འདུན་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་
ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདྲིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
ཆོག་སྤྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་རྟོག་
ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་ཡོད།

སྟོང་དང་ཞེ་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྟོང་ཞེ་བདེན་
སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་ཐོབ་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་སྟེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་
བཅོམ་པའི་དག་སའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། སྟོང་ཞེ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་པའི་མཆན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་དག་པ་ས་གསུམ་ན་ཡོད།

ཞིང་དག་སྒྲན་མེད་པ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རང་གང་དུ་འཆང་ུ་རྒྱ་

1 ག་ག་ན་ན་པ་སངས་རྒྱ་འགྱུར། བ་ག་ན་བ་པ་སངས་རྒྱ་འགྱུར།

འགྲུར་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པ་མ་སྟེ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཞིང་དགེ་
སྦྱོར་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དགེ་པ་
ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་དག་པ་ས་གསུམ་ན་ཡོད།

འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་འབད་རྩོལ་རགས་པ་
ཞི་བའི་སྟོན་ལ་འཕྲིན་ལས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགེ་སའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཐབས་
མཁས་སྦྱོར་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་ཐབས་
མཁས་སྦྱོར་བ། རོན་དམ་པར་མི་གནས་ཤིང་ཐ་སྙད་དུ་གནས་པའི་ཐབས་
མཁས་སྦྱོར་བ། གཞན་དོན་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕང་བར་
བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ། རྩུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་
བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ།
བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ།
སྟོན་པ་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཐབས་
མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ཆད་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་དང་བཅུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་
དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། །དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། མི་གནས་ཇི་
བཞིན་ཤུགས་དང་ནི། རྩུ་མོང་མ་ཡིན་མཆོན་ཉིད་དང་། །མ་ཆགས་པ་དང་མི་
དམིགས་དང་། །མཆོན་མ་སྟོན་ལམ་ཐད་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཆད་མེད་
དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་

དག་པ་ས་གསུམ་ན་ཡོད།

དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཅེ་སྒྲོར་ཐོབ་པའི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་
པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་པོ་དེ། རྟོན་ཅེ་སྒྲོར་
གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོན་ཅེ་སྒྲོར་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད། ས་
མཆམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་རྟོན་ཁོ་ནར་ཡོད།

རྣམ་འཕེལ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དང་
མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལས་ལྷག་པ་སོགས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་
འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གཉིས་པ་དེ། ཅེ་
མོའི་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྲོར་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་
ཡོད། ས་མཆམས་ཅེ་མོ་ཁོ་ནར་ཡོད།

བརྟན་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བཟུམ་གསུམ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་རྫོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་། གཞན་དོན་ལ་མི་བྱེད་པའི་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གསུམ་པ་དེ། བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད། ས་མཆམས་བཟོད་པ་ཁོ་ནར་
ཡོད།

སེམས་ཀུན་གནས་པ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རང་གི་འབྲས་བུར་
གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་སྒྲིན་པའི་ཆ་ནས་ཉིང་ངེ་
འཇིན་མཐའ་ལས་འདས་པ་ལ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པ་དེ། ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་
དབྱེ་ན། ཆོས་མཆོག་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཆོས་མཆོག་ཁོ་
ནས་ཡོད།

མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཐོང་སྤང་རྟོགས་པའི་ས་བོན་
གྱི་དངོས་གཉེན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་
དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནས་ཡོད།

སྒྲོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་
ཡི། །གཉེན་སོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པའི་
ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་
རྟོགས་དེ། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཚུང་བྱའི་ཚུང་བྱ་
སོགས་དགུ་ཡོད། ས་མཆོམས་སྒྲོམ་ལམ་ཁོ་ནས་ཡོད།

བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བཟུམ་གསུམ་
བསྐྱུས་བསྒྲོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཐེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་གང་ཞིག །རང་གི་འབྲས་
བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་སྤྱེད་བྱེད་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་
གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གཅིག །

ལོག་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་བཅས་པའི་། ཆེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་པས་
སྒྲུབ་ཀྱི་འདིར་བསྐྱེད་བཞེད་གཉིས་འོ་བོ་གཅིག་ལ་འདྲུང་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་
ས་ཐོན་དང་མངོན་གྲུང་བ་ཅི་རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་དེ། འདིར་བསྐྱེད་བསལ་བྱ་
ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དམིགས་པ་འཐད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
པ། དམིགས་པའི་འོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་གཟུང་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། བཞེད་པ་གཉིས་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པ། སྒྲོར་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་པ། ཐབས་མཁས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཐུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ལམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཆོས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པ། སྒྲོམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། དམིགས་
པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། འོ་བོ་ཉིད་ངེས་གཟུང་བ་དང་། རྣམ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་
ཡེ་ཤེས་དང་། དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྒྲོར་དང་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་པོ་དང་། ཐབས་བཅས་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལམ་
བཅས་དང་། གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་། མཆོད་ཉིད་དང་ནི་སྒྲོམ་པ་
དང་། སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་པ། རྣམ་པ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་རྟོག་ཅན། རྣམ་
པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིད། ས་མཆོམས་ལམ་མ་

ཞུགས་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ན་ཡོད།

མཐར་གྱིས་པ། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཙུ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་མཐར་གྱིས་
སྦྱོར་བ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་དེ་ལ་བཙུ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་
མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ནས། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་
བར་དུག །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དན་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ། ཆོས་རྗེས་སུ་
དན་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ། དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དན་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ།
ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དན་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དན་པའི་
མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ། ལྷ་རྗེས་སུ་དན་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ། དངོས་མེད་རྩ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་
དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དན་དང་ཆོས། །དངོས་མེད་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
ནི། །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་སྤྲ་ལོགས་ཚུན་ཆད་ན་ཡོད།

གཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཚུབ་པ། །མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །
ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་
རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། དེ་དང་རིགས་
མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེན་པའི་སྐོ་ནས་ཤེས་

1 ག་ཉ་ལ་པ་ཨ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཚུབ། །ཞེས་གསུང་ཀྱང་། བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩ །ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་། ཇི་བཙུན་བྱམས་
མགོན། མངོན་རྫོགས་རྒྱན་། ༤༥།

སྤྱི་བ་ཀྱི་དངོས་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། རྣམ་པར་སྤྱིན་
པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་
ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་ཆོས་གཅིག་མཛོན་དུ་བྱས་པ་
ན། དེ་དང་རིགས་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
པའི་སློན་སེམས་སྤྱི་བ་ཀྱི་དངོས་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་
དེ། རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། སྟོང་ཉིད་མཛོན་
སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སློན་སེམས་སྤྱི་བ་ཀྱི་དངོས་གཉིན་
དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་
སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་མཛོན་སུམ་དུ་
རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སློན་སེམས་སྤྱི་བ་ཀྱི་དངོས་གཉིན་དུ་གྱུར་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་
མཆོན་ཉིད། དེ་བཞི་པོ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་མཆོམས་རྒྱན་
མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད།

ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་
དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་འཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་དང་། གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་གཉིས་
ཡོད། ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

འོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་

གཟུགས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་དེ། འོངས་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད། དེས་པ་ལྔ་ནི། གནས་དེས་
པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། སྐྱེ་དེས་པ་མཆོན་དཔེ་གསལ་རྩོགས་ཀྱིས་
སྐྱས་པ། འཁོར་དེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་སྟག་གིས་བསྐྱོར་བ། ཆོས་
དེས་པ་ཐེག་ཆོན་གྱི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུང་བ། དུས་དེས་པ་འཁོར་བ་རི་སྟོན་
མ་སྟོར་གི་བར་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་
ནར་ཡོད།

དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱལ་པ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། དེས་པ་ལྔ་དང་མི་
ལྔ་ན་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་གཟུགས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་དེ། སྐྱལ་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད། དེ་
ལ་དབྱེ་ན། བཟོ་བོ་སྐྱལ་སྐྱེ། བྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ། མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱེ་དང་གསུམ་ཡོད།
ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

ཆོས་སྐྱེ་མཇུག་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞེར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། །ཅེས་
པའི་སྐྱབས་སུ། རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟོན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
མཁུན་པ་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་ཉིར་གཅིག་ཡོད། ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་
ནར་ཡོད།

རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་

འཕྲིན་ལས་གཉིས་ཡོད། ངང་པོ་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེ་
ལ་རྒྱས་པར་དབྱེན་འཕྲིན་ལས་ཉིང་བདུན་ཡོད། ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།

དོན་བདུན་ཅུའི་སྒྲིམ་ཆིག །

བཅུ་དང་བཅུ་གཅིག་དགུ་བཅུ་གཅིག །

བཅུ་དང་བཅུ་གསུམ་བཞི་དང་བཞི །

༡༡། །རྩི་བཟུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ ས་ལ་མ་རྟམ་གཞན་མཁས་པའི་མཁྱལ་རྒྱན་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

'དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོན། ཆོགས་
 སྐབ་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དེ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། རྟོགས་
 བ་པན་ཡོན་ཆེན་སོ་དང་ལྷན་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
 ལ། གཞུང་འདི་བྱང་། འདིའི་སྐབས་སུ། དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ་
 སོར་འགོད་པ་དང་། དབྱ་མ་པའི་ལུགས་འཐད་པར་སྐབ་པ་དང་། དེ་ལ་ལྷན་ཀ་
 སྤངས་པ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཀག་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་མི་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་ལྟ།

དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པས་གཞུང་འདི་ན་རྩས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་མ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༩་༡༩།

2 ག་༡་ན་༡་དང་། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་མ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༣༩་༡༥། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཆོགས་ནི། །

ཉིད་བདེན་གྲུབ་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཞལ་བྱར་འདོད། དབུ་མ་
བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེའི་གཞལ་བྱར་འདོད་པ་
ཡིན་ཏེ། གྱུན་སྒྲུབ་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདིའི་དཔྱད་གསུང་པ་ཅི་
ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། གཞན་དག་ནི་དེ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔྱད་གསུང་པར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་འཐད་ཅེ་ན། དབུ་མ་པའི་
ལུགས་འདི་ཉིད་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐུ་བ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམ་དག་ཡོད་
པའི་བྱིར། འོ་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
གང་དང་གང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་དཔྱད་གསུང་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དཔྱད་གསུང་པ་ལྟ་བུའོ། རྩོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་མི་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
གཏན་ཆིགས་སོ། དཔྱད་གསུང་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། རྟོན་སྟོང་རབ་དུ་གྲུབ་
མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བས་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། མཐུན་པའི་སྟོགས་
ལ་ཡོད་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་

1 ག་ཉ་ན་གཞག་གིས། བ་ཉ་ན་གཞག་གིས།

2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ ཞེང་ཕྱིན་ཆ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་སོ། གྱུན་སྒྲུབ། ༡༠༩༩་པ།

3 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ ཞེང་ཕྱིན་ཆ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་སོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༠༩༩་པ།

ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིས་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་ནི་ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་ཡིན་ན། བྱོད་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་སྟོང་ཡིན་པས་
བྱུང་། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་རྟ་སྦང་སྦང་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་འདི་དེའི་སྐྱབས་
ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན།
ཤེས་པ་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ཡུལ་བདེན་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། གང་ཤེས་པ་ཡིན་ན་བདེན་པས་སྟོང་བའི་རང་ཡུལ་ལ་
དམིགས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན། མི་ལམ་དུ་རྟ་སྦང་སྦང་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་
ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་
ངག་འདི། དེའི་སྐྱབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཁུན་པ་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོག་ས་ལམ་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པ་
གསུམ། སྟོར་ལམ་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པ་གཅིག །མ་དག་ས་བདུན་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་
པ་རེ་དེ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པ་གཉིས་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་དོ་བོར་གྱུར་པ་གསུམ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་ལ། བདེན་སྟངས་ཚན། བདེན་པར་མེད་དེ། དམིགས་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ།
བདེན་པར་མེད་པའི་བྱིར། འདི་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་མ་གོ་བའི་ལུགས་
སུ་བྱས་པའི་ཚོད་པའོ། །དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ལྷས་བྱིན་གསོད་བྱེད་ཀྱི་
མཆོད་སྤྱོད་བསད་པས་ལྷས་བྱིན་སྦྲར་མི་ལྡོག་པ་ལྟར། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་བདེན་
པར་བྱབ་པ་བཀག་པས། ལྷ་གྲུ་བདེན་བྱབ་སྦྲར་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་བཀག་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་
གྱིས་སྟངས་པའི་སྟངས་ཉིད་བདེན་བྱབ་དང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀ་
ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྩལ་སུ་བྱབ་པར་ཐལ། བདེན་པར་བྱབ་པའི་
བྱིར། འདོད་ན། གཟུང་འཛིན་ཆད་མ་དང་རྩལ་གཅིག་དང་རྩལ་ཐ་དད་གང་
རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་རྩལ་གཅིག་གྲང་
མ་ཡིན། རྩལ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་བྱབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བྱབ་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། སྟོབ་པའི་མཉམ་གཞག་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་སྟོབ་པ་དག་པར་མི་འགྱུར་
བར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་བྱབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
གཟུང་འཛིན་ཆད་མའི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱི་མ་མ་བྱབ་པ་དེའི་
བྱིར།

ལྷ་ལ། ཚོས་དབྱེངས་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྐབས་འདིར་མི་འཆད་

པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཆོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་
དེ་འདིར་མདོར་བསྟན་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ས་ཡི་
ཆོགས་ལ་ས་གང་གི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤེད་དུ་ས་
དེ་ཡིན་ལ། རྫོགས་ནས་ས་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། འོན། ཆོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་སའི་ཆོགས་སྐྱབ་བྱེ་བྲག་
ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། དེའི་རྫོང་བྱེད་གྱི་ཆོག་མང་ཞིང་
བརྫོང་བྱའི་དོན་མང་བས་རྫོགས་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་།

སའི་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་
ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་སྤོང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མདོན་པར་རྫོགས་པ།
སའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་ཞིང་འཐས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྤྱོད་ལས། སྤྱི་གཤེད་འོ་ཉིད་གཡོ་བ་རྣམས། །འཛིན་
པ་ལ་སོགས་ལས་སུ་བྱལ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་མདོན་
རྫོགས་དེ་ས་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ས་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ས་ཡིན་ན། ལམ་ཡིན་དགོས། མདོན་རྫོགས་ཡིན་ན།

ལམ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་
པའི་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། ཁ་ཅིག །དེ་འབྲེལ་ལམ་ཞུགས་
ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ། ས་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སའི་མཆོན་
ཉིད། ཟེར་ན། ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་མེད་ན་ཡོན་ཏན་དུ་མ་མེད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྲ། ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་
ཟེན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སའི་མཆོན་
ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མོས་སྒྲོད་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མོས་བས་སྒྲོད་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤྲེ་རྒྱུན་ལས། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་
ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་གཞན་དུ་
འདོད། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་གྱི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྲེའི་རྒྱུ། ༡༡༡༡༡

2 ག་ན་བ་ན་དེ་ནི། བ་ན་བ་ན་དེ་ནི།

དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
དེ། བྱང་སེམས་སྒྲིབ་ལམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱེད་སྟེ།
འོ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་
དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྒྲིབ་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། ཁ་ཅིག །སྟོང་རྩེ་ཆེན་
པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མངོན་རྟོགས། བྱང་སེམས་
འཕགས་པའི་སའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་
ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་བྱེད་
སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ས་དང་

པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་འོག་
ཏུ་སྦྱབ། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མ་སྤངས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་
ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྒྱར་བྱུང་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
བྱུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ལྟ་སྟེས་ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་རྩའི་རྒྱུད་རྩའི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བྱང་
རྒྱུ་མེས་ས་དཔལ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས།

ས་བཅུ་རྣམས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་སྒྲོམ་
གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས།
བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ས་གཉིས་པའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཞིག །རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ས་
དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་བྱི་མ་དེར་ཐལ། མཆོན་
བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ས་དང་པོའི་
སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་
སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེས་བདེན་
འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་
ན། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་
ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་
ཡེ་ཤེས། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་
བྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་

ཏན་གྱི་ཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱད་
གྱི་ཉོག་ས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་ས་
དང་པོ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པ་དེ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་
སུ་སྤར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ཏུ་སྤྱར་
པའི་ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ།
དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་པའི་རྒྱད་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མཆོན་
བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་ལངས་

པའི་སྤྱོད་ཅོད་འབྲས་རྒྱུ་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་
གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མཛོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ་དེ། ས་
དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་
རྟེན་ལས།¹ བསྐྱབ་བ་སློམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་
སྤྱི་མ་ལུ་འུར་གསལ་བར་སྤང་བའི། སྤྱོད་ཅོད་འབྲས་རྒྱུ་འཛིན་པའི་རྟོག་བྲལ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོགས་དཔྱོད་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་
བྱེད། ཁ་ཅིག །ས་དང་པོ་ནས་ས་གཉིས་པར་འཕོ་བའི་ཆེ་རྗེས་ཐོབ་ནས་མཉམ་
གཞག་ཏུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བའི་
ཆེ་མཉམ་གཞག་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཕོ་
བའི་ཆེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་
བཅུ་བ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་འཕོ་བའི་ཆེ་དེ་ལྟར་དུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བའི་ཆེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོ་བར་ཐལ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་
དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བཅུ་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་
མར་སྐྱེས་པའི་ས་བཅུ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་

1 སྤྱི་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཅ། རྒྱལ་ཆོབ་རྗེ། ལམ་རྟེན་ ༣༩་པ།

ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ས་དང་
པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བའི་ཆེ་དེ་ལྟར་འཕོ་བར་ཐལ། ས་དང་པོ་བས་ས་དང་
པོའི་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་དུས་
མཉམ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་ས་
གཉིས་པར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ས་གང་
གིས་ཡོངས་སྤྱོད་བར་འགྲུར་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཅི་སྲིད་མ་རྫོགས་
པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ས་དེ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ནས་ནི་ས་གཞན་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡོད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ས་བདུན་པ་བས་རང་ཉིད་མ་སྤངས། ས་བརྒྱད་པ་
བས་རང་ཉིད་སྤངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ས་བདུན་པ་
བ་རང་ཉིད་གྱིས་མ་དག །ས་བརྒྱད་པ་དེ་རང་ཉིད་གྱིས་དག་པའི་སྤྱི་བ་པ་གཅིག་
ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་དག་སར་འཛོག །ས་
བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་སར་འཛོག་པའི་འཛོག་བྱེད་ཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། ས་བདུན་པ་བ་དེ་མའི་མངལ་ན་གནས་པའི་བྱི་མ་དང་བཅས། ས་བརྒྱད་
པ་དེ་དེ་དང་བྲལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་འཛོག་པའི་སྤྱི་བ་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ས་བདུན་ལ་རྟེན་བྱི་མ་ནི། ཁང་ལ་སྤྱབས་བྱི་མ་དག་དང་
མཚུངས། ཁང་ལ་སྤྱབས་འབྲུལ་འདྲ་མི་རྟོགས་པའི། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་གི་
ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་བྱུང་བས་བྲུབ་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་
ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས་བཅུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ས་
བཅུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་
གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་གཉིས་པའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན། མ་བྲུབ།
གཞན་ཡང་། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་

ལས་བྱུང་བའི་ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲལ་གོ། །

འོན། ས་བརྩུ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ཡོད་དགོས་པར་
ཐལ། ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཁྲལ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་ཁྲལ་པར་ཐལ། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་བའི་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་
བྱུང་བས་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཚོགས་ལམ་
སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
ལ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་དང་པོ་བས་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་
ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པ་དང་ས་གཉིས་
པར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། དེས་ས་དང་པོའི་སྟོན་ཟད་པར་སྤངས་པ་
དང་། ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ས་དང་པོའི་

ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྒྲེ
ས་དང་པོའི་སྤྱོད་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། ས་དང་པོའི་ཡོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་དོན་
ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ན། མ་ཁྲལ། འདོད་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ས་དང་པོའི་
སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་ཡིན་ན། ས་གཉིས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་ཡིན་ན། ས་གཉིས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།

ཁ་ཅིག །ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་དོན་གཅིག །ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་དུའི་འབྲིང་དོན་གཅིག །ས་གསུམ་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་དུའི་ཆེན་པོ་དོན་
གཅིག །དེ་བཞིན་དུ། བཞི་བ་ལྔ་བ་དུག་བ་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་དོན་གཅིག །ས་བདུན་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུ་དོན་གཅིག །ས་

བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་དོན་གཅིག།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ། བདེན་འཛིན་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། དེ་སྔ་ཞིང་སྔ་བའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད།
དང་པོ་དང་ས་དགུ་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དོན་གཅིག།
གཉིས་པ་དང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གཅིག། ཟེར་ན།

འོན། ལམ་རྒྱུག་ལས།¹ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སྒོམ་ལམ་དུ་བཞག་པ་ནི།
སྒོམ་ལམ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུར་འདུ་བས་སྒོམ་ལམ་དགུར་གངས་མ་ངེས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ།
ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན།
རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་འབྱུང་།
ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོ་བས་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་རྩོགས་པར་ཐལ།
དེས་དེ་རྩོགས་པ་དང་ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེས་དེ་རྩོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།
ཁོ་ན་

1 ལྷ་འབྲུམ་དཔར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཅ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། ལམ་རྒྱུག་ ༤༠་ན།

ཅེ། དེས་དེ་རྩོགས་པར་ཐལ། དེས་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྩོགས་པར་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བཅུ་པ་བས་ས་བཅུ་པའི་ཡོན་ཏན་རྩོགས་པར་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་
ཡོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ས་བཅུ་པ་བས་ས་བཅུ་པའི་སྦྱོན་ཟད་པར་
སྤངས་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཡོན་ཏན་རྩོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་
སྦྱོན་ཟད་པར་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་མཁའ་བ་དེ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
པའི་མཁའ་བ་ཆོགས་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བྱང་གཙོ་བོའི་མཁའ་བ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མཁའ་བ་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད།
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཁའ་བ། སྦྱོར་
ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཁའ་
བ། མི་སྦྱོབ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་
ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམན་ལམ་
སྦྱོན་དུ་མ་སོང་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་
མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
རྟོགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་དོན་སྤྱིའི་

ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོན་གཞན་རྣམས་རིགས་འགྲེལ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལམ་
ལུགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ། ས་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སའི་མཆན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་
གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་
ལུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཐེག་དམན་གྱི་སའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྒྱད་
ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། བསྐྱབས་པའི་ས། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། རང་རྒྱལ་གྱི་
ས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ན་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་གཞན་
རྣམས་འབྲ། དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན། གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ས་གཉིས་
སུ་འདུ་བའི་བྱིར། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་
བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
ཉན་ཐོས་སོ་སྟེའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་ས་གཉིས། དེ་གང་ཞིག ། ཉན་
ཐོས་སོ་སྟེའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཉན་ཐོས་སོ་སྟེའི་སའི་
མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་ཆོགས་སྟོར་གཉིས་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་

མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེའི་དོན་མངོན་རྟོགས།
དེའི་སྒྲུང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད།

དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྫོང་
སོགས་བཞི་ཡོད། སྒྲུང་ལམ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་
གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་
བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་སའི་
མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་
གསུམ་ཡོད། རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུང་ལམ་རྩོགས་རྩེས་སུ་བྱུང་
ཞིང་། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མ་སྒྲེས་གོང་གི་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་
དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
གཉིས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་
ཡོད། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་

ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱར་བའི་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱན་བཏགས་གྱི་དངོས་
གཉིན་བྱེད་བ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་
ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །རང་
ལཱེན་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྤལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱར་བའི་ཉོན་སྤྱིབ་
ཀྱན་བཏགས་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད།

དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི།
སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། གཉིས་སྟོང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་
ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ལས་ལངས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་
རྒྱུད་ལྗན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་
ལམ་རྗེས་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཅུ་བའི་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་
ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་
ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བའི་རྒྱུད་གྱི་ཆད་མེད་བཞི་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་
ཁྲོ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་དང་། གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་
རྣམས་ལ་བྱེད་དོ། །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་རྟོགས་

རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་མ་
སྐྱེས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་ལམ་གྱི་
མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཉམ་རྗེས་གཉིས། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་སློམ་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། གཞན་རྣམས་རིགས་འགྲོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
གྱི་བགོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་
ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ཡོན་
ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པའི་རང་རྒྱལ་ལམ་ཁྲུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ།
རང་རྒྱལ་གྱི་སའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་སོ་སྐྱའི་ས་དང་། རང་
རྒྱལ་འབགས་པའི་ས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་འབྲ། གཉིས་པ་
ནི་རང་གི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པའི་རང་རྒྱལ་
འབགས་པའི་མངོན་རྟོགས། རང་རྒྱལ་འབགས་པའི་སའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་
དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་སོགས་གསུམ་ཡོད། རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་
སྐྱོར་ལམ་རྟོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་
གྱི་སློམ་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་
རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱལ་
གྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་
ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་

གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བར་ཆད་མེད་
ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་
ཡོད། གཉིས་སྟོང་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་
པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་གི་དོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཕྱི་
རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ་རང་རྒྱལ་
གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བཟོད་པ་བརྒྱད་
ཡོད། དེ་གང་ཞིག །རང་འཕྲེན་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་
བྱ་དངོས་སུ་སྤངས་པ་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་
ཉིད། དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། གཞན་རྣམས་རིགས་འགྲེ།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། འཕོ་ཚུལ།
ཁྲད་པར་གྱི་ཆོས་དང་། མིང་དོན་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་
པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་གྱི་མངོན་རྟོགས།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་གྱི་ས་དང་། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ས་གཉིས་ཡོད། དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་མངོན་
རྟོགས་བྱང་སེམས་གྱི་སའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་ས་
དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་གཉིས་ཡོད། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་
མངོན་རྟོགས་དེ་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེའི་སའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བྱང་སེམས་གྱི་
ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་ཡོད། བྱང་སེམས་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། བྱང་སེམས་གྱི་

ཆོགས་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྩང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། བྱང་
སེམས་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་
དབྱེ་ན། རྩོད་སོགས་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་རྩང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་
གཉིས་ཡོད། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་
པའི་སའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་བྲི་མ་
མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྷ་པ་སྒྱུར་དགའ་བ། རྩག་
པ་མངོན་དུ་གྱུར་བ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་
ལེགས་པའི་སྒྲོ་བོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྲིན་པའི་པར་བྱིན་ཆེས་ལྷག་པས་ཟིན་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་
དེ། ས་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་
མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲིན་པའི་པར་བྱིན་ཐོབ་པའི་ས་དང་པོ་བ་མེད་པའི་
བྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོབ་ལམ་ན་སྤྲིན་པའི་པར་བྱིན་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱིན་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་མ་ཐོབ་ཅིང་། པར་བྱིན་
བཅུའི་ནང་ནས་སྤྲིན་པའི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ས་དང་
པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ། ས་
གཉིས་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་པར་ལ་པར་བྱིན་བཅུ་སྒྲུར་ནས་མཐར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཟིན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ས་བཅུའི་ཡེ་

ཤེས་དེ། ཞེས་རིགས་འགྲེལ། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ས་དང་པོའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་
ཡིན་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ལ་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གང་
ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ས་དང་པོའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་དངོས་གཉེན་
བྱེད་པ་དེ། ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་
དབྱེ་ན། བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དོན་གཅིག །ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་
བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ས་དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་ས་དང་པོའི་སྤྲད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་
དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དོན་གཅིག །ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །རང་དང་མཉམ་གཞག་སྤུན་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤང་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་
དེ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

ལ་ཅེ་གཅིག་རྟུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། གཉིས་
སྟོང་ལ་ཅེ་གཅིག་རྟུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྲར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་
རྟུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ལས་ལངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་རྒྱད་
ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ་དེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་
ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
དོན་གཅིག །མཉམ་རྗེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
དང་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་
ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྟེ་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྟུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས། མཉམ་གཞག་
ཐུན་གཅིག་ལ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སྟེ།
དེའི་རྗེས་སུ་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་གང་
རུང་མ་ཡིན་པའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་ས་དང་

པོའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་མཉམ་གཞག་སྐྱབ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ས་གཉིས་པའི་
རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། བར་ཆད་
མེད་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ། དེའི་
རྗེས་སུ་ས་གཉིས་པའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ། །

གསུམ་བ་ས་ནས་སར་འཕོ་ཚུལ་ནི། མཉམ་གཞག་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་
འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ས་དང་པོ་ནས་ས་གཉིས་པར་འཕོ་བའི་ཆེ། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ནས་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོ། ས་བརྟུན་བ་ནས་ས་བརྒྱད་པར་འཕོ་
བའི་ཆེ་དེ་ལྟར་དུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྟུ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
འཕོ་བའི་ཆེ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་བརྟུ་བའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མར་
སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ས་དགུ་པའི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་ལ་པར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་འཕེལ་
པའི་བྱང་པར། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་
བྱང་པར། ཡོངས་སྤོང་གི་བྱང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་པོར་སྐྱིན་པའི་པར་
ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། བརྟུ་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་

བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོའི་རྩི་ཐོབ་དུ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུ་
བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་བ། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཤེས་པ་ཐོབ་པ།
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བུས། དེའི་ཞིང་བརྒྱ་སྤང་བར་བྱེད་བུས།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་བུས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་
གནས་བུས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་བུས། ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་བུས། ཚོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་འབྱེད་བུས། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོན་
པར་བྱེད་བུས། རང་གི་ལུས་བརྒྱར་སྦྱལ་བུས། རང་གི་ལུས་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་
བྱང་སེམས་འཕགས་པ་བརྒྱ་བརྒྱས་བསྟོར་བ་བྱེད་བུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་
གཉིས་པར་དེ་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྱག་སྟེ་ཆོན་བཅུ་གཉིས། ས་གསུམ་པར་
འབུམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། ས་བཞི་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། ས་ལྔ་པར་
བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། ས་དྲུག་པར་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། ས་
བདུན་པར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། ས་བརྒྱད་པར་སྟོང་གསུམ་
གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཆོན་བཅུ་གཉིས། ས་དགུ་
པར་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྱག་བཅུའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་
ཏན་སྟེ་ཆོན་བཅུ་གཉིས། ས་བཅུ་པར་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་བརྩོད་དུ་མེད་པའི་

ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤངས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆེན་
བརྩ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོ་བས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ལ་དབང་སྐྱུར་པའི་འཁོར་
ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན། ས་གཉིས་པ་བས་སྤྱིང་བཞི། ས་གསུམ་པ་
བས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ། ས་བཞི་པ་བས་འཐབ་བྲལ། ས་ལྔ་པ་བས་དགའ་ལྡན།
ས་དྲུག་པ་བས་འབྲུལ་དགལ། ས་བདུན་པ་བས་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད། ས་
བརྒྱད་པ་བས་སྟོང་སྤྱི་ཕྱད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ། ས་དབྱུ་པ་བས་སྟོང་
གཉིས་པའི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ། ས་བརྩ་པ་བས་འོག་མེན་གྱི་ལྷའི་བུ་
དབང་སྐྱུག་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་མཐོང་སྤང་ཉོན་སྤྱིབ་བརྒྱ་དང་བརྩ་
གཉིས་སྟོང་། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་སྟོང་ལ། མཐོང་སྤང་དུ་
གྱུར་པའི་ཉོན་སྤྱིབ་བརྒྱ་དང་བརྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་
བསྐྱས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་སྤྱིབ་བཞི་བརྩ། བོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་
ཉོན་སྤྱིབ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་
འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་སྤྱིབ་བརྩ། ཀུན་འབྱུང་
མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྩ། འགོག་པའི་དེ་བརྩ་དང་། ལམ་གྱི་དེ་བརྩ་དང་
བཞི་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས། ཁོང་
ཁྱོ། ང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་ལ། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན། འཛིག་

ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ། ལོག་པར་ལྟ་བུ། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བུ། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་རྣམས་རིགས་འགྲ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། འདིར་
ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་
དང་། འཛིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་
བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་
ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་འདོད་པའི་ཁམས་ན་བདེན་པ་བཞིའི་དབྱེ་བས་བཞི་བཅུར་
འགྱུར་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་
ཀྱི་སྐུམ་ཅུ་ཙུག་ །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྐུམ་ཅུ་ཙུག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སུ་
གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་
མོངས་ཅན། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ། ལོག་པར་ལྟ་བུ། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བུ།
ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ་
དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དགྲ་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་མེད་ལ་རིགས་འགྲ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དེ་བཞིན་དུ།
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་དེ་དག་བདེན་པ་བཞིའི་མཐོང་

1 བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡ ཞིང་ཕྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྒྲུང་། ༡༠༣༡༡༩།

2 བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡ ཞིང་ཕྱིན་ཆ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྒྲུང་། ༡༠༣༩༩།

བས་སྤང་བར་བྱ་བ། ཁོང་ཁོ་བ་བརྒྱད་བཏོན་ནས་¹བདུན་ཅུ་ཙུག་གཉིས་སོ། །

སྤྱིར་བཙོམས་ན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་
གཉིས་སྤོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙུག་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་
འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་སྐྱུལ་ཅུ་ཙུག་ །གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་གྱི་སྐྱུལ་ཅུ་ཙུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་འདུག་
པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ །རྩིས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ །བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་རྣམས་རིགས་འབྲེལ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོམ་སྤང་
ལ། ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ས་དང་
པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩོམ་ལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་སྤང་
ཉོན་མོངས་དེ་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་མོངས་དྲུག་ ། བོང་མའི་སས་
བསྐྱུས་གྱི་བཅུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། ད་རྒྱལ།
མ་རིག་པ། འཛིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བ། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་སྟེ་དྲུག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་ལྟ། གཟུགས་
མེད་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ལྟ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་

1 ག་ཉ་བ་༤་བཏོན་ན། བ་ཉ་ན་༥་བཏོན་ན།

ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། འཛིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བ།
མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་འགྲེལ། །དེ་
སྐད་དུ་ཡང་རྒྱན་སྒྲུང་ལས། །དེ་བས་ན་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མཐོང་
བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་
དོན་ལྟ་བུར་བརྗོད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གང་ལས་དེ་མ་ཐག་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀྱན་དུ་འོད་ཟོན་པའི་བར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མཚོག་གི་དོན་
ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡིན་
པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་ཅི་རིགས་པར་རིམ་གྱིས་
སྒྲོང་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྒྲུང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་
དང་། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་སྟེ། འདོད་པར་སྦྱོད་
པ་དྲུག་གོ། །དེ་དག་ཉིད་ལས་ཞེ་སྒྲུང་བཏོན་ནས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་
པར་སྦྱོད་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །མཐོང་
བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་དུ་དགའ་
བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུར་རྣམས་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྒྲུང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེར་
གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲུང་ཤེས་སྒྲིབ་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་ །དེར་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡ །ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྒྲོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། རྒྱན་སྒྲུང་། ༡༠༣༩་༥༡

2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡ །ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྒྲོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། རྒྱན་སྒྲུང་། ༡༠༣༩་༥༡

གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སོ་བྱུག །དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་
ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སོ་བྱུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་
སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་འདུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ། རྟོག་པ་གཟུང་
རྟོག་དགུ། རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ། འབྱུགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་བྱིར། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ།

ལྷ་པ་ཞི། རང་གང་ལ་ལྷན་པའི་ས་དེའི་སྒྲོན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་
རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། སའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་དགུ་
ཡོད། ས་དང་པོའི་སྒྲོན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་
ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དེ། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་མཆོན་ཉིད། དེས་གཞན་
རྣམས་རིགས་འགྲེ། །ས་བརྩུ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་གངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།
ས་དང་པོ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བརྩུ། གཉིས་པ་ལ་བརྩུད། གསུམ་པ་ལ་ལྷ། བཞི་པ་
དང་ལྷ་པ་ལ་བརྩུ་བརྩུ། རྩུག་པ་ལ་བརྩུ་གཉིས། བདུན་པ་ལ་ཉི་ཤུ། བརྩུད་པ་
ལ་བརྩུད། དགུ་པ་ལ་བརྩུ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་ན། ས་བརྩུ་པའི་
ཡོངས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུ་པའི་སྒྲོན་སེལ་བར་
བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་བརྩུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར།
སྐབས་འདིར་ས་བརྩུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་ས་བརྩུ་པའི་ཡོངས་
སྤྱོད་རྟོགས་རུས་པའི་བྱིར། འོ་ན། ས་བརྩུའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྤང་མ་ཐོབ་

པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནམ། ཐོབ་ཐེན་ཡོངས་སུ་
སྤྱོད་བ་ཡིན། ཞེན། ཁ་ཅིག ཁ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན། ལུ་འཕྲེན་པའི་ཡུར་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག ཁོབ་ཐེན་
སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁང་བཟང་གྱི་དོར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་ན།
དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། ས་དང་པོའི་དུས་སུ་ཡོད་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ། ས་སྤྱིའི་ངེས་ཆིག་དང་། ས་སོ་སོའི་ངེས་ཆིག་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། སའི་སྐད་དོད་དུ་སྒྲུ་མི་ཞེས་པ་འབྱུང་ལ། ངེས་ཆིག་བསྒྲུན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་སོགས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་
དེ། གདུལ་བྱ་འབྱུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་འཛིགས་པ་མེད་པའི་
ཉེན་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཛིགས་
མེད་ཕྱིར། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། ཁྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགྲོ་ལྡན་ཕྱིར། དེ་
དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་རྗེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉི་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
འབྲུབ་པར་མཐོང་བ་ན། དགའ་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྤྱི་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་

ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།¹ བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་གྲུབ་མཐོང་བ་
ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྲུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་པ་ནས་འཆལ་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྲིམས་དང་ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་
གྱི་རྩོལ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས།² འཆལ་རྒྱལ་རྩོལ་བའི་དྲི་བྲལ་ཕྱིར། །དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་
བྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་གསུམ་པ་ནས་ལུས་སྟོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་རང་ཉིད་
གྱིས་ཀྱང་ལུང་གི་ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་འབད་ཅིང་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ཆོས་
གྱི་སྣང་བས་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཉིད་ལས།³ ཆོས་གྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཞི་པ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། ས་བཞི་པར་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་
ནས་རང་གི་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་མེ་ལྟར་
འཕྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།⁴ འདིར་ནི་བྱང་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 20 །སེམས་ཅན་ལི། རྩེ་བཅུན་བྲམས་མགོན། བདོ་སྟོལ་རྒྱན། 116་20

2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 20 །སེམས་ཅན་ལི། རྩེ་བཅུན་བྲམས་མགོན། བདོ་སྟོལ་རྒྱན། 116་21

3 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 20 །སེམས་ཅན་ལི། རྩེ་བཅུན་བྲམས་མགོན། བདོ་སྟོལ་རྒྱན། 117་1

4 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 20 །སེམས་ཅན་ལི། རྩེ་བཅུན་བྲམས་མགོན། བདོ་སྟོལ་རྒྱན། 117་2

ལུ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་འཕྲོ་བྱེད་འོད་ལྷ་བྱ། །དེ་དང་ལྷན་ཕྱིར་ས་
དེ་ནི། །གཉིས་པོ་སྟེག་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་ལྷ་བ་
ལ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་དང་། དེ་བྱེད་པའི་ཆོགས་གདུལ་བྱའི་ལོག་སྦྱབ་བཅོད་པར་དཀའ་བ་
དེ་ལ་སྟོ་ལྷན་བྱང་ལུ་སེམས་དབང་ས་བཞི་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྦྱོང་དཀའ་
བ་ཡིན་པ་ལ་ས་ལྷ་བ་འདིར་དེ་སྦྱོང་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།¹སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་
སེམས་ཀྱང་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར། །སྟོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱང་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་
སྦྱོང་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བྱུག་པ་ལ་མངོན་དུ་
གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དུ་
སྟོམ་པས་འཁོར་བ་ལས་ལྟོག་པ་མངོན་དུ་གྱུར། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་ལྟོག་དུ་
སྟོམ་པས་ཐུང་འདས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།²ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་རྟེན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་ཐུང་ན་
འདས། །གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་
བཤད། །ཅེས་³གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ལམ་རིང་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོན་བཅས་ཅོལ་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་གྱི། རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན། བདོ་སྟོལ་རྒྱན། ༤༤༥་ཅ།

2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་གྱི། རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན། བདོ་སྟོལ་རྒྱན། ༤༤༥་ཅ།

3 ག་༡༣་བ་༥་ཞེས། བ་༡༩་ན་༤་ཞེས།

བཅས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་གཉིས་འབྲེལ་
བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།¹ བཟོད་གཅིག་ལམ་
དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་
པར་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་མཚན་མེད་ཚེ་ལ་བཅས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་སྟེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་དེ། དེ་
ཉིད་ལས།² འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོས་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་³ ཞེས་ངེས་པར་
བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པ་ལ་ལེགས་པའི་སློ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སློ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་
བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།⁴ སོ་སོ་
ཡང་དག་རིག་སློ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སློ་བྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་
མཁའ་ལ་ཆར་སྤྲིན་འབྲིགས་ཏེ་ཆར་བབས་ནས་འཛིག་ཏེན་པའི་ལོ་ཏོག་རྒྱས་
པར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱ་པ་བའི་ཤེས་རྒྱུད་ནས་མཁའ་དང་འབྲེལ་བ་
ལ་གཟུངས་དང་ཏིང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་འབྲིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 20 སེམས་ཙམ་ལི། རྩི་བཟོན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། 4421 །

2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 20 སེམས་ཙམ་ལི། རྩི་བཟོན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། 4421 །

3 ག་ཀ་པ་བ་པ་གཡོས། 593 ག་པ་པ་གཡོས། 594 ག་པ་པ་གཡོས།

4 རྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 20 སེམས་ཙམ་ལི། རྩི་བཟོན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། 4470 །

ཆར་བབ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་རྟོག་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་ས་རྒྱས་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིན་
བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོས། །ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྐྱེན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ས་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་
མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གངས། སྤྱོད་བཤད་བ། སྤྱི་
ཚུལ་བཤད་པ་དང་རྣམ་པ་ལྟ། དང་པོ་ནི། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་
ཡིན་པས་ཟེན་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ཡུལ་གྱིས་སྒོ་
ནས་དབྱེ་ན། ཆོག་པ་ལམ་སོགས་ལྟ་ཡོད། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།
མཉམ་རྗེས་གཉིས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དང་གསུམ། ཉན་གྱི་
སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་སོགས་གསུམ། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཆོག་པ་
ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་པ་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོག་པ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་
ལ་རྒྱུད་འབྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ། རྗེས་
དཔག་། དབྱེད་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཆོག་པ་ལམ་པའི་

རྒྱུད་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་སྟེ། གསུམ་པ་ནི། དེའི་
རྒྱུད་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་
ཆོགས་ལམ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ། །འབྲུག་པར་ནི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པའི་
རྒྱུད་གྱི་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་། གཉིས་སྟོང་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ལྟ་བུ་
དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ། །འབྲུག་པར་ནི་བདག་མེད་
གྱི་ཆབ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟུར། དོན་མངོན་རྟོགས་སྟོར་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
ན། ཉན་ཐོས་གྱི་སྟོར་ལམ་སོགས་གསུམ་ཡོད། ཉན་ཐོས་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས།
ཉན་ཐོས་གྱི་སྟོར་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། རོད་སོགས་བཞི་ཡོད། དང་པོ་
གསུམ་ལ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། ཆོས་མཆོག་ལ་དེ་མེད་དེ། དེ་དུས་
མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། རྟོ་ནི་སྐད་ཅིག་
གཅིག་དེ་བཞིན། །ཆོས་མཆོག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབྱེ་ན། མངོན་
སུམ་རྗེས་དབག་དབྱུང་ཤེས་དང་གསུམ། མཆན་གཞི་ནི་གོང་དང་འབྲ། དེས་
རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ། །འབྲུག་པར་གོང་དང་འབྲ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་
མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། རོད་སོགས་
བཞི་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བ་སྟེ་
བརྩ་གཉིས་ཡོད། ཡང་དེར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་རྗེས་དབག་དབྱུང་ཤེས་དང་

གསུམ་ཡོད། མཆོན་གཞི་སྤར་བཞིན་ནོ། །

བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་སོགས་གསུམ་ཡོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་ཟིན།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་
སྤང་བྱར་གྱུར་བའི་འདོད་བའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་
གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེར་གྱུར་བའི་གོང་མའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་
སྤང་ཉོན་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་
རྗེས་བཟོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ཅན་དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་
དེ། སྤང་བྱ་དེས་ཀྱིས་པའི་རྒྱད་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་རང་སངས་རྒྱས་
ལ་རིགས་འགྲེལ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆོན་
ཉིད། དབྱེ་བ་བཤད་ཟིན། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་
ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་སོགས་གསུམ་ཡོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་
རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཉམ་རྗེས་གཉིས་དེ་

གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་ལུལ་
དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་
ལ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་
དང་། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་
གསུམ་ཡོད།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སླལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་
སྤང་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆུང་དུ་འཁྱུང་དུ་ནས་
ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དགྲུ་ཡོད། རང་གི་ཉར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་དང་མཉམ་
གཞག་སྤྱན་གཅིག་ལ་སྦྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་
སླལ་གྱི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་
མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆུང་དུ་འཁྱུང་
དུ་ནས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དགྲུ་ཡོད། དེས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་རིགས་
ལྟེན།

ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སོགས་གསུམ་ཡོད།
དང་པོ་ནི། རང་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་སོགས་གསུམ་ཡོད།

ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་
མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་
གཉེན་བྱེད་པ་དེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྒྱུད་དུ་སྒྲོར་གསུམ། འབྲིང་
སྒྲོར་གསུམ། ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་དེ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་
བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ས་
དང་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་གཉིས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གཉིས་ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་
འབྲིང་དང་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དོན་གཅིག །དེས་གཞན་ནམས་
ལ་རིགས་འབྲེ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །རང་དང་མཉམ་

གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་བདེན་འཛིན་
ལས་གྲོལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟུང་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལས་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལས་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ཚུང་བུའི་ཚུང་བུ་དང་། ས་གཉིས་པའི་སྒྲོམ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དོན་
གཅིག། ཉོན་སྤྱོད་སྤངས་པའི་མཁྱེན་བ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན།
ཉན་ཐོས་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་སོགས་གསུམ་ཡོད།

གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་ལམ། དད་པའི་ས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ཆོས་མངོན་
རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག། སྦྱོར་ལམ། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག། དེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན། དོན་མངོན་རྟོགས་རྣམས་དོན་གཅིག། མཐོང་ལམ། བདེན་པ་མངོན་
རྟོགས། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་བ་རྣམས་དོན་གཅིག། སྒྲོམ་ལམ། ཟུང་
ལ་མངོན་རྟོགས། སྒྲོམ་ལམ་པའི་མཁྱེན་བ་རྣམས་དོན་གཅིག། མི་སྒྲོབ་ལམ།
དག་བཅོམ་པའི་མཁྱེན་བ་རྣམས་དོན་གཅིག། དེས་ཐེག་བ་སོ་སོ་ལ་ཤེས་པར་
བྱལ། །

སྤྱོད་བཞད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་ཆོགས་
ལམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཐོབ་ཕྱིར་ཆོགས་བསགས་
པའི་ལམ་གྱི་དང་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་
གཙོ་བོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་

གྲིས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དད་པའི་ས་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་གཙོ་བོར་མཁས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཆོན་གྲིས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་ཞེས་བརྟེན་པའི་
རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཉོན་སྤྱིའི་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་
སྤྱིའི་རྒྱལ་བཏགས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐར་བའི་ཆ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་བ་དང་
རྩིས་སུ་མ་ཐུན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྲིས་དེ་ལྟར་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་
བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་
བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྲིས་དེ་ལྟར་བརྟེན་
པའི་ཕྱིར། དོན་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ཀྱི་
དོན་བདག་མེད་པ་རགས་གང་རུང་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་སྦྱོར་བ་ཐོན་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྲིས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་
འབྱེད་ཡན་ལག་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེས་འབྱེད་ཅེས་བྱ་ལ། ཁྱོད་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་བའི་
མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉར་ལན་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཆོན་གྲིས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་
' མཆོན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེས་འབྱེད་

ཅེས་^༡བྱ་ལ། དེ་དང་ཆ་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ། དེས་འབྱེད། ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་ལས་དེས་བར་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། མཐོང་པའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་བཞེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་ཏོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་ཏོགས་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྗེས་ལ་མངོན་ཏོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་ཐེན་གྱི་རྒྱ་མཚན་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་པའི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་སྒོམ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆགས་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་བྱུག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་བུ་ནི། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་དེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྦྱེས་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་གྱི་

1 ག་ཉ་ལ་འབྱེད་ཞེས། ག་ཉ་ལ་འབྱེད་ཞེས།

ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ཐོབ་པར་འདོག། དེའི་རྩིས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འབྲིང་སྟེ།
དེའི་རྩིས་སུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཆེན་པོ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་
པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དེས། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནམ་ཐོབ་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་ཐོབ་པར་འདོག། དེའི་རྩིས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་
སྟེ། དེའི་རྩིས་སུ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་སྟེ། དེའི་རྩིས་སུ་ཆོས་མཚོག་དང་། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
རྣམས་མཉམ་གཞག་སྐྱབ་གཅིག་ལ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་
རིགས་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཚོག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
དེས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཐོང་སུམ་ཏུ་གསར་ཏུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་
ནམ་ཐོབ་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འདོག། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཉོན་སྐྱབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ནམ་ཐོབ་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པར་འདོག། དེས་ཉོན་སྐྱབ་ནམ་སྤངས་པའི་ཆེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མི་སྦྱོབ་ལམ་ཐོབ་པར་འདོག། དེས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་རིགས་འབྱེད། །ཐེག་
ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་ནམ་སྟེས་པ་ན། དེས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ཐོབ་པར་
འདོག། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཏུ་འཕོ་ཚུལ་ལ་

ཡང་། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་། སོང་བ་གཉིས་ལས། དམན་ལམ་
སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་དེས།
སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནམ་ཐོབ་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་
བློན་ཐོབ་པར་འཇོག ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ནམ་ཐོབ་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་
འཇོག ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ། དམན་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བ་
དང་། དེ་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས་དམན་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་དམན་
ལམ་སྟོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེས། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་བློན་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། དམན་
ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་བ་ལ། དམན་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་བའི་ཐེག་
དམན་ཆོགས་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཐེག་དམན་
སྦྱར་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་གཉིས་ལས། དམན་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་ཆོགས་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་
ཐེག་དམན་སྦྱར་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་
ལམ་པ་དེས། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ན། དེས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་པར་འཇོག ། དམན་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟོང་བའི་ཐེག་
དམན་སྦྱར་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་
དེས། ཐེག་ཆེན་གྱིས་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཅི་ཅམ་

བསགས་དགོས་པ་བསགས་ཟིན་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྦྱོར་ལམ་བྱོན་ཐོབ་པར་འཇོག། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོ་
ཆུང་ལ་གཉིས་ལས། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་གོང་དུ་བཤད་
ཟིན། དམན་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་
དེས། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཐོབ་པར་འཇོག། དམན་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དམན་ལམ་སྟོན་སོང་
ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དམན་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་སྦྱོར་ལམ་
པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་པའི་རྟོགས་
པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དེས། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་
གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འཇོག། དམན་ལམ་
དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དེས། སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོགས་གཉིས་
ཅི་ཅམ་བསགས་དགོས་པ་བསགས་ཟིན་པའི་སྐད་གཅིག་གཉིས་པར་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འཇོག། །ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་ཆུང་སོགས་
གོང་དུ་བཤད་ཟིན། དག་དོན་ནི། སའི་ཆོགས་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་སོ་སོའི་ཡོངས་
སྦྱོང་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཁོ་ན་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྲེན་

ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ས་ལམ་
གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ས་དང་ལམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཟླབ།
དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་
ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས།
དེར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཟླབ། གཞན་ཡང་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན།
རང་རྒྱལ་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ལམ་ཡིན་ན། ས་ལམ་གཉིས་
སུ་བྱེ་བའི་ས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཟླབ། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ལམ་ཡིན་ན་མཐུན་
པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁོ་ན་ལེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོགས་ལམ་དེ་མི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། སྟོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཟླབ། ཁོ་ན་ལེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱ་མཐར་བྱིན་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
ཟླབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་བྱིན་

པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ས་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐབ་ཡེ་ཤེས་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་
ཆོས་ཅན། མཉམ་རྗེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། བྱོད་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །བྱོད་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་ན། བྱོད་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་འབུད། དང་པོ་མ་གྲུབ་
ན། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱུ་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
བྱུག་ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས། ཞེས་
སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་དགུ་ཡོངས་སྟོང་གི་སྟོན་པ་བཤད་
ནས། བཙུ་བ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་
དེ། དེ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

མཆམས་སྒྲིབ་བ་ལ་¹རྒྱའི་ས་ཞེས་གསུངས། ས་བཙུ་བའི་ངོ་བོ་དེ་འཆད་བ་
ལ།²ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་གསུངས། རང་གི་འདའ་བྱར་
བྱུར་བའི་ས་དགུའི་རྗེས་སུ་བྱུར་ཞིང་། མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱ་བཤད་
ནས་སྟོན་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ། ས་བཙུ་བའི་མཆན་ཉིད།
དབྱེ་ན། ས་བཙུ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་བའི་ཡེ་ཤེས། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་བའི་ཡེ་ཤེས།
སྲིད་བ་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ཞེས་བཏགས་ནས་སྟོན་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ས་བཙུ་བ་བ་དེས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་བ་རྗེས་མ་ཐུན་བ་ཐོབ་བས་
དེ་ལྟར་བརྗོད་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས།³བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་
ནི། རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་རྣམས་དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲོལ་བ་
ལ། །འཛིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་བ་ཐོབ་ཐེར་ན།
མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། །དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་ས་རྩལ་དང་། །རྒྱ་མཆོ་བ་སྤང་མིག་
རྗེས་ཀྱི། །བྱང་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་
དེ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩་ན་༩།

2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་པེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཁྲ་མ། ༤༩་ན་༩།

3 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་པེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཁྲ་མ། ༤༩་ན་༩།

4 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་པེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཁྲ་མ། ༤༩་ན་༩།

5 ག་༡༩ན་༥་ཞེས་གསུངས། ༩༡༩ན་༥་ཞེས་གསུངས། ༥༡༩་བ་ཅ་ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། །རབ་འབྱོར་གང་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་
ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས། །ཞེས་སོགས་
གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་བྲག་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་
ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། གཞུང་འདི་བྱུང་། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་དངོས་
གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་གཉེན་
པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་དང་སྒོམ་ལམ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་
གཉེན་བྱེད་པ་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་གཉེན་པོའི་
ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྤྱོད་གཟུང་རྟོག །འཛིན་
རྟོག་སོགས་བཞིའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞི་ཡོད། རང་གི་ངོ་སྐལ་
གྱི་སྒོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་སྟན་སྒྲིལ་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོམ་ལམ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན།
སྒོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་བཞི་པོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞི་ཡོད།

ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས་

གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྲིས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་སྤར་གསུངས་པ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཅིའི་
ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་པའི་ཁོང་ན་གནས་པའི་ངི་བའི་ལན་དུ། ཇེ་
ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྲིས་བཅོས་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་
གསོལ་རྟེ། །བཅོས་ལྡན་འདས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་ལྟ་དང་མི་
དང་སྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འདྲིལ་རྟེན་ཟེལ་གྲིས་མནན་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བས་དེའི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱིའོ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བདེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་
བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

འོན། ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་སུ་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
གང་ཞེན། དེ་ཡོད་དེ། ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་མཁྲེན་དུ་
གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་འབྱུང་ཞེས་མཆོམས་
སྒྲོར་བ་ལ། ཇེ་ལྟར། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྲེན་དུ་གདོན་མི་
ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཇེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་གཉིས་ཀ་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༦། ཉི་ཞི་ཀ བཅོས་ལྡན་འདས། ཉི་ཞི། ༩༩་།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སངས་ལྷོ་བཟང་གོ་ འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩་༥།

རང་ལུགས་ནི། རྣམ་མཁུན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་དག་
སའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། བརྒྱད་ཡོད། ས་
མཆམས་དག་པ་ས་གསུམ་ཁོ་ནར་ཡོད། ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

མདོན་འཕགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་སར། །
འཛེག་བྱེད་ས་ལམ་ངོ་བོ་བཟོད་ཚུལ་སོགས། །
ཚུལ་བཞིན་འཛོལ་པའི་ལེགས་བཤད་ཡོངས་འདུའི་དབང་། །
ཆོག་དོན་ལོ་འདབ་འབྲས་བཟང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །
སར་མརྟ་ལྟོ། །

༡༡། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འི་གསང་བ་འི་
 རྣམ་ཐར་རྗེ་བརྒྱན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་
 མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

ར་མོ་མཆོག་ལྟ་ཡུ། རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 བོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མཁྱེན་
 པའི་གཏེར་ཆེན་ཐུབ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱན་མཁྱེན་
 ཅོང་ཁ་པ། །དེ་སྤྱི་ཐུ་བོ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ། །རྣམ་གསུམ་སྤྱིང་
 གི་པརྣོར་འབྲལ་མེད་བཞུགས། །དེ་མེད་ཆོ་གོས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་
 རྗེགས། །དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེའི་རི་པོར་རྟགས་ཀྱི་མཆོན། །པན་བདེའི་འོད་
 དཀར་ཕྱོགས་བཙུར་རབ་འཕྱོ་བ། །མཁས་གྲུབ་སྤྱི་བའི་ལྷ་བ་དེ་ལ་འདུད། །རྒྱལ་
 བའི་གོ་འཕང་མཆོག་དེ་རབ་བརྟེན་ཀྱང་། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྤྱི་ལྷ་
 བཟུང་ནས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་བྱ་བ་ཆེར་མཛད་པ། །མཁས་གྲུབ་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་བོས་བདག་སྦྱོངས་ཤིག། །མགོན་དེའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
 རྣམས། །ཆོ་རུང་ཆོ་ཡི་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་ནའང་། །དད་ལྷན་སྤར་ཡང་དང་བ་བསྐྱེད་

ཕྱིར་དུ། །བདག་ཉིད་ཆེ་དེར་བདག་གིས་བསྟོད་པར་བགྱི། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་དབལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་ཞེས་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད། སྐྱ་ཆེའི་དུ་མའི་
སྤྱོད་ལ་ནས་རྩི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་
དེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་མ་ཆང་བ་མེད་པར་འདོམས་ཤིང་
ཉམས་སུ་སྦྱངས་པས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྟོ་རྩི་འཆང་གི་
གོ་འཕང་མཛོན་དུ་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ལུང་དང་རིགས་པས་འགྲུབ་ཅིང་།
བཤད་བྱའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཤུགས་ལའང་གསལ་མོད་གྱི། དེ་ལྟར་ནའང་སྐྱེ་ལོ་སྒྲོ་
དམན་པ་དག་གི་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཉ་ཅང་ཤོང་དཀའ་བས། འདིར་གདུལ་བྱ་ཐུན་
མོང་བ་ཅ་མ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཅུང་ཟད་ཅ་མ་བཟོད་པར་བྱལོ། །དེ་ཡང་འདིའི་
གཞུང་ནི་ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི་
གསང་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྩི་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་པ་
དེ་ཡང་སྐྱ་ཆེ་དུ་མར་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། བདག་པས་གཞན་
གཅས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བདེ་སྟོང་གི་
ཡེ་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་དུ་
མ་རྩེས་སུ་བྲན་པའི་མཛོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་དུ་མངའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཆོགས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། ཉག་ཆོ་ལོ་རྩི་བའི་སྐྱེ་སྐྱེ་བར་ཡང་ཁོང་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གྲགས་སོ། །དེས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་ཡང་

པལ་ཆེར་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་རང་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། འགའ་
ཞིག་ནི་ཁོང་གི་མཛོན་པར་ཤེས་པས་མཁྱེན་པ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིན་ལགས།

དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་འཆད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱ་ཆེ་ལྷ་མའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། སྐྱ་ཆེ་
འདིའི་རྣམ་ཐར་གཙོ་ཆེ་བ་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁས་གྲུབ་རྗེ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་སྐྱེ་བ་ཅི་ལྟར་བྱས་པའི་ཚུལ་ལས་བཅུམས་ཏེ་ཕྱོགས་ཅམ་བརྗོད་ན།
འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་འཛིག་རྟེན་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ། རྗེ་སྐྱ་མ་འདི་ཉིད་
འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་ཚུལ་བསྐྱེད་པར་ཚུལ་ཅན་དུ་འབྱུངས། ཕྱི་སྟོན་
གསུམ་དང་ལྗན་ཞིང་། ཆོས་སྐྱ་བ་རིག་པ་དང་གྲོལ་བའི་སྒྲོབས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་
ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་སྐྱ་ཆེ་འདིར་ཡང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་མནལ་ལམ་དུ་བྱོན་
ནས་འོད་སྲུངས་ལེ་ལུ་གསུངས་པས་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསལ་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་འོག་དུ་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་རྗེ་སྐྱ་མ་
འདི་སྐྱ་ཆེ་དཔག་དུ་མེད་པའི་ལྷ་རོལ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་
རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྐྱ་མ་འདི་ཉིད་ཨ་མུ་ཀ་རར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཆེ་
རྗེ་བཙུན་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན། གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་
མེད་པའི་སྒོ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་རྩོམ་པའང་། རྗེ་བཙུན་
ཀྱི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། གནས་རི་ཁོད་དགེ་ལྡན་ན་
མགོན་པོ་ཞལ་བཞེས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཐུགས་དམ་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་
ཅན་འགའ་ཞིག་གིས། མཁས་གྲུབ་རྗེ་སུའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་དེས་པས། ཁོང་གིས་ཆོས་

སྐྱོང་ལ་ཞུས་པའི་ཆེ་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ཨ་བླ་ཀ་རའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཞེས་
ཐོས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དོན་བཅས་ནས་ཨ་བླའི་སྐྱེ་སྐྱེ་བར་
བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྱི། མཁས་གྲུབ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ལོ། །

གཞན་ཡང་རྗེ་འདི་ཉིད་བརྟུན་རིག་པའི་ཁྱ་བྱག་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་
ཆོ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་མཐར་འཛིན་གྱི་འཆིང་
བ་བྱངས་བྱང་བར་མཛད་ལ། ལན་གཅིག་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་གསུང་ནས། མ་
འོངས་པའི་དུས་སུ་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་དུ་བསམ་བཞིན་
དུ་མཐའ་འཁོབ་དུ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་འདུག་པས། བྱིད་ཀྱང་དེར་སྐྱེ་བ་འོངས་
ལ་དེའི་བཀའ་སྐྱབ་པ་དང་། བསྟན་པ་རྒྱུས་པར་གྱིས་ཞིག་གསུངས་སོ། །

ཡང་དེའི་ཆེ་ལན་ཅིག་སྐྱ་སྐྱབ་བྱོན་ནས་ལྟ་བུའི་གནད་ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བ་བསྟན་
པས། དངོས་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་བ་བྱངས་བྱང་བར་མཛད་ཅིང་། སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་
ནས་རྒྱ་གར་བའི་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པ་ཡིན། དེའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བ་བྱང་ན་འཇམ་
དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཟབ་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡིན། བྱིད་ཀྱང་རྗེ་
བཅུན་བསྟན་པར་བྱོས་ཞིག་ཅེས་གསུངས། ཡང་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་
ཏུ་གྱུར་བ་ནི་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཡིན། བདག་གིས་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་
ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་ཞིང་། ཡང་བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་མཐའ་འཁོབ་དུ་འགྲོ་བའི་

དོན་བྱེད་པར་སྒོམ་ལ། དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱང་བདག་གི་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ལན་ཅིག་འཕགས་པ་ལྷ། ཞི་བ་ལྷ། སངས་རྒྱས་
བསྐྱུངས་གསུམ་བྱོན་ནས་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་བྱོན་ནས་
བརྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་
པས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞབས་རུལ་སྦྱི་བོས་ཡོངས་ལ། སྦྱབ་པ་སྙིང་པོར་གྱིས་
ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་རྣམ་ཐར་དེ་དག་གི་ཤུགས་ལ། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་
རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་རྣམས་སྤྲུག་གཅིག་པར་
ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་ལྷ་མ་འདི་ཉིད་འཕགས་ཡུལ་དུ་གྲགས་ཆེ་བའི་
པ་རྣམས་དང་སྦྲེ་སྦྲོད་འཛིན་པར་སྦྱེ་བ་བཞེས་ཚུལ་ལོ། །

ཡང་སྐྱ་སྦྱེ་བ་སྤྲ་མ་གཅིག་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་བྱོན་ནས་མཐའ་འཁོབ་
གྱི་སེམས་ཅན་སྔོངས་པ་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་མི་ཤེས་པ་ཆོ་སྙིང་རེ་རྗེ། འཁོར་
བར་འབྱམས་པར་མ་རིག་པས་ལན་པས་ལམ་ལོག་པར་སོང་བ་ཡིན། ཁོ་བོས་
དེ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་སྒོ་
དམན་པའི་བསོད་ནམས་དང་བརྟན་ནས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དུ་འོང་གི། ཁྱོད་
ཀྱང་རའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པས་དེར་ཤོག་ཅིག་གསུངས། འདིས་ནི་རྗེ་བཙུན་ཙོང་
ཁ་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གྱི་རྣམ་སྦྱུལ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པས་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་བསྦྱེད་པར་བྱལོ། །

ཡང་སྐྱ་སྦྱེ་བ་སྤྲ་མ་གཅིག་ལ། རྒྱལ་བ་མི་པམ་པ་བྱོན་ནས། ལྟོར་འཇམ་

བྱེད་མིང་འདིར་སྟོན་པ་དངོས་དང་བྱུང་མ་མཆིས་པའི་ཤུག་ཟུ་ནེའི་བསྟན་པ་
ཉིན་མོ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དུ། རྩི་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ།
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་མེག་གི་བདུད་ཅི་སྟོང་གི་ཐེག་ལེ་ལྟ་བུ་གཅིག་འབྱོན་
པར་ཡོད། བྱུང་གིས་ཀྱང་དེའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་གྱིས་ཞེས་གསུངས།

ཡང་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་གཅིག་ལ། བྲམ་ཐེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏ་བྱོན་ནས། མཐའ་
ཁོབ་ཟུན་པའི་མིང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྩི་འཇིགས་བྱེད་དངོས་སུ་བྱོན་
ནས་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་པས་དེའི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་བོས་བསྟེན་ལ་དེའི་
སྟོན་པ་འགོ་དོན་གྱིས་གསུངས། ཡང་དེད་རྒྱ་གར་གྱི་བྱུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་དོ་
རྩི་འཇིགས་བྱེད་ལ་གསལ་བའི་ཡི་དམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེར་སྤྲ་མ་
འདིས་བྱེད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བྱུབ་ཐོབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ། གཤམ་རྩི་
གཤེད་ལ་ཡི་དམ་བཅའ་བར་འགལ་བ་མེད་དམ། འོན་ཀྱང་རྩི་ལྟར་ལགས་
ཞུས་པས། ཏ་ཏ་ཞེས་བཞད་ཅིག་མཛད་ནས། ལྷ་ལི་ཏ་བརྩ་དང་དེད་ཐོགས་
མཆེད་ཀྱང་ཡིན། ཆོས་འབྲེལ་པར་ཚུར་གཉིས་ཀ་ཡོད། སྤྱིར་དེད་རྒྱ་གར་བའི་
པ་རྩེ་ཏ་ཐམས་ཅད་འཇམ་དབྱངས་དང་གཤམ་རྩི་གཤེད་ལ་བརྟེན་ལ། དེ་ལ་
དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དེ། ཡི་དམ་འདི་ལྟ་བུ་མི་ལྡན་ན་སྟོགས་མ་ལྟའི་
འགོ་བ་དང་བདུད་བཞི་རྒྱལ་ལམ་གསུངས། རྣམ་ཐར་དེ་དག་ནི། རྩི་ཙོང་ཁ་པ་
དང་མཁས་བྱུབ་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཐར་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། སྤྲལ་པ་དང་
ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་དཀྱིལ་དུ་བཅངས་ཏེ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་གཤེས་གཉེན་

ལ་དང་བ་ལྷག་པར་སྒྲོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱ་ཆེ་ལྷ་མའི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པ་སྟེ་དང་པོའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་ཆེ་འདིའི་རྣམ་ཐར་གཙོ་ཆེ་བ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ་ལྟ། རྗེ་ཙོང་
ཁ་པ་དང་ཐོག་མར་མཇལ་བའི་ཆེ་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་རི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ། རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་ལ་བཤད་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ། དེ་ལྟར་མཛད་པས་
དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོས་བསྐྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་སྐབས་པར་ཁས་སྦངས་ཚུལ། རྗེ་
ཙོང་ཁ་པ་དགའ་ལྡན་དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་སྐྱའི་སྤང་བ་བསྟན་ཏེ་ཆོས་གསུང་
ཚུལ། དག་པའི་ཞིང་དུ་འབྱོན་པར་བྱོགས་པ་ན་ཡ་མཆན་པའི་ལྷས་རི་ལྟར་བྱུང་
ཚུལ།

དང་པོ་ནི། སྤྲོ་མ་འདི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་ཐོག་མར་མཇལ་བའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་རྟག་ཏུ་དུས་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་མཐོང་བ་ལྟར་སྐྱའི་རྒྱལ་
མཆན་གཟིགས་པ་ཅམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱ་རང་དབང་མེད་པར་གཡོས་ཏེ།
དད་པས་མཆི་མ་འབྱུངས་པ་དང་བཅས་པས་བསྟོད་པའི་ཆོག་བབ་ཆོལ་དུ་སྐྱ་
བར་བྱུང་ཅིང་། བདག་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་དེད་དཔོན། ཐེག་
པ་དམན་པའི་གཡང་ས་ལས་སྐྱོབ་པའི་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་
དགོངས་ཏེ་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་བས་མཇལ་མ་ཐག་ནས་སྤྲོ་བའི་དད་པ་བརྟན་
པོ་སྐྱེས་པར་བྱུང་ཏེ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

དེའི་རྒྱབ་མོ་སྤྲོ་མ་འདིའི་མནལ་ལམ་དུ། ལུན་པ་བྲག་པོས་བྱོགས་གར་

འགྲོ་གཏོལ་མེད་ཅིང་མགོ་འཁོར་འབྲམས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་འདུག་པ་ལ།
ཤར་ཕྱོགས་ནས་རལ་གྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་བསྐྱོར་བའི་ཡུ་བ་
ནམས་ནང་དུ་བསྟན་པ། རལ་གྱི་དེའི་ཅེ་ལ་ཉི་མ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཤར་འདུག་
པའི་རལ་གྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ལྟ་བུས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ། འཇའ་མཚོན་སྒྲ་
ལྗེའི་བྱ་བས་སྤྲུས་པའི་དབུས་ན་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མདོག་དམར་སེར་
རལ་གྱི་དང་སྒྲེགས་བམ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
བས་སྤྲས་པ། གཞོན་ནུའི་ཚུལ་ཅན་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ལ་སྤྱ་ཉིག་གིས་སེ་
མོ་དོ་ཁྲིས་སྤྲས་པ། དྲངས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་གཅིག་
དགྲེས་བཞེན་དུ་བྱོན་ནས་བདག་ལ་ཐེམ་བྱུང་། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ཤར་
མ་ཐག་ཏུ་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སངས། འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་
ཅད་གང་སོང་བ་ཅིག་མིས། སང་ཉིན་རྩེ་དང་མཇམ་དུས་མདང་འདི་ལྟ་བུ་མིས་
བ་རྩི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། རྩེའི་ཞལ་ནས། བྱེད་གྱིས་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་
མེད་དུ་མཐོང་བ་ལགས། བྱེད་སྤྲགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་
བུའི་གང་ཟག་གཅིག་ཡིན་པར་འདུག། །ང་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སྤྱ་མཐོང་
བ། མཐོང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་མོད། གཞན་སློ་དམན་པའི་གང་ཟག་གིས་ཐ་
མལ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། བྱེད་རང་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་པན་ཆེན་པོ་འོང་བ་ཡིན་
ནོ་གསུངས། ཡང་རྩེའི་ཞལ་ནས་བྱེད་ཡི་དམ་གང་ལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་གསུངས།
བདག་འཇམ་དབྱངས་དམར་སེར་དང་གཤེད་དམར་ལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཞུས་པས།

སྤྱིར་དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ་གང་ལ་ཡི་དམ་བྱས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་རིམ་གྱི་
འཕྲོ་ཚུལ་ཆེར་སོང་བས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེད་
རང་གི་བརྒྱད་པ་འདི་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
བ་ཡིན་པས། ཡི་དམ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་སུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་དགོས་པ་བྱེད་
པར་ཅན་ཅིག་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་འདིའི་གནད་མ་གོ་བར་འདུག་
གསུངས་ནས་ཁྱུ་མ་དགོས་པར་དེ་མ་ཐག་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་བཀའ་གནང་
ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་འདུག་ཆག་མེད་མཛད་དོ། དེ་ནས་རྒྱལ་ཆབ་རྗེ་
དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ། སྐྱ་མ་འདི་གསུམ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གདུལ་བུའི་གཙོ་
བོ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་དོན་རྗེས། ཙོང་ཁ་པའི་སྐྱ་ཆའི་ཆད་དང་། འཁོར་ལ་སོགས་པ་
ལུང་བསྟན་མཛད་པ་ལས། བྱེད་ལ་འཁོར་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསུམ་བྱོན།
ཆོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་མང་དུ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་གསུམ་བོ་ནི་གོང་
དུ་སྟོས་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་གསུམ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དུ་གདོན་
མི་ཟ་སྟེ། རྗེའི་མནལ་ལམ་དུ། སྐྱ་བ་བཟང་པོ་བྱེད་གྱིས་རིགས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་
བསྐྱ་དཀར་པོ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་བྱུངས་ཤིག །བྱེད་པར་
འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་བྱུངས་ཤིག །ཟེར་བ་བྱུང་ལ། བསྐྱ་དཀར་པོ་
ནི་རྒྱལ་ཆབ་རྗེ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ནི་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ཡིན་པར་ཆོས་
རྗེ་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་པས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་ལ། དེས་ན་རྒྱལ་

ཆབ་རྩེ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱུལ་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །མཁས་བྱ་བ་རྩེ་
འདི་ནི་སྐྱུ་ཐུང་ན་ལས་མདའ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆེ་ཡང་། གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་
འགའ་ཞིག་གི་མཐོང་སྣང་ལ་ཤམ་རྟ་ལར་ཕྱོན་པའི་སྣང་བ་ཡང་བྱུང་འདུག་སྟེ།
གོང་གི་རྣམ་ཐར་དང་འབྲེལ་ཆེལ། །རྒྱལ་ཆབ་པ་དང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གཉིས་
ཀྱི་རྣམ་ཐར་བྱར་དུ་འདུག་པ་དེར་ལྟོལ། །དེ་དག་ནི་ཙོང་ཁ་པ་དང་མཇུག་ཚུལ་
ཕྱོགས་ཅམ་བརྗོད་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་ཚུལ་ནི། རྩེ་སྤྲོ་མ་འདིས་བཤད་
སྐྱུ་བ་ཀྱི་སློན་ས་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་མཁས་
བྱ་བ་རྩེ་འདི་སྐྱེ་བ་དུ་མར་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། རྩེ་བཅུན་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྩེས་སུ་བབྱང་བའི་མཐུས། སྐྱེ་ཆེ་འདིར་ཡང་གཞོན་ཅུ་ན་
ཆོད་ཡོངས་སུ་མ་སློན་པའི་སྐྱབས་ཉིད་ནས་ཀྱང་། སྤེ་སློད་གསུམ་དང་རྒྱད་སྤེ་
བཞིའི་དོན་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། གངས་རིའི་
ཁྲོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་མགོ་བོ་བཀའི་སྤང་བས་ངལ་བལོ་བཀྱིད་པའི་ཤིང་
རྩ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཅིས་མཛོན་ཞེ་ན། མཁས་པ་ཆེན་པོ་འདི་དགྲང་ལོ་བཅུ་
དུག་ལོན་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བརྟེན་འཇིག་མེད་
གྲགས་པས། ཁོ་བོས་རིགས་གཉིས་འགོག་པས་ལན་གདབ་པར་རུས་པས་ས་
སྐྱུ་པ་སུ་ཡོད་ཅིས་བསྐྱགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དཔའ་ཞུམ་ནས་སུས་ཀྱང་ལན་
གདབ་པར་མ་རུས། དེའི་ཆེའི་བྱང་པའི་བདག་པོས་ངམ་རིང་གི་མཁས་པ་

ཐམས་ཅད་བསགས་ཏེ། ལྷོ་པའི་མཁན་ཤོབ་འདིས་རྗེ་བཙུན་ས་བཤ་ལ་དགག་
བ་མཛད་ཀྱི་ཡོད་འདུག་པས། བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་བྱ་ངན་སྤྱོད་བཏོགས་པ་འདྲ་
བ་ཞིག་སྤྱད་ཀྱིས་པ་ལ་ཁོ་པོས་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་ཟེར་ནས། བྱང་ངམ་རིང་
དུ་གྲོལ་བ་དང་ཕྱི་གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་བསགས་ཏེ། ངམ་རིང་ཆོགས་པའི་དབྱུས་
སྤྱོད་བཤ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲོད་གཤམས། སྤྱིན་བདག་རང་
ཉིད་ཀྱང་ཁྲི་ལ་འདུག་སྟེ། དེའི་མདུན་སར་ཕྱོགས་དེའི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སྤྲོད་ལ་འཁོད་ནས། ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་དོན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་པ་ལ་
སོགས་པ་མཁས་པར་གྲགས་པ་མང་པོས་ཚོད་ཀྱང་། བརྟེན་ཆེན་པོ་དེས་ཐལ་
འགྱུར་གཉིས་གསུམ་ཙམ་གྱིས་ཆར་བཅད་ནས། ཐམས་ཅད་རིགས་གཉེར་
ནང་འགལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་དོ། །དེ་ནས་སྤྱིན་བདག་ཀྱང་ཡིད་
རབ་ཏུ་མ་བདེ་ནས་སློབ་དཔོན་རྣམས་བཀའ་བཀྲོན་གྱིས་ཆར་བཅད། ད་ཁྲིད་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལན་གདབས་པར་རྒྱས་པ་སུ་ཡོད་དེས་པས། ཁོང་རྣམས་
ཀྱིས་བཀའ་བཙུ་བ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བ་འདི་སློབ་གྲོས་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་
འདུག་པས་ཚོད་དུ་བཙུག་ན་དག་ཅེས་གྲོས་བྱས་ཏེ། དེའི་ཡང་སངས་སྤར་
བཞིན་སྤྲོད་བཤམས་འདུག་པས་མདུན་སར། མཁས་པ་རིགས་གཉེར་གྱི་
དབྱུས་ནས་མཐར་ཆགས་ལ་བཀག། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་སྤྱིན་སྤོང་རིམ་
པ་བཞིན་མཛད་ཅིང་། ཁོང་རང་གིས་བཞག་པའི་བྱུབ་མཐའ་རྣམས་རིགས་པ་
དེ་མ་མེད་པས་སྤྲོད་སྤྱོད་ལན་མེད་པར་མཛད་པའི་ཆོ། དེ་མདོ་སྤྱོད་པའི་བྱུབ་

མཐའི་ནང་འགལ་ཡིན་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གསུང་རྒྱ་མ་བུར་སྟེ།
ཞིབ་པར་ཚོད་ཡིག་ཏུ་གསལ། ཡང་རྩི་མ་འདིས་ངམ་རིང་དབྱར་ཆོས་ཤིག་
ལ་ཆོས་རྩི་གཡག་པ་དང་ཆོགས་སུ་ཚོད་པ་མཛད་པས། རྩི་འདིས་མཁས་བྱ་བ་
གཡག་པ་པམ་པར་མཛད་འདུག་སྟེ། རྩི་མ་འདི་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷས་རྩིས་སུ་
བཟུང་ཞིང་། སྟེ་བ་མང་པོར་རིག་གནས་ལ་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཁས་
ཆོས་སུས་ཀྱང་འདིའི་སར་སྦྱ་བའི་རྩི་མོགས་པ་ངང་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་
དུས་ཕྱིས་མ་འདི་རྩི་བཅུན་ཚོང་ཁ་པའི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱང་ཏེ། གསུང་གི་
བདུན་ཅི་རྒྱན་མར་བཞེས་པའི་མཐུས། སྤེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་ལ་
འབྱུལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ནི་བརྟེས། འགྲོ་བ་མཐའ་
དག་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་བཅེ་བའི་བྱགས་རྩི་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་མཐུས། སྤྲུལ་
པ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་སྦྱ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་བདུན་ཅིས་ཆོས་པར་མཛད་ལ། མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ལ་ཡང་། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྟོད་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་སྟོན་གྱི་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཤེགས་བཤུལ་རྩི་ཚོང་ཁ་པའི་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་པར་
དག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྤྱིར་བཏགས་དང་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་གསུང་རབ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་
རྒྱལ་བ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་རབ་རྩི་ཚོང་ཁ་ལྟར་བཞེད་པའི་བཛྲུ་མཚོག་
ཏུ་བབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལག་མཐིལ་དུ་སྦྱ་རུ་བཞེན་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་

བསྟན་བཅས་མང་དུ་མཛད་པ་ན། མདོ་སྡག་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་མགོན་པོ་
སྤྱི་སྤྱི་གྱི་དགོངས་པ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བས་རི་ལྟར་བཀལ་བའི་ཐལ་འགྲུང་
གྱི་ལྷགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདྲིང་ཡོངས་སུ་དར་
བར་གྱུར་ཏེ། གླལ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་གྱི་
དགའ་སྟོན་ཉམས་སུ་སྤོང་བས་ཡིད་ཆེ་མ། མཁས་པར་རྫོམ་པ་མང་པོའི་གྲུབ་
མཐའ་ནི་བྱེ་མའི་ཆང་བུ་ལྟར་ཞིག་ལོག་སྤྱིའི་བདུད་རིགས་རྣམས་ནི་ཆེས་
ཆེར་ཉམས་དམས་པར་བྱས། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཚུ་དང་བཅས་
པའི་བསྐྱབ་བཞིན་དུ་ལྷག་པར་ཡང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་གྲགས་སོ། །དེའི་
ཆེ་རོང་སྟོན་ཤྲ་རྒྱ་རྒྱལ་མཆོན་དུ་གྲགས་པ་དེས་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་
དེ་དག་ཁྲོ་ལུལ་དུ་མ་ཤོང་ནས་དངོས་སུ་དབལ་ལྷན་རྒྱ་བ་འགོག་པ་ལྟར་བྱེད་
ཅིང་། དོན་ལ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འགོག་པའི་ཁུར་བཟུང་སྟེ། དེ་
ལྟར་ནའང་རྗེ་བཙུན་ཡབ་སྲས་ལ་དངོས་སུ་གྲོལ་མི་བྱས་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་ཙོད་
པ་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆིག་ཙམ་སྤྲས་པས། ས་སྤྱི་པའི་བསྟན་པ་བཟུང་དོ་ཞེས་
སྟན་པ་ཐོབ་དུ་རེ་ནས། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁའི་བ་ཉང་སྟོད་ན་བཞུགས་
པའི་ཆེ་ཁོ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཙོད་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་ཡང་ཡང་འཕྲིན་བསྐྱར་རོ། །དེ་
དག་གི་ཆེ་ས་སྤྱི་ན་དག་བྱས་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་སྟོན་པོ་སྟོང་ཁམས་ཅན་ཆོས་
དང་ཆོས་མིན་འབྱེད་པ་ལ་རྫོངས་པ། ཆགས་སྤང་དང་འགྲན་སེམས་ཅན་མང་
པོས། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་གྱིས་ས་སྤྱི་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཀག་གོ་ཞེས་

འཆལ་གཏམ་སྤྱོད་པ་བཙུར་བསྐྱབས་ཏེ། རྩི་ཡལ་སྤུས་ལ་གཏོར་མ་འཕེན་པ་
སོགས་ངན་སོང་གི་སྒོ་འབྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་སྒྲུབ་སྟེ། ཞིབ་པར་འོག་
ནས་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་། རོར་བ་ཀྱན་བཟང་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ས་སྐྱ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྩི་རྩི་འཆང་ལྟར་བཀྱར་བ་དེས་ཀྱང་། ཆོ་འདིའི་རྙིང་བཀྱར་ལ་ཏ་
ཅང་ཞེན་པའི་དབང་གིས། རྩི་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ལ་རྩི་རྩི་ཐེག་པའི་ཟབ་ཆོས་དུ་
མ་ཞིག་ཉན་ཡང་། དམ་ཆིག་དང་སྒོམ་པ་རྩི་ལྟར་དོར་ཏེ། རྩི་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་
ཡལ་སྤུས་ལ་ངག་རྒྱ་རྩི་སྒྲོས་བྱེད་པ་ལ་ང་བའི་ངན་སྤྱོད་བྱས་ཤིང་། ས་སྐྱ་
པའི་དགོ་བཤེས་ཀྱན་ཏིང་གྲུ་ཤི་ཞེས་པས་རང་ཆོང་སྟོན་པའི་ཙོང་ཡིག་བྱས་པ་
སོགས་ལ་བཀའ་བཀྱོན་དང་བཅས་པའི་ལན་མཛད་པ་སོགས་བཀའ་འབུམ་ན་
གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ནའང་སྤྱོད་པོ་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་མ་ཐོས་པ་ལས་གཞན་
དུ་ཅི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་རེད་མཛད་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབ་
མ། རབ་འབུམས་བཀའ་ལ་མཁས་པའི་བཤེས་གཉེན་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཙོང་
པ་སྤུལ་དུ་བྱིན་པར་གྲགས་པ། ཙོང་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དར་མ་རིན་
ཆེན་དེས་རྩི་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་གཏལ་གྱི་ར་ཤོང་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོ་ཙོང་པ་ལ་
བྱོན། རྩི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བཀྱར་སྟེ་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་མཛད། དེའི་ཆོ་གདན་
ལ་བཞུགས་ཙམ་ཉིད་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ལ་ཐི་བ་མང་དུ་མཛད་པ་ལ།
རྩི་ཉིད་ཀྱིས་ལན་རྒྱས་པར་མཛད་པས་རིགས་པའི་དབང་སྤྱལ་དེ་ཉིད་སྤྱལ་
སྟོགས་ཏེ། བཞུགས་གདན་ཁྱི་ཐེབ་མང་དུ་མཛད། ཤེས་ནས་མི་བྱེད་པའི་དང་

བ་ཡང་ཐོབ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་ཕྱག་ཕྱུལ་ནས་ཆོས་གསལ་ན་ཅིང་། དེའི་རྒྱབ་མོ་མཉམ་
ཀྱང་ཆེར་མི་གཟིམས་ཤིང་། ཕྱག་སྤྱི་བ་རྣམས་ལ་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་མཇལ་དུ་
སྐོར་གཅིག་འགྲོ། དེ་ནས་རྗེ་འདིའི་ཕྱག་སྤྱི་ལ་སྐོར་གཅིག་སྔོང་བ་ཡིན་གསུང་
བ་སོགས་ཁྱད་ས་བཙུན་བ་ལས་བརྒྱད་བ་བདག་གི་སྒྲ་མའི་གསུང་ལས་ཐོས་
སོ། །ཆོས་རྗེ་གཡག་བས་ཀྱང་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་བྱང་དེས་ཀྱི་རྩི་བ་མཛད་བ་ལ་
ལན་དུ་བྱང་དེས་རྣམ་འབྱེད། མཆན་གཞན་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་གྲགས་བ་
མཛད་ནས་ས་སྐྱར་བསྐྱར་བས། ཆོས་རྗེ་གཡག་བ་ཡང་ཐུགས་ཤིན་དུ་སྟོགས་
ནས་རྗེ་ལ་ཆོས་གསལ་པར་བཞེད་ནས་འབྲོན་པར་ཆས་བ་ན། སྟོབ་མ་ཆགས་
སྤང་ཅན་དག་གིས་བཀག་ནས་འབྲོན་མ་བཅུག་གོ། །གཞན་ཡང་སྟོགས་ལས་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བརྟེན་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་གཟིགས་བས་
ཐུགས་སྟོགས་ཏེ། རྗེ་ལ་ཞུ་ཡིག་སྟན་ངག་གིས་བརྒྱན་བ་རིམ་བ་བཞིན་ཕུལ་
བའི་ནང་དུ། མཁས་བ་ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟོབ་བཟང་མཆོག་ །གྲགས་བ་མགིན་
པའི་རྩ་རྩ་སྟོགས་བ་ཅན། །ལེགས་བཤད་གཤོག་རྒྱབས་དབང་པོའི་ཞབས་བྱང་
དུ། །འཛིགས་མེད་བྱང་བ་གཞོན་རྒྱས་འདི་སྐད་ཞུ། །ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་རྒྱབ་རིའི་
ཅེ་ལ་ལྷུང་། །ཤེས་ལྡན་རྣམ་བྱང་ལྡན་རྣམས་ལྷ་ངན་རྒྱས། །ལོག་སྒྲ་འབྱུང་པའི་
བྱ་ཆོགས་རྒྱ་དུས་འདིར། །སྤྱོད་ཉི་མ་སྟོབ་བཟང་གྲགས་བ་ཤར། །ཤེས་བྱའི་
མཁའ་ལ་ཐོགས་བ་མེད་རྒྱ་ཞིང་། །མཁས་མང་རྒྱ་སྐར་བྱེ་བས་ཡོངས་བསྐོར་
ནས། །དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་གངས་མེད་འབྱེད་དུས་འདིར། །ལམ་གཏོར་ངལ་བ་

བརྒྱ་རྣམས་དབུགས་སྤྱང་ཞིང་། །ཞེས་དང་།

ཡང་ཞུ་ཡིག་གཅིག་ལས། བདག་གཞན་བདེ་བ་མེད་ལ་བདེར་འཛིན་
བ། །ལོག་ཤེས་སྤྱན་བ་ལུང་རིགས་སྒྲོན་མེ་ཡིས། །སེལ་མཛད་བྱིད་འཇུ་ཆ་
ཅམ་གང་ནའང་མེད། །འདི་མེད་བཤད་སྐྱབ་ཚུ་ཡི་ལུ་བ་འབྲ། །རེས་འབྱུང་གཡོ་
མེད་སྒྲེ་བའི་ཐར་འདོད་ཀྱིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་བར་ཤེས་ཤིང་དེ་བསྐྱབ་
བ། །བསྟན་བའི་རྩ་བར་ཤེས་ནས་ཁྲིད་ཀྱིས་བསྟེན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་ཀྱང་
མང་དུ་མི་ཐོས་ན། །དེ་ཡི་སྐྱབ་བ་ལོང་བའི་ལྟས་མོར་མཚུངས། །དེ་ཕྱིར་ཡན་
ལག་ལྟ་སྒྲིད་མཛོན་རྟོགས་རྣམས། །ཐོས་བསམ་འཆད་ཅོད་སྒྲོ་འདོགས་ཉིད་
ཀྱིས་བཅད། །ཡང་དག་ལྟ་བ་མེད་ན་བགེགས་མི་སེལ། །རྒྱ་ཆེན་སྒྲིད་བ་མེད་
ན་བོགས་མི་འབྱིན། །སྒྲོམ་རིམ་མཛོན་རྟོགས་མེད་ན་མཐར་མི་ཐུག། །དེ་ཕྱིར་
གནས་གསུམ་བྱིད་ཀྱིས་བསྟན་བ་ལགས། །ཐར་འདོད་ཡོད་ན་འདི་ལས་གཞན་
བའི་ལས། །མེད་ཕྱིར་འཛམ་གླིང་བོད་ཁམས་མ་ལུས་འདི། །དམན་བའི་ལས་ལ་
ཕྱོགས་ཀྱན་དོར་ནས་ནི། །འདི་འདྲའི་སྒོལ་ཅན་ཁོ་ན་བཟུང་བར་རིགས། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་དུས་བཟང་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་དབང་བས་ཀྱང་། །རྩི་ཅོང་ཁ་
བ་ལ་ལུལ་བའི་ཞུ་ཡིག་ན། །ཐུབ་དབང་ཆོས་རྩི་ཞིང་འདིར་བྱོད་ཀྱིས་ནི། །ཐུབ་
བསྟན་གསལ་བའི་འཕྲིན་ལས་འདི་འདྲ་ན། །ཐུབ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་བདག་གིས་
ཅི་བྱ་ཞེས། །མི་པམ་མགོན་དེས་ཐུག་དོག་མི་མཛད་དམ། །བྱོད་ཐུགས་ཡོན་
ཏན་སྤང་བའི་ཁྱར་འདི་དང་། །འཇམ་དབྱངས་སྒོ་གྲོས་གཏིང་ཆེན་མཁྱེན་བ་

གཉིས། །ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་རིང་དུ་བསམ་གྱང་ནི། །ད་དུང་ཁོ་བོས་སྒོ་གྲོས་
ཁྱོགས་ལ་འཆང་། །གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྒྲེགས་བམ་གཅིག་གྱུར་ཁྱོད། །ཐ་དད་
གདུལ་བྱའི་རེ་བ་རྣམ་གསུམ་སྟོང་། །མཐར་གྱིས་རེ་བའི་ཁྱར་ཆེན་འདི་ཐེག་
པ། །ཨེ་མ་རྒྱ་མཚོའི་གོན་ཅན་སྐལ་བ་བཟང་། །ཞེས་སོགས་དང་།

མཐུག་ཏུ་དམ་པ་བྱིད་དང་མཇལ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉག་ཏུ་
དུས་བཤེས་གཉེན་འཆོལ་བ་དང་འབྲ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་སྙན་ངག་ཏུ་
བཀོད་ནས་སྤུལ་འདུག །དེའི་ཆེ་གངས་རིའི་ཁྱོད་གྱི་མཁས་པ་རྣམ་དཔྱིད་དང་
ལྷན་པ་ཀྱན་གྱང་། །ཁ་ཅིག་ནི་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་གྱི་གསུང་ཐོས་བས་
དད་པ་ཐོབ། །ཁ་ཅིག་ནི། །གསུང་གི་བདུད་ཅི་དངོས་སུ་ཐུངས་བས་སྒོ་གྲོས་གྱི་
ལུས་སྟོབས་རྒྱས་བར་གྱུར་ཏེ། །དུས་དེ་ཙམ་ནི་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་
ལ་གྲུས་བས་མི་བདུད་པའི་གངས་རིའི་ཁྱོད་གྱི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཀམ་པ་དགོན་
གཞོན་སོགས་བྲེགས་བས་ཐྱོས་པ་གསུམ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་
གྲུས་བས་མ་བདུད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མའི་གསུང་དོ། །ཡང་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་ཞེས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེས་
གྱང་། །རྗེས་སྒོལ་བྱེ་བའི་ལམ་བཟང་འདི་ཡ་མཆོན་པར་གཟེགས་ནས། །མདོ་
སྤྲུགས་གྱི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྩོམ་པའི་བསྐྱལ་བ་པོ་མཛད་
ནས་དེ་དག་གི་དོན་སྤྲུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་མཛད་ཅིང་།

གཞན་ཡང་། །བརྟེན་དོན་ཡོད་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་བྱེ་བ་རྗེ་ཉིད་གྱི་སྒྲ་མའི་གཙོ་བོ་

སྡེ་སྡོད་གསུམ་པ་གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གོས་ཞེས་གྲགས་པ་དེས་ཀྱང་། མདོ་སྡགས་ཀྱི་
ལམ་སྤྱིའི་ལུགས། བྱད་པར་དུ་བྱགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་གནད་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
པ་རྣམས་རྩེ་བཅུན་ཙོང་ཁ་བས་སྒོལ་བྱེ་བ་ལྟར་བྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་
མཛད་ན། མཁས་རྣོ་མ་གཞན་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྒོས། འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕྲོས་དོན་
ཙམ་ཡིན་གྱི།

དེ་ནི་དཀྱུས་ལ་བཤད་པར་བྱཏོ། །དེ་ཡང་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་རྩེ་
རོང་ཆེན་པོས་ཀྱང་འོན་གྱི་བཀའ་ཞིས་དེ་ཁ་དང་། སྤྱིད་འོད་པོ་ཏ་ལ་སོགས་པར་
རྩེའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཆོས་མང་དུ་གསན་མོང་གྱི། དེ་ལྟར་ནའང་རང་ཉིད་
ས་སྐྱ་པའི་དགེ་བཤེས་གྲགས་པོས་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་སྦྱོང་བར་
བཞེད་དེ། ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡལ་བར་དོར་ནས་སྤར་ཡང་རང་
ཚུགས་འཛིན་པའི་ལུགས་སུ་མཛད་པར་སྤང་ངོ། །དེ་ནས་དུས་རེ་ཤིག་ན་
མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མ་བྱོན་པ་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ། རི་བོ་
མདངས་ཅན་དུ་ཆོས་བར་ལ་བྱོན། མདོ་སྡགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་པོའི་
བཤད་པ་མཛད་པར་བྱོགས་པ་ན། ཆོས་རྩེ་རོང་པོ་དཔོན་སྒོལ་བདག་པོ་རབ་
བརྟན་པས་སྐྱུན་བྱངས་ཏེ། རྒྱལ་མཁར་ཅེར་བྱོན་པའི་སྐད་ཆ་གསན་པས།
མཁས་བྱུང་རྩེས་ཅོད་པའི་དུས་འདི་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ། གསུང་ཆོས་
རྣམས་དེ་མ་ཐག་ཆོས་མཚམས་མཛད་དེ། དཔལ་འཁོར་སྡེ་ཆེན་ལ་འབྱོན་པར་
ཆས་པ་ན། ཉིན་གཅིག་མཁས་བྱུང་རྩེ་གཟིམས་ཁང་ལ་བསྐྱོར་བ་མཛད་ཀྱི་ཡོད་

བཞིན་པ་ལ་ཐལ་སྐད་གཅིག་བཏོན་ནས་སྤྱགས་ཉམས་ལྷུང་བ་ལྟར་མཛད་ཀྱི་
འདུག །དེའི་ཆེ་དང་བ་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཅི་
ལགས་ཞུས་པས། རྗེའི་གསུང་ནས་ད་ལྟ་ཁོ་ལོ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱད་པ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅ་ན། མི་ནག་པོ་ཞིག་གྲུང་ནས་ད་ནི་ཚོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྐྱལ་ཀྱི་འདུག་གསུངས་ཏེ་མི་ནག་པོ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་བྱུག་བྱུག་པ་
ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་བཤ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་རྗེ་བྲགས་བསམ་པ་
ལ་དངོས་སུ་གསུངས་འདུག་གོ །དེ་ནས་མཁས་གྲུབ་རྗེ་དཔོན་སློབ་དཔལ་
འཁོར་བདེ་ཆེན་དུ་བྱོན་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྗེ་གསང་ཕྱར་གྲ་སྒྲོར་མཛད་པའི་ཆོ།
ཆོས་རྗེ་རོང་པོས་གཞི་ལེན་ཐབ་པར་མཛད་པའི་གདན་ལན་སོགས་ཐོག་མར་
གཞི་ལེན་མཛད་པར་དགོངས་ཏེ། རོང་པོ་དཔོན་སློབ་རྣམས་གཟེམས་ཁང་དུ་
གསོལ་ཇ་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པས་ཆོས་རྗེ་རོང་པོའི་སྤྱགས་ལ་ད་ནི་ཚོད་པ་
བྱེད་པ་གོར་མ་ཆག་དགོངས་ཏེ། སྤྱགས་ཐེ་ཆོས་ཐོས་ནས་འབྱོན་མ་ཀུས་པར་
ཅིས་ཀྱང་གདན་འདྲེན་མ་བྱུག །དེ་ནས་མཁས་གྲུབ་རྗེས་གནས་སྡོད་དང་ཞ་ལུ་
ནས་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་མཁས་པར་བྲགས་པ་རེ་རེ་ཡང་ཚོད་དཔང་ལ་སྤྱན་
བྱངས་སྤྱིན་བདག་ལའང་དེ་ལྟགས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་གནང་ནས། དཔལ་འཁོར་བདེ་
ཆེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་གདོང་གཡས་གཡོན་ལ་མཁས་གྲུབ་རྗེ་རང་ཉིད་
དང་། ཆོས་རྗེ་རོང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཞུགས་གདན་ཡང་གཡ་མཉམ་མཛད། ཚོད་
དཔང་གི་མཁས་པ་རྣམ་གཉིས་ལའང་དེ་མཐུན་གྱི་གདན་གཤམས། གསོལ་ཇ་

སྤྱི་ལུགས་ནས་ཚྱོད་པར་ཐག་བཅད་པའི་ཆེ། ཆོས་ཇི་རོང་ཆེན་པ་ཡང་ཐུགས་
ཤིན་ཏུ་འཆབས་ཏེ། གཟིམས་ཁང་ན་སྟོད་གཡོགས་མེད་པར་མཛད་ནས།
བསྐྱོར་བ་དཔག་ཏུ་མཛད་ཅིང་སྟོད་ལམ་ཁང་པར་ཡང་ཡང་འབྱོན་པར་མཛད་དོ་
ཅེས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉེ་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་མ་ཐུན་མོང་བ་
དག་སྐྱེད་གི་འདུག་གོ། ཉེ་ནས་ཆོས་ཇི་རོང་ཆེན་པས་སྤར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚྱོད་པར་
བྱེད་དོ་ཞེས་བསྒྲགས་པས་མི་ཚྱོད་ཅེས་གསུངས་མ་རུས་ལ། ཚྱོད་པར་ཤར་
པའི་ཆེན་ཡང་། རང་ཉིད་བྱམས་ཆོས་ལ་སྤྱངས་པ་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་གཞུང་
ལུགས་མཐའ་དག་ལ་མ་སྤྱངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་ཇི་འདི་ཉིད་ནི་མདོ་རྒྱུད་
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཐོགས་མེད་དུ་སྤྱོད་ཀྱིས་པར་མཁུན་ནས།
ཤིན་ཏུ་མཛད་དཀར་གཏད་འདུག་པའི་དུས་སུ། རོང་སྟོན་ཆོས་ཇིའི་ཐུགས་ལ་
འདི་སྤར་ཤར་རམ་སྟམ་སྟེ། མཁས་གྲུབ་པ་འདི་གྲིས་པའི་ཆེན་འང་བཤ་ཆེན་
ཕྱོགས་ལས་ནས་རྒྱལ་པམ་པར་བྱས་ན། ད་ནི་འདིའི་སྒྲོ་བོས་ཀྱི་ཁྱོན་ལ་སུ་ཞིག་
ཆོལ་བར་རུས། ཁོ་བོ་ནི་བཤ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་ནས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་
བྱས་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་ངེས་པར་ཐུགས་ལ་ཤར་རམ་སྟམ་སྟེ། མདོར་ན་ད་ནི་གཡོ་
སྤྱོད་བྱས་པའི་དུས་ལ་བབ་གྱི། ཚྱོད་པར་ནི་མི་རུས་སོ་སྟམ་ནས། མཁས་གྲུབ་ཇི་
ལ་འཕྲིན་བསྐྱར་བ། ངས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྒྱལ་ཆབ་པ་པམ་པར་བྱས་ཟིན་པས། ད་
ཁྱོད་དང་མི་ཚྱོད་དོ་གསུངས། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཆབ་པ་འཕམ་པར་བྱས་མ་བྱས་
ཚྱོད་ཡིག་ཡོད། དེ་རང་སྤང་ནས་བལྟ་བ་ཡིན་ངའི་སྒྲ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་པམ་པར་མ་

བྱས་ཀྱི། ལྷ་མ་གཡག་པ་ངམ་རིངས་ཆོགས་སུ་ཁོ་བོས་པམ་པར་བྱས་པ་བརྗེད་
པ་ཡིན་ནམ། ཁོ་བོ་ཐག་རིང་ན་གནས་པའི་ཆེ་ཚོད་པ་བྱེད་ཞེས་ཡང་ཡང་འཕྲིན་
བསྐྱར་ནས་ཚོད་མི་རུས་པ་ཅི་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་དུས་མཁས་པའི་རྒྱུ་མ་འདྲེན་
པར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཚོད་དོག་སྤངས་ནས་ཆོལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤམས་པ་ལ་
མཛེན་དུ་བྱོགས་ཏེ། ཆོགས་དུང་འབྱུང་པར་བརྩམས་པའི་ཆེ། ཆོས་རྗེ་རོང་པོ་
དཔོན་སློབ་ཏུ་བྱུང་ཏེ། ཐོག་མར་སློབ་མ་གཅིག་བཏང་ནས། ལྷན་པོ་
དེས་ཆོག་རྩལ་གྱི་མཆོན་གྱིས་ཆོལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱགས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་
པ་རོང་སྟོན་ཚོད་རྒྱར་མི་འོང་ཞེས་སོགས་ཐབས་དུ་མས་ཚོད་མི་དགོས་པ་ལ་
འབད་འདུག་ནས། མཁས་གྲུབ་རྗེས་སྤྱར་འཕྲིན་བསྐྱར་ཏེ། ཡང་ན་ཁ་སིང་ནས་
ཚོད་ཐེར་དོན་ཡང་མེད། ད་ཚོད་དཔང་གི་མཁས་པ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ནས་
ཆོགས་ཆེན་པོས་འདྲིའི་ཐེབས། ཐ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདན་བཤམས་
སོགས་ཀྱང་གྲུབ་ན་ཅི་སྟེ་མི་ཚོད། གཉིང་ནས་ཚོད་མི་རུས་ན་ད་བྱིན་ཆད་རྗེ་
ཚོང་ཁ་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་པག་ལབ་མ་བྱེད། ཁྱོད་
གྱིས་བརྩམས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱང་མེ་ལ་བསྟེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་
ཆོས་རྗེ་རོང་པོས་ཁྱོད་དང་ང་མི་ཚོད་དེ་ཞེས་ན་མེད་ལ་བྱུང་བའི་གསུང་བྱོན་ཏེ།
སྤྱར་ཚོད་པ་བྱེད་དེ་ཞེས་འཕྲིན་ཡང་ཡང་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་རྩུན་ཆོག་ཏུ་ཁོ་
རང་གིས་བསྐྱགས་སོ། །དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གདན་བཤམས་སོགས་
བསྐྱུད་དགོས་པ་བྱུང་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཀྱང་འདྲུལ་བའི་སྟེང་དུ་བྱོན་ནས་ཐལ་

སྐད་འདོན་པ་སོགས་མཛད་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་སྟོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟོན་ས་བདེ་སྟོན་མཛད་འདུག་པ་བཀའ་འབུམ་ན་གསལ་
ལོ། །དེས་རིང་པོ་དཔོན་སྟོབ་ཐུགས་སྦྱངས་ཏེ། ཐབས་གང་བྱས་ཀྱང་འདི་ལ་
སྐྱུགས་ཉིད་པར་མི་ཁུས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཡོ་སྤྱོད་ཞིག་བྱའོ་སྟེ་ནས། མཁས་བྱུང་
རྩེ་ཆོགས་སུ་བསྟེན་པ་ལ་བྱོན་པའི་ཆེ་སྟོབ་མ་གཅིག་བཏང་ནས། དེས་ཆོས་འབྲེ་
གཅིག་བཟུང་ནས་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པར་བརྩམས་པའི་ཆེ། ཆོགས་པ་གསུང་
སྟོག་མཛད་ཀྱི་ན། མཁས་བྱུང་རྩེས་ཀྱང་གསུང་སྟོག་གཞིག་གསུངས་པའི་བདེ་
མཛད་པ་ན། ཆོགས་པས་ཀྱང་གསུང་སྟོག་དུས་གཅིག་ལ་ཆམ་གྱིས་བཞག་པ་
ན། སྤྱིང་སྟོག་པ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཆ་བས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་འོར་
བཞིན་འཕངས་སོ། །དེ་ནས་མཁས་བྱུང་རྩེས་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་དེ་ཅི་ཐེར་བ་འདོད་པ་
ཡིན་གསུངས་པས། ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་
འཕྲོ་བཞག་སྟེ་གྲོས་འདུག་སྟེ། འདི་ལས་ངོ་ཆ་བ་གང་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་མཁས་
བྱུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདུན་སར་ཆོས་རྩེ་རིང་ཆེན་པ་རྩེས་འབྲངས་དང་
བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་དཔའ་ཁུམ་སྟེ། མི་སྤྱོད་པའི་བརྒྱལ་ཁུགས་བཟུང་ངོ་ཞེས་པའི་
གཏམ་དབྱས་གཙང་གི་སྟོགས་འདིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ན། སྟོགས་དེར་
གཏོགས་པའི་མཁས་རྣམས་ཐང་ཀྱང་ཁུམ་པོར་གྱུར་ཏེ། བྱིན་ཆད་བྱ་ཆོས་
དུ་ལྷ་ཙམ་སྤྱོད་པ་རྒྱན་ཆད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གྲག་གོ། །དེ་དག་ནི་མཁས་བྱུང་
ཆོས་རྩེས་རིང་སྟོན་རྩེ་རྩེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཕམ་པར་མཛད་ཚུལ་ཅུང་ཐད་

བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་
འཆད་ཚད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་པ་བྱ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ཅིང་། རོས་པའི་
དོན་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་བསམ་
གྱིས་མི་བྲལ་བ་མངའ་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་འཆད་ཉན་མཛད་པའི་
གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཡང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་
པའི་ཐུགས་ཀྱི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཀྱན་ནས་སྒྲངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་
རྣམས་མ་ནོར་བའི་ལམ་ལ་བྱང་བའི་བྱིར་དུ་སྒྲོལ་ས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནས་
འཆད་པ་དང་ཚོད་པ་དང་ཚོམས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ཀྱི། རྟེན་བཀྱར་ལ་
སོགས་པ་རི་ཅམ་ཐོབ་ན་སྟམ་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱ་བའི་གོ་
སྐབས་མ་མཆིས་པ་ཞིག་སྟེ། མཁས་གྲུབ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་གདམས་པ་མཆོག་ཁྱེད་ལ་མ་
ནོར་ཐོན་མེད་བདུད་ཅིའི་རྒྱལ། །དཀའ་སྤྱད་ལྟོས་མེད་བཅེ་བས་སྦྱིན་ན་
ཡང་། །སྐལ་བཟ་སྒྲེ་བོས་དུག་ལྟར་འགལ་བར་འཛིན། །རྒྱབས་ཆེན་ལུང་རིགས་
བཤད་པའི་བྱ་སྤྱར་ནས། །གཞུང་ལུགས་རྒྱ་གཏེར་ཆེ་ལ་ལེགས་ཁྲིད་ན། །སྒོ་
རྒྱུང་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ནི། །སྦྱིད་ལུག་ཞུམ་དང་འཛིགས་དང་ཏོལ་མེད་
རྒྱུར། །གཞུང་ལུགས་བཤད་པ་ཙ་ལྟར་དོར་བྱས་ནས། །བསྐྱས་པའི་ཐལ་ཐེང་
མཐུབ་ཁྲིད་ཁོན་ཡང་། །དོན་རྒྱུང་ལས་ལ་ཆེ་བད་འགྱུར་མཐོང་ནས། །བདག་ནི་
འདི་ལ་འཇུག་པ་སྟོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལྷུ་མ་འཛད་མར་མེ་ལྟ་བུའི་

བསྟན་པ་ནི། །ཁོ་བོས་ལེགས་བཤད་གོ་ཆ་སློ་བྲོས་ཀྱིས། །རྫོགས་ལྡན་བཞིན་དུ་
བྱ་བར་རུས་ན་ཡང་། །སྐལ་ངན་ནམས་ཀྱིས་ས་འོག་གཉེར་བཞིན་སྤྲས། །དེ་ནི་
དུས་ལ་སྔོན་པ་མེད་པ་དང་། །ལང་ཆོའི་དཔལ་ཡང་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་ལྟར་
གཡོ། །སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་སྐལ་པ་མེད་མཐོང་ནས། །མང་ཐོས་བདག་ནི་གཅིག་
དུར་ཆོས་དོན་སེམས། །ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་དོན་གཉེར་འཁོར་ནང་དུ། །ཆགས་
སྤང་འདུ་འཇིས་འདའ་བའི་གོ་སྐབས་ནས། །ཚོད་པ་ལྟར་ལེན་ཆོག་འགའི་བཤད་
པ་ལ། །མཁས་པ་ང་ནི་སྤྱག་པ་བཞིན་དུ་བཟླ། །ཞེས་སོགས་དང་། །ཡང་སྐབས་
ཕྱི་ག་ན། །དེ་ནི་མདོ་རྒྱུད་ལྷ་མའི་མན་ངག་དོན། །ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་
ཡིད་བླངས་ནས། །ནམ་ཞིག་འདི་དོན་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ། །མཁས་པ་ང་
ནི་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་སེམས། །མི་དབང་དུ་མས་ཚད་པན་ནོར་བུའི་འོད། །རྒྱུ་
མཐེལ་རྒྱལ་ལ་ཅེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། །རྩ་རྩའི་ཐེལ་བའི་སེན་མོ་ཉིར་མཆོད་
པ། །མཁས་པ་བདག་ལ་པན་པར་བྱི་མ་འགྱུར། །ཟང་ཟིང་ལོངས་སྤྱོད་མི་ལམ་
དཔལ་འབྱོར་དང་། །མཚུངས་པར་རིག་ཅིང་རྒྱལ་བས་སྤྲད་མཐོང་
ནས། །མཁས་པ་བདག་ནི་བ་རྩའི་མཆོད་ཡོན་ལྟར། །རྟེན་བཀྱར་གནས་ལ་
མཐུན་པར་འཇིན་མ་ཡིན། །བྲག་ཆའི་དབྱངས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཁེངས་མི་
འགྱུར། །དུས་མིན་སྟན་གསུམ་བདུད་ཀྱི་པོ་ཉ་ནི། །དེ་ལྟ་མིན་ཞེས་ཆོག་གི་
མཆོད་སྤྲིན་དང་། །མཁས་པ་བདག་ནི་རེ་བ་ལྟར་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། །ཞིབ་
ཏུ་ནི་རྟོགས་བརྩོན་བཀའ་འབུམ་དུ་བཞུགས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩེ་འདི་

ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལེགས་པར་བལྟས་ན། ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིག་ཏུ་མ་གྱུར་བའི་སྤྱན་མངའ་བའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོར་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་འདུག་སྟེ། སྒྲོ་མིག་ནང་ནས་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྷོ་བྱས་ཀྱང་
མི་རྟོགས་པར་སྤང་ངོ། །མདོར་ན་རྗེ་སྒྲ་མ་འདི་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ཆོག་གས་སུ་
བཅད་པའི་ངོར་མི་ལྟ་བར་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དགོངས་པས་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
མཛད་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་རྣམ་ཐར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་སྤྱེ་བ་དུ་མར་ཆངས་སྟོང་ལ་གོམས་པའི་མཐུས་སྤྱི་ཆེ་
འདིར་ཡང་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱང་བར་
མཛད་པས་དུར་སྤིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་འཆང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་
གྱུར་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤྱུགས་ལ་བསམ་པ་ཅོམ་
གྱིས་སྤྱིང་རྗེའི་རྒྱ་འཛིན་རང་དབང་མེད་པར་གཡོས་ཏེ། སྤྱན་ཆབ་ཀྱི་རྒྱན་
བཅད་པར་མི་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་འདུག་སྟེ། འདི་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་
རྒྱལ་བ་སྤྱུས་དང་བཅས་པས་ཀྱང་བསྟོད་པའི་ཐོང་བས་བསྐྱགས་པར་འོས་པའི་
མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་མངའ་བའི་ཚུལ་ནི་ཅུང་ཟད་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་
སེམས་དཔའ་ཉག་ཏུ་དུས་ཆོས་འཕགས་བསྟན་པ་རི་ལྷོ་བ་བཞེན་དུ། རྗེ་སྒྲ་མ་
འདིས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་མཛད་

དེ། གསུང་གི་བདུད་ཅི་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བཞེས་པའི་མཐུས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་
པ་བྱུང་པར་ཅན་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྩེ་མེ་མ་འདི་ལ་ལྟ་
བའི་གནད་ལ་སོག་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་གཅིག་བྱུང་བའི་དུས་སྟེ། ལུབ་གཅིག་རྩེ་ཙོང་
ཁ་པ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། དེའི་ལུབ་མོ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་རྣལ་ལམ་
དུ་བྱོན་ཏེ་འོད་སྤངས་ལེའུ་ཆར་གཅིག་གསུངས་པའི་སྤང་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནས་
བཟུང་སྟེ་དངོས་འཛིན་གྱི་འཁྱལ་བ་རྩ་བ་ནས་བཞིག་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་རིམ་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་འཁྱུངས་
འདུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བཤ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས། མི་ལམ་དུ་ཡང་རྩེ་བཙུན་
ཙོང་ཁ་པས། །འོད་སྤངས་ལེའུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཆེ། །ལྟ་བ་འཁྱལ་
བའི་དྲི་མ་ཀྱན་བཙུམ་ནས། །ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ཞེས་པ་ཡང་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་། རྩེ་མེ་མ་འདི་ལ་ལྟ་བའི་ལྟ་
དང་གྲུབ་ཆེན་དུ་མས་སྤྱི་སྤང་བ་བསྟན་ཅིང་བྱོན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ལན་ཞིག་ཏེ་རུ་ཀ་བྱོན་ནས། ད་སྐབས་པའི་
རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ལ་སློབ་ཐང་གྲགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལས་བཟང་བ་མ་བྱུང་
གསུངས། འོན་པར་གཤིས་ཀྱང་རྩེ་མེ་མའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་སྐབས་པར་ཁྱེ་
ཁུ་པས། ཏེ་རུ་ཀ་དབྱེས་ནས་སྤྲོ་མ་དང་ཏེ་རུ་ཀ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ནས་
འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་ཞིང་། ཏེ་རུ་ཀའི་ཞལ་ནས་ད་ལྟ་དའི་
དཀྱིལ་འཁོར་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་ཡིན། ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཆོས་བཙུ་བཟུང་

ན་དངོས་སུ་འོང་ཞིང་མཁའ་སྐྱོད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དཀའ་ལས་མེད་དེ་བྱེད་མཁན་
ཉུང་ཞེས་གསུངས།

ཡང་ལན་ཞིག་བྱད་མེད་སྟོན་མོ་མཛེས་པ་གཅིག་བྱང་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་
ཁྱོད་ཀྱིས་སྣང་པོ་ཀྱི་དོན་རྗེའི་འགྲེལ་བ་སོགས་ཚུལ་ཟེར་བྱང་བས། བརྟག་གཉིས་
ཀྱི་འགྲེལ་བ་མངོན་དཀྱིལ་མཆོད་ཐེང་སྟོན་གིས་དང་བཅས་པ་མཛད་དུས་ཀྱི་
དོན་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་དབང་བསྐྱར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་ལྟས་བྱང་
བར་ཅན་མང་དུ་བྱང་ཞིང་། མི་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོན་པ་ཨེ་མ་ངོ་མཆར་ཆེ་གསུངས།
ཡང་ལན་ཞིག་ལྟག་པའི་ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་བྱོན་ཏེ། ང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དབྱངས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན། སྐྱ་སྟོན་ངག་མཁས་པར་འདོད་ན་ཁོ་མོ་བསྟེན་དགོས་པ་
ཡིན། ངས་གིས་ཟེར་བ་མང་སྟེ། རྗེ་བླ་མའི་འོག་ནས་སྐྱ་སྟོན་ངག་ལ་བྱེད་ལས་
མཁས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ང་རྒྱལ་མ་ཆེ་སྐྱ་མང་བ་ཡིན་གསུངས། ཡང་ལན་ཞིག་
རྒྱལ་པོ་ཨིརུ་བྱ་ཏི་བྱོན་ནས། །བླ་མ་དོན་རྗེའི་འཆང་ཆེན་པོ་འདི་འཕགས་ལུགས་
ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱང་འདིའི་
ཞབས་རུལ་སྤྱི་པོས་འོངས་གིག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་འགྲེལ་གིན་ཏུ་ཆེ་
བ་གཅིག་ཡོད་དེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་དངོས་སུ་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ལ། ཁྱོད་
རྗེ་འགོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་ཡིན་པས་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་
གསུངས། དེ་ནས་རྗེ་འགོས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་

འདིའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །འོན་ཏེ་སྤྲོ་མ་འདི་མཁས་བྱ་བ་
ལྟ་དབང་སློའི་སྤྱི་སྤྱིར་གཤགས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ན། འདི་ལ་མཁས་བྱ་བ་རང་ཉིད་
གྱིས་པ་གཞོན་བུའི་དུས་སུ་སྤྱི་གསལ་པོར་བློན་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འདུག་
པས། མཁས་བྱ་བ་ལྟ་དབང་སློའི་སྤྱི་སྤྱིར་མཛོན་ཏེ། ལྟ་དབང་སློའི་ཡང་གཞུང་
ལུགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དོན་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱས་ཤིང་། ལྟ་ག་པའི་
ལྟས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཞིག་
སྟེ། ཁོང་མདོལ་ཆུང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་མདོལ་ཆུང་དཔག་གིས་བསྐྱོར་
ནས་གང་དུའང་འབྱོན་མ་སྟབ་པར་རྒྱན་རིང་བཞུགས་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ།
ལན་ཅིག་རྩི་བཙུན་སློལ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྣམ་མཁའི་མཐོང་དུ་རྩི་
བཙུན་སློལ་མ་བྱོན་ནས། དེགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་རང་ཡར་ཤོག་གསུངས། ལྷག་གིས་
རྣམ་མཁའི་མཐོངས་ལ་བྱིར་ཏེ། ཁོང་རང་རི་ལྟར་བཞེད་པའི་གནས་སུ་སྤྱལ་བ་
སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡང་འདུག་གོ།

དེས་ན་རྩི་བཙུན་སྤྲོ་མ་འདིས། བོད་དུ་སྤྱི་བ་ཁ་ཡར་བཞེས་གྱང་། གཙོ་
བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དུ་བཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། སྤྱི་ཆེ་འདི་ལ་ནི་རྩི་བཙུན་རྩི་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
མཛད་ལ། རྒྱ་གར་དུ་འཁྱུངས་དུས་སུ་ཡང་ལྟ་ག་པའི་ལྟ་དང་བཟུངས་ཏུ་མས་
བོད་དུ་སྤྱི་བ་འོངས་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་བ་ནི། རྩི་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་རྣམ་
པར་དག་པ་ནི་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་སྤྱི་དུ་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྤྱི་ཆེ་སྤྱི་མ་

འགའ་ཞིག་བོད་དུ་བཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པར་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་
རྒྱད་སྟེན་གྱི་དུ་བྱོན་པ་གདོན་མི་ཟེམ། །འདི་དག་སྐྱེ་ཆེ་སྒྲ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་
ཀྱང་འདིར་ཞར་བྱུང་དུ་བཤད་ཅིང་ལོ་རྒྱུས་སྒྲ་མ་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །མདོར་ན་སྐྱེ་བ་དུ་མར་ལྷག་པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་བཟུང་
ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་གཟེགས་པས། ཉོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ངོ་པམ་པར་མཛད་པ། བདག་
པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཐུགས་རྒྱད་
ལ་མངའ་བས་འགོ་བ་ཀུན་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་བཅེ་བས་རྣམ་འབྱོར་གྱི་དབང་
ཐུག་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད། ཉོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་སྒྲགས་ལྟ་བ་དང་། བར་ཆད་ཚོམ་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་འདི་
ཉིད་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་གྱི་མཁན་པོ་མཛད་དུས། དབྱར་ཆོས་གཅིག་གྲོལ་
ནས་རི་ནང་ཕྱོགས་ལ་སྡོངས་རྒྱུར་བྱོན། སྤང་གཤོང་གཅིག་དུ་གསོལ་ང་
མཛད་ནས་དཔོན་སྟོབ་གཡུ་དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ། རྣམ་མཁར་སྟོ་བྱར་དུ་སྟེན་
འདུས་ནས་ཆར་དྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་གཅིག་དང་མཉམ་དུ་དཔོན་སྟོབ་
རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཐོག་བབས་བྱུང་བ། དེ་མ་ཐག་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྟེགས་མཛུབ་
མཛད་པས། རྣམ་མཁའ་ལ་བསྐྱད་ནས་བབས་མ་ཐུབ་པ་གཡུལ་ལ་འཁོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་། དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བྲུ་བ་རྣམས་ལ་ད་ཐོག་འདི་གང་དུ་

བསྐྱར་གསུངས་པས། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་བྲག་རི་གཅིག་འདུག་པ་དེ་ལ་བསྐྱར་
ལུས་པས། ཤངས་ནས་སི་སྤྱ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་ཅིག་བྱས་ནས་བྲག་གི་རིའི་
ཕྱོགས་ལ་སྤྲིགས་མཛུབ་མཛད་པས་སྤྱོག་དམར་འབྲུག་ཅིང་འབྲུག་སྤྱོད་བྲག་
པོས་ཐོག་དེ་བྲག་རིའི་ཕྱོགས་ལ་འབྲུགས་ནས་བྲག་རི་དེ་ཐལ་བར་བྱེད་པ་ཀུན་
ཀྱིས་མཐོང་འདུག་གོ། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཐོ་ནི་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་
རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཇི་
འདི་བ་ས་ལྷན་འབྲུབ་བདེ་ཆེན་ལ་ཞིག་གསོས་མཛད་པའི་ཆོ། དེའི་གཙང་ཁང་
དེར་བར་སྐབས་ཞིག་ནས། སྤོན་འཕྲོ་རྒྱལ་པོ་ཆགས་པ་གཅིག་བྱུང་འདུག་པས་
ཇི་འདིས་རྒྱལ་མཛོད་སོགས་ཉེན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་བསྐྱར་ནས་བགོགས་བསྐྱད་
ཐབ་མོ་གཅིག་མཛད་པས། གཙང་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་ན་གནས་པའི་མི་བྱི་ཐམས་
ཅད་རང་དབང་མེད་པར་བྲན་པ་སྟོར་ཏེ། རྒྱལ་བ་སོགས་བྱུང་འདུག་སྟེ། འདི་
དག་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆེས་སྤྱོད་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་
འཕྲོས་དོན་ཅུ་བཞེད་དོ། །

མདོར་ན་ཇི་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྤྲི་ནས་རི་སྐྱད་བཤའ་བ་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་རྫོགས་
གྱི་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཛད་ཅིང་། བསྐྱར་སྤྱད་དམ་ཅན་
རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་ཀྱིས་བྲན་བཞིན་དུ་བཀའ་སྐྱབ་པས་ཇི་སྤྱོད་པ་གང་དུ་ཐེབས་
པ་དེར་འབྱུང་པོའི་གཞོད་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་གལ་ཏེ་བྱུང་ཡང་སྐྱའི་རྒྱལ་མཆོན་
མཐོང་བའམ་ན་བཟའ་སོགས་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་ཉེན་བསྐྱར་བ་ཅུ་མ་གྱིས་རང་

དབང་མེད་པར་འགྲོངས་སུ་ཡོད་པར་འདུག་གོ། །འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་
ལྟར་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རིམ་ལྔར་མངའ་ཞེས། དེ་ནས་
དབང་པོ་ཀླན་པོས་བད་གོ་ཙམ་ཞིག་ནི་གོང་དུ་བསྟན་ཟེན་ལ་ཞིབ་དུ་ནི་སྟགས་
ལྷ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་སྟོན་ལྟན་མ་གཏོགས་པ་ལ་སྟོག་
པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པས་གསང་བ་ཁོ་ནར་མཛད་འདུག་གོ།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་མཛད་པས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོས་བསྟགས་ཤིང་འཕྲིན་
ལས་སྐྱབ་པར་ཁས་ལྷངས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རྗེ་ལྷ་མ་འདིས་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་ལ་བཤད་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་མཛད་པའི་ཆེ་ན།
དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལྷ་སྐྱ་གཞོན་སྤྱན་ལ་སོགས་པས་བསྟོན་པའི་བློང་བས་
བསྟགས་པར་མ་ཟད། ལྷག་པའི་ལྷ་དང་བསྟན་བསྐྱངས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་ཞིང་ལན་གཅིག་མེན་པར་བསྟགས་པ་མཛད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐོས་ཏེ། ལན་ཅིག་བཙམ་ལྟན་འདས་རྗེ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་དངོས་
སུ་བྱོན་ནས་ལྷ་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
ལ་མགོན་ཁྱོད་མཆོག་དུ་བསྟགས་སོ། །ཞེས་དབུགས་དབྱེད་པོ། །ཡང་ལན་
ཅིག་ཡི་དམ་བྱོན་ནས། ལྷ་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་ཆེན་འབྲུད་པ་
ལ་ཁྱོད་བསྟགས་སོ་ཞེས་གསུངས། ཡང་མགོན་པོ་བྱག་དྲུག་པ་འཁོར་བཅས་
བྱོན་ནས། ལྷ་ས་ནའི་སྟགས་བགང་ཞིང་སྟོར་བ་བྱས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་ཡིག་ཆ་
ལས་ཁ་ཆར་དང་བཅས་འཆོས་ཞེས་བསྐྱུལ་བ་དང་།

ཡང་གཤེན་རྗེ་ཚོས་རྒྱལ་གཤེན་རྗེ་པོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་
བྱོན་ནས། བདག་ཅག་རྣམས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་བཀའ་སྔོན་རྗེ་སྒྲ་མའི་བཀའ་
བསྐུངས་ཡིན་པས། རྗེ་སྒྲ་མའི་བསྐྱེད་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་དེད་རང་འཁོར་བཅས་
བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། བྱད་པར་ཚོས་རྒྱལ་ནང་
སྐྱབ་མ་ཉིད་གདོང་ཅན་བཞིས་བསྐོར་བ་བྱེད་ནས། ཁོ་པོ་ཞི་གཤེན་རྗེ་གཤེད་
ཀྱིས་སྒྲ་མའི་བཀའ་སྐུང་དུ་བཀའ་བསྐོས་པ་ཡིན། བྱོན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་
ཡི་དམ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱི་སྐྱབ་ཀྱིས་དབྱུག་ཐོ་བྲག་ཏུ་གཏང་
བྱུང་དོ། །དེ་ཡང་རྗེ་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་ས་སྐྱ་པའི་བྱབ་མཐའ་ལ་སྐུངས་པ་
ལུས་དུ་བྱིན་པ་མཛད་ཀྱང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་མཛད་ཅིང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དེའི་བསྐྱེད་པ་བྱི་མ་མེད་པ་འཛིག་ཉེན་དུ་
གསལ་བར་བྱ་བའི་སྐད་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་ཡིན་པས། ཀྱན་དགའ་པོ་ལྟུང་འི་
རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་རྗེ་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་
པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ། འཆད་ཙོད་ཙོམ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་
ལྷག་པར་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཆེ། ས་སྐྱ་བ་རྫོམ་པ་རྣམས་ཐག་དོག་གི་གདོན་
ཀྱིས་ཡིད་དབྱུགས་ཏེ། ལུང་སྒྲ་ཁ་ནས་ལྷམ་འཕུད་པའི་ཙོམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་
ནས། རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། མཁས་བྱབ་རྗེས་ས་སྐྱ་པའི་བྱབ་མཐའ་
བཀག་གོ། ཞེས་པའི་འཆལ་གཏམ་བྱོགས་བཅུར་བསྐྱགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་
གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱོགས་དེའི་མཁས་རྫོམ་སུས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་

ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཚོད་པར་མི་བྱས། གཏོར་མོར་འཕེན་པ་སོགས་མཐུ་
བྱས་གང་ཐོན་བལྟ་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ། ས་སྐྱ་ན་ངག་བྱས་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་
བསགས་ནས་རྗེ་སྒྲོ་མ་གར་བཞུགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་གཏོར་མོར་ལན་གངས་
དུ་མར་འཕངས་འདུག་ལ། དེ་གོང་རྗེ་འདི་གྲུང་ཞལ་ལ་ཆོས་སྐྱོང་གི་མཐིལ་དུ་
མཛད་ཀྱང་། དེ་དུས་མགོན་པོ་བྲག་དྲུག་པའི་སྒྲོན་མ་ཐུ་བཞོག་དགོས་པའི་
མཆན་མ་བྱུང་བས་དེའི་སྒྲོན་མ་ཐུ་བཞོག་མཛད་ཅིང་། ལོག་པའི་ལྷས་བྱུང་
ཚུལ་ཡང་ཁྱེད་བཙུན་པ་ལས་ཐོས།

ཕྱིས་མཁས་གྲུབ་རྗེ་དགའ་ལྡན་གདན་སར་ཕེབས་དུས་ས་སྐྱ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ཕྱོགས་སུ་གཏོར་མོར་འཕེན་པ་དམ་པ་དག་གཏིང་ནས་ཁྲེལ་
བའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་། ཁོང་རང་རྣམས་ཀྱིས་ངན་སོང་གི་སྒྲོ་འབྲེད་པ་
ལས་གཞན་དུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་འདི་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་ག་ལ་བྱས། དེའི་
ཆེ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་ས་སྐྱ་བ་རྣམས་ཁ་སིང་ནས་དགའ་ལྡན་ཕྱོགས་ལ་
གཏོར་མ་འཕེན་པ་སོགས་མཐུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག་སྟེ། ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་
བཙུན་ཆུང་གཅིག་ལ་ཡང་གཞོད་པ་མི་འོང་བ་ངས་ཁག་འཁུར་བ་ཡིན་ཞེས་
དགའ་ལྡན་ཆོགས་སུ་གསུང་འདུག་ཅིང་རྗེ་ལྷར་གསུངས་པ་བཞིན་མཐུ་ལྷས་
ཆུང་ཐད་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང་། ས་སྐྱ་རང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱུ་བ་སོགས་ཀྱི་
མཐུ་ལོག་བྱུང་གནང་སྟེ། སྒོན་པ་མཐུ་མེད་རང་ལ་ཐོག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་
དག་གི་ཆེ་འོར་པ་ཀྱང་བཟང་བས་ས་སྐྱ་པའི་ཁྱེད་འཁུར་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་

ནས། ཆོས་རྩི་རོང་ཆེན་པ་དང་། ཆོས་རྩི་བསོད་སྒོ་བ་ཞེས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
དེ་གཉིས་ལ་འཕྲིན་བསྐྱར་ནས། ལུང་ར་དཀའ་བཅུ་བས་ས་སྐྱ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
འགོག་ཅིང་འདུག་པས། རས་སྤྲུགས་སྤྲུགས་ལ་རྩོད། ཆོས་རྩི་རོང་ཆེན་པས་
པར་བྱེན་དང་། ཆོས་རྩི་བསོད་སྒོ་བས་ཆད་མ་སྤྲུགས་ལ་རྩོད་ནས་ས་སྐྱ་པའི་
གྲུབ་མཐའ་བཟུང་བ་གྲག་ཅེས་སྐྱ་འདུག་པ་ལ། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡ་
ཡུ་འགྲིག་པོ་མི་ཡོང་བས་མི་ལེགས་ཞེས་དང་དུ་མ་སྒྲངས་འདུག་གོ། །དེ་ནས་
རོང་པ་རང་གིས་ས་སྐྱ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། རྩི་རོང་ཁ་
པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་བཅུ་མ་ནས་རྩི་
འདིའི་དྲུང་དུ་སྐྱེལ་མི་བཏང་བ་ལ། ཁོང་གི་རྩོད་ཡིག་དེའི་ནང་ན། གཟུང་རྣམ་
དོན་མ་གོ་བས་ཤེས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཞེས་གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན་ས་ཆུ་མེ་
སྒྲུང་ལྷ་ཞེས་དང་བདེན་གཉིས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོས་མཇད་པ་མ་གོ་བར། ཞེ་འཆོས་
མཇད་པའི་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་ཞེས་སོགས། མདོར་ན་གསུང་རབ་
ཀྱི་བརྗོད་ཆད་རག་པ་ཅི་མ་ཡང་མ་ཆགས་པས་ངོ་ཆ་བའི་གནད་ཁོ་ནར་སྤང་མོད།
འོན་ཀྱང་འཆལ་གཏམ་གྱི་རྩོད་པ་དེ་དག་འགོག་པའི་བྱིར་དུ། རྩོད་ལན་གནམ་
ལུགས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་མཇད་ནས་ལོག་རྟོག་མཐའ་དག་སུན་སྒྲུང་བར་
མཇད་དོ། དེའི་ཆེ་རྩི་འདི་ཉིད་ལ་གྱུར་མགོན་གྱིས་སྐྱའི་སྤང་བ་བསྟན་ཏེ། མི་
ཁྱོད་ཉིད་ས་སྐྱ་སྒོས་མ་བཏང་། ས་སྐྱར་སྤོད་ཅེས་གསུངས། དེར་རྩི་སྒྲ་མས་ས་
སྐྱར་སྤོད་པ་ལ་ལྟ་སྤོད་རྣམ་དག་གཅིག་ཡོད་ན་སྤོད་མོད། སྒྲ་མ་གོང་མའི་གྲུབ་

མཐའ་ནི་མེད། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ནི་འདི་བཞིན་དུ་སོང་། གཙུག་ལག་ཁང་
རྣམས་ནི་བྱང་མེད་བོང་བྱ་བ་སྤང་ཆང་མས་གང་། སྐྱོ་ས་དེར་སྤྲུལ་སྡོད་ཚུགས།
ལུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་བབྱང་ཡོད། བྱང་པར་དུ་མི་ཆེ་བྱང་དུ་
འདི་ལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་གར་བཞུགས་སུ་སྡོད་བསམ། བྱིད་ས་སྐྱ་པའི་མཁའ་འགྲོ་
ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་ནི་འབྲུལ་གྱིན་ཡོད་གསུངས་པས། བསྟན་པ་བྱ་བ་
སར་སྡོད་དགོས་པ་ཡིན། དར་སར་གང་བྱས་ཀྱང་ཡོང་མོད། ང་ཡང་འདི་ན་ལྟ་
སྡོད་ལ་བལྟས་ནས་སྡོད་པ་མིན། ལྷ་མ་སྤྲ་མའི་དམ་ཆིག་དང་བཀའ་བསྐྱོལ་ཡོད་
པས་བསྐྱད་པ་ཡིན། གཞན་དེད་འཁོར་བཅས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
ཞིང་ཡོད། ས་སྐྱ་པ་རྣམས་བྱིད་ལ་གཏན་མི་དགའ་བར་འདུག །ང་ལ་གཏོར་མ་
བྱིན་ནས་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་སྐུ་དང་། ཁྱོད་ལ་གཞོད་པ་ཅི་འབྱོལ་གྱིས་
ཟེད། ཁོང་ཆའི་ངོ་མ་ཆོགས་པ་དང་། ལྷ་མ་སྤྲ་མའི་བཀའ་བསྐྱོད་ནས་ཁ་རག་
ཚུན་འདིགས་པའི་ཆ་ལུགས་ཀྱིས་འོངས། སྤར་ལོག་ནས་བྱིན་ཞེས་གསུངས།
ཡང་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་བ་བྱོན་ནས། མི་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་སྐྱ་པའི་སྒོལ་འཛིན་
དགོས་སྐྱུ་ཡིན་པ་ལ་སྟོང་འདུག་པ་ཞེ་ཡིན། མི་ཁྱོད་མི་སྡོད་ན། ང་ཡང་བྱིད་ག་
འགྲོའི་ཕྱིར་འབྲང་ངོ་ཞེས་གསུངས། ཡང་ལན་གཅིག་ཞལ་བཞི་བ་བྱོན་ནས།
ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིན་མཆོན་དུ་བསྐྱབས་ནས། ཁྱོད་ལ་གཏོར་ཟོར་
ནར་མར་འཕེན་གྱི་འདུག །ལྷ་མའི་བཀའ་བསྐྱོད་དང་ཁོང་ཆོས་ཐད་པའི་སྤྲ་ལ་
འོངས། ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་ལ་སྤེལ་པ་ན་ཨ་ཙམ་བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་གཅིག་འདུག་པ་

དེ་མེད་ན་ཅི་ཙུག་གེད། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱི་ལྷ་བ་ནི་ལེགས་པར་བརྒྱད་པའི་རྩི་ཡབ་སྐུ་ས་
ལ་གཞོན་པ་བསྐྱལ་ནས་སུ་ལ་སྦྱོབ་སྦྱུང་ནས་ལོག་ཕྱིན། འོན་ཀྱང་མི་བྱོད་སྦོད་
ནས་མ་སྦོད་པར་ཐོན་རེ་ནང་གིས་གསུངས་ནས་བྱོན་སོང་ངོ། །ཡང་མགོན་པོ་
ཞལ་བཞི་པ་བྱོན་ནས། ཐམས་ཅད་མཐའ་བ་སྦོ་བཟང་གྲགས་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་
སློག་ཤིང་དུ་འདུག་ཅིང། བྱད་པར་ལྷ་སྦྱབ་ཀྱི་ལྷ་བ་ནམ་དག་འདི་མེན་པ་སུས་
ཀྱང་མི་ཤེས་པ་འདུག་པས། འདི་ལ་འཁོར་གྱིན་ཡོད་ནའང་གཏོར་མ་རེ་ཡང་
གཏང་མ་ཉན། ཨ་རེ་ཆོག་པ་བ་བྱུང་གསུངས། འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་སྤང་སྟེ།
རྩི་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་ཞབས་བྱུང་ན་ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་པ་བཞུགས་
པའི་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་རྩི་ཞལ་ནས། ད་ལྷ་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པ་བྱོན་ནས་
གཏོར་མ་སྤང་བེད་ཡུས་དང་བཅས་བསྐྱལ་གྱིན་འདུག། བྱོད་རང་ནང་དུ་སོང་
ལ་ལྷ་བ་ཤོས་འདུག་ནའང་དེ་ལ་གཏོར་མའི་ཆབ་གྱིས་ལ་ཕུལ། ད་ལྷ་རང་སོང་
གསུངས་ནས་རྩི་རང་ཉིད་གྱིས་གཏོར་མ་མ་གནང་པར་ཤར་པ་རིན་རྒྱལ་བར་
འབུལ་དུ་བཙུག་འདུག་གོ། འདི་ལ་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་སྤང་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་མ་
བྲིས་སོ། །

ལོ་རྒྱུས་འདི་ཡང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་དགའ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་གསུང་ལས་
དངོས་སུ་ཐོས་སོ། །དེས་ན་རྩི་བཙུན་ཙོང་ཁ་པས་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་བྱག་དུག་
པ་དང་། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱང་དུ་བཀའ་བསློས་ཞིང་།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། ལྷགས་འདི་

ལ་བསྟན་སྲུང་གི་གཙོ་བོ་འདི་གཉིས་ལ་མཛད་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་རྗེ་ཙོང་
ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་བ་དང་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གི་
བཀའ་བབས་ཤིང་། རྗེ་རང་ཉིད་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐུ་ལ་པར་གདོན་མི་ཟ་བ་འདུག་པས།
ཆོས་བརྒྱད་འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པ་རང་དབང་མེད་པར་
འཁོར་བ་གཅིག་ཡོད་དེ། རྗེ་རང་ཉིད་དང་མཁས་གྲུབ་རྗེ་སོགས་ཡབ་སྐུ་སྐོང་
མ་རྣམས་ལ་སྐྱའི་སྒྲུང་བ་བསྟན་ཏེ་བཞུགས་ཏེ་འཁོར་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་
རྣམས་ཡིན་ལ། དུས་བྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ལ་མགོན་
པོ་ཞལ་བཞི་པའི་སྐྱའི་སྒྲུང་བ་བསྟན་ཏེ། བར་སྒྲུང་ལ་པར་ཡུལ་ཚུར་ཡུལ་མཛད་
དེ། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་བསྟན་འཛིན་གྱིས་ང་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྐྱོང་བསྟེན་ཅིང་སྐྱབ་དགོས་
པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་བྱུང་འདུག་ཅིང་། འཁྲུངས་མ་ཐག་ནས་ཞལ་
བཞི་པས་བསྐྱུངས་སྐྱོབས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རོ་མཆར་བ་ཡང་འདུག་གོ།

གཞན་འདུལ་འཛིན་སློབ་གྲོས་སྐྱས་པ་ལ་ཡང་གཞོན་ནུའི་དུས་ཉིད་ནས་
ཞལ་བཞི་པས་བསྐྱུང་སྐྱོབ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ཆོས་རྗེ་རོག་ཆོས་རྣམ་
ཐར་ཆོག་བཅད་མཛད་པ་ལས། གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་དཔལ་ལྷན་ཞལ་
བཞི་པས། །བསྐྱུང་ཁིང་སྐྱོང་བའི་རྣམ་འབྲུལ་མང་དུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །བདག་གི་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་
མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ལས། དེད་ལ་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པ་འདི་རང་
དབང་མེད་པར་འཁོར་བ་གཅིག་ཡོད། བསྟེན་བསྐྱབ་སོགས་ནི་ཆེར་མ་བྱས་ཏེ་

གསུངས་ལ། དེ་ནི་རྩི་རྩི་མ་འདི་ཉིད་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་གདམས་
པའི་གཏེར་མཛོད་དུ་གྱུར་ཅིང་། ལྟ་བུ་རྣམས་པར་དག་པ་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་
པའི་མཐུ་ཡིན་པར་གདོན་མི་བཟོ། །ལོ་རྒྱུས་གཞན་མང་དུ་སྤང་ཡང་མ་བྲིས།
དེས་ན་རྩི་ཅོང་ཁ་བ་རྩིས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ལ་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པ་རང་
དབང་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རྩི་ཅོང་ཁ་བའི་
རྩིས་འདུག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྤར་རྩི་རྩི་མའི་བསྟན་པ་བསྐྱང་བར་བཀའ་བསྟོ་
གང་ལ་མཛད་སྤྲུགས་རྟོག་ཆུག་ལ། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་སྤྲུག་སྤྲུག་པ་དང་། དམ་
ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་ཆོས་སྐྱོང་གི་མཐེལ་དུ་བསྟན་པ་བྱིན་བསྐྱབས་འདུག་
ཆ་བས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱིས། རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསོག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་
ཆེན་ཞེས་བདག་གི་རྩི་མ་གསུང་ངོ། །དེས་ན་རྩི་རྩི་མ་འདིས་ས་སྐྱ་པའི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་རྟེན་བཅུགས་པའི་དགག་པ་ག་ལ་མཛད། འོན་ཀྱང་རྩི་བཅུན་ཅོང་ཁ་
པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱན་སྤྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་བྲི་མ་མེད་པ་སྡེ་སྟོང་
གསུམ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འདིག་རྟེན་དུ་གསལ་བར་
མཛད་པའི་ཆོ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམས་པར་བཤད་པ་ན། །གཞན་གཞུང་འདིག་
པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ས་སྐྱ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
མི་འཐད་པའི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་ནི་ཞར་ལ་ཞིགས་འདུག་ལ། དེ་ནི་ཕྱོགས་དེའི་གྲུབ་
མཐའ་སྟོན་ཡིན་གྱི། རྩི་རྩི་མའི་འདིའི་སྟོན་ག་ལ་ཡིན། ཤེས་ལྡན་དག་སྟོ་ཁ་ནང་
དུ་ཕྱོགས་ཏེ་བསྟན་བར་རིགས་སོ། །ཡང་ལན་གཅིག་མཁས་གྲུབ་རྩི་དུང་དུ་ས་

སྐྱེ་པའི་བྱ་ཅ་གཉིས་དང་བསྟན་མ་བྱོན་ནས། མི་བྲིད་མཐོ་འགྲོགས་པ་གཅིག་
འདུག །རྗེ་བཙུན་སློ་བཟང་གྲགས་པ་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་སྤྲུམ་མ་ཤེས། རང་
གི་བརྒྱད་པ་མི་འཇིན་པར་མཐོ་འགྲོགས་བྱེད་པ་ཨེ་ཡིན། སྤང་པོ་ལས་འགྲོགས་
ནས་སྤྲུག་པོ་ལ་སྟེར་བ། རེད་ས་སྐྱེ་པ་འདི་བཞིན་སོང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱི་སྒྱུལ་པ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་ནི་མ་བཞུགས། བྱེད་ཀྱིས་
ཨེ་འཇིན་སྟུམ་ནའང་། རོངས་བྱིས་པའི་དོ་བཞིན་དུ་བསྐྱུར། ད་ས་སྐྱེ་འདི་སྤྲུམ་
འཇིན་ཅས་དུ་ཞིང་འདུག །དེར་བྱེད་གཉིས་དུ་མི་དགོས། ས་སྐྱེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
ནི་ངས་འཇིན། ཡི་དམ་དགེས་པ་དོན་རྗེ་ནི་ངས་བསྟེན། ཆོས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་
ལའང་གཏོར་མ་ངས་འབུལ། བྱེད་གཞི་བདག་ལའང་གཏོར་མ་ངས་སྟེར་བ་ཡིན་
གསུངས་པས། མི་བྱེད་པའི་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་ཅི་བྱེད། བྱ་ཐབས་མེད་བར་ནས་
ལོག་སོང་ངོ་ །

དེ་དག་ནི་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བསྐྱང་རྣམས་
ཀྱིས་བསྐྲགས་ཤིང་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་མདོ་ཅམ་མོ། །

བཞི་པ་རྗེ་སྒྲ་མ་དགའ་ལྟན་དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་སྐྱེའི་སྤང་བ་བསྟན་ཏེ་
ཆོས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་རྗེ་སྒྲ་མ་ཙོང་
ཁ་པ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟོད་པའི་སྤང་
བས་བསྐྲགས་པར་འོས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་རང་དབང་མེད་
པར་གཡོ་བར་རུས་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡོད་ལ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེ་སྒྲ་མ་དགའ་

ལྷན་དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་། དངོས་དང་མི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་མང་དུ་
གསུང་ཞིང་། སྤྱི་སྤང་བ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། ལན་གཅིག་གསུང་ཆོས་
གྲོལ་ནས་ནང་པེབས་པ་ཅིག་ལ། ལར་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བསོད་ནམས་
མ་བསགས་པས་ཡོངས་འཛིན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མེད་ལ། འདུས་བྱས་
མི་རྟག་པར་བསྟན་ན་རྟག་པར་སྒོམ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པར་
བསྟན་ན་བདེན་བྱུང་ཏུ་འཛིན། ཡོངས་སྤྱོད་གཡོ་བ་སྟོང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ན།
འབད་ཚོལ་ཆེར་བཏང་ནས་སྒྲུབ། ཆེ་འདིའི་སྟན་བྲགས་བྲག་ཆ་ལྟར་བསྟན་ན།
ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛིན། བདོར་ན་རྩི་མ་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོས་སྒྲགས་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྩི་རྩི་འཆང་གི་གསང་བའི་གནད་རྣམས་ལ་
འཁྲུལ་བ་ཕྱ་མོ་ཅ་ཡང་མེད་པར་མཐའ་ཆོད་པ། བྱུང་པའི་དབང་སྒྲུག་རྣམས་
དང་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་
བརྗོད་བྱ་མཐར་ཐུག་པ། ལྷ་དུམ་ཕ་རའི་མེ་རྟོག་ལས་ཀྱང་ཆེས་དཀོན་པ། རྩི་
རྩི་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ཟབ་མོ། རྩི་སྒྲ་མའི་
ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ཉིན་མཆོན་དུ་འབད་ནས་བཤད་ཀྱང་།
སྐལ་བ་དང་མི་ལྷན་པས། གསུང་གི་བདུད་ཅི་འདི་ལྷ་བྱ་མི་སྤང་བར། ཡོངས་
འཛིན་དམ་པ་དོར། བཤེས་གཉེན་ངན་པ་སྟེན་ཞིང་གཉི་སྒྲུག་པ། ཅི་ཡང་མ་
བསྐྱབས་ཤིང་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ། ལྷང་དོར་གྱི་གནས་ལ་སྒྲོངས་པ། དམ་
པ་བར་མ་ཆད་ཀྱི་མན་ངག་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རང་བཟོ་འབའ་ཞིག་གིས་

ཁྱེད་ལ། རིག་པའི་གནས་ལྡན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས་ལོག་ཏོག་གི་གཙོ་བོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་རྣམས་ལྟར་བཟུང་བ་མེད་པས་ལམ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བདུན་གྱིས་ཁྱེད་ལ། ཐོབ་བྱ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དོར་ནས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་བ་ཆེ་འདྲིའི་རྟེན་བཀྱར་དང་འདོད་ཡོན་ལ་སྲིད་པའི་རྣམས་སུ་འབྲང་བ། རོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་པ། མི་ཆེ་མི་ལ་གྱིས་གཏི་ཐུག་གམ་ཅི་མེད་ཅང་མེད་སྟོམ་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུགས་སམ་དགོ་སྟོར་དུ་བྱས་པའི་བཤེས་གཉེན་ངན་པ་གཅིག་གི་མདུན་དུ། ཁ་གསལ་དང་གཞོགས་སྟོང་། རྟེན་བཀྱར་སྟོན་བྲག་ས། ངག་འབྲལ་གྱ་ཅོ། དམག་དང་ཆོམ་རྒྱན་གྱི་གཏམ། བདག་སྟོད་གཞན་སྟོད་གྱི་ཆོག་རེ་ཉན་ཅིང་། ཉམས་ལེན་དང་གྱུན་སྟོད་ཁྱིམ་གྱི་ལྷན་རོལ་བ། ཞེ་མ་འདི་ལྟ་བུའཕེས་པ་སོན་གནས་ཤིང་། ལྷང་དོར་གྱི་གནད་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་སེམས་རྣལ་དུ་ཕོབ་ལ་ལྟོས་དང་། གཏམ་བྲང་ཕོར་སྐྱས་ན་ཐོག་ཕོའི་མཆོང་ལ་འཕོག། ཁ་སྐྱས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་བཅེ་བས་མ་བཟོད་ནས། ད་དུང་འདི་དག་གི་རྣམས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་དགག་པའི་བྱིར་དུ་སྐྱས་པ་ཡིན། ལར་འཆི་བ་ནི་མི་བྲན། ཆེ་འདྲིའི་རྟེན་བཀྱར་གྱིས་ནི་གཡེངས། འདོད་ཡོན་གྱི་འགོང་ཕོས་ནི་ཁྱེད། ལོག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་གཟིགས་པས་ཐུགས་སྐྱོ་ཞིང་སྦྱུན་ཆབ་མང་པོ་ཤོད། དེའི་ཆེ་མཆོད་པ་བཟང་པོ་གཤམས་ནས། རྗེ་ལ་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་བཤུམས་པས། རྗེ་མ་སྤང་པོ་ཆེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ། ལོ་བཅུ་

དུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ། མཆེ་བ་དུག་དང་ལྡན་པ། མདོག་གངས་རི་ལྟར་དཀར་བ།
ལུས་གསེར་གྱི་བྱ་བས་གཡོགས་ཤིང་། གསེར་གྱི་བྲིལ་བྱ་བས་མ་གྱིས་མི་བྲབ་
བས་སྤྲས་པ། སྒྲ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་གཅིག་ལ་ཆེབས་ཤིང་། རྩི་
ལྷ་མ་རང་གི་ཚུལ་དུ་བྱོན་ནས། ངའི་བྱ་སེམས་མི་བདེ་བ་མི་དགོས། ལྷ་མ་བར་
བར་བྱས་བས་སྤར་བྱས་པའི་སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་འདག་ལ། བསོད་ནམས་གྱི་
ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་གསོག་ཅུས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེད་རང་དཔོན་སྟོབ་
གྱི་མདུན་མ་རྩ་བ་ནས་ལེགས་པ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྲུག་མི་ལས་ཀྱང་།
ལྷ་མ་བར་དུག་གི་མགྱར་སོགས་མཛད་པ་ཡིན། ངའི་བསྟན་པ་འདི་རྒྱས་པར་
གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ལན་ཅིག་གསུང་རབ་གྱི་གནད་བྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་དང་། བྱད་
པར་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་གནད་བྱད་པར་ཅན་གཅིག་བྱང་བས། བདག་གི་ལྷ་མ་དེ་
བཞུགས་ན་ཞུ་བས། རྩི་ལྷ་མ་ནི་མ་བཞུགས། ཐག་ཆད་པའི་བྱངས་གཞན་ནི་
མེད། བདག་གི་ལྷ་མ་དེ་བཞུགས་ན་དགའ་བ་ལ། ངའི་ལྷ་མ་དེ་ག་ན་བཞུགས་
ཡོད་ན་སྤྲུལ་དུ་དགོངས་ནས། ཐུགས་སྟོའིང་མཆུལ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་
བཟང་པོ་གཅིག་ཤུལ་ནས། བ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་མ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་སོ། ཞེས་ཆོ་ངེ་
ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྤྱན་ཆབ་བཏོན་པས། རྩི་ལྷ་མ་ནོར་བུ་སྤྲུ་ཏིག་
གི་རྒྱ་སྤྲེས་ལ་སོགས་པས་སྤྲས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི། ལྷའི་བྱ་བྱ་མོས་བཏེགས་པ་
གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བྱོན་ནས། དཀར་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་བཤད།

བཀའ་རྒྱུ་གནང་གྲང་མང་པོ་གནང་། གཞན་ཡང་། ཚུལ་མང་པོ་གསུངས་སོ།
ཡང་ན་ལན་ཅིག་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་རྗེའི་གསུང་རབ་
རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་གཟིགས་པས། སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོགས་
སྡུག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འབྱེལ་དང་བཅས་པའི་གོ་རིམ་ས།
ཅོམ་པ་པོ་རང་རང་གི་བཞེད་པ། བྱབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་ཤིང་རྩེ་སོལ་འབྱེད་རྣམས་
ཀྱིས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་སྟོད་ཚུལ། བྱབ་པ་
ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟུ་
ལུས་འོད་གསལ་ལ་སོགས་པ། མ་གི་འདུལ་བའི་ཆབ་རུང་ཆུ་འདེབས་པ་ཡན་
ཆད་ནས་བཟུང་སྟེ། སྡུག་སྦྱོང་མེད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་མན་ཆད་གང་ཟག་
གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུད་དུ་བྱིལ་ནས་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཡང་བསྟན་པ་ཙམ་མ་
ཡིན་པར་འཆད་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཉན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བཤད་ཅིང་ཉམས་
སྟུ་སྒྲངས་ན་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་སྟོར་ཅིང་ཉམས་སྟུ་
སྒྲངས་པས་ཆོག་པ། རང་རང་གི་སྟོང་དང་འཆོམ་པར་སེམས་འདུལ་བ། མདོར་
ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལམ་སྟན་མོང་བས་རྒྱུད་སྒྲངས་
ནས་སྟོད་རུང་དུ་བྱས། ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མདོན་
དུ་བྱེད་པའི་ཐབ་ལམ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སྟུ་
རྗེ་གསལ་བ་འདི་ལྟ་བུ། ངའི་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུལ་རྗེ་ཙོང་
ཁ་པ་མ་གཏོགས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དང་། བོད་ཀྱི་བཀའ་ཆག་གཉིས་ཀ་

ལ་མ་བྱུང་བ་འདུག་སྟེ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་བྱུང་ནས་དད་པ་ཆེན་པོ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བ་འབྱུང་ས། སྟེ་ཆབ་ན་བཟའ་བངས་པ་ཅེས་བཏོན། བ་རིན་
པོ་ཆེ་སྟེ་ཅན་ཅན། འཛམ་བྱ་སྤྱིར་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟེ་
གསོལ་ཏུ་མེད་དོ། །རྩི་ཅོང་ཁ་བ་ཞེས་གསོལ་བ་དྲག་པོ་བཏབ་པས། རྩི་སྤྱི་
སེང་གེ་དཀར་མོ་འཛིགས་སུ་བྱུང་བ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
བས་སྤྱས་པ་གཅིག་ལ་ཆེབས་པ། སྟེ་མདོག་དམར་སེར་རལ་གྱི་དང་སྤྱིགས་
བས་འཛིན་པ། གཞོན་ཏུ་འུ་ལ་ཅན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྤྱོད་གས་བས་སྤྱས་པ་
བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆུ་ལ་དུ་བྱོན་ནས་ངའི་བྱ་སྤྱིག་མི་དགོས། ངས་ཆོས་
གཅིག་འཆད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་ནས། སྤྱིར་སྤྱིགས་མའི་དུས་སུ་སེམས་
ཅན་གྱི་རིགས་ལ་སྤྱོད་གས་འོང་། བྱུང་བར་ད་ལྟའི་དུས་སུ་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་
དང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱིག་བསྐལ་མ་བྱུང་བས་རྟེན་བཀྱར་དང་གྲགས་པ་རྟོ་
གོས་ཀྱི་བྱ་བ་པལ་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་། ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་སྐྱབ་ནས། འཛིག་རྟེན་
ཕྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་མདུན་མ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞོག། སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་
པའང་དགོན་པར་གདལ། བྱེད་འདོད་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་ལམ་ཆོས་རྒྱགས་
འབྲེ་བ་སོགས། དཔྱ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་གི་མཐུག་སྤྱད་ཆར་བ་དང་བྱེད་སྟེ་
པ་དང་། རྩི་བ་འདི་མི་བྱེད་རྩིང་མ་བྱེད་སྟེ་པ་དང་། སྤྱི་བོ་མི་བྱེད་ཕྱི་བོ་བྱེད་
སྟེ་པའི་ཕྱི་བའོལ་གྱིས་རྒྱང་བསྐྱེད་པའི་དུང་། བྱེད་པར་བཤམས་པའི་ཆེ་ཡང་
བཤམས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་རྟེན་པར་དཀའ། དེས་བསྟན་པའི་ལེགས་

བཤད་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་དཀའ། ཤེས་ནས་ཆེ་འདིའི་མདུན་མ་བཙན་ཐབས་
སུ་བཙད་ནས་དབེན་པར་བསྟེན་ཏེ་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་ནི་ཉིན་མའི་སྐར་
མ་བས་ཀྱང་དཀོན་པར་འདུག། ཁོ་པོས་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་དག་ཏུ་
བཏབ་ཆོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བྱས། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
ཞིང་མཐའ་བཙད་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་རྣམས་ལ་བལྟས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པར་
བྱས་ལ་དབེན་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་སངས་རྒྱས་ལག་མཐེལ་ན་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་མཁན་དཀོན། དེ་བས་ན་སྟོད་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་རེ་
སྟོན་པས་དེ་དག་ལ་ཕན་པར་གྱིས། བྱེད་པར་ངའི་སྒྲགས་གྱི་ལེགས་བཤད་འདི་
རྣམས་རྒྱས་པར་གྱིས་ཤིག། སྦྱེ་བ་བྱི་མ་སྦྱར་དུ་འཕྲད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་
སོ། །

དེ་དག་གི་རྗེས་མ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཀྱང་། མཁས་
གྲུབ་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་སྐྱའི་སྤང་བ་བསྟན་ནས་ཆོས་གསུང་ཚུལ་ཅམ་
སོ། །ཡང་སྒྲ་མ་འདིས་རྗེ་སྒྲ་མ་དེ་ད་ལྟ་གང་ན་བཞུགས་ཡོད་ན། རམ་ཞིག་
མངལ་ན་སྟམ་དུ་སྦྱུན་ཆབ་མང་པོ་བཏོན་ཅིང་། སྤྲུགས་མནན་པས་མི་ལོན་པ་
ཅམ་དུ་སྦྱ་ལུས་འདར། བ་སྦྱ་གཡོ་ཞིང་རྗེ་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་བ། ཁྱོད་གྱིས་ང་ལ་
རང་གཟིགས་དང་། སེམས་ཅན་དཔུ་མོད་གྱི་སྦྱོད་པ་འདི་རྣམས་ལ་གཟིགས་
དང་། ཁྱེད་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ཡང་བར་སྤང་གི་སྒྲོག་དང་བྲི་ཟའི་གྲོང་བྱེད་རྣམ་
སྦྱར་དུ་སྦྱད་པར་ཉེ་བས་ང་ཡང་སྒྲ་མ་ཁྱེད་གྱི་ཞབས་བྱེད་དུ་ནམ་ཞིག་ཡོང་ན།

ཞེས་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ་པས། ཇི་ལྷ་མ་སྟག་ཆེན་པོ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་
གཅིག་ལ་ཆིབས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཆ་ལུགས་མཛད་ནས། སྐྱ་མདོག་དམར་
པོ་སྐྱུན་དང་ཤངས་ཆེ་བ་བྲུག་གཡས་རལ་གྱི་འབར་བ་ནམ་མཁའ་ལ་འབྱར་བ་
གཡོན་པ་བདུད་ཅིས་གང་བའི་ཀླ་པ་ལ་བྲུགས་ཀར་བཟུང་། རལ་བ་དམར་
པོའི་ཐོར་ཅོག་ལ་དར་སྒྲོན་པོས་བཅིངས་པ། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་
ཤིན་ཏུ་འཇུ་མ་པའི་བྲག་ཆེ་བ་ལ་བྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུས་བསྐྱོར་ནས་དབྱེས་
བཞིན་དུ་བྱོན་ཏེ། བྱ་ཤེས་པ་འབྲོ་མི་དགོས་ང་ལ་ཁྱོད་མིན་པ་བསམ་རྒྱུ་མེད།
ཁྱོད་ཀྱང་ང་མིན་པ་སུ་བསམ། ཁྱོད་བཞག་ནས་གང་དུ་འང་མི་འགྲོ། ང་བཙན་
སྟགས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་འདི་རྣམས་ངའི་ཁ་ཆེམས་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་
ལ་ལྟོས། སྤྱིར་མེམས་ཅན་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དུ་སོང་། ཉོན་མོངས་པ་
རགས། བསྟན་པའི་མཐུག་སྤྱད་བའི་མགོ་ཡང་བཅམས་འདུག། ཁྱོད་རང་ཡང་
མཁའ་སྒྲོན་དུ་འདུན་པ་གསུང་ངོ།།

དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་ཏུ། ཇི་ལྷ་མ་འདིས་ད་རང་འགྲོ་བའི་འདུན་པ་བྲས་ན་
ལེགས་པ་འདྲ། ངའི་ལྷ་མ་ལ་མཆོད་པ་གཅིག་ཕུལ་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་འབྲོན་
ཏེ། དེས་ན་ཇི་ལྷ་མ་གང་ན་བཞུགས་ཀྱང་ཁྱེད་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་གཞན་ཡང་འདུག་སྟེ་
དུ་དགོངས་ཏེ་གསེར་གྱི་མཐུལ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་སྒོ་
ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་གཅིག་བཤམས་ཏེ་ཕུལ་ནས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་གཅིག་ལ། ཇི་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་

འབྲུག་གྲིས་དོ་མེད། རྫོང་ཆེ་འཆང་། ཞེས་སོགས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ལ་ཡུན་
རིང་བཏབ་བས། རྗེ་ལྷ་མ་སྤྱོད་དཀར་པོ་ཤུང་ཤུང་བ་གཅིག་གི་དབུས་སུ་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་སྤར་གྱི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱོན་པ། བྱ་དེ་ཉི་མུར་དུ་འོང་བའི་གཤམས་གྲིས།
བདག་གིས་བསུ་མཁན་གཏོང་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་ལྷ་མ་ད་ལྟ་གང་ན་བཞུགས།
བདག་གྲང་དེར་འོང་བ་ཡིན་ཞུས་བས། སྤྱིར་ངའི་སྤྱལ་མ་མཁའ་སྤྱོད། དགའ་
ལྷན། འཇམ་བུ་སྤིང་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་ཡོད་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་རི་བོ་
ཅེ་ལྟར། དག་སྤོང་རྫོང་ཆེ་འཇིན་པ་སྤོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ཅམ་ལ། སྤོང་དབུ་མ་
དང་ལམ་རིམ། ཕྱི་ངོ་གསང་བ་དེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་འཆད་
གྱིན་ཡོད། ཁྱོད་རང་ཡང་འོང་བའི་སྤོན་ལམ་ཤུགས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བར་ཐོབ།
རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས། འོ་ན་རྗེ་ལྷ་མ་ལ་གུས་པའི་
གདུལ་བྱ་གཞན་གྲིས་གྲང་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་། སྤོན་ལམ་ཤུགས་
དྲག་བཏབ་ན་ཞིང་དེ་དུ་སྤྱོད་ཞིང་གསུང་གི་བདུད་ཅི་སྤོང་ངམ་ཞུས་བས། ཁོ་བོ་
དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དབྱེར་མེད་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ན། ཞིང་དེར་སྤྱོད་
ཞིང་རྗེས་སུ་འཇིན་པ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་། གསོལ་བ་འདེབས་མཁན་མེད་པས་
ལན་གསུངས།

འོ་ན་རྗེ་ལྷ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གྲིས་རྗེས་སུ་འཇིན་པའི་རྒྱ་
ལ་རི་ལྟར་དགོས་ལགས་ཞུས་བས། ཁོ་བོ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གྲིས་
རྗེས་སུ་འཇིན་པའི་རྒྱ་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པ། དེས་འབྱུང་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་

ལྷ་བ་ནམ་དག་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་ཅིང་དེ་ལ་མོས་པ་གཅིག་དགོས་གསུང་།
གཞན་རྗེ་ལྷ་དགོས་ལགས་ཞུས་པས། ཁོ་པོ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་
ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེང་ཞིང་། དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་རུང་དུ་གསོལ་
བ་དྲག་དུ་འདེབས་པ། བསྟོན་ཅིང་སྟོན་ལམ་ཁ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འདེབས།
ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་བ་སྟོམ་བ་དང་། སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་སྟེག་
ལྷ་བ་བཞགས་བསྟོམས་སོགས་བྱས་ན། རེས་སུ་འཛིན་ཅིང་དེར་སྦྱེ་བར་ཐེ་
ཆོམ་མེད་གསུངས། དེ་ནས་སྟོན་ལམ་འདི་བཏབ་པོ། རྗེ་བཙུན་སྐུ་མ་སྟོབ་བཟང་
བྲགས་པའི་དཔལ། ཁོས་གྲུས་སྦྱིང་ནས་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་ན། ཁྱེད་
རང་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་དེར། བདག་ཀྱང་སྐུར་དུ་འོང་བར་
བྱིན་གྱི་ཆོབས། ཞེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་དགའ་
ལྷན་དུ་གཤེགས་ནས་སྦྱེད་སྤང་བ་བསྟན་ནས་ཆོས་གསུང་རྩལ་མདོ་ཙམ་མོ།

ལྷ་བ་དག་པའི་ཞིང་དུ་འབྱོན་པར་ཆས་བ་ན། ཡ་མཆོན་པའི་ལྷས་རྗེ་ལྷ་ར་
རྒྱུང་བ་ནི། དེས་ན་རྗེ་སྐུ་མ་འདི་ཉིད་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་པལ་
པའི་དོན་མཇེད་ཟེན་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་སྐུ་མའི་ཞབས་རྒྱུད་དུ་འབྱོན་པར་
བཞེད་པའི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སྐུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རྩལ་སྟོན་པར་
བཞེད་པའི་ཆོ། ལན་གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་བྲག་དྲུག་པ་བྱིན་ནས།
བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཁྱོད་མེད་ན་རྗེ་སྐུ་མའི་བསྟན་པ་སུས་འཛིན་ན། ཞེས་མ་

བཟོད་པ་ཆེན་པོ་མཛད་ཅིང་། ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ལའོར་བཅས་བྱོན་ནས། བདག་
ཅག་རྣམས་ནི་རྗེ་སྒྲ་མའི་བཀའ་སྤྱད་དུ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་གྱིས་དངོས་སུ་བཀའ་
བསྐྱོས་ཤིང་། རྗེ་སྒྲ་མའི་བདག་ལའོར་བཅས་ཁྱོད་བསུ་བ་ལ་བཏང་བ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་སོ། ཡང་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པ་བྱོན་ནས། མི་ཁྱོད་མེད་ན་སྤྱ་སྤྱབ་
ལས་བརྒྱད་པའི་རྗེ་སྒྲ་མའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ནི་སུས་འཛིན་ན། ཁ་གཏོང་མཁན་
མང་སྟེ་ ཞེས་ཞལ་ནམ་མཁའ་ལ་གཟིགས་སོ། །ཡང་ར་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་ཆོས་སྦྱོར་
ཡིན། ལྟ་བ་དབུ་མ་ལ་དགལ། ཆོས་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་དགལ། རྗེ་དང་སྤྱ་
སྤྱབ་ལ་བྱུང་མེད། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་མི་བསྐྱུང་། ལས་འབྲས་ལ་མི་འཛེམ་
པའི་ལྟ་བ་ནི་ལྟ་བ་ལོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཆོས་ཉི་ཤུའི་རྒྱབ་མོ་ལྟའི་
བྱ་མང་པོ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ནས་བསུ་ཤིང་། དེ་ཡང་
རྗེ་འདིའི་སྟོབ་མ་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་ལ། མཐོང་སྣང་མི་འབྲ་བ་མང་དུ་
བྱུང་འདུག་སྟེ། གཅིག་ལ་ནི་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་ཆིབས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་པའི་
གཟིགས་སྣང་དང་། འགའ་རེ་ལ་བྱང་ཤམ་རྩ་ལར་བྱོན་པར་མཐོང་ཞིང་། ཁ་ཅིག་
གིས་རེ་པོ་ཅི་ལྟར་བཞུད་པར་མཐོང་བ་སོགས་མཐོང་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
པ་བྱུང་འདུག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཆེ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་འབབ་
པ་དང་། འཇའ་འོད་གྱིས་ནམ་མཁའ་བྲབ་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ལྟས་གྱིས་སྟེ་
བོ་ཐམས་ཅད་དད་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་དོ། །གཞན་ཡང་རྗེ་སྒྲ་མ་འདི་འོད་གསལ་
ལ་བཞུགས་པའི་ཆེན་ ངོ་མཆར་བའི་ལྟས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་བྱུང་ཞེས་

གཤགས་མོད་ཀྱི། ཞག་གངས་རི་ཙམ་བཞུགས་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་རྩད་བཅད་
ནས། སྤར་ཡང་འདི་ཉིད་དུ་ཡི་གེར་འགོད་པར་འདོད་དོ། །

ཅེས་བྲ་བ་ནི་མཁས་བྲུབ་རྩེ་ལྷ་རན་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པར་ཉེ་བ་ན་ཡ་
མཚན་པའི་ལྷས་བྲུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །

རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་ནི་ཆོས་རྩེ་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱེར་བས་མཛད་པའི་རྣམ་
ཐར་གྱི་ཆོག་རིས་རྣམས་མ་ཉམས་པར་བཅུག་པའི་སྟེང་དུ། རོ་མཚར་པའི་རྣམ་
ཐར་ཁ་འགོངས་དགོས་པ་རྣམས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱན་དགའ་བདེ་ལེགས་
རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་
བཅོས་བསྟན་མེད་པར་བཅུག་ནས། རྩེ་ཉིད་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ། རིགས་
པ་སྤྲོ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཡི་གེར་བཀོད་པའོ། །

༡༡། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་ལེགས་དཔལ་
 བཟང་པོའི་ནམ་ཐང་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
 གྱིས་བསྐྱིགས་པ་དད་པའི་རོལ་མཆོ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་མཆོག་ཁ་ཡ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྱུས་པ་ཆེན་པོས་ཐུག་འཆལ་སོ། །མཁྱེན་
 བཅའི་གཏེར་ཆེན་ཐུབ་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་ཀྱུན་མཁྱེན་
 ཅོང་ཁ་པ། །དེ་སྤྱི་ཐུ་བོ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ། །རྣམ་གསུམ་སྣང་
 གི་པརྣོར་འབྲལ་མེད་བཞུགས། །དེ་མེད་སྒོ་གྲོས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་
 རྗོགས། །དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེའི་རི་བོང་རྟགས་ཀྱི་མཆོན། །པན་བདེའི་འོད་
 དཀར་ཕྱོགས་བཙུར་རབ་འཕྱོ་བ། །མཁས་གྲུབ་སྤྱི་བའི་ཆོས་བདེ་ལ་འདུད། །རྒྱལ་
 བའི་གོ་འཕང་མཆོག་དེ་རབ་བརྟེན་ཀྱང་། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྤྱི་ཀྱི་ཆུལ་
 བཟུང་ནས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་བྱ་བ་ཆེར་མཛད་པ། །མཁས་གྲུབ་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་བོས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །མགོན་དེའི་རྣམ་ཐང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་

ནམས། ཁྲོ་ཚུང་ཁྲོ་ཡི་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་ནའང་། །དད་ལྡན་སྤར་ཡང་དད་པ་བསྐྱེད་
ཕྱིར་དུ། །བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདག་གིས་བསྟོད་པར་བགྱི། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་མཁས་བྱུང་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་ཞེས་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད། སྐྱ་ཆེ་དུ་མའི་ལྷ་
རོལ་ནས་ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་
དེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ནམས་མ་ཆང་བ་མེད་པར་འདོམས་པ་
ཉམས་སུ་སྦྱངས་པ་ལས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་
གི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་
གིས་འགྲུབ་ཅིང་། བཤད་བྱའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཤུགས་ལའང་གསལ་མོད་གྱི། དེ་
ལྷ་ན་ཡང་སྐྱེ་བོ་ཁྲོ་དམན་པ་དག་གི་ཁྲོ་ཡུལ་དུ་ཉ་ཅང་ཤོང་དཀའ་བས། འདིར་
གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཅེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་ཅུང་ཟད་ཅེས་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདིའི་གཞུང་ནི་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི་གསང་བའི་རྣམ་
ཐར་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྗེ་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་སྐྱ་ཆེ་དུ་
མར་མདོ་ལྷགས་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། བདག་པས་གཞན་གཅས་པའི་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་
ཅན་ལྷགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་དུ་མ་རྗེས་སུ་
དན་པའི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་མངའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་

ཆོགས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། ཉག་ཆོ་ལོ་རྩ་བ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་སྐྱེ་
བ་ཡང་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གྲགས་སོ། །དེས་མཛད་པའི་
རྣམ་པར་ཐར་བ་དེ་ཡང་པལ་ཆེར་མཁས་གྲུབ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་ལ་དངོས་
སྲུ་གསུངས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་ནི་ཁོང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་མཐུན་པ་རྣམས་
ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ།

དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་བཤད་བྱར་བྱས་ནས་མཁས་གྲུབ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
སྐྱ་ཆེ་སྲ་མའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། སྐྱ་ཆེ་འདིའི་རྣམ་ཐར་གཙོ་ཆེ་བ་ཅུང་ཟད་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁས་གྲུབ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་སྐྱེ་བ་རི་ལྷར་བཞུགས་པའི་ཚུལ་
ལས་བརྒྱུ་ཤིང་སྟོགས་ཅན་ཞིག་བཟོད་ན། འདི་ལྷར་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་འཛིག་
རྟེན་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སྟེ། རྗེ་སྤྱི་མ་འདི་ཉིད་འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་
ཚུལ་བསྐྱའི་རང་ཚུལ་ཅན་དུ་འཁྱུངས། སྤེ་སྟོད་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཆོས་སྐྱ་
བ་རིག་པ་དང་གོམ་བའི་སྟོབས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྐྱ་ཆེ་
འདིར་ཡང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་མནལ་ལམ་དུ་བྱོན་ནས་འོད་སྲུངས་ལེའུ་གསུངས་
པས་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲགས་
ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་རྗེ་སྤྱི་མ་འདི་སྐྱ་ཆེ་དཔག་
ཏུ་མེད་པའི་སྲ་རོལ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བརྒྱང་བ་
ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྤྱི་མ་འདི་ཉིད་ཨ་མུ་ཀ་རར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཆེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་

པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཀྱན་
ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་བྲོས་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྤྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་ཙོང་
པ་ཡང་། རྩེ་བཙུན་གྱི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྤངས་སྟེ། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན་
མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་བྱུང་བ་བརྟེན་པའི་ཐུགས་དམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་
ལོག་རྟོག་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས། མཁས་བྱུང་རྩེ་སུའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་དེས་པས་ཁོང་
གིས་ཆོས་སྐྱོང་ལ་ཁུས་པའི་ཆེ་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཞལ་ནས་མཁས་བྱུང་རྩེ་ཨ་མུ་
ཀ་རའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ལོ་
རྒྱུས་ལ་ཡིད་བརྟན་བཅས་ནས་ཨ་མུ་སྐྱེ་བྱུང་བྱུང་བ་མིན་གྱི། མཁས་བྱུང་རྩེ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་མཁས་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྟེན་དེགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེ་
བར་སྐྱ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཆོ། དཔལ་ལྗན་རྒྱ་བ་བྲགས་པས་རྩེ་སུ་བཟུང་ཞིང་
མཐར་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་དུང་ལྷུང་བར་མཛད་ལ། ལན་གཅིག་རྒྱ་བ་བྲགས་
པའི་གསུང་ནས། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དགེ་སྐྱོང་གི་
ཚུལ་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་མཐའ་འཁོབ་དུ་སྐྱ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པར་འདུག་པས། ཁྱེད་
ཀྱང་དེར་སྐྱེ་བ་ལོངས་ལ་དེའི་བཀའ་སྐྱབ་པ་དང་། བརྟན་པ་རྒྱས་པར་གྱིས་
ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་དེའི་ཆེན་ལན་ཅིག་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་བྱོན་ནས་ལྟ་བུའི་གནད་ཞིན་

ཏུ་སྤྲོ་བ་བསྟན་པས། དངོས་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་བ་ཙུ་བ་ནས་བྱངས་སྤྱང་བར་
མཛད་ཅིང་། ལྷ་སྤྱབ་གྱི་ཞལ་ནས་རྒྱ་གར་བའི་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་གྱིས་འཇམ་
དབྱངས་ལ་བསྟེན་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་གསུང་རབ་གྱི་དཀའ་བའི་གནད་
ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་བྱུང་ན་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཟབ་
མའི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ཡིན། བྱེད་ཀྱང་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་བསྟེན་པར་བྱོས་
ཤིག་ཅེས་གསུང་ངོ་། །ཡང་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཇེ་བཅུན་
འཇམ་དབྱངས་ཡིན་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
ཡང་ལྷ་སྤྱབ་གྱི་ཞལ་ནས་བདག་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་
འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པར་སྟོན་ལ། དེའི་དུས་སུ་བྱེད་ཀྱང་བདག་གི་འཁོར་གྱི་ཐོག་
མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ལན་
ཅིག་འཕགས་པ་ལྷ། ཞི་བ་ལྷ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་གསུམ་བྱོན་ནས་མཐའ་
འཁོབ་ཏུ་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་བྱོན་ནས་བསྟེན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།
བྱེད་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པས་ཇེ་བཅུན་གྱི་ཞབས་དུལ་
སྤྱི་བོས་འོངས་ལ། ལྷ་བ་པ་སྟོང་པོར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་
རྣམ་ཐར་དེ་དག་གི་ཤུགས་ལ། ཇེ་བཅུན་ཙོང་ཁ་བ་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་
འཕགས་པ་ལྷ་སྤྱབ་རྣམས་ཐུགས་རྒྱད་གཅིག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །
འདིར་སྤྲས་པ། བསོད་ནམས་རྒྱ་གཉེར་ཆེ་ལས་འོངས་པ་ཡི། །སྟོ་གྲོས་

དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་མཁས་པ་ཆེ། །སྤྱོད་ཀྱི་མ་དགེ་ལེགས་མཆོན་
ཅན་དེ། །འཛེམ་གླིང་འདི་ན་ཐུབ་བསྟན་བསྐྱེད་གཉེན། །གང་དེས་འཕགས་
པའི་ཡུལ་དང་བོད་ཡུལ་འདིར། །མཁས་གྲུབ་པན་ཆེན་དུ་མའི་ཚུལ་བཟུང་
ནས། །ཆོས་མིན་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་སྟན་སྤྱང་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་བྱ་བ་
དཔག་མེད་མཛད། །སྟོན་ཆེ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་ལྡན་ཐུབ་པའི་སྤྱུག་། །བསྐྱེད་ངང་
ཚུལ་ཞེས་བྱང་ཁྱོད་ཉིད་འཁྱུངས། །འཕགས་པའི་སར་གནས་གནས་བརྟན་
འོད་སྤངས་ཀྱི། །བཀའ་བཞེན་སྤྱོད་པ་སྟོང་པོར་མཛད་པ་ལགས། །གཞན་
ཡང་མཁས་པའི་བན་ཆེན་ཨ་ཟླ་ཡུ། །ཡ་མཆོན་ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་མཁས་
པ་དེ། །དེ་ཉིད་དོན་གཞིགས་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ། །དཔལ་ལྡན་
མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་འདི་ཉིད་ཡིན། །རིགས་པའི་ཁྱུ་བྱག་ཆེ་བར་འཁྱུངས་
པའི་ཆེ། །རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས་འདི་སྐད་གསུངས། །དུས་མཐར་མཐའ་
འཁོབ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་འདུལ། །དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱང་ཞིང་དེར་སོང་ཞེས་
བསྐྱུལ། །ལན་ཅིག་མགོན་པོ་སྤྱོད་དེར་བྱོན་ནས། །ང་ཡིས་སྟོགས་མའི་དུས་
སྟེ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །བསམ་བཞེན་སྟེ་བ་བཟུང་ནས་འགྲོ་དོན་བྱེད། །ཁྱོད་ཀྱང་
བདག་གི་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཟབ་མའི་གདམས་པ་
མང་དུ་བསྟན། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ལྟ་དང་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས། །ཞེ་བ་
ལྟ་སོགས་བྱོན་ནས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ། །ཁྱོད་ཉིད་བོད་དུ་སོང་ཞེས་བསྐྱུལ་བར་
མཛད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། །རྩི་མ་འདི་ཉིད་འཕགས་ཡུལ་དུ་གྲགས་ཆེ་བའི་པཱིཏ་

དང་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པར་རྩི་ལྟར་སྦྱོར་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷག་པར་རིགས་
པའི་ཁྱ་བླག་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆེ་སྒྲ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཐའ་འཁོབ་དུ་འགོ་
བའི་དོན་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

ཡང་སྦྱ་སྦྱེ་སྦྲ་མ་གཅིག་ལ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་བྱོན་ནས་མཐའ་འཁོབ་
ཀྱི་སེམས་ཅན་སྡོངས་པ་སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་མི་ཤེས་པ་ཆོ་སྦྱང་རེ་རྩེ། འཁོར་
བར་འབྱམས་པ་མ་རིག་པས་ལན་པས་ལམ་ལོག་པར་སོང་བ་ཡིན། ཁོ་ཐོས་
དེ་དག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་སྒྲ་དུ་སྒོ་
དམན་པའི་བསམ་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་དགེ་སྦྱང་གི་ཚུལ་དུ་འོང་གི། ཁྱོད་ཀྱང་ང་
ཡི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པས་དེར་འོག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རྩེ་བཙུན་
ཅོང་ཁ་བ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུལ་དུ་ཆེས་གསལ་བར་བསྐྱབས་
པས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་བསྦྱུད་པར་བྱའོ། །

ཡང་སྦྱ་སྦྱེ་སྦྲ་མ་གཅིག་ལ། རྒྱལ་བ་མི་པམ་པ་བྱོན་ནས། ལྟོ་འཇམ་བུའི་
སྦྱིང་འདིར་སྟོན་པ་དངོས་དང་བྱད་པར་མ་མཆིས་པའི་ཤུ་ཀྱ་ཟུ་ནེའི་བསྟན་པ་
ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ།
རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་བདུད་ཅི་སྦྱང་གི་ཐིག་ལེ་ལྟ་བུ་གཅིག་འབྱོན་
པར་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་གྱིས་ཞེས་གསུངས།

ཡང་སྦྱ་སྦྱེ་སྦྲ་མ་གཅིག་ལ། བམ་ཐེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏ་བྱོན་ནས། མཐའ་
འཁོབ་ཟུན་པའི་སྦྱིང་དུ་བཅོམ་ལྟན་འདས་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དངོས་སུ་བྱོན་

ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་པས་དེའི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོས་བསྟེན་ལ་དེའི་
སྒོ་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས། ཡང་དེད་རྒྱ་གར་པའི་བྱུང་
ཐོབ་ཐམས་ཅད་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་གསང་བའི་ཡི་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས། དེར་སྒྲ་མ་འདིས་ཁྱོད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་བྱུང་ཐོབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པ་ལ། ག་ཤིན་རྗེ་ག་ཤེད་ལ་ཡི་དམ་བཅའ་བ་འགལ་བ་མེད་དམ། འོན་ཀྱང་
རྩི་རྒྱུར་ལགས་ཞུས་པས། ཏ་ཏ་ཞེས་བཞད་ཅིག་མཛད་ནས། ལྷ་མི་ཏ་བཟོ་
དང་དེད་གཉིས་གྲོགས་མཆེད་ཀྱང་ཡིན། ཆོས་འབྲེལ་པར་ཚུར་གཉིས་ཀ་ཡོད།
སྤྱིར་དེད་རྒྱ་གར་པའི་བཞེད་ཐམས་ཅད་འཇམ་དབྱངས་དང་ག་ཤིན་རྗེ་ག་ཤེད་
ལ་བརྟེན་ལ། བྱུང་ཆེན་རྣམས་ག་ཤིན་རྗེ་ག་ཤེད་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་པར་
ཅན་ཡོད་པ་ཡིན། ཡི་དམ་དང་འདི་ལྟ་བུ་མི་ལྟན་ན་སྟོགས་མ་ལྔའི་འགྲོ་བ་དང་
བདུད་བཞི་བྱལ་ལས། ཞེས་གསུངས། རྣམ་པར་ཐར་པ་དེ་དག་ནི། རྩི་ཙོང་ཁ་
བ་དང་མཁས་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྒྲན་མེད་པ་
ཡིན་པས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་གི་དགྱིལ་དུ་བཅངས་ཏེ། ཐེག་པ་
མཚོག་གི་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་ལྷག་པར་སྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

འདིར་སྤྲས་པ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཆོ་
རབས་ཀུན་ཏུ་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྟེན་པས། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོག་མེད་སྟོབྱོས་
ཅན། །མཁས་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱུན་དགེ་ལེགས་དཔལ། །སྤྱི་ཆོ་ལྷ་མ་འཕགས་
པའི་ཡུལ་དག་ཏུ། །གངས་མེད་སྤུལ་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་ཆོ། །ལན་ཅིག་རྗེ་

བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དེར་བྱོན་ནས། །མཐའ་འཁོབ་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྙིང་
རེ་ཟེ། །སྒོས་བདག་བདེན་པར་བཟུང་བས་འཁོར་བར་འབྱམས། །ལམ་སྟོན་
གཤེས་བཏེན་དམ་པའི་མགོན་དང་བྲལ། །པལ་ཆེར་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་རྣམས་འབད་
ནས་སྦྱབ། །དེ་དག་ཟེས་སུ་བཟུང་བྱིར་ཁོ་བོ་ཡང་། །མ་འོངས་ལྟ་བུར་
སུ་མཐའ་འཁོབ་དེར། །དགེ་སློང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་འོངས། །སྦྱབ་
བསྟན་ཉིན་མོ་ལྟ་བུ་གསལ་བར་བྱེད། །དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱང་ཞིང་དེར་ཤོག་ཅེས་
གསུངས། །མི་པམ་ཆོས་ཟེའི་གསུང་གིས་འདི་སྐད་བསྐྱལ། །མ་འོངས་དུས་
ན་འཇམ་དབྱངས་སྦྱལ་བ་ཞིག །ཟུ་མེད་འགྲོ་ལ་བཅེ་བས་རབ་བསྐྱོད་
ནས། །མེ་རོ་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་གསོ་བྱིར་དུ། །ཤུ་ཀྱའི་དགེ་སློང་ཚུལ་དུ་འབྱོན་པར་
ཡོད། །དེ་ནི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མིག་གི་བདུད་ཅི་སྙིང་གི་ཐིག་
ལེ་ཡིན། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་བྱ་བ་གྲིས་ཞེས་བསྐྱལ། །ས་ར་ཏ་ཡི་གསུང་གིས་
འདི་སྐད་དུ། །ས་གསུམ་བགགས་དབྱང་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་པའི། །ས་
བཙུའི་དབང་ལྷག་འཇམ་དབལ་ཁྲོས་པའི་སྒྱ། །བས་མཐའི་ཡུལ་དུ་བསམ་
བཞིན་འབྱོན་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་ཁོ་བོའི་གསང་བའི་ཡི་དམ་ཡིན། །གདུལ་
དཀའི་འགྲོ་བ་དག་ཀྱང་དེ་ཡིས་འདུལ། །ཁྱོད་ཀྱང་མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་དེར་སྐྱེ་
བ་འོངས། །སྦྱལ་པའི་སྒྱ་དེ་མཉེས་པར་གྲིས་ཤིག་གསུངས། །དེ་ལྟར་ལྷག་པའི་
ལྟ་དང་གྲུབ་ཆེན་དང་། །གནས་ལྟ་མཁྱེན་པའི་པན་ཆེན་དུ་མ་ཡིས། །མཐའ་
འཁོབ་འདུལ་བྱིར་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བ་ལས། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞིང་འདི་

ཡོངས་སུ་བརྩམས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་
བཤེས་སྦྱིས་པ་རབས་ཀྱི། སྐྱ་ཆེ་སྤྱ་མའི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་ཆེ་འདིའི་རྣམ་ཐར་གཙོ་ཆེ་བ་ཅུང་ཟད་བཤད་བཤེས་ལྟ་སྟེ། རྩི་ཚོང་
ཁ་བ་དང་ཐོག་མར་མངལ་བའི་ཆེ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་རིམ་ལྟར་བྱུང་ཚུལ། རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་ལ་བཤད་སྐབས་ཀྱི་སློན་སྐྱོད་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་མཛད་
བས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོས་བསྟགས་ཤིང་འཕྲིན་ལས་སྐབས་པར་ཁས་སྦྱངས་པའི་
ཚུལ། རྩི་ཚོང་ཁ་བ་དགའ་ལྟན་དུ་གཤེགས་ནས་གྲུང་སྐྱའི་སྤང་བ་བསྟན་ཏེ་ཆོས་
གསུང་པའི་ཚུལ། དག་པའི་ཞིང་དུ་འབྱོན་པར་བྱོགས་པ་ན་ཡ་མཚན་པའི་ལྟས་
རིམ་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྩི་སྤྱ་མ་འདི་ཉིད་རྩི་བཅུན་ཚོང་ཁ་བ་དང་ཐོག་མར་མངལ་བའི་
ཆེ་ཉིད་ནས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྟག་ཏུ་དུས་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་
མཐོང་བ་ལྟར་སྐྱའི་རྒྱལ་མཚན་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱ་རང་དབང་
མེད་པར་གཡོས་ཏེ། དད་པས་མཆི་མ་འཁྲུག་བཞིན་པ་དང་བཅས་པས་བསྟོད་
པའི་ཆོག་བབ་ཆོལ་དུ་སྐྱ་བར་གྱུར་ཅིང་། བདག་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐྱོལ་
བར་བྱེད་པའི་དེད་དཔོན། ཐེག་པ་དམན་པའི་གཡང་ས་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་འདི་ཡིན་ཞོ་སྟེ་དཔོངས་ཏེ་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་བས་
མངལ་མ་ཐག་ནས་སྤྱ་ན་མེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་བརྟེན་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་
གྲགས་སོ། །

དེའི་རྒྱལ་མོ་རྗེ་སྤྲུལ་འདིའི་མནལ་ལམ་དུ། ལུན་པ་ནག་པོ་ཕྱོགས་གར་
འགྲོ་གཏོལ་མེད་ཅིང་མགོ་འཁོར་འབྲམས་ནས་རྒྱན་རིང་སོང་འདུག་པ་ལ།
ཤར་ཕྱོགས་ནས་རལ་གྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་བསྐྱོར་བའི་ཡུ་བ་
རྣམས་ནང་དུ་བསྟན་པ། རལ་གྱི་དེའི་ཅེན་ཉི་མ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཤར་ནས་
འདུག་པའི་རལ་གྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ལྟ་བུས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ། འཇའ་
མཆོན་སྒྲ་ལུའི་བ་བས་སྤྲས་པའི་དགྲིལ་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སྤྱུ་མདོག་
དམར་སེར་རལ་གྱི་དང་སྤྲེགས་བམ་འཛིན་པ། དེན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བསམ་གྱིས་
མི་བྲབ་པས་སྤྲས་པ། གཞོན་ཀྱའི་ཚུལ་ཅན་རལ་པའི་ཐོར་ཚུལ་ལ་ལུ་ཉིག་གི་སེ་
མོ་དོ་ཁྲིས་སྤྲས་པ། ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། རབ་ཏུ་མཛེས་ཤིང་བལྟ་
བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་གཅིག་དབྱེས་བཞིན་ཏུ་བྱོན་ཏེ་བདག་ལ་ཐེམ་བྱང་། ཉི་
མའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་ལུན་པ་ཐམས་ཅད་སངས། འོད་ཟེར་གྱི་བ་
བས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་གང་སོང་བ་གཅིག་མིས། སང་
ཉིན་རྗེ་སྤྲུལ་དང་མཇལ་དུས་མདང་འདི་ལྟ་བུ་གཅིག་མིས་པ་རི་ལྟར་ལགས་
ལུས་པས། རྗེའི་ཞལ་ནས། བྱིད་གྱིས་སྤྲུལ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་མཐོང་
བ་ལེགས། བྱིད་སྤྲེགས་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཐག་
གཅིག་ཡིན་པར་འདུག །ད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སྤྱུ་མཐོང་བ། མཐོང་བ་
ལྟར་དོན་ལ་གནས་མོད། གཞན་སྣོད་མན་པའི་གང་ཐག་གིས་ཐ་མལ་དུ་མཐོང་
བ་ཡིན། བྱིད་རང་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་པན་པ་ཆེན་པོ་འོང་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས།

ཡང་རྩེ་འེ་གསུང་ནས་སྤྱི་ཡོད་དམ་གང་ལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་གསུངས་པ་ལ། བདག་
འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་མེད་དང་། གཤེད་དམར་ལ་ཡོད་དམ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལྷན་པས།
སྤྱི་ར་དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ་གང་ལ་ཡོད་དམ་བྱས་ཀྱང་རྩེ་བཙུན་འཇམ་
དབྱངས་རིམ་གྱིས་སྤྱི་ཆུ་ལ་ཆེར་སོང་བས་རྩེ་བཙུན་གྱིས་རྩེས་སྤྱི་འཛིན་མོད།
འོན་ཀྱང་དེད་རང་གི་བརྒྱད་པ་འདི་ལ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་རྩེས་སྤྱི་
བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ཡི་དམ་
དཔལ་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་རྒྱ་དུས་འབྲས་དུས་གཉིས་
ཀའི་སྐབས་སྤྱི་རྩེ་བཙུན་གྱིས་ཞལ་དངོས་སྤྱི་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དགོས་པ་བྱེད་
པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་རྣམས་གྱིས་འདི་འེ་གནད་གཏན་ནས་མ་གོ་
བར་འདུག་གསུངས་ནས་ལྷན་དགོས་པར་དེ་མ་ཐག་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྩེ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་གྱི་བཀའ་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྤྱི་ཡོད་དམ་གྱི་བདག་འདུག་
ཆག་མེད་དུ་མཛད། དེས་ན་རྒྱལ་ཆབ་རྩེ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དང་།
རྩེ་སྤྱི་མ་འདི་གསུམ་ནི་རྩེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་
ལྷན་ལས་ཀྱི་རྩེ་རྩེས། རྩེ་ཙོང་ཁ་བའི་སྤྱི་ཆེའི་ཆད་དང་། འཁོར་ལ་སོགས་པ་
ལུང་བསྟན་མཛད་པ་ལས། སྤྱི་ལ་འཁོར་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསུམ་
འབྱོན། ཆོགས་ལམ་དུ་ལྷགས་པའི་འཁོར་མང་དུ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་ལ།
གསུམ་པོ་དེ་ནི་རྒྱལ་ཆབ་རྩེ། འདུལ་བ་འཛིན་པ། མཁས་བྱུང་རྩེ་གསུམ་པོ་
ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་གསུམ་པོ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་གདོན་མི་བསྟེ།

ཟེ་ཙོང་ཁ་པའི་མནལ་ལམ་དུ་བྱ་བ་གཅིག ། ལྷ་བ་བཟང་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་རིགས་
ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱོད་ཀྱང་པོ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་བྱངས་
ཤིག ། ཁྱད་པར་དུ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་བྱངས་ཤིག ། ཅེས་ཟེར་བ་
བྱང་ལ། དེའི་དོན་བསྐྱོད་ཀྱང་པོ་ནི་རྒྱལ་ཆབ་རྗེ་ཡིན་ལ། འཇམ་དཔལ་གྲགས་
པ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཟེ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཆོས་རྗེ་ཆོས་ལྷན་རབ་འབྱོར་པས་མཛད་
པའི་རྣམ་ཐར་དུ་བྱང་ལ། དེས་ན་རྒྱལ་ཆབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་སྐྱོན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག ། མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་
ནི་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་། གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་
འགའ་ཞིག་གི་མཐོང་སྣང་ལ་བྱང་ཤམ་ན་ལར་བྱོན་པའི་སྣང་བ་ཡང་བྱང་འདུག་
སྟེ། བོད་གི་རྣམ་ཐར་དང་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྣང་དོ། ། རྒྱལ་ཆབ་དམ་པ་དེ་
ཉིད་ས་གནས་ཀྱི་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམ་པར་དག་པ་
མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་ཉ་ཅང་མངས་བར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་སོ། ། འདུལ་
བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ནི་བྱུང་ན་ཡོད་པས་དེར་ལྟ་བར་བྱའོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། སྒྲེགས་བམ་རལ་གྲིས་མཆན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། རལ་
བའི་བྱུང་ཕྱད་ལྟ་ལྷན་འཇམ་པའི་དབྱངས། ། དུར་སྒྲིག་རྒྱལ་མཆན་བཟུང་
ནས་གངས་ཅན་འདིར། ། ཐ་མར་ཚུལ་གྱིས་འབྲོ་བའི་དོན་ལ་བྱོན། ། དེ་ཆེ་ཉོན་
མོངས་རྒྱལ་གྱིས་མ་གོས་པའི། ། སྐལ་ལྷན་སྟོབ་མའི་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ། ། མཚུ་
སྟོལ་འི་རང་གཟུགས་གསལ་བར་ཤར། ། ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་སྤྲ་བར་མ་བྱས་

སོ། །ཀྲེ་མ་མད་བྱང་དད་པའི་མཐུ་ལ་སྟོས། །ཤིན་ཏུ་སྤྲས་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུ་དེས་
ཀྱང་། །རང་གི་གནས་ཚུལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལས། །གཞན་དུ་གསང་བའི་གོ་
སྐབས་མ་རྟེན་དོ། །འོན་ཀྱང་དག་པའི་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ། །རྒྱལ་བའི་གཟུགས་
བརྟན་འཆར་བ་ཆོས་ཉིད་དེ། །རྟོག་བྲལ་ཤིན་ཏུ་དྲང་བའི་མཆོ་ནང་དུ། །སྟོན་ཟླའི་
རང་གཟུགས་ཤར་ལ་ངོ་མཚར་ཅི། །དེ་ལྟར་མཁས་པའི་མཁས་པ་དག་ལེགས་
དཔལ། །དམ་པའི་མགོན་གྱིས་ཐོག་མར་བཟུང་བའི་ཚུལ། །མ་ལུས་བདག་གིས་
བརྟེན་པར་ག་ལ་རུས། །ཅུང་ཟད་དམ་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཀོད། །ཅེས་བྲ་
བ་ནི། མཁས་བྱུ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རྩི་ཅོང་ཁ་བ་དང་
ཐོག་མར་མཇལ་བའི་ཆོ། ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་བྱང་ཚུལ་སྟོགས་ཅམ་བརྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྲ་བ་མཛད་ཚུལ་ནི། རྩི་སྤྲུལ་འདིས་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་ལ་བཤད་སྤྲུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་བྲ་བ་མཛད་ཚུལ་མཐའ་དག་པ་འདིར་
མི་བརྟེན་གྱི། ཅུང་ཟད་བརྟོག་པ་ཅམ་ཞིག་བརྟེན་པར་བྲ་སྟེ། དེ་ཡང་མཁས་བྲུབ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་སྟེ། བ་དུ་མར་རིག་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་སྤྲངས་ཤིང་། རྩི་
བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྩིས་སུ་བཟུང་བའི་མཐུས། སྤྲུ་ཆེ་འདིར་ཡང་
གཞོན་ཏུ་ན་ཆོད་ཡོངས་སུ་མ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས་ཀྱང་། སྟེ་སྟོན་གསུམ་
དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་དོན་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་
ཏེ། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་མགོ་བོ་ལ་བཀའ་བྲེང་བ་ངལ་བསོ་
བགྱིད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཅིས་མངོན་ཞེ་ན།

མཁས་པ་ཆེན་པོ་འདི་དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བརྟེན་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་གྲགས་བས། ཁོ་བོས་རིགས་
གཏེར་འཕོག་པ་ཡིན་བས། ལན་གདབ་པར་རྒྱས་པ་ས་སྐྱ་བ་སྟུ་ཡོད་ཅེས་ཟེལ་
བསྒྲགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དཔའ་ཁྱུ་པ་ལས་གཞན་དུ་ལན་གདབ་རྒྱས་པ་སྟུ་
ཡང་མ་བྱུང་། དེའི་ཆེ་བྱང་པའི་བདག་པོས་ངམ་རིང་གི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་
བསགས་ཏེ། ལྟོ་པའི་མཁན་ཤོབ་འདིས་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་བཅའ་ཁྲི་གསུང་རབ་
ལ་དགག་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག་པས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་བྱ་ངན་སྟུ་བཏོགས་
པ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས། སྟུ་རྒྱས་པ་ལ་ཁོ་བོས་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་སྟེར་བ་ཡིན་
ཟེར་ནས། བྱང་ངམ་རིང་དུ་ཕྱོགས་བ་དང་བྱི་ཕྱོགས་བ་ཐམས་ཅད་བསགས་ཏེ། ངམ་
རིང་གི་ཆོགས་པ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་དབྱས་སྟུ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བརྟེན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟན་གཤམས། སྟེན་བདག་རང་
ཉིད་ཀྱང་ཁྱིལ་འདུག་སྟེ། དེའི་མདུན་སར་ཕྱོགས་དེའི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྟན་ལ་འཁོད་ནས་ཐོག་མར་བཞུགས་གཉེན་དོན་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་པ་ལ་སོགས་
པ་མཁས་པར་གྲགས་པ་མང་པོས་ཚོད་ཀྱང་། བརྟེན་ཆེན་པོ་དེས་ཐལ་འགྱུར་
གཉིས་གསུམ་ཅུ་ཀྱིས་ཆར་བཅད་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་གཏེར་
ནང་འགལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་དོ། །དེའི་སང་ཉིན་སྟེན་བདག་ཀྱང་
ཡིད་རབ་ཏུ་མ་བདེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་བཀའ་བཀྲོན་གྱིས་ཆར་བཅད།
ད་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལན་འདེབས་རྒྱས་པ་སྟུ་ཡོད་ཟེལ་བས། ཁོང་རྣམས་

གྱིས་དཀའ་བཅུ་པ་དག་ལེགས་དཔལ་བ་འདི་སྒོ་གྲོས་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་
འདུག་པས་འདི་ཙྏ་དུ་བཅུག་པར་གཅེས་གྲོས་བྱས་ཏེ། དེའི་སང་ཉིན་སྤར་
བཞིན་སྟན་གཤམས་པའི་མདུན་སར་མཁན་ཆེན་པས་རིགས་གཏེར་གྱི་དབུ་
ནས་མཐར་ཆགས་སུ་བཀག། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་སྒྲིན་སྤོང་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་མཛད་ཅིང་། ཁོང་རང་ཉིད་གྱིས་བཞག་པའི་བྱ་བ་མཐའ་རྣམས་ཀྱང་
རིགས་པ་རྩི་མ་མེད་པས་སུན་བྱང་སྟེ། ལན་མེད་པར་མཛད་པའི་ཆོ། དེ་མདོ་སྟེ་
པའི་བྱ་བ་མཐའི་ནང་འགལ་ཡིན་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གསུང་རྒྱ་མ་
བྱང་སྟེ། ཞིབ་པར་ཡི་གེ་མངས་བས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

འདིར་སྤྲུམ་པ། ལང་ཆོའི་ལྷོན་ཤིང་མ་རྫོགས་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་འབྲས་བུའི་
ཁུར་གྱིས་བརྗོད། །སྟན་པའི་རྩི་བསྐྱང་ཕྱོགས་བཅུར་བྱུག། །མཁས་མཆོག་རྟེན་
འབྱུང་དབང་པོ་རྒྱལ། །རབ་དཀར་རྩེ་བ་ཆེས་པས་ཀྱང་། །ས་སྟེང་སུན་པ་ཅིག་
ཆར་སེལ། །སྟོང་གྱིས་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་སུའང་། །མཁས་པ་དག་གི་
བློས་པ་བཅོམ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ངོ་མཆར་ཅི་ཞིག་ཆེ། །འདི་ཡི་དངོས་སྟོབས་
རིགས་པའི་རལ་གྱི་ཡིས། །དངོས་འཛིན་ལྷོན་ཤིང་ཅད་ནས་བྱངས་བྱང་
སྟེ། །ཉོན་མོངས་དག་སྟེ་པམ་བར་བྱས་ལ་ལྟོས། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་
པ་རྟོག། །གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ལྟ་བའི་སྒོ་མིག་ཅན། །འཛིགས་མེད་སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་
དེ་ཉིད་གྱིས། །རིགས་གཏེར་ནང་འགལ་བྱང་པོ་ཡིན་ལོ་ཞེས། །གཞུང་དེའི་རྗེས་
འབྲང་ཀུན་ལ་གསལ་བར་བསྒྲགས། །བསྒྲགས་ཀྱང་རྗེས་འབྲང་ཀུན་གྱིས་རང་

གི་ཕྱོགས། །ཕྱོགས་སྤྱང་མེད་པ་སྐད་དུ་བཏང་སྟོམས་བཞག། །དེ་ཆེ་དེ་ལ་མ་
བཟོད་སྡེ་དཔོན་ཞིག་ །ཁྲིན་པའི་ནང་གི་རུས་སྤལ་རི་བཞིན་དུ། །རིགས་གཏེར་
འགོག་པའི་མཁས་པ་ག་ལ་སྤིང། །འོན་ཀྱང་འཇིགས་མེད་གྲགས་པས་འགོག་
ཅེས་ཐོས། །དེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་དེའི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་བསགས། །མཁས་རྫོམ་
དེ་ཉིད་ཁོ་བོ་མདུན་ས་རུ། །རིགས་གཏེར་དོན་ལ་དགག་སྡུབ་བྱེད་དུ་
གཞུག། །སྙམ་ནས་དེ་ཡི་སྦྱར་བ་དག་ལ་ཞུགས། །དེ་ཆེ་བཞུ་ཆེན་སྤྱི་བའི་སངས་ལ་
དེས། །གཞུང་དེའི་དོན་ལ་ནང་འགལ་ཉར་ལྷ་བཟུང། །ཕྱོགས་དེའི་མཁས་པ་
པལ་ཆར་ཆར་ཡང་བཅད། །ཐམས་ཅད་བཞུ་ཆེན་དེ་ཡི་ཞབས་ལ་གཞུགས། །དེ་
ནས་སྡེ་དཔོན་དེ་ཉིད་འདི་སྙམ་དུ། །མཁས་རྫོམ་འདི་ཡིས་མི་པམ་གཡག་ལ་
སོགས། །མཁས་པ་མང་པོ་པམ་བར་བྱས་ཞེས་ཐོས། །མཁས་པ་འདུས་པའི་
གནས་མཆོག་ངམ་རིང་གི། །མཁས་པ་དག་ཀྱང་འདི་ཡིས་པམ་བྱས་ན། །དེ་
རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ས་བཞུ་ལ། །རྗེས་འབྲང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་
དང་། །མཉམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་སྤྱན་པའི་ཁྱད་བྱར་ཞུགས། །འབངས་རྣམས་ཆོག་
རྩ་བ་མཆོན་གྱིས་ཆར་ཡང་བཅད། །དེ་ཆེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་
མཆོག་ །གཞོན་ནུ་རོལ་ཅེད་མཇེད་པའི་དགེ་ལེགས་དཔལ། །མཁས་པ་དེ་ཡི་
མདུན་སར་མཛོད་ཕྱོགས་ཏེ། །རིགས་གཏེར་བདག་པོ་ཁོ་བོས་བྱ་ཞེས་སྤྲོས། །དེ་
ནས་བཞུ་ཆེན་སྡེ་སྟོན་གསུམ་པ་དེས། །གཞུང་དེའི་དབྱ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
བགག། །མཁས་གྲུབ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གུ་དང་པོ་དེས། །རིགས་གཏེར་གཞུང་གི་

སྒྲིན་རྣམས་མ་ལུས་སྤངས། །བཤྭ་ཆེན་དེ་ཡིས་བཞག་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ལའང་
། འི་མེད་རིགས་པའི་སྲུང་འབྲིན་དག་ཀྱང་འཕངས། །དེ་ཆེ་མཁས་པའི་མཁས་
པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །ལན་གྱི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་མ་རྙེད་པར། །འདི་ནི་མདོ་སྤེ་བ་ཡི་
ནང་འགལ་ཡིན། །ཞེས་གསུང་གྲ་གྱུའི་ཐོལ་ལ་བརྟེན་པར་མཛད། །མཁས་
མཆོག་མཁའ་ལྡིང་དབང་པོའི་སྤྱ་གྲུ་ཡིས། །འཛིགས་མེད་སྤྱ་བའི་སེང་གེ་པམ་
བྱས་ཆོ། །རིགས་གཉེར་རྗེས་འབང་སྤང་པོའི་ཆོགས་དག་ཀྱང་། །འཛིགས་དང་
བྲལ་བ་བཞིན་དུ་ཅི་དགར་རྒྱ། །སྤེད་པོན་དེ་ཡང་དགའ་བ་རབ་རྒྱས་ཏེ། །གང་ན་
འདི་ལྟའི་མཁས་པ་བཞུགས་པ་ཡི། །ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཀུན་གྱི་བྱ་ག་གི་
གནས། །སྤྲུལ་ནས་མགོན་དེའི་ཞབས་ལ་བཀུར་སྟེ་བཞུགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི།
མཁས་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགྲུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་པའི་ཆེ་བཤྭ་ཆེན་སྤེ་སྟོད་
གསུམ་པ་འཛིགས་མེད་བྲགས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བཟོ་བ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་
ཏེ། རྒྱས་པར་ཅོད་ཡིག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡང་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་དཔེ་རིང་གི་
དབྱར་ཆོས་ཤིག་གི་དུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་གཡག་པ་དང་དཔེ་རིང་གི་ཆོགས་སུ་
ཅོད་པ་མཛད་པས་རྗེ་སྤྲུལ་པ་དང་འདིས་མཁས་བྱ་བ་གཡག་པ་ཡང་པམ་པར་
མཛད་འདུག་སྟེ། བརྟེན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཡིན་པས་ངོ་མཆར་དུ་ཅི་
ཞིག་ཡོད། མདོར་ན་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་ནི་ལྟག་པའི་ལྟས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། སྤྱི་བ་
མང་པོར་རིག་གནས་ལ་སྤྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཁས་པར་སྒྲོམ་པ་སུས་ཀྱང་
འདིའི་མདུན་སར་སྤྱ་བའི་རྩི་ཐོགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ནས་དུས་བྱིས་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་

ཉིད་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་ལྷོ་གྲུ་ཏེ། གསུང་གི་བདུད་ཅི་རྒྱུན་མི་
འཆད་པར་བཞེས་པའི་མཐུས་སྡེ་སྤྲོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དོན་ལ་འབྲུལ་
བ་མི་མངའ་བའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ནི་བརྟེན། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱ་
གཅིག་པ་ལྟ་བུར་བཅེ་བའི་སྤྲུལ་སྡེ་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་མཐུས། སྐལ་བ་དང་
ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལེགས་པར་བཤད་
པའི་བདུད་ཅིས་ཆོས་པར་མཛད་ལ། མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཡང་།
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བསྟོད་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་སྤོན་གྱི་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་གཤེགས་གཤེགས་རྒྱལ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་པར་དག་
པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིར་བཏགས་དང་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་གསུང་རབ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་
རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་རབ་རྗེ་རྗེ་ཆོག་ལྟར་རབ་དུ་བརྒྱུང་བ་བརྗོད་བྱ་
མཆོག་དུ་ཟབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ལག་མཐེལ་གྱི་སྤྱོད་ཅུ་ར་བཞིན་དུ་གསལ་
བར་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་པ་ན། མདོ་སྤྲུལ་
སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དཔལ་མགོན་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་རྗེ་སྤྱོད་ཙོང་ཁ་པས་རི་
ལྟར་བཏགས་པའི་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་སྤོན་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཡོངས་སུ་དར་བར་གྱུར་ཏེ། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་
ནི་སྤོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཉམས་སུ་སྤོང་བས་ཡིད་ཆོམ།
མཁས་པར་རྫོམ་པ་མང་པོའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་བྱེ་མའི་ཆང་བུ་ལྟར་ཞིག །ལོག་

ཆོས་སྤྱོད་བའི་བདུད་རིགས་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཆེར་ཉམས་དམས་པར་བྱས།
ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆུ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད་པར་ཡང་
རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་དག་གི་ཆོན་རོང་སྟོན་ལྷ་སྤྱོད་རྒྱལ་
མཆོན་ཞེས་གྲགས་པ་དེས་སྟོན་མེད་པའི་ལོགས་བཤད་དེ་དག་སྟོན་ལྷ་སྤྱོད་པར་
ཞོད་ནས་ཏ་ཅང་ཡང་མ་བཟོད་ནས། དངོས་སུ་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་པ་འགོག་པ་ལྷ་
བྱེད་ཅིང་། དོན་ལ་རྩི་བཅུན་ཅོང་ཁ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དག་གི་པ་བྱེད་པའི་ཁུར་
བཟུང་སྟེ། དེ་ལྷ་སྤྱོད་པར་ཡང་རྩི་བཅུན་པ་ཉིད་ལ་སྟོན་པ་ག་ལ་བྱས། མཁས་གྲུབ་
ཆོན་པོ་ལ་ཡང་དོན་ལ་སྟོན་པ་བྱས་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་ཅོད་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་
ཆོག་ཅམ་གྱི་སྤྱོད་བསྟན་པ་ནས། ས་སྤྱོད་པའི་བསྟན་པ་བཟུང་དོ་ཞེས་པའི་སྟོན་པ་
ཐོབ་ཏུ་རེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
སྟོན་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ། ཁོ་པོ་སྟོན་ཅིག་ཅོད་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་ཡང་ཡང་འཕྲིན་
བསྐྱར་དོ། །དེ་དག་གི་ཆོན་ས་སྤྱོད་དག་བྱས་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་སྟོན་པོ་སྟོན་
ཁམས་ཅན་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དེ་ལ་སྟོན་པ་ཆགས་སྤང་དང་
འགྲན་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་མང་པོས་རྩི་བཅུན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་
ས་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཀག་གོ། །ཞེས་འཆལ་གཏམ་ཕྱོགས་བཅུར་བསྟན་པ་ཏེ།
རྩི་བཅུན་སྤྱོད་པ་གཏོར་མ་འཕྲུག་པ་སོགས་དན་སོང་གི་སྟོན་འབྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་
ཞུགས་སྤང་སྟེ། ཞེས་པར་འོག་ནས་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་། དོར་པ་ཀྱན་བཟང་
པ་ཞེས་གྲགས་པས་ས་སྤྱོད་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་དོ་རྩི་བཅུན་པ་ལྷ་སྤྱོད་པ་དེས་

ཀྱང་། ཆེ་འདིའི་རྙེད་བཀྱར་ལ་ཏ་ཅང་ཞེན་པའི་དབང་གིས། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་
ལས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཐབ་མོ་དུ་མ་ཞིག་ཉན་ཡང་། དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་ཅ་
ལྟར་ཡལ་བར་དོར་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་ཞུགས་
ནས། དག་ཏུ་ཡ་ང་རྗེས་སྒྲོམ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱི་ཡང་ཡ་ང་བའི་དན་སྲས་དུ་མ་བྱས་
ཤིང་། གཞན་ཡང་། ས་སྐྱ་པའི་དགེ་བཤེས་ཀོན་ཏིང་གུ་ཕྱི་ཞེས་པས་རང་ཆང་
སྟོན་པའི་རྩོམ་ཡིག་བྱས་འདུག་པ་དེ་ལ་ཡང་བཀའ་བཀྱོན་དང་བཅས་པས་ལན་
མཛད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་བཀའ་འབྲུམ་ན་གསལ་བར་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་ན་
ཡང་སྐུན་པོ་གསུང་རབ་གྱི་གནད་མ་གོ་བ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒོ་དང་མི་ལྟན་
པ་དེ་དག་རྗེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ག་ལ་བྱས། འོན་ཀྱང་
རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་ཞལ་ལས་འོངས་བའི་གསུང་གི་བདུན་ཅི་དངོས་སུ་སྤངས་
པའམ། གསུང་གི་ལེགས་བཤད་ཡི་གེར་བཀོད་པ་མཐོང་བའི་མཁས་པ་རྣམ་
དཔྱོད་དང་ལྟན་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་སྐྱེདས་པ་མི་དམན་པ། གཟུ་བོར་
གནས་པའི་སྒོ་དང་ལྟན་པ་དག་ནི་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཤེས་ནས་
དད་པ་ཐོབ་པ་ལས་གཞན་དུ་ཅི་ཞིག་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐུན་
ལྟན་རེད་མདའ་ཆེན་པོའི་སྒོ་བ་མ། རབ་འབྲུམས་བཀའ་ལ་མཁས་པའི་བཤེས་
ཉན་བདུན་གྱི་ནང་ནས་རྩོད་པ་ལུལ་དུ་བྱིན་པར་གྲགས་པ། རྩོད་དུས་ཀྱི་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་དར་མ་རེན་ཆེན་ཞེས་གྲགས་པ་དེས། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་གཉལ་
གྱི་རབ་བྱོང་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་རྩོད་པ་ལ་བྱོན། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བཀྱར་སྟེ་སྐུན་

སུམ་ཆོགས་པ་མཛད། དེའི་ཆེ་བཞུགས་གདན་ནས་བཞུགས་ཅམ་ཉིད་ནས་
ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ལ་བྱི་བ་མང་དུ་མཛད་པ་ལ། རྩེ་ཉིད་གྱིས་ལན་རྒྱས་
པ་རེ་གསུངས་པས། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་དེ་ཉིད་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་འཕྲོགས་ཏེ།
བཞུགས་གདན་ལ་བྱི་ཐེབས་མང་དུ་མཛད། ཤེས་ནས་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཡང་
ཐོབ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱག་ཕྱལ་ནས་ཆོས་གསན་ཅིང་། དེའི་རྒྱབ་མོ་མནལ་ཀྱང་
ཆེར་མ་གཟེམས་ཤིང་། དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྩམ་རིངས་འདོན་ལ་མང་དུ་
མཛད་ཅིང་། བྱག་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ཡང་། ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་མཛལ་བ་ལ་སྒྲོར་
གཅིག་འགོ། དེ་ནས་ལྷ་མ་འདིའི་བྱག་བྱི་ལ་སྔོན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་པ་སོགས་
ཁུངས་བཙུན་པ་ལས་རྒྱད་པ། བདག་གི་ལྷ་མའི་གསུང་ལས་ཐོས་སོ། །ཆོས་རྩེ་
གཡག་པས་ཀྱང་རྩེ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་བྱང་ངེས་ཀྱི་བྱི་བ་མཛད་པ་ལ་ལན་དུ་བྱང་ངེས་
རྣམ་འབྱེད། མཆོན་གཞན་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་གྲགས་པ་མཛད་ནས་ས་
སྒྱུར་བསྒྱུར་བས། ཆོས་རྩེ་གཡག་པ་ཡང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་འཕྲོགས་ནས་རྩེ་ལ་
ཆོས་གསན་པར་བཞེད་ནས་འབྱོན་པར་ཆས་པ་ན། ཆགས་སྤང་གི་གཞན་
དབང་དུ་གྱུར་བའི་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་ནས་བྱོན་མ་བཅུག་འདུག་
གོ། །གཞན་ཡང་། ཐུགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་པཱིཾ་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་
གྲགས་པས་ཀྱང་། རྩེ་ཙོང་ཁ་བའི་གསུང་རབ་གཟེགས་པས་འཐུགས་ཕྲོགས་ཏེ།
རྩེ་ལ་ཞུ་ཡིག་སྟན་དངགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་རིམ་ཅན་དུ་ཕྱལ་ཞིང་། ཞུ་
ཡིག་གི་ནང་དུ། མཁས་པ་ངང་པའི་རྒྱལ་བོ་སྟོ་བཟང་མཆོག་ །གྲགས་པ་མགྲིན་

པའི་རྩ་རྩ་སློགས་པ་ཅན། །ལེགས་བཤད་གཤོག་རྒྱལ་ས་དབང་པའི་ཞབས་བྱ་
དུ། །འཛིགས་མེད་བྱང་བ་གཞོན་ལུས་འདི་སྐད་ཀྱི། །ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ལུབ་རིེ་
ཅེ་ལ་ལྷང་། །ཤེས་ལྡན་རྒྱུ་དུང་ལྡན་རྣམས་ཐུང་ན་རྒྱས། །ལོག་སྤྱ་འབྱུང་པའི་
བྱ་ཆོགས་རྒྱ་དུས་འདིར། །སྤྱ་བའི་ཉི་མ་སྤོ་བཟང་གྲགས་པ་ཤར། །ཤེས་བྱའི་
མཁའ་ལ་ཐོག་པ་མེད་རྒྱ་ཁིང་། །མཁས་མང་རྒྱ་སྐར་གྱི་བས་ཡོངས་བསྐྱར་
ནས། །དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་གངས་མེད་འབྱེད་དུས་འདིར། །ལམ་དོར་ངལ་བ་
བརྒྱ་རྣམས་དབྱགས་སྤྱང་ཁིང་། །ཞེས་དང་། ཡང་ཁྱུ་ཡིག་གཅིག་ལས། བདག་
གཞན་བདེ་བ་མེད་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཡི། །ལོག་ཤེས་ཐུན་པའི་ལུང་རིགས་
སྤོན་མེ་ཡིས། །སེལ་མཛད་ཁྱེད་འདྲ་ཆ་ཅམ་གང་ནའང་མེད། །འདི་མེད་བཤད་
སྤྱབ་རྒྱ་ཡི་སྤྱ་བ་འདྲ། །ངེས་འབྱུང་གཡོ་མེད་སྤྱེས་པའི་ཐར་འདོད་ཀྱིས། །རྒྱལ་
ཁྲིམས་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་སྤྱབ་པ། །བསྟན་པའི་རྩ་བར་ཤེས་ནས་ཁྱོད་
ཀྱིས་བསྟེན། །རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོད་ཀྱང་མང་དུ་མི་ཐོས་ན། །དེ་ཡི་སྤྱབ་པ་འོང་བའི་
ལྷན་མོར་མཆུངས། །དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ལྟ་སྤྱོད་མཛོན་རྟོགས་རྣམས། །ཐོས་
བསམ་ཆད་མས་སྤོ་འདོགས་ཉིད་ཀྱིས་བཅད། །ཡང་དག་ལྟ་བ་མེད་ན་བགེགས་
མི་སེལ། །རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པ་མེད་ན་བོགས་མི་འབྱེན། །སྤོམ་རིམ་མཛོན་རྟོགས་
མེད་ན་མཐར་མི་ཐུག། །དེ་ཕྱིར་གནས་གསུམ་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལེགས། །ཐར་
འདོད་ཡོད་ན་འདི་ལས་གཞན་པའི་ལམ། །མེད་ཕྱིར་འཛམ་གླིང་བོད་ཁམས་མ་
ལུས་འདི། །དཔན་པའི་ལམ་ལ་མཆོག་གྲུས་དོར་ནས་ནི། །འདི་འདྲའི་སྟོལ་ཅན་

ཁོན་བཟུང་བར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་བཟང་ལོ་རྒྱ་བ་
ངག་དབང་པས་ཀྱང་། རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་ཕྱལ་བའི་ཞུ་ཡིག་ན། སྤུང་དབང་ཆོས་རྩེ་
ཞིང་འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །སྤུང་བསྟན་གསལ་བའི་འཕྲིན་ལས་འདི་འདྲ་ན། །སྤུང་
པའི་རྒྱལ་མཆོན་བདག་གིས་ཅི་བྱ་ཞེས། །མི་པམ་མགོན་དེས་ཕྱག་དོག་མི་
མཛད་དམ། །ཁྱོད་སྤྱགས་ཡོན་ཏན་ཕུང་པོའི་ཁྱར་འདི་དང་། །འཇམ་དབྱངས་སྒོ་
གོས་གཏེར་ཆེན་མཁྱེན་པ་གཉིས། །ཁྱུང་པར་ཡོད་མེད་རིང་དུ་བསམ་ཀྱང་
ནི། །ད་དུང་ཁོ་བོས་སྒོ་གོས་ཁྱེད་ལ་འཕྱང་། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྒྲེགས་བམ་
གཅིག་གྱུར་ཁྱོད། །ཐ་དད་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་རྣམ་གསུམ་སྒོང་། །མཐར་གྱིས་རེ་
བའི་ཁྱར་ཆེན་འདི་ཐེག་པ། །ཞེ་མ་རྒྱ་མཆོའི་གོན་ཅན་སྤལ་བ་བཟང་། །ཞེས་
སོགས་དང་།

མཐུག་ཏུ། ང་དམ་པ་ཁྱེད་རང་དང་མཇམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཏྲག་ཏུ་དུས་བཤེས་གཉེན་འཆོལ་བ་དང་འབྲ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་སྟན་
ངག་ཏུ་བཀོད་ནས་ཕྱལ་འདུག་གོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་ཆ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དང་། མཁས་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
ནི། རྩེ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྤྲད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་པ་
ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བས། རྩེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲས་ཀྱི་སྤུ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ངོ་མཆར་དུ་ཅི་
ཞིག་མཆིས། དེ་རྣམས་ལས་གཞན་པ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གངས་རིའི་
ཁྱོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ནི་རྩེ་བཅུན་ཙོང་ཁ་

བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐོས་པས་དད་པ་ཐོབ། ཁ་ཅིག་ནི། གསུང་གི་བདུན་
ཅི་དངོས་སུ་སྤངས་པས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ། དུས་དེ་
ཙ་ན་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་ལ་གྲུས་པས་མི་འདུད་པའི་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། ཀམ་པ་དགོན་གཞོན་ལ་སོགས་པ་བླེགས་པས་
སྟོས་པ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་འདུག་ལ། དེ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་
གྲུས་པས་མི་འདུད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མའི་གསུང་ལས་
ཐོས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་
པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟོལ་བྱེ་བའི་ལམ་བཟང་པོ་
འདི་ཡ་མཆོན་པར་གཟེགས་ནས། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གཉིས་
ལ་སོགས་པ་རྩོམ་པའི་བསྐྱལ་བ་པོ་ཡང་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྒྲགས་
ཀྱི་གསུང་རབ་མང་པོའི་བསྐྱལ་མ་མཛད་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་
ཉམས་སུ་ལེན་པར་མཛད་ཅིང་།

གཞན་ཡང་། པཱིཏ་དོན་ཡོད་དེ་རྗེའི་སྐྱ་སྐྱེ་རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་ཕྱེ་
སྟོད་གསུམ་པ་གཞོན་ཏུ་སྒོ་གྲོས་ཞེས་པ། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས་འགྲན་སྒྲུ་མེད་པའི་སྒྲ་མ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་དེས་ཀྱང་། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་
ལམ་སྤྱིའི་ལུགས་བྱུང་པར་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་རྣམས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟོལ་བྱེ་བ་ལྟར་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་མཛད་
ན། མཁས་སྒོམ་གཞན་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་འཕྲོས་

དོན་ཅམ་ཡིན་ལ།

ད་ནི་དཔུས་མ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཆོས་རྗེ་རིང་ཆེན་པོས་ཀྱང་འོན་གྱི་བཀའ་ཤིས་དོ་ག་དང་། སྤྱི་ཡོད་པོ་ཏ་ལ་སོགས་
པར་རྗེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཆོས་མང་དུ་གསན་མོད་ཀྱི། དེ་
ལྟར་ན་ཡང་རང་ཉིད་ས་སྤྱི་པའི་དགེ་བཤེས་བཤེས་གྲགས་ཤོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
ཆོག་ཅམ་སྦྱོང་བར་བཞེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡལ་བར་
དོར་ནས་སྤངས་ཡང་རང་ཚུགས་འཛིན་པའི་ལུགས་སུ་མཛད་པར་སྤང་དོ། །དེ་
ནས་དུས་རེ་ཤིག་ན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་སྟེ་སྟོན་འཛིན་བ་དུ་མ་
དང་བཅས་ཏེ། རི་བོ་མདངས་ཅན་དུ་ཆོས་བར་ལ་བྱོན། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་
ལུགས་མང་པོའི་བཤད་བ་མཛད་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྲུགས་པའི་ཆེ། ཆོས་རྗེ་རིང་
པོ་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་བདག་པོ་རབ་བརྟན་པས་སྤྱན་དངས་ཏེ། རྒྱལ་མཁར་ཅེར་
ཆོས་བར་བྱོན་པའི་སྐད་ཆ་རི་བོ་མདངས་ཅན་དུ་གསན་ནོ། །དེ་ནས་མཁས་
གྲུབ་རྗེས་ཅོད་པའི་དུས་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་དགོངས་ཏེ། གསུང་ཆོས་
རྣམས་ལ་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཆོས་མཆོམས་མཛད་དེ། དཔལ་འཁོར་སྟེ་ཆེན་ལ་
འབྱོན་པར་ཆས་བ་ན། ཉིན་ཞིག་མཁས་གྲུབ་རྗེ་གཟིམས་ཁང་ལ་སྐྱོར་བ་མཛད་
ཀྱི་ཡོད་བཞིན་པ་ལ་ཐལ་སྐད་གཅིག་བཏོན་ནས་སྤྲུགས་ཉམས་ཁུར་བལྟར་
མཛད་ཀྱི་འདུག །དེའི་ཆེ་དད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྟོབ་མ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་མཛད་
པ་ཅི་ལགས་ཞུ་བས་རྗེའི་གསུང་ནས། ད་ལྟ་ཁོ་བོས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་

དབྱང་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅན། མི་ནག་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས། དེ་ཅོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བསྐྱེད་ཀྱིན་འདུག་གསུངས་ཏེ་མི་ནག་པོ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་
ལྷན་དུག་པ་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་རྗེ་
བླམ་པུ་མ་པ་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་འདུག་གོ། །དེ་ནས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དཔོན་སློབ་རྣམས་དཔལ་འཁོར་སྡེ་ཆེན་དུ་བྱོན་ཏེ། རོག་མར་
ཆོས་རྗེ་རོང་པོ་ལ། གཞི་ལེན་མཛད་པར་དགོངས་ཤིང་། དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་རྗེ་
གསང་ལུང་གྲ་སྒྲོར་ལ་བྱོན་པའི་ཆེ། ཆོས་རྗེ་རོང་པོས་གཞི་ལེན་ཟབ་པར་མཛད་
པས། དེའི་གདན་ལན་ཀྱང་མཛད་པར་དགོངས་ཏེ། རོང་པོ་དཔོན་སློབ་རྣམས་
གཞིམས་ཁང་དུ་གསོལ་ཇ་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པས་ཆོས་རྗེ་རོང་པོའི་ཐུགས་
ལ་དེ་ནི་ཅོད་པ་བྱེད་པ་གོར་མ་ཆག་སྟེ་དགོངས་ཏེ་ཐུགས་ཐེ་ཆོས་ཐོས་
ནས་གསོལ་ཇ་ལ་འབྱོན་མ་རུས་པར་ཅི་བྱས་ཀྱང་གདན་འདྲེན་མ་ཐུག། དེ་ནས་
མཁས་གྲུབ་རྗེ་གནས་ཉིད་དང་། ཞུ་ནས་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་མཁས་པར་བླམ་པུ་
པ་རེ་རེ་ཡང་ཅོད་དཔང་ལ་སྦྱོན་བྱངས། སྦྱོན་བདག་ལ་ཡང་དེ་ལྟགས་ཀྱི་ཞལ་
ཏ་གནང་ནས། དཔལ་འཁོར་སྡེ་ཆེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་གདོང་གཡས་
གཡོན་ལ་མཁས་གྲུབ་རྗེ་རང་ཉིད་དང་། ཆོས་རྗེ་རོང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཞུགས་
གདན་ཡང་གཡམ་མཉམ་མཛད། ཅོད་དཔང་གི་མཁས་པ་རྣམ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་
དང་མཐུན་པའི་གདན་བཞགས་ཏེ། གསོལ་ཇ་སོགས་སྐྱར་བྱུང་ནས་ཅོད་པ་
ཐག་གཅད་པའི་ཆེ། ཆོས་རྗེ་རོང་ཆེན་པ་ཡང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་འཚབས་ཏེ།

གཞིམས་ཁང་ན་སྟོད་གཡོགས་ཀྱང་མེད་པ་ཞིག་མཛད་ནས་སྐྱོར་བ་བྲག་ཏུ་
མཛད་ཅིང་། སྟོད་ལམ་ཁང་བར་ཡང་ཡང་བྱོན་པར་མཛད་ཅེས་ཐོས་ཏེ། ཁོ་ཙོ་
ཅག་གིས་སྟོ་བྲགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེའི་དུས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཐུན་མོང་བ་དག་སྤེང་
གི་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ཆོས་རྩི་རོང་ཆེན་པས་སྤར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོད་པ་བྱེད་
དོ། །ཞེས་བསྒྲགས་པས་མི་ཚོ་དེས་གསུང་མ་རུས་ལ། ཚོད་པར་བཤམས་
པའི་ཆེན་ཡང་། རང་ཉིད་བྱམས་ཆོས་ལ་སྦྱངས་པ་ཆེར་མཛད་པ་མ་གཏོགས།
གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ་མ་སྦྱངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདིས་ནི་མདོ་
རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཐོགས་མེད་དུ་སྦྱ་རུས་པར་ཡང་
མཁུན་པས་ཤིན་ཏུ་མཛད་དཀའ་ལ་གཏད་འདུག་པའི་དུས་སུ་རོང་པོ་ཆོས་རྩིའི་
ཐུགས་ལ་འདི་ལྟ་བུ་ཤར་རམ་སྟམ་སྟེ། མཁས་གྲུབ་འདིས་ནི་བྱིས་པའི་ཆེན་
ཡང་། བཤ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་པམ་པར་བྱས་ཞེས་ཐོས་ན་དེ་ནི་འདིའི་
སྟོ་བྲོས་ཀྱི་ཁྱོན་ལ་སུ་ཞིག་གིས་གྲོལ་བར་རུས། ཁོ་ཙོ་ནི་བཤ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་
རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་སྦྱ་བ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟམ་དུ་ངེས་པར་ཐུགས་ལ་
ཤར་སྟམ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་ནི་གཡོ་སྦྱ་བྱས་པའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱི་ཚོད་པར་ནི་མི་
རུས་སོ་སྟམ་དུ་དགོངས། མཁས་གྲུབ་རྩི་ལ་ནི་འཕྲིན་སྦྱར་བ། ངས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་
མ་རྒྱལ་ཆབ་པ་པམ་པར་བྱས་ཟིན་པས། ད་ཁྱོད་དང་མི་ཚོ་དོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེར་རྩི་སྒྲ་མས་རྒྱལ་ཆབ་དམ་པ་པམ་པར་བྱས་མ་བྱས་ཚོད་ཡིག་ཡོད་
པས་རང་རེ་སྤང་ནས་བལྟ་བ་ཡིན། ངའི་སྒྲ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་པམ་པར་མ་བྱས་ཀྱི།

ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་གཡག་པ་ངམ་རིང་གི་ཆོགས་སུ་ཁོ་བོས་པམ་བར་བྱས་པ་བརྗེད་
པ་ཡིན་ནམ། ཁོ་བོ་ཐག་རིང་ན་གནས་པའི་ཆེ་ཚོད་པ་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཡང་ཡང་
འཕྲིན་སྐྱར་ནས། ད་ཚོད་མི་རྒྱས་པ་ཅི་བྱང་བ་ཡིན། དེ་བས་མཁས་པའི་རྒྱུ་མ་
འཕྲན་པར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཚོད་པས་མ་འགྲོལ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཆོལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བ་འཁམས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་ཏེ། ཆོགས་དྲུང་འབྱུང་
པར་བརྩམས་པའི་ཆེ། ཆོས་རྗེ་རོང་པོ་དཔོན་སྒྲོབ་རྣམས་ཉབ་ཉབ་ཏུ་བྱུང་ཏེ།
ཐོག་མར་སྒྲོབ་མ་གཅིག་བཏང་ནས། འིན་ཏུ་ལྷན་པོ་དེས་ཆོག་རྩལ་གྱི་མཆོན་
གྲིས་ཆོལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བ་འཁམས་པ་བསམ་བཞིན་དུ་དགྲུགས་ཏེ། མཁས་
གྲུབ་པ་རོང་སྟོན་ཆོས་རྗེའི་ཚོད་རྒྱར་མི་འོས་ཞེས་སྒྲས་ཏེ། ཐབས་དུ་མ་ཞིག་གི་
སྟོན་པ་ཚོད་མི་དགོས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་འདུག་ན། མཁས་གྲུབ་རྗེས་སྐྱར་
ཡང་འཕྲིན་བསྐྱར་ཏེ། ཡང་ན་ཁ་སང་ནས་ཚོད་ཟེར་དོན་ཡང་མེད། ད་གནས་
ཉིང་དང་ཞ་ལུ་ནས་ཚོད་དཔར་གི་མཁས་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱན་བྱངས།
ཆོགས་ཆེན་པོས་འདིར་ཕེབས། ཐ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདན་བའཁམས་པ་
སོགས་ཀྱང་གྲུབ་ན་ཅི་སྟེ་མི་ཚོད། གཉིང་ནས་ཚོད་མི་རྒྱས་ན་ད་ཕྱིན་ཆད་རྗེ་
ཚོང་ཁ་བ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སག་ལབ་མ་བྱེད། ཁྱོད་རང་
གིས་བརྩམས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་མེ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་གསུངས་ཀྱང་ཆོས་རྗེ་རོང་པོས་ད་ཁྱོད་དང་མི་ཚོད་དོ་ཞེས་རྒྱ་མེད་ལ་བྱད་
པའི་གསུང་བྱོན་ཏེ། སྐར་ཚོད་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་འཕྲིན་ཡང་ཡང་བསྐྱར་བ་ཐམས་

ཅད་རྒྱུན་གྱི་ཆོག་ཏུ་ཆོས་རྩི་རོང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ནས་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་གདན་བཞགས་པ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱུ་དགོས་པ་བྱུང་ལ། མཁས་གྲུབ་
རྩིས་ཀྱང་འདུ་ཁང་གི་སྟེང་ཏུ་བྱོན་ནས་ཐལ་སྐྱད་འདོན་པ་སོགས་མཛད་ཅིང་།
དེ་མ་ཐག་བྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟོན་སྟེང་
བརྟེན་པ་ཡང་མཛད་པར་འདུག་སྟེ། བཀའ་འབུམ་ན་གསལ་ལོ། །དེའི་ཆེ་རོང་
པོ་དཔོན་སྟོབ་ཐུགས་སྦྱངས་ཏེ། ཐབས་གང་བྱས་ན་མཁས་གྲུབ་རྩིས་ལ་སྐྱབས་
སྟེང་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟེ་སྟེང་ཏུ་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་ན། འདི་ལ་
སྐྱབས་སྟེང་པར་མི་རུས་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཡོ་སྐྱེ་ཞིག་བྱའོ་སྟེང་ནས། མཁས་གྲུབ་
རྩི་ཆོགས་སུ་བསྟོབ་པ་ལ་བྱོན་པའི་དུས་སུ། སྟོབ་མ་གཅིག་བཏང་ནས་སྟེང་སྟོག་
པ་ཅན་དེས་ཆོས་འདྲ་གཅིག་བཟུང་ནས་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པར་བརྩམས་པའི་
ཆོ། ཆོགས་པ་རྣམས་གསུང་སྟོག་མཛད་ཀྱི་ཡོད་པས། མཁས་གྲུབ་རྩིས་གསུང་
སྟོག་ཞོག་གསུངས་པའི་བརྟེན་མཛད་པ་ན། ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་སྟོག་
དུས་གཅིག་ཏུ་མཆོམས་བཞག་པ་ན། སྟེང་སྟོག་པ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཆབས་
ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་ནོར་བཞིན་ཏུ་འཕངས་སོ། །དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་
རྩིས་ཀྱང་ལྷན་པོ་ཅི་ཟེར་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་སྐྱབས་པའི་
ཡོད་དང་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་འཕྲོ་བཞག་ནས་བྲོས་འདུག་སྟེ།
འདི་ལས་ངོ་ཆ་བཞི་གང་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆོས་རྩི་རོང་ཆེན་པ་རྩིས་འབྲང་དང་
བཅས་པ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདུན་སར་ཤིན་ཏུ་དཔའ་ཞུས་པར་

གྲུར་ཏེ། མི་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་ངོ་ཞེས་པའི་གཏམ་དབུས་གཙང་གི་
སའི་ཕྱོགས་འདིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ན། ཕྱོགས་དེ་ལ་གཏོགས་པའི་མཁས་
པར་རྫོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞུམ་ཞུམ་པོར་གྱུར་ཏེ། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་ཆམ་ཆོམ་
དུ་སྤྱོད་ཅོར་སྤྱོད་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གྲགས་སོ། །འདིར་སྤྱོད་པ། རྒྱལ་
པའི་ལུང་བསྟན་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞེས་པ། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་གངས་ཅན་
མཁས་པའི་རྗེ། ཁྲོ་བཟང་མཆན་ཅན་རྫོ་གོས་ཆེན་པོ་དང་། དབྱེར་མེད་སྤྲོ་མ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འབྱུངས། དེ་ཆེ་བཅེ་ལྟན་བྱང་སེམས་དུ་མ་ཡང་། ཡང་དག་
ལྟ་པའི་དགའ་སྟོན་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་འཇམ་དབྱངས་ཅོང་
ཁ་པའི། བསྟན་པ་གསལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་འདིར་སྤྱོད་བ་བཟུང་། ལྷག་པར་དཔལ་
ལྟན་རྫོ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོག་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་བརྟེན། ཏ་རས་
རྗེས་བཟུང་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེ། དགོ་ལེགས་གཏེར་ཆེན་བསྟན་པའི་དཔལ་
དུ་འབྱུངས། མདོར་ན་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདི་
ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོ། འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་བཀ་ཆེན་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་། མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་འདིར་སྤྱོད་བ་བཟུང་བ་བཞིན། དོན་དམ་གནས་
ལུགས་རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་མཐུས། ཀྱན་རྩོམ་རྟེན་འབྲེལ་འཛིག་ལ་ཆེས་
མཁས་པའི། ཁྲིམས་ལྟན་སྤྱོད་པོས་ཕྱོགས་འདི་གང་བཞི། ངང་བས་བརྒྱན་པའི་
བརྟེན་མཆོ་བཞིན་ནོ། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མདོར། ཤེར་ཕྱིན་
འདི་ཉིད་བྱང་གི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་། བྱང་ཕྱོགས་དག་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་

གསུངས། །སྒོ་བཟང་བསྟན་པ་འདི་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། །དེ་ཆེ་གངས་ཁོང་དཔྱོད་
ལྡན་སྟེ་བོ་ནི། །སྟོན་བསགས་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མི་དམན་པ། །པལ་ཆེར་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པའི་རྩིས་སུ་ཞུགས། །མདོ་སྟགས་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་སྟོང་ཞེས་
ཐོས། །འོན་ཀྱང་ཀན་རབས་ལུགས་ལ་རབ་ཞེན་པའི། །བོད་ལུལ་མཁས་རྫོམ་
འགའ་ཡིས་འདི་སྐད་སྟུགས། །ཡིད་བྱེད་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟེ། །ཁས་ལེན་
བལ་བ་ཐལ་འགྱུར་ལུགས་མཆོག་ཡིན། །དེ་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཆད་བྱུབ་སྟེ་བ་
སོགས། །རྟོག་གི་བདེ་ཡིས་བཅིངས་པའི་བྱུབ་མཐའ་ལ། །ཐལ་འགྱུར་ལུགས་སུ་
རྫོམ་པ་མི་འཐད་ཅེས། །སྒོ་རྒྱུང་དག་གིས་སྟོག་གཏམ་ཡང་ཡང་སྟུགས། །ཀྱེ་མ་ཀྱེ་
དུད་ལས་འབས་སུན་སྤྱང་ནས། །དོན་དམ་གནས་ལུགས་འཛོག་པར་བྱེད་དོ་
ལོ། །སྟོང་པ་ཉེན་འབྱུང་དོན་དུ་འཆར་བ་ཡི། །སྟུ་སྟུབ་ལུགས་བཟང་འགོག་པར་
བྱེད་དམ་ཅི། །བྱིས་ནི་རོང་པོར་གྲགས་པའི་མཁས་རྫོམ་གྱིས། །རྩི་བའི་ལུགས་
དེ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིས། །རྩི་བཞིན་བཀྲལ་མོད་འོན་ཀྱང་རྩི་བའི་
ལུགས། །འཐད་པ་མིན་ཞེས་འཆལ་གཏམ་མང་དུ་སྟུགས། །སྒོ་བྱོས་རྒྱ་ལེལ་
དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །དེ་མེད་རིགས་པའི་འོད་དཀར་ཕྱོགས་བཅུར་
འཕྱོ། །ཐུབ་བསྟན་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གྱུར་རྩི་བ་ཡི། །ལུགས་མཆོག་སྤྱིང་ནས་
སྟོད་པའི་འབྱུང་པོའི་བྱ། །འོན་ཀྱང་སྟུ་སྟུབ་སྟུ་བ་པོ་ཙོང་ཁ་པའི། །གསུང་ལ་
དངོས་སུ་རྫོམ་པར་མ་རྒྱས་པས། །རྩི་བའི་ལུགས་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ན་
ནི། །མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འང་ཅིས་མི་འགོག། །དེ་ལྟར་མཁས་པར་རྫོམ་

པའི་རོང་སྟོན་དེས། །མཁས་འདོད་བསམ་པའི་གཞན་དབང་གྱུར་བའི་
མཐུས། །སྤྱུ་སྤྱུབ་སྤྲུལ་གྱི་ནང་ནའང་མཁས་པའི་མཆོག་། །འཇིགས་བྲལ་ཆེ་བའི་
ལྷགས་ནི་མི་འཐད་ཅེས། །སྤྱན་ཚྲིངས་སྤྱོད་མའི་འཁོར་ནང་རབ་ཏུ་
བསྐྱགས། །ཐལ་འགྱུར་ལྷགས་མཆོག་འགྲེལ་ལ་ཆེ་མེད་པའི། །སྤོ་བཟང་སྤྲུལ་
པོ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཟེ་དང་། །ལྟན་ཅིག་བཀལ་ལན་བྱེད་ཅེས་ཡང་ཡང་
སྤྲུལ། །དེ་ནས་ནམ་ཞིག་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་དེ། །མཁས་གྲུབ་སྤྱུ་བའི་སེང་གའི་
རུས་མཐུ་ཡིས། །བཀྱག་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་མདུན་སར་བྱིན། །སྤྱུ་བའི་སེང་གའི་
འདི་ཡིས་འདི་སྐད་གསུངས། །ད་ནི་ཁྱོད་དང་ཁོ་བོ་ཚྱེད་པའི་དུས། །འདི་ཉིད་
ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་སེམས་ཤིག། །ཆེ་བའི་ལྷགས་ལ་ཁྲོལ་འདོད་ལྟན་ཅན་
ཁྱོད། །ཁོ་བོའི་ལུང་རིགས་དོ་རྩེས་གཞོམ་པར་བྱ། །དེ་ཆེ་རོང་སྟོན་ཆོས་རྩེས་
འདི་སྟམ་དགོངས། །བདག་གིས་གཞན་རོང་ཚྱེད་པར་དམ་བཅས་མོད། །འདི་
དང་ལྟན་ཅིག་ཚྱེད་པར་ག་ལ་རུས། །སྤྱུ་སྤྱན་གྲགས་པ་ཐོབ་ཕྱིར་སྤྲུལ་པར་
ཟད། །འདིས་ནི་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ན་ཡང་། །རི་དབང་ལྟ་བུའི་མཁས་
པ་པམ་བྱས་ན། །ད་ནི་འདི་ལ་སྤྱུ་ཡིས་ཁྲོལ་བར་བྱེད། །སྟམ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་
སྟེ་འགྲོས་པར་བཅུམས། །འགྲན་འདོད་སྤྲུག་དོག་བྲག་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་
པའི། །སྤྱན་ཚྲིངས་སྤྱོད་མ་དག་གིས་ཆོག་རྩུབ་གིས། །ཁྲོལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བཞུགས་པའང་བསམ་བཞིན་དཀྱགས། །དགག་སྤྱུབ་མཁས་པའི་བྱ་བ་སྤང་
བྱར་སྤྲུས། །གང་ཞིག་མཁས་པ་རིང་ན་གནས་པའི་ཆོ། །ལྟན་ཅིག་ཚྱེད་དོ་ཞེས་

པའི་སྤྱ་བསྐྱགས་ནས། །མངོན་དུ་གྱུར་ཆེ་བྱོལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ། །འདི་ལས་ངོ་
ཆར་གྱུར་བ་གང་ཞིག་ཡོད། །གང་གི་སྒོ་བྲོས་ལུས་སྟོབས་ལས་འོང་
པའི། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་སྤར་མོ་ཆེར་གཡོ་བས། །པས་ཀྱོལ་སྤང་པོ་
ཀུན་གྱི་སྒོག་འཕྲོགས་པ། །མཁས་གྲུབ་སྤྱ་བའི་སེང་གའི་ངང་ཚུལ་ཡིན། །དེ་
ནས་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །རྩོད་སྟོན་དེ་ལ་འདི་སྐད་བཀའ་སྤྱལ་
ཏོ། །ཁོ་པོ་མདུན་སར་སྐྱག་ཅིང་ཞུམ་པ་འདི། །དན་པར་གྱིས་ལ་ཕྱིན་ཆད་བག་
ཡོད་ཕྱོམས། །སྤྱ་སྤྱབ་སྒོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བའི་ལུགས། །སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་དུ་
ཆོངས་ལ་གྱུས་པར་བྱོས། །ཞེས་གསུངས་དབུས་གཙང་མཁས་པ་མཐའ་དག་
ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་པ་བརྗོད་པས་བྲེལ། །མ་བསྐྱབ་པར་ཡང་ཆོས་
ཀུན་ཐུགས་སུ་ཆུད། །མ་ཅོད་པར་ཡང་ཀྱོལ་བ་པམ་པར་བྱས། །འབད་ཅོལ་
མེད་པར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་བཟུང་། །མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
ཞབས་ལ་འདུད། །ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱ་བའི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་རོང་
སྟོན་ཆོས་རྩི་མེག་མེད་པར་པམ་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་བཤོ། །

དེ་ལྟར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདིས་
ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་དཔག་དུ་
མེད་པ་མཛད་ཅིང་། ཐོས་པའི་དོན་ནམས་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མངའ་བ་ཞིག་སྟེ།
དེ་ཡང་གཙོ་བོར་འཆད་ཉན་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་དག་དུ་ཡང་བསྟན་

བ་དང་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་བསམ་བ་རྣམ་པར་
དག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་མ་ཞོར་བའི་ལམ་ལ་བྲངས་
པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲུགས་སྐྱོ་གས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནས་འཆད་བ་དང་ཚོད་བ་
ཚོམ་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ཀྱི། རྟེན་བ་དང་བཀྲའ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་རི་ཅམ་
ཐོབ་ན་སྦྲུམ་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་བ་རྒྱ་བའི་གོ་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ཞིག་
སྟེ། མཁས་གྲུབ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟོགས་བ་བརྗོད་བ་ལས། སངས་
རྒྱུ་ལས་ཀྱང་དགོན་པའི་གདམས་བ་མཆོག། །ཆང་ལ་མ་ཞོར་སྟོན་མེད་
བདུད་ཅིའི་རྒྱུ། །དཀའ་སྤྱད་སྟོས་མེད་བཅེ་བས་བྱིན་ན་ཡང་། །སྐལ་ངན་
སྐྱེ་བོས་དུག་ལྟར་འགལ་བར་འཛིན། །རྒྱབས་ཆེན་ལུང་རིགས་བཤད་པའི་བྱ་
སྤྱར་ནས། །གཞུང་ལུགས་རྒྱ་གཏེར་ཆེ་ལ་ལེགས་བྲིད་ན། །སློ་རྒྱུད་བྱིས་བ་ལྟ་
བུ་འདི་དག་ནི། །སྦྱིད་ལུག་ལུམ་དང་འཛིགས་དང་གཏོལ་མེད་བྱུར། །གཞུང་
ལུགས་བཤད་བ་ཅ་ལྟར་དོར་བྱས་ནས། །བསྐྱུས་པའི་ཐལ་སྤེང་མཛུབ་བྲིད་
ཁོ་ན་དང་། །དོན་རྒྱུད་ལས་ལ་ཆེ་ཟད་འགྱུར་མཐོང་ནས། །བདག་ནི་འདི་ལ་
འཇུག་བ་བསྟོད་པར་བྱུར། །ཞེས་དང་། སྦུམ་མཛད་མར་མེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་བ་
འདི། །ཁོ་བོའི་ལེགས་བཤད་གོ་ཆ་སློ་བྲོས་ཀྱིས། །རྫོགས་ལྡན་བཞིན་དུ་བྱ་བར་
བྱས་ན་ཡང་། །སྐལ་ངན་རྣམས་ཀྱིས་ས་འོག་གཏེར་བཞིན་སྤྲས། །ད་ནི་དུས་
ལ་སྟོད་བ་མེད་བ་དང་། །ལང་ཆོའི་དཔལ་ཡང་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་ལྟར་གཡོ། །སྐྱེ་བོ་
པལ་ཆེར་སྐལ་བ་མེད་མཐོང་ནས། །མང་ཐོས་བདག་ནི་གཅིག་ལུང་ཆོས་དོན་

སེམས། །ཆོ་འདི་འབའ་ཞིག་དོན་གཉེར་འཁོར་ནང་དུ། །ཆགས་སྤང་འདུ་འཇིས་
འདའ་བའི་གོ་སྐབས་ནས། །ཚོད་པ་ལྟར་ལེན་ཆིག་འགའི་བཤད་པ་ལ། །མཁས་
པ་ང་ནི་སྤྱུག་པ་བཞིན་དུ་བཟླ། །ཞེས་སོགས་དང་། །ཡང་སྐབས་ཤིག་ན། དེ་
ཕྱིར་མདོ་རྒྱད་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དོན། །ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྟུན་པས་ཡིད་བྱངས་
ནས། །ནམ་ཞིག་འདི་དོན་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ། །མཁས་པ་ང་ནི་འདི་ཉིད་
འབའ་ཞིག་སེམས། །མི་དབང་དུ་མའི་ཚོད་པན་ནོར་བུའི་འོད། །རྟེན་མཐེལ་
རྟུལ་ལ་ཅེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། །རྩ་ཅེའི་ཐེལ་པའི་སེན་མོ་ཉིར་མཆོད་པ། །མཁས་
པ་བདག་ལ་པན་པ་བྱི་མ་འགྱུར། །ཐང་ཐིང་ལོངས་སྟོད་མི་ལམ་དཔལ་འབྱོར་
དང་། །མཚུངས་པར་རིག་ཅིང་རྒྱལ་བས་སྤྲད་མཐོང་ནས། །མཁས་པ་བདག་
ནི་བ་རྩེའི་མཆོད་ཡོན་ལྟར། །རྟེན་བཀུར་གནས་ལ་མ་ཐུན་པར་འཇིན་མ་
ཡིན། །བྲག་ཆའི་དབྱངས་ཀྱིས་བདག་རྒྱད་ཁིངས་མི་འགྱུར། །དུས་མིན་སྟན་
གསལ་བདུན་གྱི་ཕོ་ཉ་ནི། །དེ་ལྟ་མིན་ཞེས་ཆིག་གི་མཆོད་སྦྱིན་ལ། །མཁས་
པ་བདག་ནི་རེ་བ་ལྟར་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། །ཞིབ་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་བཀའ་འབུམ་ན་བཞུགས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། །རྩི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་
བརྗོད་ལ་ལེགས་པར་བཟླས་ན། །ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
སྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་བའི་སྦྱན་མངའ་བའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་འདུག་
སྟེ། །སྟོ་མིག་ནང་ནས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་རྟོགས་
པར་སྤང་དོ། །མདོར་ན་རྩི་སྒྲ་མ་འདིས་ནི་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་དང་ཆིགས་སུ་

བཅད་པའི་དོར་མི་ལྟ་བར་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དགོངས་པས་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་མཛད་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ།
གཞན་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་དུ་མར་ཆངས་སྟོད་ལ་གོམས་
པའི་མཐུས། སྐྱ་ཆེ་འདིར་ཡང་ལྷག་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མིག་གི་འབྲས་
བྱ་ལྟར་གཅེས་པར་བསྐྱང་བར་མཛད་པས་དུར་སྤྲིག་གི་རྒྱལ་མཆན་འཆང་
བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་
བསྐྱལ་སྤྱགས་ལ་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིང་རྗེའི་ཚུ་འཛིན་རང་དབང་མེད་པར་
གཡོས་ཏེ། སྤྱན་ཆབ་ཀྱི་རྒྱན་བཅད་པར་མི་རུས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་འདུག་
སྟེ། འདི་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་ཀྱང་བསྟོད་པའི་སྤང་
བས་བསྐྱགས་པར་འོས་པའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་
མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་ཚུ་ལ་ཅུང་ཟད་འོག་ནས་འཆད་
པར་འགྱུར་པོ། །

མདོར་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉག་ཏུ་དུས་ཆོས་འཕགས་ལ་བསྟེན་པ་རི་
ལྟར་བ་བཞིན་དུ། རྗེ་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྤྱབ་
པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་མཛད་དེ། གསུང་གི་བདུད་ཅི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
བཞེས་པའི་མཐུས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྤྱགས་རྒྱད་ལ་འབྱུངས་
པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་ལ་ལྟ་བའི་གནད་ལ་སོགས་པ་འིན་ཏུ་སྤྲ་བ་

གཅིག་བྱུང་བའི་དུས་སྟེ། རྒྱལ་གཅིག་རྩེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་བ་ལ་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་
བཏབ་བས། དེའི་རྒྱལ་མོ་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་བ་མནལ་ལམ་དུ་བྱོན་ཏེ་འོད་སྤངས་
ལེའུ་ཆར་གཅིག་གསུངས་བའི་སྤང་བ་གཅིག་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དངོས་
འཛིན་འབྲུལ་བ་ཙུ་བ་ནས་ཞིག་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རིམ་བུ་
བཞིན་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུངས་འདུག་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཡང་བཤ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྱུ་བ་ཀྱིས། མི་ལམ་ན་ཡང་རྩེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་
བས། །འོད་སྤངས་ལེའུ་གསལ་བར་གསུངས་བའི་ཆོ། །ལྟ་བུ་འབྲུལ་བའི་བྱི་
མ་ཀུན་བཅོམ་ནས། །ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བ་
ཡང་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་། རྩེ་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་ལ་ལྷག་བའི་ལྷ་དང་གྲུབ་ཆེན་
དུ་མས་སྤྱིའི་སྤང་བ་བསྟན་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བའི་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ལན་ཅིག་ཏེ་རུ་ཀ་བྱོན་ནས། ང་སྦྱབ་བའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡིག་
ཆ་ལ་སློབ་མཐོང་གྲགས་བའི་ཡིག་ཆ་ལས་བཟང་བ་མ་བྱུང་གསུངས། འོ་ན་
བདག་གིས་ཀྱང་རྩེ་སྒྲ་མའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་སྦྱབ་བ་ཞུ་ཞུས་བས། ཏེ་རུ་ཀ་
དགྲེས་ནས་སྒྲ་མ་དང་ཏེ་རུ་ཀ་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་སྟེ། འཁོར་ལོ་བདེ་མཚན་ག་
གི་བཀའ་གནང་ཞིང་། ཏེ་རུ་ཀ་འི་ཞལ་ནས་ད་ལྟ་ངའི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་རབ་ཀྱི་
ཅེན་ཡོད་པ་ཡིན། ཡར་ངོར་མར་ངོར་ཆོས་བཅུ་བཟུང་ན་དངོས་སུ་འོང་ཞིང་
མཁའ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དཀའ་ལས་མེད་དེ་བྱེད་མཁན་ཅུང་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་ལན་ཅིག་བྱུང་མེད་སྟེན་མོ་མཛེས་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱེད་

གྲིས་སྟོང་པོ་གྲེ་རྗེའི་མངོན་དགྲིལ་འབྲེལ་བ་སོགས་ཚུམས་ཟེར་བ་བྱུང་བས།
བརྟག་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མངོན་དགྲིལ་མཚོད་ཐྱང་སྟོན་ལམ་ཤེས་བརྗོད་དང་
བཅས་བ་མངོན་ཆར་དུས་གྲེ་རྗེ་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྲིས་
རྒྱབས་བ་སོགས་ལྟས་བྱུང་པར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། མི་བྱོད་གྲིས་ངའི་
བསྐྱེད་རྗོགས་ཀྱི་གནད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ལེགས་བཤད་འདི་
ལྟ་བུ་གཅིག་ཐོན་བ་ཨེ་མ་ངོ་མཆར་ཆེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ལན་ཅིག་ལྟ་
མོད་བྱངས་ཅན་མ་བྱོན་ཏེ། ང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན། སྐྱ་སྟན་
ངག་ལ་མཁས་པར་འདོད་ན་ཁོ་མོར་བསྟེན་དགོས་བ་ཡིན། ངས་ཤེས་ཟེར་བ་
མང་སྟེ། རྗེ་སྐྱ་མའི་འོག་ནས་སྐྱ་སྟན་ངག་ལ་བྱིད་རང་མཁས་སོ། །གཞན་
བྱིད་རང་ལས་ལྷག་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ང་རྒྱལ་མ་ཆེ་དག་མང་བ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས། ཡང་ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོ་ཨི་རྩ་བྱ་ཏི་བྱོན་ནས། །སྐྱ་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་
ཆེན་པོ་འདི་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་བ་ལ་མཁས་ཤིང་བྲུབ་བ་
བརྟེས་བ་ཡིན། བྱིད་གྲིས་ཀྱང་འདིའི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོས་ལོངས་ཤིག་ཅེས་
གསུངས། འདི་ནི་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཅིག་ཡོད་དེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོས་དངོས་
སུ་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ལ། བྱིད་རྗེ་འགོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་ཡིན་པས་གསང་འདུས་འཕགས་
ལུགས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་རྗེ་འགོས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་
ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་གྲིས་ཤིག་ཁོ་རྗེ་སྐྱ་
མ་འདི་མཁས་གྲུབ་ལྟ་དབང་སྟོའི་སྐྱ་སྐྱེར་གྲགས་བ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། འདི་ལ་

མཁས་བྱ་བ་རྩི་བཅུན་གྱིས་བ་གཞོན་ཅུའི་དུས་སུ་སྐྱེ་གསལ་པོར་བྲན་བ་
ཤིན་ཏུ་དག་པར་འདུག་པས། མཁས་བྱ་བ་ལྷ་དབང་སློའི་སྐྱེ་ཡིན་པར་མངོན་
ནོ། །མཁས་བྱ་བ་ལྷ་དབང་སློའི་ཡང་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དོན་ལ་
མཁྱེན་བ་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱས་ཤིང་། ལྷག་པའི་ལྷས་ཀྱང་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། ཁོང་
མདོལ་རྩུང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་མདོལ་རྩུང་དམག་གིས་སྐྱོར་ནས་གང་ལ་
ཡང་འབྱོན་མ་རྒྱས་པར་དེ་ཀར་ཡུན་རིང་བཞུགས་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ། ལན་
ཅིག་རྩི་བཅུན་སློལ་མ་ལ་ཁོང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྣམ་མཁའའི་མཐོངས་
སུ་རྩི་བཅུན་མ་དངོས་སུ་བྱོན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རང་ཡར་ཤོག་གསུངས།
ལྷག་གིས་རྣམ་མཁའའི་མཐོངས་ལ་བྱེད་ཏེ། ཁོང་རང་རི་ལྷར་བཞེད་པའི་གནས་
སུ་བསྐྱལ་བ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཡང་འདུག་གོ།

དེས་ན་རྩི་བཅུན་མ་འདིས། བོད་ཡུལ་འདིར་སྐྱེ་བ་ཁ་ཤིས་བཞེས་འདུག་
ཀྱང་། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོར་སྐྱེ་བ་
བཞེས་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ཆེ་འདི་ལ་ནི་རྩི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་
རྣམ་འཕྲུལ་རྩི་བཅུན་ཁ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ལ།
རྒྱ་གར་དུ་འཁྱུངས་བའི་དུས་སུ། ལྷག་པའི་ལྷ་དང་པཱིཏ་དུ་མས་བོད་ཡུལ་
དུ་སྐྱེ་བ་ཡོང་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བའི་དོན་ནི་རྩི་བཅུན་ཅོང་ཁ་ཆེན་པོའི་
བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ཉིད་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་དུ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱ་མ་འགའ་ཞིག་ནི་བོད་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་འདུག་པ་
ནི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རྒྱད་སྟོན་གྱི་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་
པར་གདོན་མི་ཟུམ། །དེ་དག་སྐྱེ་ཆེ་སྐྱ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་
ཡང་སྐབས་འདིར་ཞར་བྱུང་དུ་བཤད་ཅིང་ལོ་རྒྱུས་སྐྱ་མ་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱའི་སྐྱེ་
བ་བཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །མདོར་ན་སྐྱེ་བ་དུ་མར་ལྷག་པའི་ལྷས་རྗེས་
སུ་བཟུང་ཞིང་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་
མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས། ཉོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ངོ་མམ་པར་མཛད་པ།
བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བཙུག་མ་མ་ཡིན་པ་ཐུགས་
རྒྱད་ལ་མངའ་བས་འགོ་བ་ཀུན་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་བཅེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
དབང་ལྷག་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད། ཉོན་མོངས་པའི་
གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲགས་ལྟ་བ་དང་། བར་ཆད་ཚུལ་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་
ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྗེ་མཆོག་འདི་ནི་དཔལ་འཁོར་སྡེ་ཆེན་གྱི་མཁན་པོ་མཛད་པའི་དུས་
སྟེ། དབྱར་ཆོས་གཅིག་གྲོལ་ནས་རི་ནང་ཕྱོགས་ལ་སྡོངས་རྒྱུར་བྱོན། སྤང་
གཞོང་གཅིག་ཏུ་གསོལ་ང་མཛད་ནས་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་གྲལ་ལ་བཞུགས་
པའི་ཆེ། ལམ་མཁར་སྟོ་བྱར་དུ་སྟྱན་འདུས་ནས་ཆར་བྲག་པོ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྲབ་པ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་རང་དུ། ལམ་མཁར་ནས་
ཐོག་བབས་བྱུང་བ། དེ་མ་ཐག་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟྱགས་མཚུབ་མཛད་པས། སྟེང་

གི་ནམ་མཁར་ལ་བསྐྱད་ནས་འབབ་མ་སྐབ་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་གལ་ལ་འཁོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་། དེ་ནས་རྩི་ཉིད་ཀྱིས་བྲག་པ་རྣམས་ལ་ད་ཐོག་འདི་ཕྱོགས་
གང་ལ་བསྐྱར་གསུངས་པས། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་བྲག་རི་གཅིག་འདུག་པ་དེ་ལ་
བསྐྱར་བར་ཁྱུ་ཁྱེས་པས། རྩི་ཉིད་ཀྱི་ཤངས་ནས་སིང་སྒྲ་དང་བཅས་པའི་རྒྱང་
གཅིག་བྱས་ནས་བྲག་རིའི་ཕྱོགས་ལ་སྤྲིགས་མཛུབ་མཛད་པས་སྒྲོག་དམར་
འབྲུག་ཅིང་འབྲུག་སྒྲ་བྲག་པོ་སྒྲོགས། ཐོག་དེ་བྲག་རིའི་ཕྱོགས་ལ་འཁྱོགས་
ནས་བྲག་རི་དེ་ཐལ་བར་བྱས་པ་ཀུན་གྱི་མ་སྐབ་སྐྱང་དུ་བྱུང་འདུག་ལ། འདི་ནི་
ཐམས་ཅད་ལ་བྲགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁོ་པོས་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་
བདེ་ལེགས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་
སོ། །གཞན་ཡང་། རྩི་སྒྲ་མ་འདིས་བ་སོ་ལྷན་འབྲུབ་བདེ་ཆེན་ལ་ཞིག་གསོས་
མཛད་པའི་ཆོ། དེའི་གཙང་ཁང་དེ་ན་བར་སྐབས་ཞིག་ནས། སྒྲོན་འགོ་རྒྱལ་པོ་
ཆགས་པ་གཅིག་བྱུང་འདུག་པས་དེ་ལ་རྩི་སྒྲ་མ་འདིས་རྒྱལ་པོའི་མདོས་སོགས་
ཉེན་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ལ་བསྐྱར་ནས་བགོགས་བསྐྱད་ཐབ་མོ་གཅིག་མཛད་པས།
དེའི་གཙང་ཁང་གི་ཉི་འཁོར་ན་གནས་པའི་མི་དང་བྱི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
རང་དབང་མེད་པར་བྲན་པ་སྒྲོར་ཉེ། རྒྱལ་བ་སོགས་བྱུང་འདུག་ལ། འདི་དག་
ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆེས་སྤྲ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་
འཕྲོས་དོན་ཅམ་དུ་བཀོད་དོ། །

མདོར་ན་རྩི་སྒྲ་མ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྤེལ་ནས་རི་ལྷར་བཞག་པ་ལྷར་གྱི་བསྐྱེད་

རྫོགས་ཀྱི་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་ཅིང་། བསྟན་སྲུང་
རྒྱ་མཚོའི་རྫོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞུགས་པའི་རྟེན་དུ་བཀའ་སླབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྗེ་
སྒྲ་མ་གང་དུ་ཕེབས་པ་དེར་འབྱུང་པོའི་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་
བརྒྱ་ལ་གཤམ་ཏེ་བྱུང་ན་ཡང་སྤྱིའི་རྒྱལ་མཚན་མཐོང་བའམ་ན་བཟའ་སོགས་
ཐུན་བརྒྱབས་ཅན་གྱི་རྟེན་བསྐྱར་བ་ཙམ་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་ཞེ་འགྲོ་བ་
ངེས་ཅན་དུ་ཡོང་བར་འདུག་གོ། ཁོ་ན་རྒྱུད་སྤེལ་ས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱི་རྫོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ངེ་ལྟར་མངའ་ཞེ་ན། དེ་ནས་དབང་པོ་རྟོན་
པོས་བརྟེན་གྱི་བ་ཙམ་ཞིག་ནི་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ལ་ཞིབ་ཏུ་ནི་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་
ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གདུལ་བྱ་སྟོན་ལྡན་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོག་པ་
ནི་གནས་མིན་ཞིང་སྐྱབས་མེད་པས། གསང་བ་ཁོ་ནར་ལྟར་མཛད་འདུག་
གོ། འདིར་སྤྲུམ་པ། ས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་བཅེ་བའི་མ། ཁ་ཁོར་ལམ་སྟོན་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུམ། སྤྲུམ་བཅས་རྒྱལ་བས་རྗེས་བཟུང་དགེ་ལེགས་
དཔལ། ཁ་དོ་བསྐྱུགས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་དེ་ལ་འདུད། ཁང་ཐོས་ལུང་གི་ཚུ་
ཁུར་ཅི་ཡང་འཛིན། ཁྱི་མེད་རིགས་པའི་སྟོག་ཐེང་བ་བས་མཛེས། དགག་སླབ་
གནམ་ལྷགས་བྱེ་བ་འབེབས་མཁས་པ། མཁས་མཆོག་དབྱར་སྐྱེས་དབང་པོ་
དེ་ལ་འདུད། འཇམ་དབྱངས་མཐུན་པའི་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱེ་བའི། གང་གི་སྟོབས་
འདབ་སྟོང་ལྡན་པ་ཡིས། སྐལ་ལྡན་བྱང་བ་ཀྱན་གྱི་དགའ་སྟོན་སླབ། ལེགས་
བཤད་སྤང་ཅིའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་འདུད། སྤུབ་བསྟན་ལྟན་པོའི་སྟོ་ལ་

གནས་བཅས་ཤིང་། །རྣམ་དཔྱིད་མིག་སྤོང་ལྷག་པར་གསལ་བ་ཅན། །སྤྱོད་མེད་
ལྷ་ཡི་དབང་པོ་དགེ་ལེགས་དཔལ། །སྐལ་ལྷན་འདོད་ལྷའི་སྐྱབས་གཅིག་དེ་
ལ་འདུད། །ཁྱོད་གྱི་རིགས་ཚུལ་རྩི་ཆེ་འབར་བ་ཡིས། །པས་ཁོལ་ལྷ་མེན་པམ་
པར་བྱས་པ་དང་། །མཉམ་དུ་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་། །ལོག་
རྟོག་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་བ་གཡོགས་ཀྱན་དང་བྲལ། །མདོར་ན་འཆི་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་ཆེ། །གང་གི་རིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་བྱུང་བ། །མཁས་བྱུང་སྐབས་གསུམ་
དབང་པོ་གང་དེ་ཡིས། །གསུང་རབ་ཡོངས་འདུའི་སྤྱོད་པ་བདག་གིར་
བྱས། །མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུ་ཁྱོད་གྱི་མདུན་སར་ནི། །མཁས་རྣམས་པལ་
ཆེར་མི་སྤྱིའི་བརྟུག་ཞུགས་འཛིན། །རིགས་གནས་ཀྱན་ལ་ཐོགས་མེད་པན་
ཆེན་ཡང་། །ཁྱོད་གྱི་མདུན་སར་ཚོད་གཡོའི་ཐོལ་ལ་བརྟེན། །གང་གི་ཚོམ་
པ་བད་དཀར་ཐེང་བ་ཡིས། །བྱབ་བསྟན་ཚུ་མཆོར་མཛེས་པའི་དཔལ་བྱིན་
ཏེ། །སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱའི་ཡིད་རབ་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་པོ་
ཁྱོད་ནི་བསྟན་པའི་དཔལ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་བྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལ། །འཆད་
ཚོད་ཚོམ་པས་བྱ་བ་དཔག་མེད་མཛད། །སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་མཛད་པའི་ཚུལ་
ཡང་བསྟན། །ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཁྱོད་ལ་འདུད། །མགོན་
ཁྱོད་ལྷ་བའི་གནད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ། །མཉམ་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོར་ཁ་
པས། །མནལ་ལམ་འོད་སྤང་ལེའུ་གསལ་བར་གསུངས། །དངོས་འཛིན་འབྲུལ་
བ་སྤངས་ལ་བདག་བྱས་འཆོལ། །ཏེ་རུ་ཀ་ཡིས་དབང་བཞི་རྩོགས་པར་

བསྐྱུང། །དབྱེས་པ་དོ་རྗེས་དབྱེས་དབྱེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། །ཞི་ཐུ་བྱ་
ཏི་གསུང་གིས་གནང་བ་བསྐྱུལ། །མཁས་པ་ཁོད་ནི་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་
ལགས། །ལྷག་པར་ངག་དབང་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས། །རྗེས་བཟུང་བསྟོད་
པའི་ཐེང་བས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ། །གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་སྟོབས་པ་
བྱིན། །མཁས་པ་ཁོད་ནི་ངག་གི་དབང་ལྷག་ལགས། །མ་རུངས་བདུད་སྟེ་ཀུན་
གི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས། །མེ་དབྱང་གནམ་ལྷགས་ཁོད་ལ་པབ་བྱང་བ། །དེ་ཉིད་ཁོད་
གྱིས་མཇུ་བ་མོའི་ཅེ་ལ་ཐོགས། །སྤྲིག་ཅན་འཁོར་བཅས་སྦྱངས་པར་མ་གྱུར་
ཏམ། །ཡང་ན་ཁོད་ཉིད་ཁོ་བའི་དབང་པོ་རུ། །མཆོན་ཕྱིར་སྤྲིགས་མཇུ་བ་ཅེ་ལ་
མེ་དབྱང་ནི། །སྤྲིང་ཞིང་རབ་རྒྱུ་ཆགས་པའི་རྣོས་གར་འདི། །དཀར་ཕྱོགས་ལྷ་ཡི་
སྤྲུལ་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །གང་གི་སྤྲུལ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའམ། །གསུང་གི་
འོད་ཟེར་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །བདུད་རིགས་ལུན་པའི་ཆོགས་རྣམས་འབྲོས་
བྱེད་པ། །མཁས་གྲུབ་སྤྲུལ་པའི་ཉི་མས་བདག་སྦྱངས་ཤོག །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་མཛད་པས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོས་བསྐྱུལ་གྱིང་འཕྲིན་
ལས་སྤྲུབ་པར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་ཉིད་རྒྱལ་པའི་
བསྟན་པ་ལ་བཤད་སྤྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་མཛད་པའི་ཆེ་ན།
དཀར་ཕྱོགས་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་ལྷ་དང་སྤྲུ་དང་གཞོན་སྤྲིན་སོགས་གྱིས་
བསྟོད་པའི་ཐེང་བས་བསྐྱུལ་པར་མ་ཟད་གྱི། །ལྷག་པའི་ལྷ་དང་བསྟན་སྤྲུང་དམ་
ཅན་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་བའི་སྒོ་ནས་

ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྔགས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་
ཏེ། ལན་གཅིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་རྡིགས་བྱེད་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་སྒྲ་མ་
རྗེ་རྡིགས་ཆེན་པོའི་ཐབ་མོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་
མགོན་ཁྱོད་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་སོ། །ཞེས་དབུགས་དབྱུང་ངོ། །ཡང་ལན་གཅིག་
ཡི་དམ་བྱོན་ནས། སྒྲ་མ་དང་རྗེ་རྡིགས་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་ཆེན་འབུད་པ་ལ་
ཁྱོད་བསྔགས་སོ་ཞེས་གསུངས། ཡང་ལན་གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་
དུག་པ་འཁོར་བཅས་བྱོན་ནས། ལྷ་ས་ནའི་སྔགས་བགྲང་ཞིང་སྐོར་བ་བྱས་ཏེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་ཡིག་ཆ་ལས་ཁ་ཆར་དང་བཅས་པ་ཚུམས་ཞེས་བསྐྱུལ་ལོ། །

ཡང་གཤམ་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་ལ་པོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བྱོན་ནས།
བདག་ཅག་ནམས་ནི་གཤམ་རྗེ་གཤམ་ཀྱི་བཀའ་སྟོན་རྗེ་སྒྲ་མའི་བཀའ་སླུང་ཡིན་
པས། རྗེ་སྒྲ་མའི་བསྟན་འཛིན་ནམས་ཀྱིས་ངེད་ཅག་འཁོར་བཅས་བསྟན་ཅིང་
སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱེད་པར་ཆོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབ་པ་མ་
ཏེའི་གདོང་ཅན་བཞེས་བསྐོར་བ་བྱོན་ནས། ཁོ་བོ་ནི་གཤམ་རྗེ་གཤམ་ཀྱིས་རྗེ་
སྒྲ་མའི་བཀའ་སླུང་དུ་དངོས་སུ་བཀའ་བསྐོས་པ་ཡིན། ཁྱེད་ནམས་ཀྱིས་བདག་
ལ་ཡི་དམ་བརྟན་པོར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱི་སྐྱབ་ཀྱིས་དབུགས་ཐོ་
ཕྱག་ཏུ་གཏད་བྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་རྗེ་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། ཐོག་མར་ས་སྐྱ་པའི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་སྐྱུངས་པ་ཕུལ་དུ་བྱིན་པ་མཛད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རྗེ་སྒྲ་མ་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་
དུ་མ་ནས། རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་ཅིང་

རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དེའི་བསྟན་པ་བྲི་མ་མེད་པ་འདིག་རྟེན་དུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་
སྤྲད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་ཡིན་པས། ཀུན་དགའ་བོའི་ཤུགས་རྒྱལ་
པའི་རྗེས་སུ་འདུག་པ་བཞིན་དུ་རྗེ་སྤྲ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་རྗེས་
སུ་ཞུགས་ཏེ། འཆད་ཙོང་ཙོམ་གསུམ་གྱི་སློན་ས་རྒྱལ་བ་དེའི་བསྟན་པ་ལ་ལྷག་
པར་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཆེ། ས་སྐྱ་པར་རྫོམ་པ་རྣམས་སྤག་དོག་གི་གདོན་གྱིས་
ཡིད་དུགས་ཏེ། ཚུའི་སྤྲ་ཁོན་ས་ལྷམ་འཕྲད་པའི་རྩམ་པ་སྤོན་དུ་བཏང་ནས།
རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་ས་སྐྱ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
བཀག་གོ། །ཞེས་པའི་འཆལ་གཏམ་ཕྱོགས་བཙུར་བསྒྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ཕྱོགས་དེའི་མཁས་པར་རྫོམ་པ་སུས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་འདི་ལ་ལུང་རིགས་གྱི་སློན་ས་ཙོང་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། གཏོར་
ཐོར་འཕེན་པ་སོགས་མཐུའི་སློན་ས་བྱས་པ་གང་ཐོན་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་
ཏེ། ས་སྐྱ་ན་གང་དག་བྱས་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་བསགས་ནས། རྗེ་སྤྲ་
མ་གར་བཞུགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་གཏོར་མ་ལན་གངས་དུ་མར་འཕངས་འདུག་
ལ། དེའི་གོང་དུ་རྗེ་སྤྲ་མ་འདིས་གྲུར་ཞལ་ལ་ཆོས་སྦྱང་གི་མཐེལ་དུ་མཛད་ཀྱང་།
དེ་དུས་མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པའི་སློན་ས་མཐུ་བརྫོགས་མཛད་དགོས་པའི་མཚན་
མ་བྱུང་བས་དེའི་སློན་ས་མཐུ་བརྫོགས་མཛད་ཅིང་། མཐུ་ལོག་པའི་ལྷས་ཀྱང་བྱུང་
ངོ། །ཞེས་ཁྱུངས་བཙུན་པ་ལས་ཐོས་སོ། །

ཕྱིས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་གདན་སར་ཐེབས་

པའི་དུས་སུ་ཡང་ས་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ཕྱོགས་སུ་གཏོར་མ་འཕེན་
བ་སོགས། དམ་དག་གིས་གཏིང་ནས་ཁྲེལ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་འདུག་ཀྱང་།
ཁོང་རང་རྣམས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་སྒོ་འབྱེད་བ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་དབང་
ལྷག་འདི་ཉིད་ལ་གནོད་བ་བྱེད་པར་ག་ལ་རུས། དེའི་ཆོ་ན་མཁས་བྱུང་ཆོས་
རྩིས་ས་སྐྱ་བ་རྣམས་ཁ་སང་ནས་དགའ་ལྡན་ཕྱོགས་སུ་གཏོར་མ་འཕེན་བ་
སོགས་མཐུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདུག་སྟེ། ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་རི་བོ་དགའ་ལྡན་
དུ་བཅུན་ཚུང་གཅིག་ལ་ཡང་གནོད་བ་མི་ཡོང་བ་ངས་ཁག་འཁུར་བ་ཡིན།
ཞེས་དགའ་ལྡན་ཆོགས་སུ་གསུངས་འདུག་ཅིང་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
མཐུ་ལྟས་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང་། ས་སྐྱ་རང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱུ་བ་
སོགས་མཐུ་ལོག་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་འདུག་སྟེ། དམོད་བ་མཐུ་མེད་རང་ལ་ལྷོག་
བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཆེ་འོར་བ་ཀུན་བཟང་པས། ས་སྐྱ་པའི་ཁུར་
འཁུར་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། ཆོས་རྩི་འོར་ཆེན་བ་དང་། ཆོས་རྩི་བསོད་སྒོ་
བ་ཞེས་གྲགས་པའི་མཁས་བ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་ལ་འཕྲིན་བསྐྱར་ནས། ལུང་ར་
དགའ་བཅུ་པས་ས་སྐྱ་པའི་བྱུང་མཐའ་འགོག་གི་ཡོང་འདུག་ལ། ངས་སྤྲགས་
ཕྱོགས་ལ་ཅོད་བ་བྱེད། ཆོས་རྩི་འོར་ཆེན་པས་པར་བྱིན་དང་། ཆོས་རྩི་བསོད་
སྒོ་པས་ཆད་མ་ཕྱོགས་ལ་ཅོད་ནས་ས་སྐྱ་པའི་བྱུང་མཐའ་བཟུང་བར་གཅིས་
སྤྲས་འདུག་པ་ལ། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡ་ལུ་འགྲིག་པོ་མི་ཡོང་བས་མི་
ལོགས་ཞེས་དང་དུ་མ་སྒྲང་འདུག་གོ། །དེ་ནས་འོར་བ་ཀུན་བཟང་པས་ས་སྐྱ་

པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁོང་གིས་འཛིན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་བཅུམས་ནས་རྗེ་
ལྷ་མ་འདིའི་བྱང་དུ་སྒྲེལ་མི་བཏང་བ་ལ། ཁོང་གི་རྩོད་ཡིག་དེའི་ནང་ན། གཟུང་
རྣམ་གྱི་དོན་མ་གོ་བས། ཤེས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལ། ཤེས་པའི་གཟུགས་རྣམ་
ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུང་བཞི་ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་
ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོས་མཛད་པ་མ་གོ་བར། ཞི་བ་མཆོས་མཛད་པའི་བདེན་གཉིས་
རང་འགྲེལ་ལས། ཞེས་སོགས་མདོར་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་ཆད་རགས་པ་
ཅམ་ཡང་མ་ཆགས་པས། མཁས་པ་དག་གི་ངོ་ཆ་པའི་གནས་ཁོ་ནར་སྒྲུང་མོད་
ཀྱི། འོན་ཀྱང་འཆལ་གཏམ་མང་དུ་སྦྱས་པ་རྣམས་རྩོད་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་འགོག་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྩོད་ལན་གནམ་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་ནས་
ལོག་རྟོག་མཐའ་དག་སུན་བྱང་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ནི་རྩོད་པར་མ་བཟོད་པས། གཏོར་ཐོར་འཕེན་པ་སོགས་
མཐུ་བྱས་པའི་ཆེ་ན། རྗེ་ལྷ་མ་འདི་ཉིད་ལ་གྱུར་གྱི་མགོན་པོས་སྐྱའི་སྒྲུང་བ་
བསྟན་ཏེ་མི་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་སྐྱ་ལྗོས་མ་གཏོང་། ས་སྐྱར་སྟོན་ཅེས་གསུངས། དེར་
རྗེ་ལྷ་མས་ས་སྐྱར་སྟོན་པ་ལ། ལྟ་སྟོན་རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་ཡོད་ན་སྟོན་མོད།
ལྷ་མ་གོང་མའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་མེད། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ནི་འདི་བཞིན་
དུ་སོང་། གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ནི་བྱད་མེད་དང་པོར་བྱ་བ་སྦྱང་ཆང་མས་
གང་། སྐྱོ་ས་འདིར་སུས་སྟོད་ཚུགས། ལུས་ཀྱིས་མ་བསྟད་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་

བཟུང་ཡོད། བྱད་པར་དུ་མི་ཆེ་ཐུང་དུ་འདི་ལ། རྩི་ལྷ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གར་
བཞུགས་སུ་སྤྱོད་བསམ། བྱད་ས་སྤྱི་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་གཏོར་
མ་ནི་འབུལ་གྱི་ཡོད་ཞུས་པས། བསྟན་པ་རུབ་སར་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན། དར་
སར་གང་བྱས་ཀྱང་ཡོད་མོད། ང་ཡང་འདི་ན་ལྟ་སྤྱོད་ལ་ལྟོས་ནས་བསྟན་པ་
མིན། ལྷ་མ་སྤྱི་མཁའ་ཆེན་དང་བཀའ་བསྟོན་ཡོད་པས་བསྟན་པ་ཡིན། གཞན་
ཡང་དེ་ཅག་འཁོར་བཅས་བྱད་གྱི་ལྷ་མའི་རྩིས་སུ་འབྲང་གི་ཡོད། ས་སྤྱི་པ་
རྣམས་བྱད་ལ་གཏོན་ནས་མི་དགའ་བར་འདུག །ང་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ནས་སྤོ་
བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་། བྱད་པར་དུ་བྱོད་ལ་གཞོད་པ་ཅི་འབྲེལ་གྱིས་
ཤིག་ཟེར། ཁོང་ཆོ་ངོ་ཆོག་པ་དང་། ལྷ་མ་སྤྱི་མཁའ་བསྟོན་པ་ནས། ཁ་རག་
ཚུན་ཆད་དུ་འཛིགས་པའི་ཆ་ལུགས་ཀྱིས་འོངས། སྤར་ལོག་ནས་བྱིན་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་མགོན་པོ་ཞལ་བཞེས་བྱོན་ནས། མི་བྱོད་ཀྱིས་ས་སྤྱི་པའི་
སྟོལ་འཛིན་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་སྟོངས་འཇུག་པ་ཨེ་ཡིན། མི་བྱོད་མི་སྤྱོད་
ན། ང་ཡང་བྱོད་གར་འགོའི་བྱིར་འབྲང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། ཡང་ལན་ཅིག་
མགོན་པོ་ཞལ་བཞེས་བྱོན་ནས། ས་སྤྱི་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིན་མཆོན་དུ་
བསྐྱབས་ནས། བྱོད་ལ་གཏོར་ཐོར་ནར་མར་འཕེན་གྱི་འདུག །ལྷ་མའི་བཀའ་
བསྟོན་དང་ཁོང་ཆོས་ཅད་པའི་སྒྲ་ལ་འོངས་ནས་བྱོད་གྱི་ཅར་སྤེལ་བ་ན། ཨ་ཙམ་
བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་གཅིག་འདུག་པ་དེ་མེད་ན་ཅི་ཅུག་བྱེད། ལྷ་སྤྱི་པ་ལྟ་
བ་ནས་ལེགས་པར་བརྟུན་པའི་རྩི་ལྷ་མ་ཡབ་སྲས་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱལ་ནས་སུ་

ལ་སྐྱོབ་སྐྱམ་ནས་ལོག་ཕྱིན། འོན་ཀྱང་མི་ཁྱོད་སྐོད་ནས་མ་འདུག་པར་བོན་རེ་
གྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པ་བྱོན་ནས་ཐམས་ཅད་
མཁའ་པ་སྐོ་བཟང་གྲགས་པ་འདི་བསྟན་པའི་སྟོག་ཤིང་དུ་འདུག་ཅིང་། བྱང་
པར་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་འདི་མིན་པ་སྤྱས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་འདུག་པས་
འདི་ལ་འཁོར་གྱིན་ཡོད་ན་ཡང་། གཏོར་མ་རེ་ཡང་སྟེར་མ་ཉན། ཨ་རེ་ཆོག་པ་
ཟ་བ་རེ་བྱང་གསུང་དོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་སྤང་སྟེ། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་
ཞབས་བྱང་ན་ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན་པ་བཞུགས་པའི་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་
རྗེའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པ་བྱོན་ནས་གཏོར་མ་སྤང་ཟེར་ཡུས་
དང་བཅས་ནས་བསྐྱལ་གྱིན་འདུག། ཁྱོད་རང་ནང་དུ་སོང་ལ་སྐྱ་བཞོས་འབྲེལ་བ་
འདུག་ནའང་། དེ་ལ་གཏོར་མའི་ཆབ་གྱིས་ལ་ཕུལ། ད་ལྟ་རང་སོང་གསུང་
ནས་རྗེ་རང་ཉིད་གྱིས་གཏོར་མ་མ་གནང་པར་ཤར་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན་པ་
ལ་གཏོར་མ་འབུལ་དུ་བཙུག་འདུག་གོ། །འདི་ལ་དགོས་པ་བྱང་པར་ཅན་མང་དུ་
སྤང་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་མ་བྲིས་སོ། །

ལོ་རྒྱུས་འདི་ཡང་ཁོ་བོས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་དགའ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་
གསུང་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་སོ། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མགོན་པོ་བྲག་རྒྱག་པ་དང་། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལ་བསྟན་
པ་བསྐྱང་བར་བཀའ་བསྟོ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྐྱང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་པས། བྲགས་འདིའི་བསྟན་སྐྱང་

གི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྩེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་
པོ་ལ། འཕགས་ལུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ལྷ་བ་རྣམ་དག་གི་བཀའ་
བབས་ཤིང་། རྩེ་རང་ཉིད་ཀྱང་མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་གི་སྐུལ་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་
འདུག་པས། བཀའ་བརྒྱད་འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པ་རང་དབང་
མེད་པར་འཁོར་བ་གཅིག་ཡོད་དེ། རྩེ་རང་ཉིད་དང་མཁས་བྱ་བ་རྩེ་སོགས་
ཡབ་སྲས་གོང་མ་རྣམས་ལ་སྐྱའི་སྣང་བ་བསྟན་ཏེ་བཞུགས་ཤིང་། འཁོར་བའི་ཚུལ་
ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དུས་བྱིས་ཀྱང་རྩེ་ཙོང་ཁ་བའི་བསྟན་འཛིན་
ཆེན་པོ་པཌ་ཆེན་དགེ་འདུན་བྱ་བ་པ་ལ་ཡང་། མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་སྐྱའི་སྣང་
བ་བསྟན་ཏེ། བར་སྣང་ལ་པར་ཡུལ་ཚུར་ཡུལ་མཛད་ནས། ཁྱིད་ལྷ་བྱའི་བསྟན་
འཛིན་གྱིས་ང་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྐྱོང་བསྟེན་ཅིང་སྐུ་བ་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
པ་སོགས་བྱུང་འདུག་ཅིང་། འབྲུངས་མ་ཐག་ནས་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པས་
བསྐྱུངས་སྐྱོབ་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་བ་ཡང་འདུག་གོ།

གཞན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་སློ་གྲོས་ལྡན་པ་ལ་ཡང་གཞོན་ནུའི་དུས་
ཉིད་ནས་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པས་བསྐྱུངས་སྐྱོབ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་
དུ་སྣང་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཆོས་རྩེ་རོག་ཆོ་བས་རྣམ་ཐར་ཆོག་ས་
བཅད་དུ་བསྒྲིགས་པ་ལས་ཀྱང་། གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་དཔལ་ལྷན་ཞལ་བཞི་
པས། །བསྐྱུངས་ཞིང་སྐྱོབ་པའི་རྣམ་འབྲུལ་མང་དུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །བདག་གི་ཁལ་ན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱང་དགའ་བདེ་ལེགས་

རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ནས། རེད་ལ་མགོན་པོ་ཞལ་
བཞི་པ་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བ་གཅིག་ཡོད། བསྟེན་སྦྱབ་སོགས་ནི་ཆེར་
མ་བྱས་ཏེ་གསུངས་ལ། དེ་ནི་རྗེ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་
གདམས་པའི་གཏེར་མཛོད་དུ་གྱུར་ཅིང་། ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐུགས་རྒྱུད་
ལ་བཞུགས་པ་དེའི་མཐུ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟེེ། །ལོ་རྒྱུས་གཞན་མང་དུ་སྤང་
ཡང་མངས་བར་གྱུར་པས་མ་བྲིས་སོ། །དེས་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་པ་ལ་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པ་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བ་གཅིག་ཡོད་པ་
ནི། སྤར་བཛོད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྗེས་འབྲུག་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤར་རྗེ་སྒྲ་མས་བསྟན་པ་བསྐྱུང་བར་བཀའ་བསྒྲོགས་ལ་ཐུགས་
རྟོག་ཆུག་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཐུག་དུག་པ་དང་། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་གཉིས་ཆོས་སྦྱོང་གི་མཐེལ་དུ་བསྟན་ན་བྱིན་བཏབས་འབྲུག་ཆབས་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བ་ཡིན་གྱིས། རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསོག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེའོ། །ཞེས་
བདག་གི་སྒྲ་མའི་གསུང་ལས་ཐོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེ་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ས་
རྒྱ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྟེན་བཅུགས་པའི་དགག་པ་ག་ལ་མཛད། འོན་ཀྱང་རྗེ་
ཙོང་ཁ་བ་པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་མ་མེད་པ་སྟེ་
སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་
དུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཆོ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། །གཞན་
གཞུང་འཛིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ས་རྒྱ་

པའི་བྱུང་མཐའ་མི་འཐད་པའི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་ནི་ཞར་ལ་ཞིགས་འདུག་ལ། དེ་ནི་
ཕྱོགས་དེའི་བྱུང་མཐའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། རྩི་མ་འདིའི་སྐྱོན་ག་ལ་ཡིན། ཤེས་ལྡན་
དག་སྐྱོལ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་བལྟ་བར་རིགས་སོ། །ཡང་ལན་ཅིག་མཁས་བྱུང་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ། ས་སྐྱ་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དང་བསྟན་མ་བྱོན་ནས། མི་
ཁྱེད་མཐོ་འཕྲོགས་པ་གཅིག་འདུག། རྩི་བཅུན་སྐྱོ་བཟང་གསལ་པ་དོན་འཛིགས་
བྱེད་དུ་སྦྱས་མ་ཤེས། རང་གི་རྒྱུད་པ་མི་འཛིན་པར་མཐོ་འཕྲོགས་བྱེད་པ་ཨེ་
ཡིན། སྤང་པོ་ལས་འཕྲོག་ནས་སྤྱག་པོ་ལ་སྟེར་བ། དེད་ས་སྐྱ་པ་འདི་བཞིན་དུ་
སོང་། རྩི་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྦྱལ་པ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ནི་མི་
བཞུགས། ཁྱེད་ཀྱིས་ཨེ་འཛིན་སྟམ་ནའང་། སོངས་བྱིས་པའི་དོ་བཞིན་དུ་བསྐྱུར།
ད་ས་སྐྱ་འདི་སྦྱས་འཛིན་ན་ཞེས་དུ་ཞིང་འདུག། དེར་ཁྱེད་གཉིས་དུ་མི་དགོས།
ས་སྐྱ་པའི་བྱུང་མཐའ་ནི་ངས་འཛིན། ཡི་དམ་དབྱེས་པ་དོན་འཛིན་ལང་ངས་བསྟེན།
ཆོས་སྐྱོང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལ་ཡང་གཏོར་མ་ངས་འབུམ། ཁྱེད་གཞི་བདག་གཉིས་
ལ་ཡང་གཏོར་མ་ངས་སྟེར་བ་ཡིན་གསུངས་པས། མི་བྱེད་པའི་ཁས་སྤངས་ཀྱི་
ཅི་བྱེད། དབྱེ་ཐབས་མེད་ཟེར་ནས་ལོག་སོང་ངོ་། །

འདིར་སྦྱས་པ། འཇམ་སྤིང་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །སྦྱ་སྦྱབ་
སྦྱ་པའི་ཉི་མས་གངས་ཅན་འདིར། །མཐའ་བྲལ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་རབ་བཤེ་
ནས། །ལྟ་ངན་སྟན་པ་སེལ་བར་མཛད་ཅེས་སོས། །དེ་ཆེ་མཁས་བྱུང་སྦྱ་པའི་
ཉི་མ་ཡིས། །སྐྱོ་བཟང་གསུང་ཟེར་མི་བཟོད་འབྱུང་པོའི་བྱ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཁོ་

བོས་པམ་བྱ་ཞེས། །བསྟན་པའི་ཉི་མ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་བཞུགས། །དེ་ནས་བསྟན་
སྤང་རྒྱ་སྐར་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་། །རབ་འབར་མེ་འོད་འཕྲོ་བའི་གཟེ་བརྗིད་
ཀྱིས། །མཁས་གྲུབ་རྒྱ་སྐར་བདག་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། །མ་ལུས་བདུད་
སྒྲེའི་དམག་དབྱང་པམ་པར་བྱས། །ཁྱོད་ཀྱིས་མཉམ་མེད་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་
ལ། །བཤད་དང་སྦྱབ་པའི་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཆོ། །ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འཇམ་
དཔལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད། །དངོས་སུ་བྱོན་ནས་དབྱགས་དབྱང་བསྟགས་
པར་མཛད། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་སྤང་ཀུན་གྱི་གཙོ། །མ་ལུས་བགེགས་
དབྱང་འཛམས་ལ་ཐོགས་མེད་པའི། །བྲག་དྲུག་མགོན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
སོགས། །ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་དུ་བྱོན་ནས་འདི་སྐད་གསུངས། །བདག་ཅག་རྗེ་བཙུན་སྤང་
པའི་བསྟན་སྤང་སྟེ། །ཁྱོད་ཀྱང་བདག་ལ་ཡི་དམ་བསྟེན་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མངའ་གསོལ་ནས། །ཁྱོད་ཀྱིས་
བསྟན་པ་བསྤང་བར་དམ་ཡང་བཅས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྤང་རྣམས་ཀྱི་བསྟགས་ཤིང་འཕྲིན་
ལས་བསྦྱབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བཛོད་པའོ། །

བཞི་པ་རྗེ་སྤང་མ་དགའ་ལྷན་དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་སྤྱིའི་སྤང་བ་བསྟན་ཏེ་
ཆོས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། །དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་རྗེ་སྤང་མ་ཙོང་
ཁ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟོད་པའི་
སྤང་བས་བསྟགས་པར་འོས་པ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་རང་དབང་

མེད་པར་གཡོ་བར་བྱེད་ཀྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩེ་སྒྲ་
མ་དགའ་ལྡན་དུ་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཀྱང་། དངོས་དང་མི་ལམ་ཅི་
རིགས་པར་ཆོས་མང་དུ་གསུང་ཞིང་། སྐྱའི་སྤང་བ་བསྟན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས།
ལན་ཅིག་གསུང་ཆོས་གྲོལ་ནས་ནང་དུ་ཕེབས་པ་ཞིག་ལ། ལར་སེམས་ཅན་
འདི་རྣམས་སྟོན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་མ་བསགས་པས་ཡོངས་འཛིན་མཆོན་
ཉིད་དང་ལྡན་པ་མེད་ལ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་ན་རྟག་པར་སྒྲིམ། ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པར་བསྟན་ན། བདེན་བྱུང་དུ་འཛིན། ལོངས་སྟོང་
གཡོ་བ་སྟོང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ན། འབད་ཚུལ་ཆེར་བཏང་ནས་སྒྲུབ། ཆེ་
འདིའི་སྟན་བྲགས་བྲག་ཆ་ལྟར་བསྟན་ན། རོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དུ་འཛིན། མདོར་
ན་རྩེ་སྒྲ་མ་རྩོལ་འཆང་ཆེན་པོས་སྒྲགས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྩོལ་
འཆང་གི་གསང་བའི་གནད་རྣམས་ལ་འབྲུལ་བ་སྒྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཐའ་
ཆོད་པ་བྱུང་བའི་དབང་ལྷན་རྣམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། བསྟན་པའི་སྟོང་
པོ་ཆོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བརྩོན་བྱ་མཐར་ཐུག་པ། ལུ་དུམ་ཕ་རའི་མེ་
རྟག་ལས་ཀྱང་ཆོས་དཀོན་པ་རྩོལ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མདོན་དུ་
བྱེད་པའི་ལམ་ཟབ་མོ། རྩེ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཉིན་མཆོན་
དུ་འབད་ནས་བཤད་ཀྱང་། སྐལ་བ་མི་ལྡན་པའི་གསུང་གི་བདུན་ཅིའི་དགའ་
སྟོན་འདི་ལྟ་བུ་མི་སྤྱིར་པར་ཡོངས་འཛིན་རྩེ་སྒྲ་མ་རྩོལ་འཆང་ལྟ་བུ་དོར་ནས།
བཤེས་གཉན་ངན་པ་སྟེན་ཞིང་གཉི་ལྷན་པ། ཅི་ཡང་མ་བསྐྱབས་ཤིང་གང་ཡང་

མི་ཤེས་པ། ལྷང་དོར་གྱི་གནས་ལ་སྒོངས་པ། དམ་པ་བར་མ་ཆད་གྱི་མན་ངག་
མེད་པས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རང་བཟོ་འབའ་ཞིག་གིས་བྲིར་བ། དིག་པའི་གནས་
ལྷ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས་ལོག་རྟོག་གི་གཙང་རོང་དུ་ཤོར་བ་
ལྷག་པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པས་ལམ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བདུན་གྱི་
བར་ཆོད་གྱིས་བྲིར་བ། ཐོབ་བྱ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་
དོར་ནས། འགྲོ་བ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་བ་ཆེ་འདིའི་རྟེན་བཀྱར་དང་འདོད་
ཡོན་ལ་སླེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ། རོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་
པ། མི་ཆེ་མི་ལྔ་གྱིས་གཉི་ལྷག་གམ་ཅི་མེད་ཅང་མེད་སྟོམ་པ་ལ། སྐབ་ཚུགས་
སམ་དགེ་སྦྱོང་དུ་བྱས་པའི་བཤེས་གཉེན་དུད་འགྲོ་ལྷ་བྱ་གཅིག་གི་མདུན་
དུ། ཁ་གསག་དང་། གཞོགས་སྦྱོང་། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ། སྟན་པ་དང་བྲགས་
པ། དག་འབྲལ་དང་ཀྱ་ཙཱ། དམག་དང་ཆོམ་རྒྱུག་གྱི་གཏམ། བདག་སྟོད་གཞན་
སྟོད་གྱི་ཆོག་རེ་ཉན་ཅིང་། ཉམས་ལེན་དང་ཀྱན་སྦྱོང་བྱི་པག་ལྷར་རོལ་བ། ཨེ་
མ་འདི་ལྷ་བྱ་ཤེས་པ་སོན་གནས་ཤིང་། ལྷང་དོར་གྱི་གནད་ཤེས་པ་གཅིག་
གིས་སེམས་རྣལ་དུ་ཤོབས་ལ་སྟོས་དང་། གཏམ་བྱང་ཤོར་སྤྲུས་ན་མི་ཐོག་ཤིང་
མཆོང་ལ་འཕོག། ཁ་སྤྲུས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་བརྟེ་བས་མ་བཟོད་ཅིང་
ད་དུང་འདི་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲུས་པ་ཡིན།
ལར་འཆི་བ་ནི་མི་བླ། ཆེ་འདིའི་རྟེན་བཀྱར་གྱིས་ནི་གཡེངས། འདོད་ཡོན་གྱི་
འགོང་པོས་ནི་བྲིར། ལོག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་

གཟིགས་བས་སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ཞིང་སྤྱན་ཆབ་མང་པོ་ཤོད། དེའི་ཆེ་མཆོད་པ་
བཟང་པོ་གཤམས་ནས། རྩེ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་བཤུམས་བས།
རྩེ་སྐྱ་མ་སྐྱང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་ཅང་ཤེས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ། ལོ་བཅུ་
དྲུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ། མཆེ་བ་དྲུག་དང་ལྷན་པ། སྤྱ་མདོག་གངས་རི་ལྷར་དཀར་བ།
ལུས་གསེར་གྱི་བྱ་བས་གཡོགས་ཤིང་། གསེར་གྱི་བྱེལ་བྱ་བས་མ་གྱིས་མི་བྱབ་
བས་སྤྱས་པ། སྐྱ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་གཅིག་ལ་ཆེབས་ཤིང་། རྩེ་
སྐྱ་མ་རང་གི་ཚུལ་དུ་བྱོན་ནས། རའི་བྱ་སེམས་མི་བདེ་བ་མི་དགོས། སྐྱ་མ་བྲན་
བར་བྱས་བས་སྤར་བྱས་པའི་སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་འདག་ལ། བསོད་ནམས་གྱི་
ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་གསོག་རྒྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེད་རང་དཔོན་སྟོབ་
གྱི་མདུན་མ་རྩ་བ་ནས་ལེགས་པ་ཡིན། རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྲུག་མི་ལས་ཀྱང་།
སྐྱ་མ་བྲན་དྲུག་གི་མགྱར་སོགས་མཛད་པ་ཡིན། རའི་བསྟན་པ་རྒྱས་བར་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་གསུངས།

འདིར་སྤྱས་པ། རྩེ་མིག་དག་བས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱན་
གཟིགས། །དམིགས་མེད་སྤྱགས་རྩེས་འགྲོ་ལ་འབྱུང་བ་བཞིན། །རྒྱལ་དཀར་
འཕྱིན་ལས་ས་སྟོང་ཀྱན་ལ་བྱབ། །མཉམ་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་
པ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་བྱ་བ་ཆེས་མཛད་ནས། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་
པའི་བྱང་དུ་བྱོན། །རྒྱལ་བའི་སྤྱས་པོ་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་ཞེས། །འགྲོ་ལ་
སྤྱགས་རྩེས་གཟིགས་པ་རྒྱན་མི་འཆད། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྤྱས་

ཀྱི་མཆོག །གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྒྲེགས་བཅ་གཅིག་གྱུར་པ། །མཁས་པའི་
མཁས་པ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །ཁྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་གཉིས་པར་
གྱུར། །ནམ་ཞིག་ཆེན་མོམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས། །སྒྲིགས་དུས་འགྲོ་བའི་ངང་
ཚུལ་ལ་གཟིགས་པ། །སྟོང་རྗེའི་ཚུ་འཛིན་སྤྱག་པོ་རབ་གཡོས་ཏེ། །མཆི་མའི་
ཆར་རྒྱན་དག་ཏུ་འབབ་པར་གྱུར། །བདག་འཛིན་མེད་པར་འགྲོ་ཀྱན་བདག་ཏུ་
བཟུང་། །རང་དབང་མེད་པར་སྟོང་རྗེའི་ཚུ་འཛིན་གཡོས། །སྤྱག་བསྐལ་མེད་
པར་མཆི་མའི་ཆར་རྒྱན་བབས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་སྟོན་ཚུལ་འདི་ལ་ལྟོས། །དེ་
ལྟར་འགྲོ་བའི་གཉིན་གཅིག་རྒྱལ་སྲས་དེས། །མཉམ་མེད་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་
ཁ་པ། །འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་འགྲོ་ལ་གཟིགས་ཤིག་ཅེས། །གདུང་བའི་
ཤྱགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་དག་ཏུ་བཏབ། །དེ་ནས་དེ་ཡི་དད་པའི་མཐུ་ཡིས་
དེར། །གངས་རི་དབྱིངས་སུ་གཡོ་འདྲའི་གླང་ཆེན་སྟེང་། །སྤྱ་བའི་ཉི་མ་འཇམ་
དབྱངས་ཙོང་ཁ་པ། །བཏ་ཆེན་ཚུལ་དུ་བྱོན་ནས་འདི་སྐད་གསུངས། །བྲ་བྲ་ཁྱོད་
ནི་བྲ་ངན་བྲ་མི་དགོས། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་བྲ་བ་ཀྱིས་ཞིག་དང་། །མཐའ་འཁོབ་
མེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་འབྱུང་ཅེས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་དབྱགས་དབྱང་ཆོས་
ཀྱང་བསྟན། །ཅེས་བྲ་བ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ། །རྗེ་སྒྲ་མ་དགའ་ལྡན་
དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་། །རྗེ་སྒྲ་མ་རང་གི་ཚུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་
སྟེ་སྤང་བ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཕྱང་ཟད་བརྗོད་པའོ། །ཡང་ལན་ཅིག་གསུང་རབ་
ཀྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་དང་། །ཁྱད་པར་བསྐྱེད་རྗེས་ཀྱི་གནད་

ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ལྟར་ནས། །བདག་གི་སྒྲ་མ་དེར་བཞུགས་ན་ཞུ་བ་ཡིན་པ་
ལ། རྩི་སྒྲ་མ་ནི་མི་བཞུགས། ཐག་ཆོད་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ནི་མེད། བདག་གི་རྩི་
སྒྲ་མ་དེ་བཞུགས་ན་དགའ་བ་ལ། ངའི་སྒྲ་མ་དེ་གང་ན་བཞུགས་ཡོད་ན་སྦྲུལ་དུ་
དགོངས་ནས། ལྷགས་སྐྱོ་ཞིང་མཆོད་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་བཟང་བ་གཅིག་
ལྷལ་ནས། པ་རེན་པོ་ཆེ་རྩི་སྒྲ་མ་ཙུང་ཁ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཆོང་ཆེན་པོས་གསོལ་
བ་བཏབ་ཅིང་སྦྱན་ཆབ་བཏོན་པས། རྩི་སྒྲ་མ་ནོར་བུ་ལྷ་ཉིག་ཚུ་སྦྱེས་ལ་སོགས་
པས་སྦྱས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི། ལྷའི་བུ་མང་པོས་བཏེགས་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་
བྱོན་ནས། དཀའ་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་བཤད། བཀའ་རྩིས་གནང་
ཀྱང་མང་པོ་གནང་། གཞན་ཡང་། ཆོས་མང་པོ་གསུངས་སོ། །ཡང་སྦྱས་པ།
མཁས་བྱུང་བྱུང་པའི་དབང་ལྷག་ཀུན་གྱི་རྩི། །གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་གནས་
ལ་དཔྱོད་པའི་ཆོ། །ཟབ་དོན་དོན་བཞིན་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་བྲན། །རབ་དང་དང་བའི་
ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ནས་ལྷའི་བུ་མང་པོ་ཡིས། །བཏེགས་པའི་རིན་
ཆེན་ཁྲི་སྟེང་དུ། །རྒྱལ་སྤྱི་འཇམ་དཔལ་སྟེང་པོ་བྱོན། །ཐེ་ཆོས་འཁྲུལ་བའི་བྲ་
བ་བཅད། །

ཡང་ལན་གཅིག་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོར་བྱས་པའི་རྩི་སྒྲ་མའི་གསུང་
རབ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་གཟིགས། །ཡིག་ཆ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་མང་དུ་
གཟིགས་པས། སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་སོགས་མདོར་ན་སྤྱགས་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་བྲང་ངེས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཅོམ་

བ་པོ་རང་རང་གི་བཞེད་པ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྲེད་རྣམས་
གྲིས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་ཚུལ། གྲུབ་པ་
ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་རེ་
འཛིན། སྤྱོད་ལུས་འོད་གསལ་ལ་སོགས་པ་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག། །དེ་
དག་གི་དོན་ཆ་གང་སྟར་འགལ་བ་མ་ཡིན་པ། མ་གི་འདུལ་བའི་རུང་ཚུ་འདེབས་
པ་ཡན་ཆད་ནས། སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་མན་ཆད་དུ་མན་དག་
ཆེ་ཚུང་ཁ་འཐོར་བར་མ་སོང་བར་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་བྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ནམ།
ཐབས་སུ་བྲིལ་ནས་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཡང་བསྐྱུན་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་འཆད་ཤེས་
པ་གཅིག་གིས་ཉན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བཤད་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་དབང་
པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གང་གི་རྒྱུད་ལའང་སྒྲོར་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་ཆོག་
པ་རང་རང་གི་སྒྲོ་དང་འཆོམ་པར་སེམས་འདུལ་བ། མདོར་ན་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་ཚུལ་ནས་མགོ་བཟུང་སྟེ། ལམ་སྤྱོད་མོང་བས་རྒྱུད་སྤྱངས་ནས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ། འཇུག་སྟོན་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་སྟོན་གྱིད་
པར་བྱིན་ཏུག། །གཞན་རྒྱུད་སྟོན་གྱིད་བསྐྱུ་བ་བཞི་ལ་སྟོབ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་
སྟོད་རུང་དུ་བྲས་ནས། ཆོ་གཅིག་ལ་ལུས་གཅིག་ལ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་
མདོན་དུ་གྱེད་པའི་ཐབ་ལམ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་
ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ། དའི་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་
རྣམ་འབྱུལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་མ་གཏོགས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དང་། བོད་ཀྱི་

བཀའ་གདམས་པ་དང་། སྤྱུ་རྒྱ་པ་གཉིས་ཀ་མ་བྱུང་བ་འདུག་སྟེ་དེ་
སྤྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་ནས། དད་པ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་འབྱུངས། སྤྱན་
ཆབ་ཀྱང་ན་བཟའ་བངས་པ་ཅམ་དུ་བཏོན། པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཡོན་ཅན། སྤྱི་ཡོན་
འཁོར་ས་མེད་དོ། །འཛམ་བུ་སྤྱི་ཡོན་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་
ཡོན་གསོལ་དུ་མེད་དོ། །རྩི་ཅོང་ཁ་པ་ཞེས་གསོལ་བ་དྲག་པོ་བཏབ་པས། རྩི་སྤྱི་
མ་སེང་གེ་དཀར་མོ་འཛིགས་སུ་བྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
པས་སྤྱི་ཡོན་པ་གཅིག་ལ་ཆིབས་བ། སྤྱི་མདོག་དམར་སེར་རལ་གྱི་དང་སྤྱི་གས་
བས་འཛིན་པ་གཞོན་ལྷུ་འཛིན་ཅན། རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་པས་སྤྱི་ཡོན་པ་
བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་དུ་བྱོན་ནས་འཛིན་བྱུང་མི་དགོས། ངས་ཆོས་
གཅིག་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུངས་ནས་སྤྱི་ཡོན་སྤྱི་གས་མའི་དུས་སུ་སེམས་
ཅན་གྱི་རིགས་ལ་སྤྱི་མཚན་འོང་། བྱུང་བར་ད་ལྟའི་དུས་སུ་འཆི་བ་མི་ཉག་
པ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཡོན་པ་མི་ཅན་པར་ཉེད་བཀྱར་སྤྱི་ཡོན་གས་
སྤྱི་གོས་ཀྱི་བྱུང་བ་པལ་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་། ཆེ་འདིའི་བྱུང་བ་སྤྱི་ཡོན་པ་ནས། འཛིག་
ཉེན་བྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་མདུན་མ་སྤྱི་ཡོན་པ་ལྟ་ཞོག །སྤྱི་ཡོན་པ་མའི་ལྟར་འགྱུར་
སྤྱི་ཡོན་པ་འཛིན་དཀོན་པར་གདམ། བྱེད་འདོད་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་འགར་ཆོས་
རྒྱགས་འབྲེལ་བསགས། དག་འདུལ་གཉེན་སྤྱི་ཡོན་གི་མདུག་སྤྱི་ཡོན་ཆར་བ་དང་བྱེད་
སྤྱི་ཡོན་པ་དང་། རྩི་ཡོན་པ་མི་བྱེད་ཉིང་མ་བྱེད་སྤྱི་ཡོན་པ་དང་། དེ་རིང་མི་བྱེད་སང་
བྱེད་སྤྱི་ཡོན་པའི་བྱི་བཞོལ་གྱི་རྒྱུང་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པར་བསམ་པའི་ཆེ་ཡང་།

བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་བ་རྟེན་པར་དགལ། དེས་བསྟན་པའི་ལེགས་
བཤད་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་དགལ། ཤེས་ནས་ཆེ་འདིའི་མདུན་མ་བཅན་ཐབས་
སྟེ་བཅད་ནས་དབེན་པར་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་བ་སྟོང་པོར་བྱེད་བ་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་
མ་ལས་ཀྱང་དགོན་བ་འདུག །ཁོ་བོས་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་བྲག་
ཏུ་བཏབ་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བྱས། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་
བཀལ་ཞིང་མཐའ་བཅད་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་རྣམས་ལ་བལྟས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་
པར་བྱས་ལ། དབེན་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སྟེ་སྒྲངས་ན་སངས་རྒྱས་ལག་
མཐིལ་ན་ཡོད་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་མཁན་དགོན། དེ་བས་ན་སྟོད་རུང་གི་གདུལ་
བྱ་འགའ་རེ་སྲིད་པས་དེ་དག་ལ་པན་པར་བྱས། བྱེད་པར་དུ་ངའི་སྐྱགས་ཀྱི་
ལེགས་བཤད་འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱས་ཤིག །སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་སྦྱར་དུ་འབྲང་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་སྐྱས་པ། རྟོགས་འདིར་བྱབ་བསྟན་བརྒྱུ་འབྱེད་བ་ལ། །རིངས་
པར་ཆས་པའི་མཁས་པའི་རྒྱ་སྐར་ནི། །རི་སྟེད་བྱོན་མོད་འོན་ཀྱང་དེ་དག་
གིས། །གསུང་རབ་བརྒྱའི་སྟོང་པོ་གསལ་མ་བྱས། །ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་
ཁམས་ལས་མཛོན་པར་བྱུག། །དམིགས་མེད་སྟོང་རྗེའི་མགྲོགས་འགྲོའི་འཁྱགས་
ཀྱིས་བྲངས། །མདོ་སྐྱགས་གཞུང་ཀུན་གསལ་པའི་འོད་སྟོང་ཅན། །སྟོན་མེད་
སྐྱ་བའི་ཉི་མ་ཙོང་ཁ་པ། །གངས་ཅན་ལྷ་ཡི་ལམ་འདིར་ཤར་བའི་ཆོ། །གསུང་
རབ་ཚུ་སྐྱེས་མ་ལུས་ཁ་བྱེ་སྟེ། །ལེགས་བཤད་བྱི་བསུང་རྟོགས་མཐར་བྱབ་

བ་དང་། །མཉམ་དུ་སྐལ་ལྷན་བྱང་བའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས། །དེ་ཆེ་ལེགས་བཤད་
སྤང་ཅི་ཡི། །བཅུད་ལ་རོལ་བའི་ནམ་དཔྱོད་ཀྱི། །གཤོག་ཅལ་མཐུ་དང་རབ་
ལྷན་བའི། །མཁས་མཆོག་རྟེན་དུ་གཤམ་པ་ཞིག་། །རིགས་བའི་སྤྱོད་བྱངས་
སྟན་པོ་སྟོག་། །བསྐྱའི་ཆལ་གྱི་བྱི་ལ་སོགས། །དེ་ནས་འདི་སྟམ་སེམས་བར་
འགྱུར། །ས་སྟེང་སྐལ་ལྷན་རྟེན་དུ་གཤམ་པའི་ཆོགས། །ལེགས་བཤད་སྤང་
ཅིའི་བཅུད་ལ་རོལ་བ་འདི། །སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ཡིན། །སྟམ་དུ་དེ་ཡི་
བྱིན་ཅི་ལྷག་བར་བྱ། །ལུས་ཀྱི་བརྟན་བ་མ་ལུས་ཉམས་ན་ཡང་། །དད་པའི་
གཤོག་བ་མཆོག་ཏུ་རབ་བརྒྱུད་སྟེ། །བསྟོད་པའི་སྤྱོད་བྱངས་དབག་མེད་སྟོག་
བར་བྱེད། །དེ་ལྟར་མཁས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ། །སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་བྱ་
པའི་དད་བ་ཡིས། །ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ལུས་གཡོས་བ་དང་། །མཉམ་དུ་མཆི་
མའི་ཆར་རྒྱན་བྱ་ཏུ་འབབ། །རུས་པའི་རི་བོ་དག་ནི་རབ་ཀྱལ་ཞིང་། །ཁྱག་
དང་མཆི་མའི་རྒྱ་མཆོ་སྐམ་ན་ཡང་། །མཆི་མའི་ཆར་རྒྱན་ཟད་བ་མེད་བ་
འདི། །འཛིག་རྟེན་རོ་མཆར་སྟེ་བྱིར་སྤྱལ་བ་འདྲ། །ཞེ་མ་མཁས་པའི་མཁས་བ་
དགེ་ལེགས་དབལ། །གངས་མེད་གསུམ་དུ་རྩེ་བཅུན་སྤྱོད་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་
འབའ་ཞིག་སེམས་བར་མཛད་དམ་ཅི། །གཞན་དུ་འདི་སྟེ་དད་བ་གང་ནས་
རྟེན། །ཁྱེད་ཐུགས་རི་དབང་ལྟ་བུར་བརྟན་ན་ཡང་། །སྤྱོད་པའི་ཆོག་ལ་དད་པའི་
རྒྱུད་ལུགས་ཀྱིས། །འཛིན་བལ་བཞིན་དུ་གཡོ་བར་བྱེད་བ་འདི། །སྟམ་པོའི་
དབང་པོ་སྤྱོད་བྱིར་མ་མཛད་དམ། །རབ་དཀར་དད་པའི་ས་ཆེན་གཡོ་བ་

བཞིན། །སློ་མིག་གསལ་བ་ཤེས་བྱའི་མེ་ལོང་འདྲ། །འགྲོ་ལ་བཅེ་བ་བྱ་གཅིག་
མ་དང་མཚུངས། །མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། །དེ་ནས་
སེམས་དབའ་མཆོག་དེའི་དད་པའི་མཐུས། །དམར་སེར་ལི་ཁྲིའི་མདོག་ཅན་
གཞོན་ནུའི་ཚུལ། །སློགས་བམ་རལ་གྱི་འཛིན་བ་འཇམ་པའི་དཔལ། །རི་དྲགས་
དབང་པོ་ཆུ་པར་འབྱེང་བའི་སྟེང་། །དབྱེས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱོན་ནས་འདི་སྐད་
གསུངས། །བྱ་བྱ་སློགས་མའི་སེམས་ཅན་སྐལ་བ་དམན། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་
ཉིན་མའི་སྐར་མ་བཞིན། །འོན་ཀྱང་སྟོད་ལྗན་གདུལ་བྱ་ཅུང་ཟད་སྟིད། །དེ་དག་
བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བྱུངས། །ཁྱད་པར་ང་ཡི་སྒྲགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་
འདི། །སྟོད་ཀྱིས་མཆོག་དུ་རྒྱས་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། །སྤྱི་མར་དག་པའི་ཞིང་
དུ་འཕྲད་དོ་གསུངས། །ཞེ་མ་དམར་སེར་རལ་པའི་བྱར་ལུང་ཅན། །སེམས་
དབའ་མཆོག་དེས་སྒྲ་མ་བྲན་པ་ལ། །སྟོད་ཉིད་རིངས་པར་བྱོན་ཀྱང་དགོས་པ་
ཅི། །མགོན་དེས་སྟོད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་ཟིན། །འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་འདི་
ལྟར་ཁུམས། །ཐ་མལ་གདུལ་བྱའི་སྟོ་དང་འཆམ་པའི་སྒྲ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་
ཁ་པ་དེ་ཡང་། །དམར་སེར་སློགས་བམ་འཛིན་བ་དེ་ཡི་སྒྲུལ། །དེས་ན་མཁས་
གྲུབ་དད་པའི་ཚུ་མཆོ་ཆེད། །སྒྲ་མ་མཆོག་དེས་རང་གཟུགས་བསྟན་པར་
དེས། །དེས་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྤྲས། །དབྱགས་དབྱང་སྟོ་བ་སྟེད་
ལ་མཆར་ཅི་དགོས། །རི་དྲགས་དབང་པོས་བཞོན་བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཆོས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི། །གཉེར་མཛོད་མ་ལུས་ཁུར་དུ་རབ་ཁྲེར་

ཏེ། །ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པ་འདི་ལ་ལྟོས། །ཞེས་བྱ་འདི་ནི་མཁས་བྱུང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་རྩི་བཅུན་མས་སེང་གོ་དཀར་མོ་ཆེབས་ཏེ། རྩི་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་
ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་སྤང་བ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་གསུངས་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་
བཤོ། །

ཡང་སྤྲོ་མ་འདིས་རྩི་བཅུན་པ་འདི་སྤྲོ་མ་དེ་གང་ན་བཞུགས་ཡོད་ན།
ནམ་ཞིག་མཇུག་ན་སྤྲོ་མ་དེ་སྤྲོ་མ་མང་དུ་བཏོན་ཞིང་། ཐུགས་མནན་པས་མི་
འོན་པ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་ལུས་འདར་བ་སྤྲོ་གཡོ་ཞིང་། རྩི་བཅུན་ཙམ་ཁ་བཞེད་ཀྱིས་ང་
ལ་རང་གཞིགས་དང་། སེམས་ཅན་དཔྱ་ཤོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་རྣམས་ལ་གཞིགས་
དང་། ཞིད་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཡང་བར་སྤང་གི་སྒོ་ག་དང་བྱི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་
སྤྲོ་མ་དུ་སྤྲོད་པར་ཉེ་བས་ང་ཡང་སྤྲོ་མ་ཞིད་ཀྱི་ཞབས་བྱུང་དུ་ནམ་ཞིག་འོང་ན།
ཞེས་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ་པས། རྩི་བཅུན་སྤྲོ་མ་ལྟོས་པོ་འཛིགས་སུ་བྱུང་
བ་གཅིག་ལ་ཆེབས་ནས་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཆ་ལུགས་མཛད། སྤྲོ་མ་དོག་དམར་
པོ་སྤྲོ་མ་དང་འདས་ཆེ་བ་ཐུག་གཡས་རལ་གྱི་འབར་བ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་
གཡོན་པས་བདུད་ཅིས་གང་པའི་ཀླ་བ་ལ་ཐུགས་ཀར་བཟུང་། རལ་བ་དམར་
པོའི་ཐོར་ཅོག་ལ་དར་སྤོན་པོས་བཙུངས་པ། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་
ཤིན་ཏུ་འཇུག་ཞིང་བཀྲག་ཆེ་བ་ལ་བྱུང་ཆེན་བརྒྱད་ཅུས་བསྐྱོར་ནས་དབྱེས་
བཞིན་དུ་བྱོན་ཏེ། བྱ་ཤེས་པ་འཕྱོ་མི་དགོས་ང་ལ་ཁྱོད་མིན་པ་བསམ་རྒྱུ་མེད།
ཁྱོད་ཀྱང་ང་མིན་པ་སུ་བསམ། ཁྱོད་བཞག་ནས་ང་གང་དུ་འད་མི་འགྲོ། ང་བཅུན་

སྐྱགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་འདི་རྣམས་ངའི་ཁ་ཆེམས་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་
ལ་ལྟོས། སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དུ་སོང་། ཉོན་
མོངས་པ་རགས། བསྟན་པའི་མཛུགས་སྤྱད་པའི་མགོ་ཡང་བཅམས་འདུག །ཁྱོད་
རང་ཡང་མཁའ་སྤྱོད་དུ་འོང་བའི་འདུད་པ་ཐོངས་གསུངས།

དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་ཏུ། རྗེ་སྤྲེའུ་མ་འདིས་ད་རང་འགྲོ་བའི་འདུན་པ་བྱས་ན་
ལེགས་པ་འདྲ། ངའི་སྤྲེའུ་དེ་ལ་མཚོད་པ་གཅིག་ལྷལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་
འགྲོན་ལ་རེ། དེས་ན་རྗེ་སྤྲེའུ་གང་ན་བཞུགས་ཀྱང་ཁྱེད་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་གཞན་ཡང་
འགའ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་ཁྱེད་དུ་དགོངས་ནས་གསེར་གྱི་མཆོལ་དང་བཅས་པའི་མཚོད་
པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་སྤྲོ་ལྷལ་དུ་མི་ཤོང་བ་ཅིས། མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་གཅིག་
བཤམས་ནས། བ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས། འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱབས་གཅིག་ལྷ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་འགྲན་གྱི་དོ་མེད། རྗེ་རྗེ་འཆང་
ཞེས་གསོལ་བ་ལུགས་བྲག་ལ་ཡུན་རིང་པོ་བཏབ་པས། རྗེ་སྤྲེའུ་སྤྱིན་དཀར་
པོ་ཤུང་ཤུང་པ་གཅིག་གི་དབྱས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྤར་གྱི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱོན་
ནས། བྱ་དཀྱི་སྤར་དུ་འོང་བའི་གའས་གྱིས། བདག་གིས་བསྐྱེད་མཁན་གཏོང་
གསུངས་པ་ལ། རྗེ་སྤྲེའུ་ད་ལྟ་གང་ན་བཞུགས་པ་ལ། བདག་ཀྱང་དེར་འོང་བ་
ཡིན་ཞུས་པས། སྤྱིར་ངའི་སྤྱལ་བ་མཁའ་སྤྱོད། དགའ་ལྡན་འཇམ་བུ་སྤྱིང་
ལ་སོགས་པ་མང་པོར་ཡོད་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་རི་པོ་ཅི་སྤར། དགེ་སྦོང་རྩོད་
རྗེ་འཛིན་པ་སྤོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ཅིས་ལ། སྤོང་དབྱེས་དང་ལམ་རིས། བྱི་རྩོད་

གསང་བ་དེ་འདྲིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རྩོགས་འཆད་ཀྱིན་ཡོད། བྱེད་རང་ཡང་
འོང་བའི་སློན་ལམ་ཤུགས་བྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཐོབ་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འབྱུང་
བ་ཡིན་ནོ་གསུངས། འོ་ན་རྩི་བཅུན་ལ་གྲུས་པའི་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་། སློན་ལམ་ཤུགས་བྲག་བཏབ་ན་ཞིང་དེ་རུ་སྐྱེ་ཞིང་
གསུང་གི་བདུན་ཅི་སྤྱོད་ངམ་ཞུས་པས། ཁོ་བོ་དང་རྩི་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་
དབྱེར་མེད་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་ན། ཞིང་དེར་སྐྱེ་ཞིང་རྩི་བཅུན་ལ་ལས་འོས་
མེད་ཀྱང་། གསོལ་བ་འདེབས་མཁན་མེད་པས་ལན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

འོ་ན་རྩི་བཅུན་དང་རྩི་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་རྩི་བཅུན་ལ་ལས་འོས་ཀྱི་
ལ་རྩི་ལྟར་དགོས་པ་ལགས་ཞུས་པས། ཁོ་བོ་དང་རྩི་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་
དབྱེར་མེད་གྱིས་རྩི་བཅུན་ལ་ལས་འོས་ཀྱི་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ངེས་འབྱུང་། བྱེད་
རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལ་ལྟ་བུ་ནམ་པར་དག་པ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་མོས་
པ་གཅིག་དགོས་གསུངས། གཞན་རྩི་བཅུན་ལ་ལགས་ཞུས་པས། ཁོ་བོ་དང་
རྩི་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་བཞེངས་ཤིང་། དབྱེར་
མེད་འབྲལ་མི་རུང་ཏུ་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་འདེབས་པ་དང་། བསྐྱེད་ཅིང་སློན་
ལམ་ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་འདེབས་པ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
ཆེས་པའི་དད་པ་སློམ་པ་དང་། སྟོབས་བཞིའི་སློན་ནས་སྤྲིག་པ་དང་ལྟུང་བ་
གཤགས་སྤུམ་སོགས་བྱས་ན། རྩི་བཅུན་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད་
གསུངས། དེ་ནས་སློན་ལམ་འདི་བཏབ་པོ། །རྩི་བཅུན་སྐུ་མ་སྟོབས་བྲག་གསུངས་

པའི་དཔལ། །མོས་གྲུས་སྦྱང་ནས་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་ན། །ཁྱོད་རང་
གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་དེར། །བདག་ཀྱང་སྤྱར་དུ་འོང་བར་བྱིན་གྱི་
རྫོབས། །ཞེས་སྟོན་ལམ་བཟབ་པོ། །

འདིར་སྤྲས་པ། །སློབ་ཐང་མཁུན་པའི་ཚུ་མཆོ་ལས་འོང་པའི། །མཁས་གྲུབ་
སྤྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །རང་གི་གདུལ་བྱའི་ལོ་ཐོག་སྟོན་མཛད་ནས། །མཐའ་
འཁོབ་སྐྱེ་བོ་སྟོ་ཡི་དབུལ་དང་བལ། །དེ་ཆེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ། །སྦྱང་རྗེའི་
རྟ་ལྟང་གིས་བྲངས་ཏེ། །གདུལ་བྱའི་ཞིང་གཞན་འཛིན་པ་ལ། །རིངས་པར་ཆས་
པ་བཞིན་དུ་འགྱུར། །ཨེ་མ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་པ། །དུས་ཚོད་འགོ་བའི་སྟོན་
ཚུལ་འདི་ལ་གཟེགས། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཡང་སྤྱད་སྤྱད་འདྲ། །བདག་ཀྱང་
ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་བྱང་ནམ་འོང་ན། །ཞེས་གསུངས་གདུང་བའི་འགྲམ་གྱིས་གསོལ་
བ་བཟབ། །དེ་ནས་དེ་ཡི་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་པ། །འཛིགས་བྱང་འཛིགས་བྲལ་དཔའ་
བོའི་སྟག་ལ་ཆེབས། །སྤྱ་མདོག་དམར་པོ་ཕྱག་གཡས་རལ་གྱི་འཕྱར། །གཡོན་
པ་བདུད་ཅིས་གང་བའི་ཐོད་པ་འཛིན། །ཤིན་ཏུ་འཇུ་མ་ཞིང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་
ཅུས་བསྟོར། །དེ་ལྟའི་ཚུལ་དུ་བྱོན་ནས་འདི་སྐད་གསུངས། །བྱ་བྱ་ཁྱོད་ཉིད་ལྷ་
ངན་བྱ་མི་དགོས། །སྒྲ་མ་བྲན་ན་སྒྲ་མའི་གསུང་ལ་སྟོས། །སྐྱེ་ཞིང་འཛིག་པ་
འདུས་བྱས་རང་ཚུལ་ཡིན། །དེས་ན་ཁོ་བོའི་བསྟན་པ་འང་དེ་དང་མཚུངས། །སྤྲལ་
དམན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལོག་ལྟ་ཆེ། །དེ་བས་ཁྱོད་རང་ཞིང་ཁམས་གཙང་
མར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་དགེ་ལེགས་དཔལ། །དག་པའི་ཞིང་

དུ་འབྱོན་པར་མངོན་དུ་སྟོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁས་བྱུ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
རྣམ་པར་ཐར་བ་ལས། རྩི་ཙོང་ཁ་བ་དགའ་ལྡན་དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང་སྐྱེའི་སྣང་
བ་བསྟན་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །

ལྷ་བ་དག་པའི་ཁིང་དུ་འབྱོན་པར་སྟོགས་པ་ན་ཡ་མཚན་པའི་ལྷས་རྩི་ལྷར་
བྱུང་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་རྩི་ལྷ་མ་འདི་ཉིད་སྐྱེད་ངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་པལ་
ཆེ་བའི་དོན་ནི་མཛད་ཟིན་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་རྩི་ལྷ་མའི་ཞབས་བྱུང་དུ་འབྱོན་
པར་བཞེད་པའི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སྐྱེ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་
བཞེད་པའི་ཆོ། ལན་ཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་བྱུག་དུག་པ་བྱོན་ནས། བསྟན་
པའི་བདག་པོ་ཁྱོད་མེད་ན་རྩི་ལྷ་མའི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་འདི་སྤྱས་འཛིན་ན་ཞེས་
མ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་མཛད་ཅིང་། ཡང་གཤེན་རྩི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་
བྱོན་ནས། བདག་ཅག་རྣམས་ནི་རྩི་ལྷ་མའི་བཀའ་སྣང་དུ་གཤེན་རྩི་གཤེད་ཀྱིས་
དངོས་སུ་བཀའ་བསྟོས་ཤིང་། རྩི་ལྷ་མས་བདག་ཅག་འཁོར་བཅས། ཁྱོད་བསུ་
བར་བཏང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཡང་མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པ་བྱོན་ནས། མི་
ཁྱོད་མེད་ན་སྐྱེ་སྐྱུ་བ་ལས་བརྒྱད་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་འདི་སྤྱས་འཛིན་ན། ཁ་
གཏོང་མཁན་མང་སྟེ། ཞེས་ཞལ་ནས་མཁའ་ལ་གཟིགས་སོ། །ཡང་ང་སྐྱེ་སྐྱུ་བ་
ཀྱི་ཆོས་སྐྱོང་ཡིན། ལྷ་བ་དབུ་མ་འཛིན་པ་ལ་དགའ། ཆོས་གསང་བ་འདུས་པ་
ལ་དགའ། རྩི་དང་སྐྱེ་སྐྱུ་བ་ལ་བྱུང་མེད། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་མི་བསྐྱང་། ལས་
འབྲས་ལ་མི་འཛེམ་པའི་ལྷ་བ་ནི་ལྷ་བ་ལོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཆོས་

ཉི་ཤུའི་རྒྱབ་མོ་ལྷའི་བྱ་མང་པོས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་
ནས་བསྐྱེད། དེ་ཡང་རྗེ་འདིའི་སློབ་མ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་མང་པོ་ལ། མཐོང་
སྤང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་འདུག་སྟེ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་ཆེ་བས་ནས་
དགའ་ལྷན་དུ་བྱོན་པའི་གཟིགས་སྤང་དང་། འགའ་རེ་ལ་བྱང་ཤམ་རྩ་ལར་བྱོན་
པར་མཐོང་ཞིང་། ཁ་ཅིག་གིས་རི་བོ་ཅི་ལྟར་བཞུད་པར་མཐོང་བ་སོགས་མཐོང་
ཚུལ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་བྱུང་འདུག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཆེ་མེ་ཉོག་གི་
ཆར་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་འབབས་པ་དང་། འཇམ་འོད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་
བྲལ་བ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ལྟས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དད་པའི་ལམ་ལ་
བཀོད་པར་མཛད་དོ། །ཡང་རྗེ་སློབ་མ་འདི་ཉིད་འོད་གསལ་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེ་
ན། ངོ་མཆར་བའི་ལྟས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་བྱུང་ཞེས་གྲགས་མོད་ཀྱི་ཞག་
གངས་རི་ཙམ་བཞུགས་པ་སོགས་ཞིབ་དུ་ཅད་བཅད་ནས་སྤྲུང་ཡང་འདི་ཉིད་
དུ་ཡི་གེར་བཀོད་པར་འདོད་དོ། །

འདིར་སྤྲུལ་པ། གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ། །རྒྱལ་སྤྲུལ་གཞོན་ཅུའི་
ཚུལ་བཟུང་ནས། །འགྲོ་ལ་ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་ཀྱང་། །སྟོན་མན་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་
ཡུལ་མིན། །དེ་ནས་མཐུན་པའི་གཉེར་ཆེན་འཇམ་པའི་དབྱངས། །དབྱངས་
སྟན་གསུང་གིས་འགྲོ་ལ་ཐར་བའི་ལམ། །ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་རིམ་གཉིས་ཟབ་
མོའི་དོན། །དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་སྟོན་པའི་དགེ་ལེགས་དཔལ། །ཆེ་རབས་
དུ་མང་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པས། །ཐེག་མཆོག་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་

པའི་མཐུས། ཞིང་འདིར་སློབ་ཐབས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྲོད་ལ། དབང་སྦྱར་མཁས་
བྱུང་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། སློན་ཆེ་མཁས་པའི་འབྲུང་གནས་འཕགས་
ལུ་ལྷ། རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་སྤྲོད་པའི་ལྷ་སྦྱར་གྱིས། སྤྲུལ་དབང་བསྟན་
པའི་རྒྱལ་མཆོན་བཟུང་ངོ་ཞེས། འཇམ་སྤྲིང་མཁས་པ་ཀུན་ལ་གསལ་
བར་གྲགས། དེ་བཞིན་དུས་ཀྱི་ཐ་མར་གངས་ཅན་འདིར། ཆོས་མིན་དབྱང་
ཆོགས་མ་ལུས་པམ་བྱེད་པའི། སློབ་ཐབས་གྲགས་པའི་བསྟན་པའི་རྩ་མཆོན་
ནི། མཁས་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡིས་བཟུང་། བོད་ལུ་བསྟན་པའི་བདག་
པོ་ཅོང་ཁ་པའི། སློན་མེད་ལེགས་བཤད་མདོ་སྤྲུལ་བསྟན་པ་ནི། མཁས་
པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་མཛད་ནས། སྤྲུལ་ཡང་ཞིང་གཞན་འཛིན་པར་
ཆས་པ་ན། སྤྲུལ་དབང་བསྟན་པ་སྦྱོང་པར་ཞལ་བཞེས་པའི། བཀའ་སློང་ཆོས་
སྦྱོང་སྤང་མའི་ཆོགས་ནམས་ཀྱང་། མཁས་བྱུང་བསྟན་པའི་བདག་པོ་འདི་མེད་
ན། སྤྲུལ་པའི་བསྟན་པ་འདང་མིང་ཅམ་འགྱུར་དགོངས་ནས། བྱུག་དུག་མགོན་
པོ་བྱོན་ནས་འདི་སྐད་གསུངས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གདུང་འཆོབ་ཁྱོད་མེད་
ན། རྩི་བཅུན་སྤྲུལ་མ་མཉམ་མེད་ཅོང་ཁ་པའི། ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་སུ་ཡིས་
འཛིན་པར་སློས། གདོང་བཞི་མགོན་པོ་བྱོན་ནས་འདི་སྐད་གསུངས། ང་ནི་
དབལ་མགོན་སྤྲུལ་སྤྲོད་ཆོས་སྦྱོང་ཡིན། ལྷ་བ་དབུ་མ་འཛིན་ལ་མོས་ན་ཡང་
། ཁབ་དོན་དབུ་མའི་བདག་པོ་ཁྱོད་མེད་ན། དམ་ཆོག་སྤྲུལ་པ་རྩ་རྒྱུར་འདོར་
བྱེད་ཅིང་། ལྷ་བས་ལས་འབྲས་འགོག་པའི་ཆད་ལྷ་མཁན། མང་པོས་སྤྱོདས་

འདི་གང་བར་གྱུར་པ་ན། །སྤྱུ་སྤྱུབ་ལུགས་བཟང་སྤྱིས་འཛིན་པ་སྒྲིལ། །

ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་བྱོན་ནས་འདི་སྐད་གསུངས། །བདག་ཅག་ཟེ་
བཅུན་སྒྲ་མའི་བཀའ་བསྟུངས་ཏེ། །སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞིན་བྱེད་ལ་བསྟུ་བར་
འོངས། །དེ་ནི་ཞིང་ཁམས་གཅང་མར་འབྱོན་ཞེས་བསྒྲུལ། །དེ་ཆེ་ནམ་མཁའ་
གང་བའི་ལྷའི་བྱ་ཡིས། །བྱེ་བྲག་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་སྤྱ་ཆོགས་བྱེད། །སྤྱན་པའི་
དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་བྱེད་ཅིང་། །ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་བསྟུ་
བའི་རྣམ་པ་བྱེད། །གངས་མེད་ཞིང་གི་འགོ་བ་སྤྱོན་སྐད་དུ། །ཉིད་ཀྱི་སྤྱལ་བ་
བྱེ་བ་ཐེར་འབྲུམ་འབྱེད། །དེའི་ཕྱིར་དག་པའི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལའང་། །ཞིང་
ཁམས་སོ་སོར་བྱོན་པའི་མཐོང་སྒྲུང་བྱུང་། །ཟུང་ན་འདའ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་
པ་ནའང་། །མེ་ཏོག་ཆར་དང་འཇའ་ཡི་གྲུར་ལ་སོགས། །རྣམ་མཁའ་བྲབ་པའི་ངོ་
མཚར་ལྟས་རྣམས་ཀྱིས། །སྤྱེ་བོ་མཐའ་དག་དད་པའི་ལམ་ལ་བཀོད། །ཅེས་
བྱ་བ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། །ཟུང་ན་ལས་
འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ཉེ་བ་ན་ལ་མཚན་པའི་ལྟས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་མཛོ་
ཅམ་བཟོད་པའོ། །

སྐར་ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བཟོད་པ། །འགོ་འདིའི་དགེ་
ལེགས་པན་བདེའི་ཁུར་ཆེན་པོ། །གང་གི་ལྷག་བསམ་སྤྲག་པར་ངལ་བསོ་
བ། །དཔལ་ལྷན་སྤྱིད་སྤྱོད་སེམས་མཚོག་གྱུར་ཆོས་ཀྱི་ཟེ། །བཟང་པོ་འགོ་བའི་གཉེན་
གཅིག་དེ་ལ་འདུད། །སྟོན་ཆེ་ཐུབ་དབང་ཆོས་ཟེའི་སྤྲས་སྤྱུ་འཁྱུངས། །བར་དུ་

མཁས་གྲུབ་པ་ཤ་ཆེན་ཚུལ་ཡང་བཟུང་། ཞིང་འདིར་སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་
དཔལ། ཚོད་དུས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དེ་ལ་འདུད། པ་ཤ་ཆེན་དུ་མའི་གསུང་
གིས་རབ་བསྐྱལ་ཞིང་། གདུལ་བྱ་བོད་འདིར་ཡོད་པར་རབ་དགོངས་པས། ཞིང་
འདིར་བྱེད་ཀྱིས་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་བཟུང་། གངས་ཅན་བསྟན་པའི་བདག་
པོ་དེ་ལ་འདུད། གསུང་རབ་ཀྱན་ལ་ཐོགས་མེད་མཁུན་པའི་གཏེར། འཆད་
ཚོད་ཚོམ་པས་སྐབ་བསྟན་རྒྱས་པར་མཛད། དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོས་བསྟོད་པའི་
ཐེང་བས་བསྐྱགས། མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། འཇམ་
དབྱངས་རྣམ་སྤྱལ་ཀྱན་མཁུན་ཅོང་ཁ་པའི། དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་
ལས་གྲུབ་པ་ཅན། སྤྱོད་པའི་ལྷ་མཆོག་སྒོ་བཟང་སྤྱས་ཀྱི་མཆོག ལུང་རྟོགས་
བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དེ་ལ་འདུད། ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བོ་
ཆེ། འཛིགས་མེད་ཕྱོགས་བཅུ་ཀྱན་ཏུ་རབ་བསྐྱགས་པས། པས་ཆོལ་དག་སྤེ་
མ་ལུས་སྤྱག་པར་མཛད། མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། དེ་
ཆེ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱོད་ནི་སྤྱིགས་དུས་བསྟན་པའི་
བདག་པོ་ཞེས། བསྟོད་པའི་ཐེང་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱགས། བསྐྱགས་
པ་དོན་དང་མཐུན་པ་དེ་ལ་འདུད། གང་གི་ཡིད་ཀྱི་དད་པའི་ཚུ་མཆོ་ཆེར། སྒོ་
བཟང་རྒྱལ་པོའི་སྤྱལ་སྤྱིའི་སྤང་བརྟན་ནི། ཉིད་སྤྱིའི་མཛད་པ་བསྐྱས་ཀྱང་ཡང་
ཡང་ཤར། སྤྱིབ་བྲལ་དག་པའི་སྤྱགས་མངའ་དེ་ལ་འདུད། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ། རི་བཞིན་བདག་གིས་བརྟོད་པར་མ་རུས་ཀྱང་། རང་

གཞན་དང་པ་སྤེལ་བའི་རྟེན་ཅམ་དུ། །ཅུང་ཟད་དམ་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་
བཀོད། །

ཅེས་པའི་རྟེན་པར་ཐར་པ་འདི་ནི་ཆོས་རྗེ་ཆོས་ལུན་རབ་འབྱོར་པས་མཛད་
པའི་རྟེན་ཐར་གྱི་ཆོག་རིས་རྟེན་མས་མ་ཉམས་པར་བརྟུག་པའི་སྟེང་དུ། རོ་མཆར་
པའི་རྟེན་ཐར་གཞན་ཁ་འགོངས་དགོས་པ་རྟེན་ས། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱན་
དགའ་བདེ་ལེགས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ལས་དངོས་
སུ་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་བཅོས་སྤྲད་མེད་པར་བརྟུག་ནས་སྟོན་དངགས་གྲིས་རྟེན་
པར་བརྒྱན་ཏེ། རྗེ་སྤྲེལ་པའི་ཉིད་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་རིགས་པ་སྤྲེལ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྲིས་བཀོད་པའོ། །

ཨྱི་སྤྲེལ།

རྒྱལ་བསྟན་པད་ཆལ་པན་བདེའི་བྱི་བསུང་ཅན། །
བཞད་སྤྲེལ་འདབ་རྒྱས་རྟེན་གྲོལ་སྤྲང་ཅིའི་བརྟུད། །
འགོ་ཀྱན་སྤྱོད་ཕྱིར་སྤྲེལ་འབྲུམ་བྲམས་པ་སྤྲིང། །
ཆོས་སྤྲེལ་ཆེན་ཆོས་སྤྲིན་ཆར་འདི་སྤེལ། །

སུ་མཁྱེན་ལྟོ། །

པར་བྱང་སྒྲིན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོག་ཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲོང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱེར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཛེན་ཤུག་
སེམས་ཀྱི་ལུགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ལུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་
ཆེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུངས་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འབྱུང་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྒྲིལ་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་
དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་བཀའ་དབང་སྟོབས་ཐང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བླ་ཆང་གིས་རྩེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མ་
ཞུ་སྒྲིག་སྐབས་ཀྱི་ལས་བྱེད།

ལས་གཞི་འདི་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཆང་དང་དཔར་སྟན་གནང་མཁན་བཅས།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བླ་ཆང་གི་བྱག་མཛོད་སྐབས་ཉི་ཤུ་པ།

ཞུ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ།

སེར་བྱེས་ལྟ་རམས་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བ་སོད་ནམས།

དཔེ་རྙིང་ཁག་བྲལ་དང་ཞིབ་བསྟར་གནང་མཁན།

བྱེ་ལོ་ (༡༠༡༣) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བླ་ཆང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་།

དབུ་མ་གསར་རྙིང་གོང་འོག་། ལར་བྱིན་འཛིན་བླ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ཞིབ་བསྟར་ལས་བྱེད་ནམ་པ།

ཐ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བླ་ཆང་གི་དཔེ་ཁྱིད་དགེ་གན་ནམ་པ།

དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན།

བྱེ་ལོ་ (༡༠༡༣) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བླ་ཆང་གི་ལྟ་རམས་འཛིན་བླ།

ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་འཛོལ་མཁན་དང་དེབ་སྒྲིག་པ།

བྱེ་ལོ་ (༡༠༡༣) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བླ་ཆང་གི་འདུལ་རྙིང་འཛིན་བླ་དང་འདུལ་གསར་

འོག་མའི་འཛིན་བླ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ལུང་འཛོལ་བའི་ལས་བྱེད་ནམ་པ།

ལས་དུས།

བྱེ་ལོ་ (2012) ནས་ (2015/08/07) བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་།

འགེམ་སྒྲེལ་བྱེད་མཁན་དང་དཔར་སྟན་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བླ་ཆང་།